

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (นิเทศศาสตร์และสารสนเทศ)

ปริญญา

นิเทศศาสตร์และสารสนเทศ

นิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง การนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูด
ที่ได้รางวัลออสการ์

The Presentation of American Political Culture in Oscar Award Hollywood Films

นามผู้วิจัย นางสาวรัชฎ์ลักษณ์ สว่างเรืองไพศาล

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์จักร ฝ้ายเทศ, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ฤต วันตะเมธ, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา วีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

สิงสีทจี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่ได้รางวัลออสการ์

The Presentation of American Political Culture in Oscar Award Hollywood Film

โดย

นางสาวรัชฎ์ลักษณ์ สว่างเรืองไพศาล

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (นิเทศศาสตร์และสารสนเทศ)

พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชัยลักษณ์ สว่างเรืองไพศาล 2557: การนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่ได้รับรางวัลออสการ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (นิเทศศาสตร์และสารสนเทศ) สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ ภาควิชานิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์จจร ฝ้ายเทศ, Ph.D. 151 หน้า

การนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่ได้รับรางวัลออสการ์ มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่อยู่ในภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่ได้รับรางวัลออสการ์ 2) เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่ได้รับรางวัลออสการ์ ประชากรที่ทำการศึกษานั้น ได้แก่ สื่อภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นด้วยเงินทุนของสหรัฐอเมริกา หรือที่เรียกว่า “ภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด” และได้รับรางวัลออสการ์สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยมในแต่ละปี และมีเนื้อหาเจาะจงไปในทางการเมือง มีด้วยกันทั้งหมด 2 เรื่อง ได้แก่ Million Dollar Baby (เวทีแห่งฝัน วันแห่งศักดิ์ศรี) ปี พ.ศ. 2548 และ Argo (แผนฉกฟ้าแลบลวงสะท้านโลก) ปี พ.ศ. 2556 วิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า ภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่ได้รับรางวัลออสการ์ทั้ง 2 เรื่องนั้นมีการนำเสนอประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่มีร่วมกันคือ สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก ความเสมอภาคทางโอกาส ความเสมอภาคทางสังคม การแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม และการแสวงหาความสุขทางด้านจิตใจและร่างกาย กล่าวได้ว่าประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ดังกล่าวมานั้นเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่มีความสำคัญต่อคนอเมริกันมากที่สุด มีการผลิตซ้ำเกิดขึ้น แสดงให้เห็นว่าคนอเมริกันมีการดำเนินชีวิตที่ยึดหลักวัฒนธรรมทางการเมืองข้างต้นมาเป็นแบบแผนในการใช้ชีวิต พร้อมทั้งส่งต่อไปยังคนรุ่นหลัง และส่งต่อไปให้กับคนทั่วโลกผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด เพราะเชื่อว่าวัฒนธรรมทางการเมืองนี้เป็นสิ่งที่ดีต่อมนุษย์ทุกคน และเป็นเหตุผลที่อเมริกาใช้ในการเข้าแทรกแซงประเทศอื่นในลักษณะตำรวจโลก โดยอ้างถึงสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ที่พึงมีแต่กำเนิด ส่วนในเรื่องการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันมีการนำเสนอผ่านโครงสร้างการเล่าเรื่องทั้ง 7 และส่วนที่มีการถูกนำมาใช้ในการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันมากที่สุดคือ ฉาก (Setting) เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้รับชมภาพยนตร์เข้าใจถึงความหมายได้ง่ายและชัดเจน

Thanyalak Swangruangpisal 2014: The Presentation of American Political Culture in Oscar Award Hollywood Films. Master of Arts (Communication Arts and Information), Major Field: Communication Arts and Information, Department of Communication Arts and Information Science. Thesis Advisor: Mr. Kajohn Fyeted, Ph.D. 151 pages.

There are two objectives of analytical the presentation of American political culture in Oscar Award Hollywood films. Firstly, to study about American political culture in Oscar Award Hollywood films. Secondly, to study about style of presentation of American political culture in Oscar Award Hollywood films. Focus on two stories are Million Dollar Baby and Argo which movies made from American's capital call "Hollywood Films", got Oscar Award for the best film and the story particularize to the political. This research is descriptive analysis. The research showed two stories had same presentation of American political culture is rights and liberty of actions, rights and liberty of expression, social of equality, chance of equality, pursuit of happiness about materialism, and pursuit of happiness about mind and body. So the issues of American political culture are the most important for Americans and they had reproduction. That showed Americans had lifestyle hold to American political culture that researcher mentioned like scheme of Americans' way of life. Then they sent American political culture to next generation and communicate to them to the people in other country via Hollywood movies. Because Americans believe the issues of American political culture is the best thing to the human. And American political culture is the good reason that American government use to intervene another country as global police by refer to rights and liberty of human be supposed to since they born. And part of presentation of American political culture researcher found that is communicated via structure of narrative in movies which setting are the best took to use for presentation of American political culture. Because they can make the audiences understand movies easy and clear.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

____ / ____ / ____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ อาจารย์ ดร.ขจร ฝ้ายเทศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความรู้ ให้คำแนะนำและกำลังใจแก่ ผู้วิจัยมาโดยตลอด อาจารย์ ดร.ศรัณย์ธร ศศิธนากรแก้ว ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้ง อาจารย์ ดร. ธาตรี ไต้ฟ้าพล ผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำและ ข้อคิดเห็นต่างๆในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาและครอบครัว ที่ได้ให้การสนับสนุน ทางด้านการศึกษา และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา และขอบคุณเพื่อนๆ XL08 รุ่นที่ 4 ทุกคนที่คอย รับฟังปัญหา ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ตลอดจนบุคคลทุกท่านที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้ ทั้งหมดที่มีส่วนช่วยเหลือ และสนับสนุนการทำวิจัยด้วยดีเสมอมา จนกระทั่งผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา ความเอื้อเฟื้อและความกรุณาทั้งหลายที่ผู้วิจัยได้รับจากทุกท่านจะอยู่ในความทรงจำตลอดไป

ธัญลักษณ์ สว่างเรืองไพศาล
กรกฎาคม 2557

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	8
ขอบเขตการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	12
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับสังคม และวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน	12
ทฤษฎีและแนวคิดภาพยนตร์	39
ทฤษฎีและแนวคิดรางวัลออสการ์	70
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	73
กรอบแนวคิดงานวิจัย	82
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	83
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	83
เครื่องมือและวิธีในการเก็บข้อมูล	84
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	86
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	86
การนำเสนอผลการวิจัย	92
บทที่ 4 ผลการวิจัย	93
การวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันผ่านทาง	
ภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์	93
รูปแบบการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันใน	
ภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์	129

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	135
สรุปผลการวิจัย	135
อภิปรายผลการวิจัย	140
ข้อเสนอแนะ	144
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	146
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	151

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่ได้รางวัลออสการ์ ตั้งแต่ปี 2547 – 2556	83
2	ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครของ ภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby	100
3	ความขัดแย้งระหว่างตัวละครของภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby	100
4	ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสภาพแวดล้อม ของภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby	102
5	ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครของภาพยนตร์เรื่อง Argo	115
6	ความขัดแย้งระหว่างตัวละครของภาพยนตร์เรื่อง Argo	115
7	ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสภาพแวดล้อมของภาพยนตร์เรื่อง Argo	116
8	ตารางสรุปแจกแจงวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ปรากฏ ในภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby	126
9	ตารางสรุปแจกแจงวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ปรากฏ ในภาพยนตร์เรื่อง Argo	127
10	ตารางสรุปวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ปรากฏใน ภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดทั้ง 2 เรื่อง	128
11	ตารางแจกแจงรูปแบบการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันผ่านทาง โครงสร้างการเล่าเรื่องของภาพยนตร์ทั้ง 2 เรื่อง	131

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงโครงสร้างการเล่าเรื่องแบบดั้งเดิม รูปตัววี	63
2	กรอบแนวคิดในการวิจัย	82
3	ใบปิดภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby	93
4	ใบปิดภาพยนตร์เรื่อง Argo	108

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหา

ปัจจุบันนั้นการสื่อสารได้กลายเป็นการสื่อสารแบบไร้พรมแดน และเกิดการสื่อสารอย่างเสรี ทำให้มนุษย์โลกสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้ทั่วโลกอย่างไร้ข้อจำกัดของคำว่า พรมแดน และยังสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว แม้กระทั่งเวลาที่ไม่ได้เป็นอุปสรรคอีกต่อไป ดังนั้นการสื่อสารจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของมนุษย์ หรือเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในทุกวันนี้ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารนั้นมีอยู่มากมาย รวมไปถึงเครื่องมือสื่อสารที่เรียกว่า “ภาพยนตร์”

ภาพยนตร์ ก็เป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสาร คือเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่มีบทบาทต่อมนุษย์ และสังคมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน เพราะการชมภาพยนตร์ถือเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่ใช้ในการผ่อนคลาย เนื่องจากภาพยนตร์มีหน้าที่ให้ความบันเทิงกับมนุษย์ เพื่อให้ผ่อนคลายจากความทุกข์ในโลกรของความเป็นจริงได้ในขณะหนึ่ง จึงเป็นที่นิยมของคนในโลกปัจจุบันเป็นอย่างมากที่จะใช้กิจกรรมการชมภาพยนตร์เป็นส่วนหนึ่งในการรับความบันเทิงในชีวิต แต่หากมอง “ภาพยนตร์” ในแง่ของสื่อมวลชน ก็จะพบว่าภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลชนิดหนึ่ง เพราะภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทในการให้ทั้งความรู้ ข่าวสาร โน้มน้าวความคิดของมนุษย์ นำเสนอเรื่องราว และเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยแสดงผ่านจอภาพขนาดใหญ่ในลักษณะเคลื่อนไหว ในห้องโถงที่มีคนดู ซึ่งบนจอภาพขนาดใหญ่ นั้นก็จะปรากฏภาพสะท้อนความเป็นอยู่ของสังคมนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็น ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม อุดมการณ์ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ของคนในสังคมนั้นๆ

ภาพยนตร์ เป็นสื่อมวลชนที่สามารถส่งข้อความ หรือสาร ให้กับผู้รับสารได้ครั้งละจำนวนมากๆ ซึ่งวิธีการของภาพยนตร์ในการสื่อสารนั้น จะใช้ภาพเคลื่อนไหว และเสียงประกอบในการเล่าเรื่อง ทำให้ผู้ชมทุกเพศทุกวัย หรือแม้แต่คนต่างสังคมก็สามารถเข้าใจได้ จึงเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้ชมให้เข้าไปอยู่ในภาพยนตร์ เกิดการจินตนาการไปกับภาพยนตร์ เป็นผลไปสู่การถูกชักจูง

ถูกโน้มน้าวใจ และคล้อยตาม ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม เกิดการเลียนแบบ หรือเปลี่ยนแนวความคิดและทัศนคติ (ลักขมณ พรีประภากร, 2555)

ซึ่งภาพยนตร์ในสมัยโซเวียตตอนต้นค.ศ. 1918-1945 ได้ใช้ภาพยนตร์เป็นการเผยแพร่และโฆษณาชวนเชื่อทางการเมือง ซึ่งมีความสำคัญต่อการเผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมืองของรัฐบาลโซเวียตอย่างมาก เนื่องจากภาพยนตร์นั้นถือว่าเป็นโฆษณาชวนเชื่อที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในกระบวนการสื่อสารมวลชนของโซเวียต อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ให้คนทุกระดับสามารถเข้าใจได้ง่าย จึงทำให้สื่อภาพยนตร์นั้นประสบความสำเร็จอย่างมากในการเผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมืองตามหลักของพรรคสังคมนิยมวิสต์ จากเหตุการณ์นี้ทำให้เรามองภาพยนตร์ได้ชัดเจนขึ้นว่าภาพยนตร์นั้นเป็นสื่อที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการโน้มน้าวจิตใจมนุษย์ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและคล้อยตามไปตามความต้องการของผู้ส่งสาร ที่เลือกใช้สื่อภาพยนตร์เป็นช่องทางในการสื่อสาร (อัจฉริย์ วัฒนสหโยธิน, 2554)

สื่อประเภทภาพยนตร์นั้น กว่าจะมาเป็นภาพยนตร์ในปัจจุบันได้นั้นก็ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว และมีการพัฒนาไปในหลายๆด้าน กว่าจะมาเป็นภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมอยู่ในปัจจุบัน เพราะในสมัยก่อนนั้นภาพยนตร์ได้พัฒนามาจากการถ่ายภาพนิ่ง จนกลายมาเป็นภาพเคลื่อนไหวแต่ยังไม่มีการออกฉายตามโรงภาพยนตร์จะสามารถดูได้แค่เพียงที่ละหนึ่งคนเหมือนการถ้ามอง แต่ต่อมาก็ได้มีการพัฒนาการฉายภาพยนตร์ให้สามารถฉายภาพออกมาเพื่อที่จะสามารถมีผู้ชมได้ครั้งละมากๆ แต่ในช่วงแรกภาพยนตร์ยังเป็นภาพขาวดำ ไม่มีเสียง หรือที่เรียกว่า “หนังเงียบ” ต่อมาก็มีการทำให้ภาพยนตร์มีเสียงพูด ภาพสี และนักวิทยาศาสตร์ก็ได้พัฒนาภาพยนตร์ เทคนิคในการสร้างภาพยนตร์อย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมในทุกวันนี้ ภาพยนตร์จึงได้กลายเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีการลงทุน และการแข่งขันสูง สร้างรายได้ให้จำนวนมหาศาล สร้างอาชีพให้คนจำนวนมาก และมีอิทธิพลต่อมนุษย์ทุกเชื้อชาติทุกชนชั้น

โดยเมืองที่มีการขนานนามว่าเป็นเมืองแห่งอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และคิดค้นสิ่งประดิษฐ์เพื่อความก้าวหน้าของภาพยนตร์ตั้งแต่ในสมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน และยังเป็นเมืองที่สามารถผลิตภาพยนตร์ได้เป็นจำนวนมาก แล้วส่งไปฉายยังประเทศต่างๆทั่วโลก คงจะหนีไม่พ้น “ฮอลลีวูด” ซึ่งเมืองฮอลลีวูดนั้นมีตำแหน่งที่ตั้งอยู่ที่เมืองลอสแอนเจลิสในปัจจุบัน แต่เดิมเป็นพื้นที่ป่าธรรมชาติ พวกแรกที่มาพบคือพวกนักสำรวจชาวสเปน ต่อมาภายหลังชาวอินเดียได้อพยพเข้ามาครอบครองแผ่นดินแถบนั้นภายใต้การปกครองของสเปน ต่อมาราวปี ค.ศ.1870 เริ่มมีการเพาะปลูกพืชพรรณเกษตรและธัญญาหารขึ้น ต่อมาราวปี ค.ศ. 1880 พื้นที่บริเวณดังกล่าวนั้นได้ถูกแบ่งขอยออกเป็น

แปลงย่อยๆ และมีผู้ครอบครองกรรมสิทธิ์ ซึ่งในปี ค.ศ.1886 เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินส่วนหนึ่งมีชื่อว่า นายวิลค็อกซ์ และมีภรรยาชื่อนางดิดา วิลค็อกซ์ และนางได้ตั้งชื่อที่ดินส่วนนั้นว่า “ฮอลลีวูด” แปลว่า “ป่าฮอลลี” เป็นเพราะแถวนั้นมีต้นฮอลลีอยู่เป็นจำนวนมาก จากนั้นเพียง 2-3 ปี นายวิลค็อกซ์ ได้เริ่มวางแผนและกำหนดผังเมืองและจัดทำแนวกั้น ซึ่งในทุกวันนี้คือถนนฮอลลีวูด บลูวาร์ด แล้วได้แบ่งขายให้แก่คนมีเงินมาสร้างบ้านพักอาศัย จากนั้นนางวิลค็อกซ์ก็จัดตั้งกองทุนขึ้นเพื่อสร้างโบสถ์ สร้างโรงเรียน และห้องสมุดจึงทำให้ฮอลลีวูดกลายเป็นย่านที่เจริญรุ่งเรืองขึ้นอย่างรวดเร็ว ต่อมาก็ได้ผนวกกับการการบริหารของนครลอสแอนเจลิสในที่สุด (ไพบูลย์ แพงเงิน, 2549: 33)

การเปลี่ยนนครลอสแอนเจลิสให้กลายเป็นอุตสาหกรรมภาพยนตร์ชื่อดัง ได้เริ่มจากการที่บริษัทยักษ์ใหญ่จำนวน 9 บริษัททำการผู้ขาดกิจการโรงภาพยนตร์และโรงถ่ายทำภาพยนตร์ในมหานครนิวยอร์กและเมืองชิคาโกของประเทศสหรัฐอเมริกา ทำให้ผู้สร้างภาพยนตร์รายย่อยหมดโอกาส และหนีไปทำธุรกิจภาพยนตร์ที่มลรัฐแคลิฟอร์เนียแทน โดยมีเหตุผลว่า รัฐแคลิฟอร์เนียเป็นรัฐที่อยู่ติดชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกทางตะวันตกของประเทศสหรัฐอเมริกา มีลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศดี ลมดี มีทิวทัศน์ที่สวยงาม มีภูเขา มีทะเลทราย และไร่นาพร้อมสรรพ มีอัตราภาษีที่ต่ำกว่านครนิวยอร์กและชิคาโก ซึ่งทั้งหมดนี้ทำให้มองเห็นได้ว่าจะจะเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้ธุรกิจด้านการสร้างภาพยนตร์ มลรัฐแคลิฟอร์เนียเป็นที่ตั้งของเมืองใหญ่ๆ หลายเมือง เช่น ซาคราเมนโต ซานฟรานซิสโก และลอสแอนเจลิส โดยเมืองเหล่านี้ตั้งอยู่ติดกับชายทะเลหรือไม่ห่างจากชายทะเล แต่เมืองทางใต้ของมลรัฐแคลิฟอร์เนียคือ ลอสแอนเจลิสนั่นเองที่มียักษ์สร้างภาพยนตร์รายแรกของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ตัดสินใจใช้เป็นทำเลในการสร้างโรงถ่ายภาพยนตร์และสำนักงานประกอบการขึ้นในช่วงปี ค.ศ.1910-1915 โดยเรียกชื่อย่านโรงถ่ายนั้นว่า “ฮอลลีวูด” ซึ่งที่มาของชื่อนั้นมาจากการตั้งชื่อที่ดินของนางวิลค็อกซ์ อันได้กล่าวมาแล้วข้างต้น หลังจากนั้นฮอลลีวูดมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก สามารถชุบตัวดาราที่ไร้ชื่อทำให้มีชื่อเสียงมากมาย ทำเงินรายได้มหาศาลให้กับประเทศ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาในด้านการประกอบการและเทคโนโลยีการสร้างภาพยนตร์เรื่อยมา ถึงแม้ว่าจะมีช่วงชะงักของธุรกิจภาพยนตร์เพราะมีโทรทัศน์เข้ามาแทนที่ แต่การที่ฮอลลีวูดมีความก้าวหน้าในด้านการประกอบการ และเทคโนโลยีในการสร้างภาพยนตร์ ทำให้ภาพยนตร์ฮอลลีวูดกลับมาสร้างชื่อเสียงได้อีกครั้ง ดังนั้นผลของความก้าวหน้าในการสร้างภาพยนตร์ของฮอลลีวูด จึงส่งผลทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกากลายเป็นผู้ผลิตภาพยนตร์ออกมาเป็นจำนวนมาก จำหน่ายไปยังหลายประเทศทั่วโลก และเป็นที่ต้องการของผู้ชมภาพยนตร์ในการรับชมภาพยนตร์ที่มีความแปลกใหม่ น่าตื่นเต้นและมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่หาตัวอื่นได้ยาก (ไพบูลย์ แพงเงิน, 2549: 39-41)

ในการเข้ามาของภาพยนตร์ ได้เริ่มจากการที่ประชาชนชาวไทยได้มีโอกาสได้ชมภาพยนตร์ครั้งแรกหลังจากภาพยนตร์ถือกำเนิดขึ้นบนโลก โดย เอส.จี.มาร์คอฟสกี (S.G.Marchovsky) และคณะชาวปารีส ได้นำเครื่องฉายภาพยนตร์สีเนมาโตกราฟ เข้ามาฉายภาพยนตร์ครั้งแรกในเมืองไทยที่โรงละครหม่อมเจ้าอลังการ เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2440 กลุ่มคนดูนั้นมีหลากหลายทั้งเจ้านายขุนนาง และประชาชนทั่วไป ส่วนภาพยนตร์ที่นำมาฉายนั้นเป็นภาพยนตร์ของสองพี่น้องลูมิแอร์ ด้วยความนิยมของประชาชนชาวไทยในการชมภาพยนตร์ จึงทำให้เกิดการสร้างโรงภาพยนตร์ถาวรขึ้นมา จนทำให้กลายเป็นธุรกิจโรงฉายภาพยนตร์ขึ้น รวมไปถึงการเกิดธุรกิจภาพยนตร์ ไปจนการสร้างภาพยนตร์ไทยขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงมีการแข่งขันกันในด้านธุรกิจภาพยนตร์มากขึ้น แต่ภาพยนตร์ไทยที่เกิดขึ้นนั้นก็ยังมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับภาพยนตร์ต่างประเทศที่หลั่งไหลเข้าสู่ตลาดภาพยนตร์ในไทยอย่างต่อเนื่อง มีการกระจายตัวของภาพยนตร์ไปทั่วประเทศ ทำให้ภาพยนตร์ได้รับความนิยม ได้รับความสนใจ เฉกเช่นมหรสพอย่างหนึ่ง (ไพบูลย์ แสงเงิน, 2549: 22-29)

ในสมัยนั้นภาพยนตร์ที่ได้เข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทยส่วนใหญ่แล้วเป็นภาพยนตร์ต่างประเทศทั้งสิ้น เพราะในสมัยนั้นคนไทยยังไม่สามารถสร้างภาพยนตร์ได้เอง ดังนั้นภาพยนตร์ที่คนสมัยนั้นได้รับชมและเข้ามามีอิทธิพลในประเทศไทยเรา นั้นล้วนเป็นภาพยนตร์ต่างประเทศทั้งสิ้น โดยเฉพาะภาพยนตร์อเมริกัน หรือที่เรียกว่า “ภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด” ถึงแม้ว่าผู้คิดค้นการกำเนิดภาพยนตร์จะเป็นชาวฝรั่งเศสก็ตาม แต่ภาพยนตร์ที่ฉีกแนวการถ่ายทำให้มีความแปลกใหม่ รวมไปถึงการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆที่ทำให้ภาพยนตร์กลายเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมเหมือนในทุกวันนี้ได้นั้น คงหนีไม่พ้นวงการภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่ได้รับขนานนามว่า เป็นเมืองของการเจริญเติบโตในด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์ สามารถผลิตภาพยนตร์ได้หลายเรื่องต่อปี

ดังนั้นภาพรวมทางธุรกิจภาพยนตร์ในไทยจึงเต็มไปด้วยภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ มีการนำเข้าภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด ซึ่งการฉายภาพยนตร์ในแต่ละปีนั้นจะเป็นการฉายภาพยนตร์ต่างประเทศมากกว่าภาพยนตร์ไทยหลายเท่าตัว และยังสร้างรายได้มากมายมหาศาลจากการฉายภาพยนตร์ในประเทศไทย ถึงแม้ว่าไม่นานนักจากการตั้งสมประสงค์มาพอสมควรคนไทยก็ได้เริ่มสร้างภาพยนตร์ไทยขึ้นมาบ้าง และนำออกฉายตามโรงภาพยนตร์ต่างๆ แต่ก็ไม่สามารถสร้างรายได้ และได้รับความนิยมเทียบเท่ากับภาพยนตร์ต่างประเทศหรือภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด ทำให้การสร้างภาพยนตร์ในไทยชะงัก สาเหตุที่ทำให้ภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดเข้ามาฉายในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก เนื่องมาจากกลยุทธ์การวางแผนการตลาดที่เข้มแข็ง รวมไปถึงภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดมีงบประมาณเงินทุนในการสร้างที่สูง จึงทำให้การสร้างภาพยนตร์มีความอลังการ และมีแนวทางการนำเสนอที่แปลกใหม่ ถูกใจผู้ชมภาพยนตร์

หรือสามารถสร้างภาพยนตร์ได้ตามความต้องการของตลาด ทำให้ภาพยนตร์ฮอลลีวูดได้รับการตอบรับจากทั่วทุกมุมโลก

จากการที่ภาพยนตร์ฮอลลีวูดได้รับความนิยมไปทั่วโลก หากมองในแง่ของการสื่อสารนั้น เป็นการสื่อสารทางเดียว ไม่ใช่การสื่อสารที่แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เพราะภาพยนตร์ก็เปรียบเสมือนการบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ รวมทั้งเรื่องที่แต่งขึ้นและการแสดงที่เหมือนชีวิตจริง (จำเรณุลักษณ์ ธนะวังน้อย, 2544: 1) ดังนั้นภาพยนตร์ฮอลลีวูดได้แสดงให้เห็นถึงความเป็นอยู่ของสังคมตะวันตก หรือสังคมอเมริกัน ให้คนทั่วโลกได้รู้เห็นมายาวนานเพียงฝ่ายเดียว โดยที่ไม่ได้แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความเคยชินต่อวัฒนธรรมนั้น และเกิดการทำตามอย่างโดยไม่รู้ตัว ซึ่งจะนำไปสู่การก่อตัวของกระแสวัฒนธรรมอเมริกัน เกิดการกระจายทางปรัชญาทางการสื่อสาร ทั้งในเรื่องเสรีภาพ แนวคิด อุดมการณ์ ค่านิยม และวัฒนธรรม ดังนั้นภาพยนตร์ฮอลลีวูดสามารถที่จะส่งผลต่อผู้ชมภาพยนตร์ในไทยได้ เพราะภาพยนตร์ไม่ได้เป็นแค่สื่อที่ให้ความบันเทิง ยังเป็นสิ่งที่มียุทธผลในการโน้มน้าวและชักจูงจิตใจสูงมาก เกิดการคล้อยตามของผู้ชม ให้เป็นไปตามที่กำหนด และสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรมหลายอย่างของผู้ชมแต่ละคนทั้งที่รู้ตัว และไม่รู้ตัว

ดังนั้นภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่เข้ามาฉายในประเทศไทยจึงมีความลึกซึ้งมากกว่าแค่การตอบสนองด้านบันเทิง เนื่องจากอิทธิพลทางวัฒนธรรมของฮอลลีวูดได้ส่งผลกระทบต่อสังคมโลก และสังคมไทยในลักษณะการเผยแพร่ทางวัฒนธรรมฮอลลีวูดหรือวัฒนธรรมอเมริกันที่กำลังกลืนกินสังคมโลกอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลทั้งในด้านบวกและด้านลบ และเป็นไปตามความปรารถนาของประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้นผู้ชมในไทยที่ได้ชมภาพยนตร์ฮอลลีวูดนั้น จึงกำลังซึมซับ และรับเอาการนำเสนอภาพเรื่องราว และเหตุการณ์ต่างๆของสังคมอเมริกัน ผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูด

ในปัจจุบันการรับและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศในตอนนี้เป็นเรื่องที่ง่ายดาย และรวดเร็ว เพราะตอนนี้โลกมีการสื่อสารไร้พรมแดน มีความเสรีในการถ่ายทอด จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว ดังนั้นภาพยนตร์ฮอลลีวูดจึงถ่ายทอดเรื่องค่านิยม ความคิด อุดมการณ์ วิถีชีวิตของตะวันตก ออกไปยังประเทศที่มีการพัฒนาน้อยกว่า ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นตามมาคือวัฒนธรรมการบริโภค แนวคิดแบบตะวันตกซึ่งเป็นเจ้าของสื่อที่จะแพร่ไปทั่วโลก ในขณะที่วัฒนธรรมในระดับท้องถิ่นจะถูกลดความสำคัญลงและถูกลบเลือนมากยิ่งขึ้น (พิทยา ว่องกุล, 2541: 2)

ซึ่งในทุกวันนี้การถ่ายทอดวัฒนธรรมอเมริกันทางภาพยนตร์ฮอลลีวูดนั้นได้ประสบผลสำเร็จและเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ถึงอย่างนั้นประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีความต้องการที่จะให้วัฒนธรรมนั้นคงอยู่และฝังลึก จึงมีการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมอเมริกันอย่างต่อเนื่อง ตามบริบทของสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพื่อดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอเมริกันให้คงอยู่ และฝังลึก เพื่อแสดงถึงความเป็นมหาอำนาจ และผู้นำของโลก

ทั้งนี้สื่อมวลชนประเภทต่างๆ รวมไปถึงสื่อภาพยนตร์ สื่อมวลชนเหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องมือที่มีบทบาทที่ใช้ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมระหว่างประเทศ ตามความเสรีทางด้านข่าวสาร ในปัจจุบัน ภาพยนตร์จึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้ และเป็นเครื่องมือสำคัญชิ้นหนึ่งของการถ่ายทอดวัฒนธรรมดังกล่าว ดังเช่นภาพยนตร์อเมริกัน หรือภาพยนตร์ฮอลลีวูดพยายามที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรมอเมริกันผ่านทางภาพยนตร์มาเป็นเวลายาวนาน และประสบผลสำเร็จในการถ่ายทอดวัฒนธรรมของประเทศตนออกมาสู่สังคมโลก กลายเป็นวัฒนธรรมประชานิยม และได้กลืนกินวัฒนธรรมอื่นที่อยู่ในประเทศที่เป็นเพียงผู้รับสื่อเพียงฝ่ายเดียว หนึ่งในนั้นก็มีประเทศไทยอยู่ด้วย ซึ่งภาพยนตร์ฮอลลีวูดแต่ละเรื่องก็เป็นที่สนใจแก่ผู้ชมภาพยนตร์อย่างมาก ด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่นำมาใช้ในการสร้างภาพยนตร์ รวมไปถึงการทุ่มทุนสร้างอย่างอลังการ ภาพยนตร์ฮอลลีวูดจึงได้รับความนิยมมาเป็นเวลายาวนาน ในปัจจุบันกระแสอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยก็มีการเจริญเติบโตได้รับการยอมรับ ได้รับความนิยมมากขึ้นกว่าในอดีตมาก ทำให้มีการสร้างภาพยนตร์ไทยเพิ่มมากขึ้นกว่าในอดีต แต่ถึงกระนั้นอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยเทคโนโลยี และเทคนิคต่างๆ ยังไม่อาจสู้กับภาพยนตร์ฮอลลีวูดได้ จึงทำให้ภาพยนตร์ไทยยังไม่อาจครองใจผู้ชมทั่วประเทศ หรือทั่วโลกได้อย่างภาพยนตร์ฮอลลีวูด

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์” ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการนำเสนอเนื้อหาวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันในภาพยนตร์โดยเฉพาะภาพยนตร์ฮอลลีวูด ที่สร้างขึ้นโดยเงินทุนของประเทศสหรัฐอเมริกา สาเหตุที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการนำเสนอเนื้อหาวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวูด เพราะว่าภาพยนตร์ฮอลลีวูดนั้น เป็นภาพยนตร์ที่ได้รับการยอมรับจากคนทั่วทุกมุมโลก เนื่องจากมีภาพยนตร์ที่หลากหลายรูปแบบให้เลือกชม ที่สามารถเข้าถึงได้กับคนทุกเพศ ทุกวัย ทุกเชื้อชาติ มีงบประมาณการสร้างที่สูง และผลิตภาพยนตร์ได้ตามความต้องการของตลาด ที่สำคัญนอกจากการที่ภาพยนตร์ฮอลลีวูดนั้นได้รับการยอมรับจากคนทั่วโลกแล้ว ภาพยนตร์ฮอลลีวูดเป็นการสร้างเรื่องราวที่สะท้อนถึงสังคมคนอเมริกัน และเมื่อคนทั่วทุกมุมโลกได้รับชมภาพยนตร์ฮอลลีวูด ก็จะรับเอาวัฒนธรรมอเมริกันผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูด ซึ่งนับว่าในปัจจุบันนี้

การได้รับชมภาพยนตร์ฮอลลีวูดก็ถือเป็นกระแสสังคมอย่างหนึ่ง ถ้าไม่ได้รับชมอาจจะหมายถึงความไม่ทันสมัย หรือไม่ตามสถานการณ์ได้ (ลักขมณ พรีประกาศการ, 2555: 3) ด้วยเหตุนี้ยังทำให้ง่ายต่อการถ่ายทอดวัฒนธรรมอเมริกันมากขึ้น ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทราบถึงการนำเสนอเนื้อหาวัฒนธรรมอเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวูด เพื่อเป็นการรู้เท่าทันสื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูด ที่มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาภาพยนตร์ฮอลลีวูดทั้งหมดจำนวน 2 เรื่องโดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกจากภาพยนตร์ฮอลลีวูด ตั้งแต่ปี 2547 - 2556 ที่ได้รับรางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยมในแต่ละปี และนำมาคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sample) คือคัดเลือกเฉพาะภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาทางการเมือง สาเหตุที่ใช้ภาพยนตร์ที่ได้รับรางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยม เพราะเป็นภาพยนตร์ที่สะท้อนให้เห็นถึงรสนิยม วัฒนธรรมและการบริโภคของคนอเมริกันได้อย่างชัดเจน เนื่องจากภาพยนตร์ที่ได้รับรางวัลออสการ์นั้นส่วนใหญ่เป็นภาพยนตร์ประเภทดราม่าเป็นส่วนใหญ่ ภาพยนตร์แนวนี้จะมีการใส่ตัวตน อัตลักษณ์ และสะท้อนความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับมนุษย์และสังคมได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงได้มากที่สุด รวมถึงสอดแทรกแง่คิดในการใช้ชีวิตอันเป็นประโยชน์เอาไว้อย่างมากมาย (ลักขมณ พรีประกาศการ, 2555: 187) สิ่งที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ ได้รู้ถึงการนำเสนอเนื้อหาวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูด โดยเน้นศึกษาในประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันคือ สิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค การแสวงหาความสุข ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นคำที่ปรากฏในคำประกาศอิสรภาพของอเมริกา และกลายเป็นพื้นฐานในการใช้ชีวิตในทุกๆด้านรวมไปถึงเป็นพื้นฐานและอุดมการณ์ของรูปแบบการเมืองการปกครองของประเทศสหรัฐอเมริกาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีความว่า “...เราถือว่าความจริงต่อไปนี้เป็นสิ่งที่ประจักษ์แจ้งอยู่ในตัวเอง นั่นคือมนุษย์ทุกคนถูกสร้างขึ้นมาอย่างเท่าเทียมกัน และพระเจ้าผู้สร้างได้มอบสิทธิบางประการที่จะละเมิดมิได้ไว้ให้แก่มนุษย์ ในบรรดาสิทธิเหล่านั้น ได้แก่ สิทธิในชีวิต เสรีภาพ และการแสวงหาความสุข...” (สมบัติ จันทรวงศ์, 2529) นอกจากนี้วิเคราะห์ถึงรูปแบบการนำเสนอของวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวูดนั้นมีลักษณะอย่างไร เพื่อให้ผู้รับสารจะได้รู้เท่าทันสื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่เป็นสื่อเพื่อความบันเทิง แต่แท้ที่จริงแล้วแฝงด้วยการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ใช้การสื่อสารเข้ามาเป็นสื่อกลาง ในการแสดงความเป็นผู้นำ และเป็นมหาอำนาจของโลก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่อยู่ในภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รับรางวัลออสการ์
2. เพื่อศึกษารูปแบบการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รับรางวัลออสการ์

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตตัวบทเกี่ยวกับเนื้อหาวัฒนธรรมอเมริกันที่ศึกษาจะเน้นไปที่วัฒนธรรมทางการเมือง คือ สิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค การแสวงหาความสุข รวมไปถึงรูปแบบที่ใช้ในการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันในภาพยนตร์ โดยกำหนดขอบเขตในเรื่องระยะเวลาตั้งแต่ มิถุนายน 2556 – มีนาคม 2557
2. ผู้วิจัยมุ่งศึกษาวัฒนธรรมอเมริกันภาพยนตร์ฮอลลีวูด ตั้งแต่ปี 2547 - 2556 ที่ได้รับรางวัลออสการ์สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยมในแต่ละปี และนำมาคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sample) คือคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาทางการเมือง ซึ่งมีด้วยกันจำนวน 2 เรื่องได้แก่

2.1 Million Dollar Baby (เวทีแห่งฝัน วันแห่งศักดิ์ศรี) ปี พ.ศ. 2548

2.2 Argo (แผนฉกฟ้าแลบลวงสะท้านโลก) ปี พ.ศ. 2556

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้รู้เท่าทันสื่อภาพยนตร์ที่มีความลึกซึ้งมากกว่าแค่ความบันเทิง
2. ทำให้ทราบถึงการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่แฝงมาในภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รับรางวัลออสการ์

3. สามารถนำรูปแบบที่ใช้ในการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันมาปรับใช้ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยเพื่อถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่ และส่งออกไปสู่สายตาคนทั่วโลกได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

วัฒนธรรมอเมริกัน หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิตของคนอเมริกัน ที่สมาชิกในสังคมยอมรับ และยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน

วัฒนธรรมทางการเมือง หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองซึ่งมีผลมาจากความเชื่อทัศนคติ ค่านิยมของบุคคลที่ได้รับการปลูกฝัง อมรม และถ่ายทอดสืบต่อกันมา ในงานวิจัยนี้จะศึกษาประเด็นเรื่องสิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค และการแสวงหาความสุข

ภาพยนตร์ฮอลลีวูด หมายถึง ภาพยนตร์บันเทิงที่เป็นเรื่องเล่า ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการสื่อสาร และสร้างขึ้นโดยใช้เงินทุนของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเป็นภาพยนตร์ที่สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะต่างๆ ของผู้คน สังคม หรือวัฒนธรรมอเมริกา

ภาพยนตร์ออสการ์ หมายถึง ภาพยนตร์อเมริกัน หรือภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รับรางวัลออสการ์สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยม

รางวัลออสการ์ หมายถึง รางวัลที่มอบให้กับภาพยนตร์ซึ่งมีความโดดเด่นในด้านต่างๆ

สิทธิและเสรีภาพ สิทธิ คือ อำนาจหรือผลประโยชน์ของบุคคลที่กฎหมายให้ความคุ้มครอง โดยไม่ละเมิด ล่วงเกิน หรือกระทำการใดๆ ที่กระทบต่อสิทธิของบุคคลอื่น ส่วน เป็นคำที่มักพบว่าถูกใช้เคียงคู่กับคำว่า “สิทธิ” เสมอ หมายถึง ความมีอิสระในการกระทำของบุคคล โดยการกระทำนั้นต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ในงานวิจัยชิ้นนี้จะใช้สิทธิและเสรีภาพควบคู่กันในประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน ได้แก่ สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง สิทธิและเสรีภาพในร่างกาย สิทธิและเสรีภาพในการพกพาอาวุธ สิทธิและเสรีภาพในการย้ายถิ่นฐาน สิทธิในความเป็นส่วนตัว

ความเสมอภาค คือ ความเท่าเทียมของมนุษย์ทุกคนในการได้รับสิทธิพื้นฐานตามหลักสิทธิมนุษยชน การปฏิบัติต่อกันระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์ ด้วยความเคารพต่อสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ด้วยกัน ได้แก่ ความเสมอภาคกันทางด้านโอกาส ความเสมอภาคทางกฎหมาย ความเสมอภาคในสังคม

การแสวงหาความสุข หมายถึง อิสระในการการกระทำใดๆก็ตาม ที่มุ่งไปในการหาความสุขให้กับตนเอง ซึ่งการกระทำนั้นต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย และละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ได้แก่ การแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม การแสวงหาความสุขด้านจิตใจ และร่างกาย

รูปแบบการนำเสนอ หมายถึง โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์โดยมีองค์ประกอบด้วยกันทั้งหมด 7 ประการ คือ โครงเรื่อง (Plot), แก่นเรื่อง (Theme), ความขัดแย้ง (Conflict), ตัวละคร (Character), ฉาก (Setting), สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol) และมุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view)

โครงเรื่อง (Plot) หมายถึง จัดลำดับเหตุการณ์ในภาพยนตร์ ประกอบด้วย การเริ่มเรื่อง (Exposition), การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action), ภาวะวิกฤติ (Climax), ภาวะคลี่คลาย (Falling Action), การยุติเรื่องราว (Ending)

ความขัดแย้ง (Conflict) หมายถึง ปมปัญหาที่เกิดขึ้นของตัวละครในภาพยนตร์ มี 3 ลักษณะ คือ ความขัดแย้งภายในจิตใจ ความขัดแย้งระหว่างตัวละคร ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อม

ตัวละคร (Character) คือ บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเรื่องราวในภาพยนตร์ โดยศึกษาถึงบุคลิก ลักษณะ อุปนิสัยของตัวละครในภาพยนตร์

แก่นความคิด (Theme) คือ ความคิดหลักในการดำเนินเรื่องซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเล่าเรื่องเพื่อให้มีความเข้าใจถึงแนวคิดหลักของผู้เล่า

ฉาก (Setting) คือ สถานที่และช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ต่างๆในภาพยนตร์ มีทั้งฉากที่มีลักษณะทางกายภาพ ฉากที่เป็นเวลา และฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม

สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol) คือ สัญลักษณ์ที่ใช้สื่อความหมายอยู่เสมอ สำหรับสัญลักษณ์พิเศษในภาพยนตร์ที่ใช้ในการสื่อความหมายนั้นประกอบไปด้วย สัญลักษณ์ทางภาพ และสัญลักษณ์ทางเสียง

มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view) คือ การที่ผู้เล่ามองเหตุการณ์จากวงในใกล้ชิด หรือจากวงนอกในระยะห่างๆ ซึ่งแต่ละจุดยืนมีความน่าเชื่อถือแตกต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ การเล่าเรื่องจากจุดยืนบุคคลที่หนึ่ง การเล่าเรื่องจากจุดยืนบุคคลที่สาม การเล่าเรื่องจากจุดยืนที่เป็นกลาง และการเล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่ได้รางวัลออสการ์” มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำมาใช้ประกอบทางความคิดเพื่อการศึกษาที่บรรลุวัตถุประสงค์การศึกษาดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับสังคม และวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมือง
2. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับภาพยนตร์
3. ทฤษฎีและแนวคิดรางวัลออสการ์
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับสังคม และวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน

สหรัฐอเมริกาเป็นดินแดนที่เพิ่งรู้จักในคริสต์ศตวรรษที่ 15 หลัจากคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส (Christopher Columbus) นักเดินเรือชาวอิตาลี ได้แล่นเรือไปทางด้านตะวันตกในนามของพระเจ้าเฟอร์ดินานด์ (King Ferdinand) และพระนางอิซาเบลล่า (Queen Isabelle) แห่งประเทศสเปน จนกระทั่งได้พบดินแดนแห่งใหม่เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม ค.ศ. 1492 ซึ่งเชื่อกันว่าดินแดนแห่งนี้เป็นส่วนหนึ่งของประเทศอินเดียในทวีปเอเชีย ดังนั้น จึงเรียกคนในดินแดนอเมริกาว่า “อินเดีย” ซึ่งก็คือชาวพื้นเมืองอินเดียแดงในปัจจุบัน

ในเวลาต่อมา ประเทศมหาอำนาจยุโรปหลายประเทศทั้งสเปน ฝรั่งเศส และอังกฤษ เริ่มเข้ามาตั้งหลักแหล่งในอเมริกามากขึ้น เนื่องจากเป็นดินแดนที่กว้างขวาง และมีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ ในจำนวนนี้ ชนชาอังกฤษคือผู้ที่อพยพโยกย้ายเข้ามาในอเมริกามากที่สุด และได้ตั้งอาณานิคมของอังกฤษกับชาวอาณานิคมมีความขัดแย้งเกิดขึ้นอยู่เสมอ เนื่องจากการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมของรัฐบาลอังกฤษต่อชาวอาณานิคม จึงเป็นชนวนให้เกิดสงครามปฏิวัติเพื่อประกาศตัวเป็นอิสระภาพจากประเทศอังกฤษ ในปี ค.ศ. 1775 – 1781 (ฉัตรชัย จันทศรี, 2544: 28)

คำประกาศอิสรภาพอันเป็นเอกฉันท์ของรัฐทั้ง 13 ของอเมริกาในรัฐสภา (The Declaration of Independence in Congress) เพื่อแยกตัวเป็นอิสระจากการเป็นอาณานิคมของประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม ค.ศ. 1776 ประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

เมื่อใดวิถีแห่งเหตุการณ์ของมนุษย์ได้บังเกิดความจำเป็นที่ประชาชนพวกหนึ่ง จะต้องทำลายข้อผูกพันทางการเมือง ซึ่งตนมีอยู่กับประชาชนพวกอื่นให้หมดไป และจะจัดตั้งแหล่งที่อันเป็นเอกเทศและเท่าเทียมกันขึ้นใหม่ในหมู่อำนาจบนพื้นพิภพนี้ ตามที่กฎแห่งธรรมชาติและพระเจ้าแห่งธรรมชาติได้ทรงกำหนดไว้ เพื่อเป็นการความเคารพบนอบต่อความเห็นของมวลมนุษย์ ย่อมเป็นการจำเป็นที่ประชาชนเหล่านั้นจะต้องแสดงถึงสาเหตุที่บังคับให้ต้องก้าวไปสู่การแบ่งแยกดังกล่าวนี้

เราถือว่าความจริงต่อไปนี้เป็นสิ่งที่ประจักษ์แจ้งอยู่ในตัวเอง นั่นคือมนุษย์ทุกคนถูกสร้างขึ้นมาอย่างเท่าเทียมกัน และพระเจ้าผู้สร้างได้มอบสิทธิบางประการที่จะละเมิดมิได้ไว้ให้แก่มนุษย์ ในบรรดาสิทธิเหล่านั้น ได้แก่ สิทธิในชีวิต เสรีภาพ และการแสวงหาความสุขเพื่อที่จะคุ้มครองสิทธิเหล่านั้นให้มั่นคง รัฐบาลจึงถูกสถาปนาขึ้นในหมู่มวลมนุษย์ โดยได้อำนาจที่ยุติธรรมอันเนื่องมาจากความยินยอมของผู้ที่อยู่ใต้การปกครอง เมื่อใดก็ตามที่รูปแบบของรัฐบาลใดเป็นสิ่งที่ทำลายเป้าหมายเหล่านี้ เมื่อนั้นย่อมเป็นสิทธิของประชาชนที่จะเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกรัฐบาลแบบนั้นเสีย และสถาปนารัฐบาลขึ้นใหม่โดยให้มีรากฐานอยู่บนหลักการดังกล่าว และโดยการกำหนดอำนาจของรัฐบาลนั้นให้เป็นไปในแบบที่พวกเขาเห็นว่าน่าจะมีผลต่อความปลอดภัยและความผาสุกของพวกเขามากที่สุด แน่แน่นอนว่าความสุขุมรอบคอบย่อมจะกำหนดว่ารัฐบาลที่จะได้จัดตั้งมาช้านานแล้ว ไม่ควรที่จะต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วยเหตุเพียงเล็กน้อยและชั่วแล่น และโดยเหตุนี้เอง ประสบการณ์ทั้งปวงก็ได้แสดงให้เห็นว่ามนุษย์ชาติมีแนวโน้มที่จะยอมอดทนหากความชั่วร้ายนั้นพอทนได้ ยิ่งกว่าที่จะแก้ไขให้แก่ตนเองโดยการทำลายล้างแบบอย่างที่ดินเคยชินอยู่ แต่เมื่อการใช้อำนาจไปในทางที่ผิดและการช่วงชิงอำนาจมีอยู่อย่างยาวนาน โดยมุ่งหมายต่อวัตถุประสงค์เดิมอย่างไม่เสื่อมคลาย จนชี้ให้เห็นว่ามีแผนการที่จะกดพวกเขาลงภายใต้การปกครองโดยเด็ดขาดของคณาเดียวแล้ว ย่อมเป็นสิทธิ ย่อมเป็นหน้าที่ของพวกเขาที่จะล้มล้างรัฐบาลเช่นนั้น และจัดหาเครื่องป้องกันใหม่สำหรับความมั่นคงในอนาคตของพวกเขา นี่คือการที่ความทุกข์ยากที่ได้อดทนมาช้านานแล้วของอาณานิคมเหล่านี้ และนี่ก็คือความจำเป็นในปัจจุบันที่บีบบังคับให้พวกเขาต้องเปลี่ยนระบบการปกครองเก่าของตนเสียใหม่ ประวัติของกษัตริย์องค์ปัจจุบันของอังกฤษ คือประวัติแห่งการสร้างทุกข์ทรมานและการช่วงชิงอำนาจซ้ำแล้วซ้ำเล่าโดยล้วนแต่มีวัตถุประสงค์อันแน่วแน่ที่

จะสถาปนาระบบพระราชอำนาจเด็ดขาดเหนือรัฐเหล่านั้น เพื่อที่จะพิสูจน์ข้อนี้ ขอให้โลกที่เที่ยงตรงได้พิจารณาข้อเท็จจริงต่อไปนี้ด้วย

พระองค์ปฏิเสธไม่ยอมเห็นชอบด้วยกับกฎหมายซึ่งเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นเพื่อสาธารณประโยชน์

พระองค์ห้ามมิให้ผู้ว่าการรัฐของพระองค์ผ่านกฎหมาย ซึ่งมีความสำคัญอันเร่งรีบและต้องใช้โดยด่วน และให้ระงับไว้ก่อน จนกว่าพระองค์จะเห็นชอบด้วย และเมื่อได้ระงับไว้แล้ว พระองค์ก็ได้เพิกเฉยไม่สนพระทัยแต่อย่างใด

พระองค์ปฏิเสธไม่ยอมผ่านกฎหมายอื่นๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เขตที่มีประชาชนจำนวนมาก นอกเสียจากว่าประชาชนเหล่านั้นจะยอมสละสิทธิอันมีค่าประมาณมิได้ของพวกเขา และเป็นสิ่งที่น่าเกรงกลัวก็เฉพาะต่อพวกทรราชเท่านั้น

พระองค์ได้เรียกประชุมสภานิติบัญญัติในที่ต่างๆ ซึ่งผิดปรกติวิสัย ไม่สะดวกและห่างไกลจากแหล่งรวมเอกสารทางราชการของพวกเขา โดยมีวัตถุประสงค์ประการเดียว คือ เพื่อให้พวกเขาเหนื่อยล้าและยอมปฏิบัติตามมาตรการของพระองค์

กษัตริย์พระองค์นี้ได้ยุบสภาผู้แทนราษฎรหลายครั้งหลายหน โดยเหตุที่ได้คัดค้านอย่างหนักแน่นและอย่างกล้าหาญต่อการรุกรานสิทธิของประชาชนของพระองค์

หลังจากที่ได้ยุบสภาแบบนี้แล้ว พระองค์ก็ได้ปฏิเสธที่จะให้มีการเลือกตั้งคนอื่นๆ ขึ้นอีกเป็นเวลานาน ทำให้การใช้อำนาจนิติบัญญัติซึ่งไม่อาจถูกทำลายได้ ต้องกลับไปสู่ประชาชนโดยทั่วไป ในขณะที่เวลานี้ รัฐก็ตกอยู่ในสภาพที่ล่อแหลมต่ออันตรายทั้งปวงจากการรุกรานจากภายนอกและความปั่นป่วนภายในประเทศ

พระองค์ได้พยายามขัดขวางประชากรของรัฐเหล่านั้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะหยุดยั้งกฎหมายเรื่องการแปลงสัญชาติของคนต่างด้าว และปฏิเสธไม่ยอมออกกฎหมายอื่นๆ ที่จะสนับสนุนให้พวกเขาเหล่านั้นได้อพยพอีก รวมทั้งเพิ่มเงื่อนไขของการจัดแบ่งที่ดินใหม่ขึ้น

พระองค์ได้จัดวางการบริหารงานยุติธรรม โดยปฏิเสธไม่ให้ความเห็นชอบกับการออกกฎหมายจัดตั้งอำนาจทางตุลาการ

พระองค์ทำให้ผู้พิพากษาต้องขึ้นอยู่กับเจตนาของพระองค์แต่ผู้เดียว ทั้งในเรื่องระยะเวลาอยู่ในตำแหน่ง จำนวนเงินและการจ่ายเงินเดือนของพวกเขาด้วย

พระองค์ได้จัดตั้งหน่วยงานใหม่ๆ ขึ้นอีกมากมาย และได้ส่งข้าราชการในพระองค์จำนวนมากมาจัดวางประชาชนของเรา และหาเลี้ยงชีพจากสิ่งที่พวกเรามีอยู่

พระองค์ได้นำกองทัพประจำการเข้ามาไว้ในหมู่พวกเรา ในยามสงบโดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติของเรา

พระองค์ได้ทำให้ฝ่ายทหารอยู่เหนือและเป็นอิสระจากฝ่ายพลเรือน

พระองค์ได้ร่วมกับบุคคลอื่นในการทำให้เราต้องขึ้นกับเขตอำนาจการปกครองที่ผิดแปลกออกไปจากรัฐธรรมนูญของเรา และเป็นสิ่งซึ่งกฎหมายของเรามีได้ยอมรับ โดยทรงเห็นชอบกับการกระทำของบุคคลเหล่านั้นในการออกกฎหมายจอมปลอม เช่น การนำเอากองทัพจำนวนมากที่มีอาวุธเข้ามาไว้ในหมู่พวกเรา การให้ความคุ้มครองแก่บุคคลเหล่านั้นโดยการดำเนินคดีจอมปลอม เช่นเดียวกัน เพื่อมิให้บุคคลเหล่านั้นต้องถูกลงโทษจากการฆาตกรรมใดๆ อันพึงกระทำต่อผู้อาศัยอยู่ในรัฐเหล่านั้น การตัดขาดการค้าของเราบางส่วนอื่นๆ ทั้งหมดของโลก การบังคับเก็บภาษีจากเราโดยที่มิได้รับความยินยอมจากเรา การตัดโอกาสของพวกเราในหลายๆ กรณีในการที่จะได้รับประโยชน์จากระบบการพิจารณาคดีโดยคณะลูกขุน การนำตัวพวกเราข้ามน้ำข้ามทะเลไปดำเนินคดีตามข้อกล่าวหาที่เสกสรรแต่งขึ้น การยกเลิกระบบกฎหมายอังกฤษอันเสรีในรัฐใกล้เคียง โดยจัดตั้งรัฐบาลเผด็จการขึ้นแทน ทั้งยังได้ขยายขอบเขตออกไปเพื่อให้เป็นตัวอย่างและเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการนำเอาการปกครองโดยเผด็จการแบบเดียวกันนี้มาใช้ในอาณานิคมทั้งหลายได้โดยทันที การเพิกถอนกฎบัตรและยกเลิกกฎหมายกฎหมายที่มีค่าสูงสุดต่างๆ ของเรา เปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองของเราในระดับมูลฐาน การยกเลิกสภานิติบัญญัติของเราและประกาศว่ามีอำนาจที่จะตรากฎหมายสำหรับเราในทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดๆ

พระองค์ได้ล้มเลิกรัฐบาลที่นี่ โดยประกาศให้เราอยู่นอกความคุ้มครองของพระองค์และทำสงครามกับเรา

พระองค์ปล้นสะดมทะเลของเรา ทำลายฝั่งทะเล เผาบ้านเผาเมืองและทำลายชีวิตประชาชนของเรา

ขณะนี้พระองค์ได้ส่งทหารรับจ้างชาวต่างด้าวเป็นจำนวนมากเข้ามาเพื่อกระทำการฆ่าฟันคน ทำลายล้างและใช้ระบบบรรษัทที่ได้เริ่มขึ้นแล้วให้สมบูรณ์อย่างโหดเหี้ยมทารุณและเต็มไปด้วยความทรยศหลอกลวงอย่างยากที่จะหาขุคอนำเถื่อนที่สุดยุคใดเสมอเหมือน และอย่างไม่เหมาะสมโดยสิ้นเชิงกับประมุขของประเทศที่มีอารยธรรม

พระองค์ได้บังคับให้เพื่อร่วมชาติของเราที่ถูกจับในท้องทะเลหลวงต้องจับอาวุธเข้าต่อสู้กับประเทศของพวกเขา บังคับให้พวกเขาเป็นผู้สังหารมิตรสหายและพี่น้องของพวกเขาเอง หรือไม่ก็ต้องตายด้วยน้ำมือของพระองค์

พระองค์ได้ยุยงให้เกิดการกบฏขึ้นภายในหมู่ของพวกเรา และได้พยายามที่จะนำเอาผู้ที่อาศัยอยู่ตามพรมแดนของเรา คือ ชาวอินเดียนที่ป่าเถื่อนไร้ความกรุณาปรานี ผู้ซึ่งก่อกวนในการทำสงครามของพวกเขาได้แก่การทำลายล้างชีวิตผู้คนโดยไม่คำนึงถึงเพศ วัยและสภาพ เข้ามา

ในทุกกระยะของการกดขี่เหล่านี้ เราได้ร้องขอให้มีการแก้ไขด้วยความถ่อมตนเป็นที่สุด แต่คำขอร้องครั้งแล้วครั้งเล่าของเรากลับทำให้ได้รับการประทุษร้ายซ้ำแล้วซ้ำอีก กษัตริย์ผู้ซึ่งมีการกระทำการอันมีลักษณะซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นทรราชย์นั้น ไม่สมควรที่จะเป็นผู้ปกครองของประชาชนที่เป็นอิสระ

สำหรับพี่น้องชาวอังกฤษของเรา ก็เชื่อว่าเราจะขาดซึ่งการเรียกร้องความสนใจ เราได้เตือนพวกเขาให้ทราบเป็นระยะๆ ถึงการที่สถานิติบัญญัติของพวกเขาได้พยายามขยายเขตอำนาจการปกครอง โดยไม่มีสิทธิเหนือพวกเรา เราได้เตือนให้พวกเขาทราบถึงสภาพแวดล้อม การอพยพและการตั้งหลักแหล่ง ณ ที่แห่งนี้ของพวกเขา เราได้ร้องอุทธรณ์ต่อความยุติธรรมในสายเลือดของพวกเขา และต่อความสูงส่งของพวกเขา เราได้วิงวอนพวกเขาโดยอาศัยความสัมพันธ์จากเชื้อสายเดียวกัน ขอให้เลิกการช่วงชิงอำนาจเหล่านี้ ซึ่งจะทำให้ความสัมพันธ์และการติดต่อของเราขาดสะบั้นลงอย่างแน่นอน พวกเขาก็เช่นเดียวกันที่มีได้สนใจใยดีต่อเสียงเรียกร้องหาความยุติธรรมและความเป็นสายเลือดเดียวกัน ดังนั้น เราจึงต้องขอมจำนวนต่อความจำเป็นที่จะต้องประกาศการแยกตัวของเรา และถือว่าพวกเขาก็เช่นเดียวกับมนุษยชาติอื่นๆ คือ เป็นข้าศึกในยามสงครามและเป็นมิตรในยามสงบ

เพราะฉะนั้น เรา คณะผู้แทนของสหรัฐอเมริกา ในสภาองเกรสที่ได้มาประชุมกัน โดยการวิงวอนต่อผู้พิพากษาสูงสุดแห่งโลก เพื่อให้ความยุติธรรมแก่เจตจำนงของเรา จึงขอบันทึกและประกาศในนามและโดยอาศัยอำนาจของประชาชนผู้สุจริตแห่งอาณานิคมเหล่านี้ว่า อาณานิคมที่รวมกันเหล่านี้ มีสิทธิและโดยสิทธิควรที่จะได้เป็นรัฐที่มีอิสระและเป็นเอกราช และพวกเขาได้ตัดขาดซึ่งความจงรักภักดีที่มีต่อกษัตริย์อังกฤษ ความสัมพันธ์ทางการเมืองทั้งหลายทั้งปวงระหว่างพวกเขากับรัฐอังกฤษได้สิ้นสุดและควรจะสิ้นสุดลงโดยสิ้นเชิง และในฐานะที่เป็นรัฐเอกราชที่อิสระเสรี ก็ย่อมมีอำนาจอย่างสมบูรณ์ที่จะทำสงคราม ทำให้เกิดสันติภาพ ทำสัญญาเป็นพันธมิตร จัดตั้งพาณิชย์กรรม และกระทำการอื่นใดและสิ่งอื่นใดทั้งปวงซึ่งรัฐเอกราชมีสิทธิที่จะทำ เพื่อเป็นการสนับสนุนคำประกาศนี้ โดยยึดมั่นในการคุ้มครองของพระเจ้าผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงมหิทธิานุภาพ เราขอให้สัญญาต่อกันและกันด้วยชีวิต ทรัพย์สิน และเกียรติอันศักดิ์สิทธิ์ของเรา (สมบัติ จันทรวงศ์, 2529: 38)

คำประกาศอิสรภาพฉบับนี้ถือเป็นเอกสารฉบับหนึ่งของประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา เอกสารนี้ได้กล่าวให้เห็นความจริงที่ว่า “ทุกคนเกิดมามีความเท่าเทียมกัน และเมื่อเกิดมาแล้ว พระเจ้าได้มอบสิทธิบางประการที่จะโอนให้แก่บุคคลอื่นไม่ได้ สิทธิที่โอนไม่ได้นี้ ได้แก่ ชีวิต เสรีภาพ และการแสวงหาความสุข (Life, Liberty and the Pursuit of Happiness) และเพื่อจะได้มาซึ่งสิทธิเหล่านี้ มนุษย์จึงได้จัดตั้งรัฐบาลขึ้น และรัฐบาลนี้ได้รับมอบอำนาจจากความยินยอมของผู้ที่อยู่ใต้รัฐบาลนั้น และเมื่อรูปแบบการปกครองใดมุ่งทำลายหลักการสำคัญเหล่านั้นแล้วประชาชนย่อมมีสิทธิที่จะเปลี่ยนแปลงรัฐบาลนั้น หรือยุบเลิกรัฐบาลนั้นเสีย และจัดตั้งรัฐบาลขึ้นใหม่แทน” จากข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ชาวอาณานิคมอเมริกามีความเชื่อในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในชีวิต ความเสมอภาคเท่าเทียมกัน และเสรีภาพของมนุษย์ในเรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น มีเสรีภาพในการแสวงหาความก้าวหน้า เสรีภาพทางการเมือง และเสรีภาพทางความคิด เพื่อนำไปสู่การแสวงหาความสุข ซึ่งเป็นเรื่องที่ชาวอาณานิคมกล่าวขวัญถึงอยู่เสมอ ผู้ปกครองคนใดที่ทำลายเสรีภาพนี้ถือเป็นผู้ปกครองที่กดขี่ทารุณ (สุริย์ พงษ์จันทร์, 2526: 38 อ้างใน ฉัตรชัย จันทร์ศรี, 2544: 29-30)

นอกจากนั้นคำประกาศอิสรภาพของสหรัฐอเมริกายังเน้นให้เห็นสิ่งสำคัญดังนี้คือ (มาลินี ประเสริฐธรรม, 2538: 57-58 อ้างใน ฉัตรชัย จันทร์ศรี, 2544: 30)

1. อุดมการณ์ประชาธิปไตยที่สหรัฐอเมริกาได้ใช้ปกครองมาเป็นเวลานาน โดยกล่าวว่า มนุษย์เกิดมาเท่าเทียมกันในการมีชีวิต มีสิทธิ เสรีภาพ และการแสวงหาความสุข ซึ่งประธานาธิบดีรัฐธรรมนูญ ตลอดจนกฎหมายต้องยึดอุดมการณ์นี้เป็นหลัก

2. การรวมตัวของอาณานิคมให้หลักความเชื่อในพระเจ้า

3. สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศแรกที่น่าอุดมการณ์ประชาธิปไตย ซึ่งเป็นหลักปรัชญาจากยุโรปมาใช้ อันแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในสิทธิ และเสรีภาพของคนอเมริกัน

อาจกล่าวได้ว่า ไม่มีเอกสารใดที่จะนำไปสู่ความเข้าใจเรื่อง “ความฝันแบบอเมริกัน” (American Dream) ได้ดีไปกว่าคำประกาศอิสรภาพ เพราะนี่คือการประกาศถึงความฝันแบบอเมริกันในตัวเองแล้วอย่างชัดเจน ชาวอเมริกันรุ่นแล้วรุ่นเล่าศึกษาศาระของคำประกาศอิสรภาพ และได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตแบบอเมริกัน คำประกาศอิสรภาพจึงเป็นมากกว่าคำอธิบายถึงอดีตของสหรัฐอเมริกา เพราะมันยังไม่เป็นแนวทางสำหรับการประพฤติปฏิบัติในปัจจุบัน และอนาคตอีกด้วย (Smith, 1980: 45) สำหรับความหมายของคำว่า American Dream หรือ ความฝันแบบอเมริกันนั้นพจนานุกรม The Reader's Digest Oxford (1993: 45 อ้างใน ฉัตรชัย จันทศรี, 2544: 30) ได้ให้คำนิยามของคำๆ นั้นไว้ดังนี้ American Dream หรือความฝันแบบอเมริกันเป็นอุดมการณ์ดั้งเดิมของชาวอเมริกัน อันประกอบไปด้วย ความเสมอภาค ประชาธิปไตย และความมั่งคั่งทางด้านวัตถุ ซึ่งสามารถพบได้ในชาวอเมริกันทุกๆ คน

จุดมุ่งหมายหลักของสังคมอเมริกันคือการเป็นสังคมที่คนทุกคนมีความเท่าเทียมกัน แนวความคิดแบบเดิมๆ ของทวีปยุโรปเกี่ยวกับลำดับชั้นทางสังคม รวมทั้งระบบขุนนาง ศักดินา ยศถาบรรดาศักดิ์ และการต่อสู้ทางชนชั้นจะไม่ปรากฏฝังรากอยู่ในดินแดนโลกใหม่ที่เป็นเสรีประชาธิปไตยแห่งนี้ ดังที่ราล์ฟ วอลโด อีเมอร์สัน (Ralph Waldo Emerson) กล่าวว่าสหรัฐอเมริกาจะเป็น “แสงนำสำหรับทั่วโลกที่จะชี้ให้เห็นวิถีทางแห่งโชคชะตาของมวลมนุษย์” จากแนวความคิดดังกล่าวนี้ ประกอบกันกับสภาพทางภูมิศาสตร์ และพื้นฐานทางความคิดของปรัชญาเสรีนิยมที่คนของตนเอง คนอเมริกันต้องการให้ประสบการณ์ของตนเป็นตัวอย่างสำหรับการที่อิสรภาพและความยุติธรรมทางสังคมกระจายไปสู่มวลมนุษย์ และเป็นผู้นำให้มนุษยชาติพ้นออกมาจากวิถีทางอันชั่วร้ายต่างๆ (วิวัฒน์ มุ่งการดี. 2533: 16)

ชาวอเมริกันเริ่มขยายดินแดนของตนไปสู่ทิศตะวันตก (Westward Movement) หลังสงครามประกาศอิสรภาพ เพื่อแสวงหาที่ดินทำกินและขยายพื้นที่ไร่นา เมื่อมีประชากรเพิ่มมากขึ้น ผู้คนที่อพยพไปทางตะวันตกจึงได้แสดงความรู้สึกชาตินิยม (Nationalism) ออกมาอย่างชัดเจนโดยต้องการให้รัฐบาลดำเนินนโยบายขยายดินแดนของตนไปจนถึงฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก ก่อให้เกิดลัทธิการขยายอาณาเขต (Manifest Destiny) โดยลัทธินี้ได้สนับสนุนอุดมการณ์ และแนวความคิด

ที่ว่า เป็นหน้าที่ของชาวอเมริกันในการเผยแพร่หลักการประชาธิปไตย ซึ่งชาวอเมริกันเห็นว่าเป็นหลักการปกครองที่ดีที่สุด ไปยังส่วนต่างๆ ของภาคพื้นทวีปทั้งหมด รวมถึงทวีปอเมริกาได้ด้วย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้มีโอกาสปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยบ้าง (Bailey, 1971: 305)

การขยายตัวไปสู่ตะวันตกของชาวอเมริกัน ถือเป็นการเคลื่อนไหวสำคัญที่มีผลต่อเศรษฐกิจ การเมือง และชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนลักษณะนิสัยของคนอเมริกันทุกวันนี้ และยังเป็นการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยในสหรัฐอเมริกาอีกด้วย เฟรเดริก แจ็กสัน เทอร์เนอร์ (Frederick Jackson Turner) นักประวัติศาสตร์ชาวอเมริกันเป็นอเมริกันในปลายศตวรรษที่ 19 กล่าวว่า “วัฒนธรรมอเมริกันมีรากฐานมาจากชายแดนตะวันตก ทำให้ชาวอเมริกันเป็นอเมริกันจนทุกวันนี้” การที่เทอร์เนอร์กล่าวเช่นนั้นเป็นเพราะว่าบุคคลที่อพยพไปสู่ตะวันตกจะต้องเป็นผู้ที่สมบูรณ์สมบูรณ์ มีความกล้าหาญ มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดริเริ่ม และมีความเป็นประชาธิปไตย การจัดระดับชนชั้นไม่สามารถมีได้ในสภาพแวดล้อมแบบตะวันตก ขนบธรรมเนียมประเพณีในโลกเก่าสลายไป การเป็นที่นับหน้าถือตามิใช่ขึ้นอยู่กับพื้นเพของครอบครัว หรือมรดกตกทอด หรือระยะเวลาของการศึกษาเล่าเรียน แต่ขึ้นอยู่กับคุณค่าของตัวบุคคล (มาลินี ประเสริฐธรรม, 2538: 167-168)

ในแง่ของการสร้างสรรค์วัฒนธรรม เนื่องจากสหรัฐอเมริกาประกอบด้วยผู้คนหลากหลายชาติพันธุ์ มีผู้อพยพมาจากต่างถิ่น และมีวัฒนธรรมต่างๆ ปะปนกันอยู่ประกอบกันเป็นอเมริกันชนนั้น ทำให้มีความซับซ้อน และยากที่จะอธิบายได้ว่า วัฒนธรรมอเมริกันที่แท้จริงมีลักษณะเป็นอย่างไร อย่างไรก็ตาม เราอาจแบ่งประวัติศาสตร์ของวัฒนธรรมอเมริกันออกเป็นสามยุคกว้างๆ ได้ดังนี้ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2537: 179-183)

ยุคแรก คือ ตั้งแต่สมัยอาณานิคมไปจนถึงประมาณช่วงสงครามกลางเมือง ในยุคนี้ ศิลปะ สถาปัตยกรรม คนตรี วรรณคดี ความนิยมทางการแต่งกายในสหรัฐอเมริกาได้อิทธิพลมาจากแนวคิดและวัฒนธรรมและแนวโน้มของยุโรปอยู่มาก สิ่งที่เป็นที่นิยมในศูนย์กลางวัฒนธรรมของยุโรป เช่น ลอนดอน ปารีส โรม หรือเวียนนา มักจะเป็นตัวสร้างรูปแบบให้แก่บอสตัน นิวออร์ลีนส์ นิวยอร์ก และ ฟิลาเดลเฟีย คนอเมริกันในยุคนี้มักปฏิบัติตามแนวโน้มดังกล่าวไม่ว่ามากหรือน้อยเร็วหรือช้า

ยุคที่สอง คือ ตั้งแต่สมัยสงครามกลางเมืองจนถึงราวสงครามโลกครั้งที่ 1 ในยุคนี้ปรากฏความวุ่นวายสับสนโดยทั่วไปในสังคม อาจกล่าวได้ว่าคนอเมริกันก้าวขาอยู่ทั้งสองโลก และมักรู้สึกว่าเป็นสถานะที่น่าลำบากใจ บรรดานักเขียน สถาปนิก และจิตรกรสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 19 ยังคงเห็น

ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของประเพณีทางยุโรป แต่สหรัฐอเมริกาที่มีการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมในแบบของตนเองมากขึ้นทุกที การเปรียบเทียบยุโรปกับสหรัฐอเมริกาก็กลายเป็นโครงเรื่องหลักของวรรณคดีอเมริกัน อย่างไรก็ตาม ในช่วงนี้สังคมอเมริกันเริ่มมีวัฒนธรรมเป็นรูปแบบของตนเอง วัฒนธรรมประจำชาติได้ปรากฏขึ้นอย่างชัดเจนแล้ว แม้จะยังมีอิทธิพลของทางยุโรปอยู่บ้าง แต่ก็ไม่ใช่ผู้เด่นชัดอีกต่อไป เนื่องจากประชาชนได้เดินตามวิถีทางแห่งอเมริกัน

ยุคที่สาม หรือช่วงโลกปัจจุบัน เป็นการหลั่งไหลทะลักของการสร้างสรรค์ของอเมริกาในทุกๆ ด้าน โดยมีอิทธิพลแผ่ขยายไปยังนานาชาติ และมีความมุ่งมั่นในตนเอง จอร์จ สไตน์เนอร์ (George Steiner) นักปราชญ์ศิลปะจากยุโรป ได้อธิบายลักษณะชีวิตทางวัฒนธรรมของชาวอเมริกันในช่วงนี้ว่าเป็น “ช่วงอลิชาปีรัน” ซึ่งอุดมไปด้วยบทบาทของภูมิปัญญาและความมีสไตน์ นอกจากนั้น อเมริกายังมีความรุ่งเรืองและการทดลองเชิงสร้างสรรค์ปรากฏอยู่ในงานศิลปะ สถาปัตยกรรม ดนตรี การเต้นรำ แฟชั่น วรรณกรรม รวมทั้งภาพยนตร์

อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญเมื่อพูดถึงลักษณะวัฒนธรรมของสหรัฐอเมริกาคือ ลักษณะเฉพาะตัวดังกล่าวนี้มีความเป็นอเมริกันได้ไม่นาน ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ อาหาร แฟชั่น ดนตรี กีฬา หรือภาษาและคำแสลง เพราะในเวลาไม่นานนัก วัฒนธรรมอเมริกันเหล่านี้ก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมโลก มีแนวความคิดต่างๆ มากมายที่พยายามอธิบายว่า เหตุใดวัฒนธรรมของสหรัฐอเมริกาจึงเป็นที่นิยมไปทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากทศวรรษ 1920 เป็นต้นมา ซึ่งอาจสรุปแนวความคิดต่างๆ ได้ดังนี้ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2537: 199-200) แนวความคิดแรกกล่าวว่า มีการ “โฆษณา” อยู่ในสื่อต่างๆ ของสหรัฐอเมริกาที่เผยแพร่ออกไปทั่วโลก

แนวความคิดต่อมาอธิบายว่า เนื่องจากสหรัฐอเมริกาคือประเทศที่ประกอบด้วยชนหลายเชื้อชาติมาอยู่รวมกัน ดังนั้น ศิลปะและวัฒนธรรมที่มหาชนอเมริกันนิยมจึง “กินสู่เหย้า” ไปสู่ดินแดนอื่นๆ และกลายเป็นรสนิยมของประเทศอื่นๆ ได้โดยไม่ยาก

นอกจากนี้ยังมีอีกแนวความคิดหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นแนวคิดที่แพร่หลายที่สุดกล่าวว่าวัฒนธรรมอเมริกันนี้มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียกว่า “จิตวิญญาณแห่งความเป็นอเมริกา” ซึ่งเป็นจิตวิญญาณที่แสดงถึงความสดใหม่ ความมีอิสระ มองโลกสดใส เชื่อมมั่น เป็นกันเองและไม่สมควรจะต้องยำเกรงผู้ใด แนวความคิดนี้สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายที่สุด เพราะเป็นคำอธิบายว่าการที่วัฒนธรรมอเมริกันเป็นที่นิยมไปทั่วโลกนั้น ก็เนื่องจากผู้คนจำนวนมากในโลกชอบวัฒนธรรมลักษณะนี้นั่นเอง

ดังนั้นเมื่อก้าวสรุปถึงลักษณะโดยรวมของวัฒนธรรมอเมริกัน วัฒนธรรมอเมริกันจึงหมายถึงวิถีการดำเนินชีวิต (Lifestyle) ของคนในสังคมอเมริกัน ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออก หรือวิธีการกระทำสิ่งต่างๆ ที่แสดงออกทั้งทางกาย และวาจา อันเนื่องมาจากแบบแผนความคิด ความเชื่อ ค่านิยมหรือการปฏิบัติสืบต่อกันมาแบบตะวันตก สังคมอเมริกามีภูมิหลังอยู่ที่การแสวงหาอิสรภาพ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินชีวิตอเมริกัน ในคำประกาศอิสรภาพของชาวอเมริกันปี ค.ศ. 1776 มีข้อความที่ชี้ให้เห็นว่า คนอเมริกันยึดถือแนวความคิดเกี่ยวกับการแสวงหาอิสรภาพ ความเท่าเทียม และการแสวงหาความสุขตามความพึงพอใจของแต่ละบุคคล สิ่งเหล่านี้คือพื้นฐานชีวิตแบบอเมริกัน ดังนั้น คนอเมริกันจึงเติบโตขึ้นพร้อมกับปรัชญา และอุดมคติแห่งความเป็นอิสระ ทั้งในด้านความคิด และการกระทำ พยายามทำตัวให้เท่าเทียมกับผู้อื่น และแสวงหาสิ่งที่ตอบสนองความพึงพอใจของตน คนอเมริกันจึงมักมีลักษณะก้าวร้าว กระด้างกระเดื่อง ชอบการเปลี่ยนแปลง และชอบทดลอง (จินตวิรี เกษมสุข, 2539: 26 อ้างใน ฉัตรชัย จันทศรี, 2544: 34)

ลักษณะเด่นของวัฒนธรรมอเมริกันนั้นอาจแบ่งออกได้เป็นสี่ประการหลักๆ ได้แก่ (จินตวิรี เกษมสุข, 2539: 27-28 อ้างใน ฉัตรชัย จันทศรี, 2544: 34)

1. **ความรักในอิสรภาพ** หมายถึงความรักในสิทธิอันพึงมีตามธรรมชาติของมนุษย์ต้องการและเต็มใจที่จะเผชิญกับสิ่งท้าทาย หรือสิ่งที่ยั่วให้เกิดการทดลองปฏิบัติตาม
2. **การแสวงหาความเท่าเทียม** หมายถึงความพยายามในการให้ได้มาซึ่งวัตถุสิ่งของหรือโอกาสในการแสดงความคิดเห็น และพฤติกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการความเท่าเทียมกันในสังคมของแต่ละบุคคล เช่น ความเท่าเทียมระหว่างเพศชาย และหญิง เป็นต้น
3. **การแสวงหาความสุขตามความพึงพอใจส่วนบุคคล** หมายถึงความพยายามในการประพฤติปฏิบัติตัวให้ตามสมณนิยม เพื่อเรียกร้องแสวงหาความสุข และสิ่งใหม่ๆ ให้กับชีวิต
4. **การเปิดเผยในเรื่องเพศ** หมายถึงการแสดงออกทางความคิด ความรู้สึก ความสนใจ ความรัก อารมณ์ หรือการสัมผัสต่อเพศตรงข้ามอย่างเปิดเผย

จากคำประกาศอิสรภาพของอเมริกาที่มีแก่นมุ่งไปในเรื่อง สิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค และการแสวงหาความสุข ประวัติศาสตร์อเมริกา รวมไปถึงวัฒนธรรมอเมริกัน ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้นมีอิทธิพลต่อรูปแบบวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ค่านิยม อุดมการณ์ และลักษณะของชาว

อเมริกัน ซึ่งได้มีการสืบทอดต่อกันรุ่นสู่รุ่นจนกลายเป็นอัตลักษณ์ของประชาชนชาวอเมริกันโดยมีลักษณะดังนี้

ความเป็นอเมริกัน คือลักษณะของชาวอเมริกันที่มีความโดดเด่น และเป็นอัตลักษณ์ในการดำเนินชีวิตของชาวอเมริกัน ที่แตกต่างไปจากประเทศอื่น

1. ชาวอเมริกันให้ความสำคัญกับการปกป้องและรักษาสิทธิ เสรีภาพ และการแสวงหาความสุขไม่ยอมรับรัฐบาลที่ทำลายสิ่งเหล่านี้
2. ชาวอเมริกันยึดมั่นในความเท่าเทียมกันของทุกคน
3. ชาวอเมริกันเชื่อว่ามนุษย์ควรมีเสรีภาพในการแสวงหาความก้าวหน้า เสรีภาพทางการเมืองและเสรีภาพทางความคิด (สุริย์ พงษ์จันทร์, 2526: 38)
4. ชาวอเมริกันมีความฝันเดียวกัน หรือที่เรียกว่า American Dream คือ สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และการแสวงหาความสุข ซึ่งชาวอเมริกันยึดถือ ความคิดเหล่านี้เป็นพื้นฐานแบบอเมริกัน
5. ชาวอเมริกันโตมาพร้อมกับปรัชญาและอุดมคติแห่งความเป็นอิสระ ทั้งความคิดและการกระทำ พยายามทำตัวให้เท่าเทียมกับผู้อื่น และแสวงหาสิ่งที่ตอบสนองความพึงพอใจของตนเอง
6. ชาวอเมริกันรักในอิสรภาพ รักในสิทธิอันพึงมีตามธรรมชาติของมนุษย์ การแสวงหาความเท่าเทียม ความพยายามเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุสิ่งของโอกาสในการแสดงความคิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการความเท่าเทียมกันในสังคม การแสวงหาความสุขความพึงพอใจส่วนบุคคล การเปิดเผยเรื่องเพศ การแสดงออกทางความคิด ความรู้สึก ความสนใจอารมณ์ หรือการสัมผัสต่อเพศตรงข้ามอย่างเปิดเผย (จินตวีร์ เกษมสุข, 2539: 26-28 อ้างใน ถัตรชัย จันทร์ศรี, 2544)
7. ชาวอเมริกันชาวอเมริกันดำรงชีวิตอยู่ด้วยความทันสมัยมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่อำนวยความสะดวกสบาย เช่น ตู้เย็น โทรศัพท์ ไมโครเวฟ เป็นต้น

8. ชาวอเมริกันมีความเป็นตัวของตัวเอง
9. ชาวอเมริกันมีความเป็นวัตถุนิยม พุ่มเฟือยเสพสุข ใช้อิสระได้อย่างเต็มที่ตั้งแต่เสรีในการพูด จนถึงการสนุกสนานรื่นเริงอย่างเสรี พยายามไขว่คว้าหาความสนุกสนานในชีวิต
10. ชาวอเมริกันขยันทำงานหนัก เพราะถูกปลูกฝังให้แสวงหาความมั่งคั่งด้วยการทำงานหนักให้ความสำคัญกับเวลา และความก้าวหน้า สนใจแต่เรื่องเงินทอง มีภาพลักษณ์ที่เน้นความโอ้อวดถึงการ
11. ชาวอเมริกันคิดว่าทุกสิ่งเป็นไปได้ ทำให้พวกเขาจึงประสบความสำเร็จมีการสร้างสรรค์และมั่งคั่ง
12. ชาวอเมริกันทุกคนจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน จนบางครั้งอาจทำให้เกิดผลในแง่ลบ เช่น การไม่มีสัมมาคารวะของคนหนุ่มสาว การที่มีค่านิยมในเรื่องความเสมอภาคทำให้ชาวอเมริกันมีโอกาสด่อนข้างเท่าเทียมกันนอกที่ทำงาน และเท่าเทียมกันในการบรรลุเป้าหมาย
13. ชาวอเมริกันหนุ่มสาวรักอิสระในการแสดงเจตนารมณ์
14. ชาวอเมริกันสามารถแสดงความรักกันได้อย่างโจ่งแจ้ง
15. ชาวอเมริกันพยายามต่อสู้เพื่อสิทธิและเสรีภาพของคนประเทศอื่นๆ
16. ชาวอเมริกันมีเสรีภาพในการแสดงออก เช่น พูดเขียน ทำเรื่องหยาบคาย หรือตีพิมพ์บทความที่เหยียดหยามเชื้อชาติอื่น
17. ชาวอเมริกันมีความปรารถนาที่จะคงความหนุ่มสาวไว้ตลอดกาล ฝึกลีกลูกอยู่ในวัฒนธรรมของพวกเขา
18. ชาวอเมริกันมีงานอดิเรกคือการช้อปปิ้ง พยายามทำงานหาเงินอย่างหนักเพื่อจ่ายค่าของที่ซื้อ มา ทำให้คนอเมริกันไม่ละอายใจในความสุร่ยสุร่าย และฝึกฝั้วัดถุนิยมของตน

19. ชาวอเมริกันจะคอยระแวดระวังในเรื่องความเป็นส่วนตัวหรือสิ่งที่เป็นส่วนตัว
20. ชาวอเมริกันแสวงหาความร่ำรวยและเชื่อว่าวัตถุสิ่งของสร้างความสุขได้
21. ชาวอเมริกันถูกกระตุ้นส่งเสริมให้พูดได้ทุกเมื่อ ชอบการพูดเหมือนการแสดงออกทางความคิดเห็น แต่มักไม่ค่อยกลั่นกรองคำพูดก่อน
22. ชาวอเมริกันใช้เงินไปกับการปกป้องทรัพย์สินและชีวิต โดยนำเงินไปซื้อของที่ช่วยปกป้องตนเองและทรัพย์สินได้ เช่น กล้องวงจรปิด ระบบเตือนภัย เป็นต้น
23. ชาวอเมริกันมีสิทธิตามรัฐธรรมนูญในการพกอาวุธ
24. ชาวอเมริกันต้องมีทนายหรือนักกฎหมายเป็นเครื่องประกันสิทธิความเท่าเทียมกันของคนอเมริกัน (สมัยพร ชำชื่น, 2552)
25. ชาวอเมริกันมีเสรีภาพในเรื่องโอกาส เสรีภาพในการกระทำเหมือนกับผู้อื่น และเสรีภาพในการต่อต้านรัฐบาลที่กดขี่ประชาชน (สมบัติ ชำรงธัญวงศ์, 2542: 295)

วิถีชีวิตของชาวอเมริกัน (Paval, 1990: 83-88 อ้างใน ฉัตรชัย จันทศรี, 2544: 34-36)

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้รับการขนานนามว่า “ประเทศของพระเจ้า” เป็นดินแดนที่มีลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างกัน ทั้งที่ราบ ภูเขาสูง ป่าดงดิบ ทุ่งหญ้า ทะเล และทะเลทราย สหรัฐอเมริกามีพื้นที่ประมาณ 3,615,211 ตารางไมล์ จำนวนประชากรในปี ค.ศ. 1990 มีประมาณ 248 ล้านคน

โดยทั่วไปชาวอเมริกันมีอุปนิสัยเป็นมิตรต่อผู้อื่น แต่ระดับของความเป็นมิตรก็อาจแตกต่างกันไปในแต่ละสถานที่เช่นเดียวกับที่อื่นๆ ทั่วโลกที่คนในชนบทมักมีนิสัยโอบอ้อมอารีมากกว่าคนในเมืองใหญ่ ลักษณะอีกประการหนึ่งที่สังเกตเห็นได้ชัดเจนก็คือ ผู้คนที่อยู่อาศัยในเขตอบอุ่นจะมีความสัมพันธ์ที่อบอุ่นแน่นแฟ้นกว่าคนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ที่หนาวเย็น

ประชากรอเมริกันประมาณสามในห้ามีรายได้ระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง ประชาชนส่วนมาก ไม่ว่าจะเป็นคนงานอุตสาหกรรม นักธุรกิจ ครู แพทย์ หรือพ่อค้าดำรงชีวิตอยู่อย่างทันสมัย มีเครื่องมือเครื่องใช้ทันสมัยสำหรับอำนวยความสะดวก เช่น ตู้เย็น เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องซักผ้า และรถยนต์ส่วนตัว

ชาวอเมริกันส่วนใหญ่มีที่อยู่อาศัยเป็นสัดส่วน โดยเช่าห้องอยู่เป็นสัดส่วนในอาคารหลังเดียวกันบ้าง อยู่บ้านหลังเดียวเป็นเอกเทศบ้าง ทุกแห่งมีไฟฟ้าให้แสงสว่าง มีเครื่องให้ความอบอุ่น มีท่อน้ำอุ่นและน้ำเย็น ตามเมืองมีอาคารสงเคราะห์ที่จัดสร้างขึ้น เพื่อสงเคราะห์ผู้ที่มีรายได้น้อย

ในเมืองมีโรงพยาบาลและสถานสาธารณสุขอยู่ทั่วไป ประชาชนส่วนมากมีประกันเกี่ยวกับความเจ็บป่วยเพื่อช่วยค่ารักษาพยาบาล ส่วนผู้ที่ไม่มีกำลังทรัพย์จะจ่ายก็ได้รับความอนุเคราะห์จากรัฐบาล โรงพยาบาลหลายแห่งให้การรักษาแก่ผู้ที่ไม่มียาจ่ายโดยไม่คิดเงิน หรือคิดเงินในอัตราต่ำ โรงงานหรือสำนักงานส่วนใหญ่มีบริการรักษาพยาบาลให้แก่พนักงานของตน

ในสหรัฐอเมริกา นั้นมีกำหนดเวลาทำงานโดยทั่วไปสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง คนงานจึงมีเวลาว่างพอที่จะได้พักผ่อนหย่อนใจ และหาความรู้เพิ่มเติมได้ คนงานอเมริกันได้หยุดงานเป็นเวลาสองสัปดาห์หรือนานกว่านั้น โดยไม่ถูกตัดค่าแรง ชาวอเมริกันส่วนมากใช้เวลาไปพักผ่อนตามชายหาด และป่าเขา เพื่อไปชมทัศนียภาพที่สวยงามตามธรรมชาติ และแหล่งที่น่าสนใจทางประวัติศาสตร์ หรือไปชมพิพิธภัณฑ์สถานต่างๆ ที่อยู่ภายในประเทศ นอกจากนั้น บางคนก็นิยมท่องเที่ยวไปในประเทศต่างๆ ตามแต่โอกาส และกำลังทรัพย์จะอำนวย

กีฬาที่ชาวอเมริกันส่วนมากนิยมกันก็มีว่ายน้ำ ขี่จักรยาน เล่นเรือ เล่นสเก็ต และสกีในฤดูหนาว นอกจากนั้นก็ยังมีอเมริกันฟุตบอล บาสเกตบอล เบสบอล ซึ่งในการแข่งขันครั้งสำคัญๆ จะมีคนไปดูเป็นจำนวนมาก ส่วนในเวลาว่าง ชาวอเมริกันนิยมไปฟังคอนเสิร์ต ชมละคร โอเปร่า ละครดนตรี ระบาย บัลเลต์ ในระหว่างฤดูร้อนตามเมืองใหญ่บางแห่งมีการแสดงดนตรีในที่สาธารณะกลางแจ้งเป็นประจำ โดยไม่เก็บค่าเข้าชม

แม้จะมีสถานีโทรทัศน์หลายสถานีเสนอรายการต่างๆ ตลอดทั้งกลางวันและกลางคืน แต่ชาวอเมริกันก็ยังนิยมออกจากบ้านไปชมภาพยนตร์กันมาก ทั่วประเทศมีโรงภาพยนตร์ประมาณ 13,200 โรง และโรงภาพยนตร์กลางแจ้งที่ผู้ชมนั่งดูในรถยนต์ประมาณ 5,000 แห่ง

ชาวอเมริกันโดยทั่วไปมีความเป็นอยู่ง่ายๆ ทุกคนช่วยกันทำงานบ้าน ไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย ไม่มีการจ้างคนใช้ไว้ทำงานบ้าน อาหารที่รับประทานก็จะทำอย่างง่ายๆ เพื่อไม่ให้เสียเวลาทำอาหารนานเกินไป และมักคำนึงถึงคุณภาพของอาหารเป็นหลัก ถ้าอยู่บ้านก็ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น อ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ ซ่อมแซมของใช้ หรือตกแต่งบ้านให้น่าอยู่ เป็นต้น

ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีประชากรหลายชาติหลายภาษาจากทั่วทุกมุมโลกอาศัยอยู่รวมกัน ซึ่งมีค่านิยม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่างไม่ซ้ำแบบกัน คุณสมบัติที่เด่นชัดของชาวอเมริกันคือ มีความแข็งแรงเป็นพิเศษ มีความกระตือรือร้น และอยากรู้อยากเห็น ชาวอเมริกันสนใจสิ่งต่างๆ รอบตัว เป็นคนโอบอ้อมอารี คบง่าย ไม่เจ้ายศเจ้าอย่าง มีความเป็นตัวของตัวเอง รู้จักรับผิดชอบ และพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมที่ดีกว่า

ค่านิยมของชาวอเมริกัน

มิลตัน โรคิช (Milton Rokeach) (Littlejohn, 1996: 143-144) ได้ทำการศึกษาค่านิยมของชาวอเมริกันขึ้นจากพื้นฐานความคิดที่ว่า ค่านิยมคือสิ่งสำคัญที่สุดที่จะใช้อธิบายพฤติกรรมของบุคคล เขาแบ่งประเภทของค่านิยมของชาวอเมริกันออกเป็นกลุ่ม คือ ค่านิยมที่เป็นเป้าหมายในการดำเนินชีวิต เช่น ความมั่งคั่ง ความสุข เป็นต้น และค่านิยมที่เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เช่น ความขยันขันแข็ง ความจงรักภักดี เป็นต้น

นอกจากนั้น โรบิน วิลเลียมส์ (Robin William) และเอเธล อัลเบิร์ต (Ethel Albert) ยังได้รวบรวมค่านิยมที่เป็นแก่นทางขนบธรรมเนียมของอเมริกาไว้มากมายหลายรายการและประมวลออกมาดังนี้ (Luther, 1987: 22-24)

1. การเป็นผู้กระทำมากกว่าการยอมรับโดยไม่แสดงปฏิกิริยาใดๆ
2. การเน้นการบรรลุผลและความสำเร็จ
3. ความเป็นคนมีศีลธรรม และมีคุณธรรมตามแบบพิวริตัน เช่น หน้าที่ ความอดุสหาะ และความมีสติยั้งคิด
4. ศรัทธาในศาสนา

5. ความมีเหตุผลทางวิทยาศาสตร์และทางโลก

6. การมองประวัติศาสตร์ในลักษณะที่ก้าวหน้ามากกว่าการยึดถือตามความคิดแบบเก่าๆ หรือย่ำอยู่กับที่ เป็นการมองโลกในแง่ดี มีความเชื่อมั่นในอนาคต และความเชื่อที่จะบรรลุ ความเจริญก้าวหน้าได้ด้วยความพยายาม

7. ความเสมอภาค ร่วมกับการมองความสัมพันธ์ทางสังคมในลักษณะแนวนอน หรือเท่าเทียมกันมากกว่าจะแบ่งเป็นลำดับชั้น

8. การให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลมากกว่าจะมองสังคมอย่างเป็นองค์รวม

9. การพึ่งตนเอง

10. ความเป็นผู้มีมนุษยธรรม

11. การคล้อยตามภายนอก

12. ขันติธรรมต่อความหลากหลาย

13. ความมีประสิทธิภาพ และการรู้จักว่าอะไรที่ปฏิบัติได้จริง

14. เสรีภาพ

15. ประชาธิปไตย

16. ชาตินิยมและความรักชาติ

17. ความมีอุดมการณ์และการเฝ้าหาสิ่งที่สมบูรณ์แบบ

18. การเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลง

ค่านิยมของชาวอเมริกันเหล่านี้มีความขัดแย้งกันอยู่ในที่ ตัวอย่างเช่น คนชาติหนึ่งจะเป็นคนที่มีอุดมการณ์และเป็นพวกวัตถุนิยมในเวลาเดียวกันได้หรือ จะเป็นทั้งคนที่คล้อยตามกฎเกณฑ์สังคมและคนที่เป็นตัวของตัวเองได้หรือ จะอุทิศตนให้ทั้งงานและเวลาว่างได้หรือ จะเชื่อทั้งในศาสนาและวิทยาศาสตร์ได้หรือ จะเป็นทั้งสังคมเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมได้หรือ จะทั้งแข่งขันกันและรักกันได้หรือ

อย่างไรก็ตามการมีบุคลิกภาพต้นแบบที่ค้ำกันเองของชาวอเมริกันนี้เองที่เป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างและหลากหลาย (Diversity) ของผู้คนในประเทศแห่งนี้

อุดมการณ์ของชาวอเมริกัน

อุดมการณ์เป็นระบบความคิดโดยทั่วๆ ไปที่สมาชิกของชุมชนหนึ่งยึดมั่นร่วมกัน ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงอุดมการณ์ของชาวอเมริกัน เราจึงอาจศึกษาได้จากคำประกาศอิสรภาพของอเมริกา อันเป็นแนวทางที่ชาวอเมริกันโดยทั่วไปใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต

สาระสำคัญของคำประกาศอิสรภาพตามที่ได้อธิบายรายละเอียดไปแล้วนั้นเป็นการกล่าวถึงแนวความคิดเกี่ยวกับสิทธิในชีวิต การแสวงหาอิสรภาพ ความเท่าเทียม และการแสวงหาความสุขตามความพึงพอใจของแต่ละบุคคล ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า อุดมการณ์หลักที่ชาวอเมริกันยึดถือและปฏิบัติจนเป็นลักษณะประจำชาติ ได้แก่ การมีอิสระทั้งในด้านความคิดและการกระทำ การมีเสรีภาพ ความเสมอภาค และโอกาสที่เท่าเทียมกันของคนทุกคน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะสะท้อนออกมากับวิถีชีวิตของชาวอเมริกัน (นัตรชัย จันทรศรี, 2544: 40)

จากลักษณะทางวัฒนธรรมอเมริกันที่มีแก่นมาจากคำประกาศอิสรภาพอเมริกา อาจไม่ได้เป็นเพียงแค่ลักษณะทางวิถีชีวิต ค่านิยม อุดมการณ์ และอัตลักษณ์ของชาวอเมริกันเพียงอย่างเดียว ยังเป็นรากฐานในการนำไปสู่ระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยของสหรัฐอเมริกา ในลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองของอเมริกาอีกด้วย ซึ่งวัฒนธรรมทางการเมืองมีความสำคัญในการพัฒนาทางการเมือง ในแง่ของการสร้างความชอบธรรมทางการเมือง และการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่ดีขึ้น

วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นแบบแผนพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลซึ่งเป็นผลมาจากความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติทางการเมืองที่ได้รับการถ่ายทอดปลูกฝังสืบต่อกันมาจนบุคคลใน

สังคมยอมรับและยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติและมีผลต่อการพัฒนาระบบการเมือง ซึ่งความหมายของวัฒนธรรมทางการเมืองนั้น มีนักวิชาการได้ศึกษาและให้ความหมายเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองไว้ดังนี้

Almond (1965: 398) อธิบายว่า “วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นเรื่องทัศนคติความเชื่อของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองและต่อบทบาทการเมืองของตน”

Pye (1966: 104 อ้างใน สมบัติ ชำรงธัญวงศ์, 2542: 290) “วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นเรื่องของทัศนคติความเชื่อ และสภาวะแห่งจิตใจ ซึ่งมีส่วนส่งเสริมทำให้เกิดกฎเกณฑ์ซึ่งทุกคนยอมรับเพื่อเป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมทางการเมือง”

Almond and Powell (1965: 5 อ้างใน สมบัติ ชำรงธัญวงศ์, 2542: 290) “วัฒนธรรมทางการเมืองหมายถึงแบบแผนทางทัศนคติ หรือเป็นความรู้สึก หรือการอบรมที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ซึ่งทำให้การกระทำของบุคคลแต่ละคนมีความหมาย”

จากการศึกษาความหมายทางวัฒนธรรมทางการเมือง ผู้วิจัยสรุปได้ว่า วัฒนธรรมทางการเมืองหมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองซึ่งมีผลมาจากความเชื่อทัศนคติก่านิยมของบุคคลที่ได้รับการปลูกฝัง อบรม และถ่ายทอดสืบกันมา

ประเภทของวัฒนธรรมทางการเมือง

การแบ่งประเภทวัฒนธรรมทางการเมือง โดยใช้ปัจจัยเกี่ยวกับความสำนึกทางการเมืองและการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน อาจแบ่งได้ 3 ประเภท ดังนี้ (Almond and Verba, 1965: 17-20) อ้างใน สมบัติ ชำรงธัญวงศ์, 2542: 291)

1. **วัฒนธรรมทางการเมืองแบบคับแคบ (Parochial Political Culture)** เป็นวัฒนธรรมทางการเมืองของบุคคลที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ไม่รับรู้การปฏิบัติงานขององค์กรทางการเมืองและไม่คิดว่าตนจะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมักปรากฏในสังคมที่ล้าหลังหรือสังคมแบบจารีตประเพณี

2. **วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า (Subjective Political Culture)** วัฒนธรรมทางการเมืองของบุคคลที่ยอมรับอำนาจของรัฐบาล มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองโดยทั่วไป แต่ไม่สนใจที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ว่าในระดับใด มักปรากฏในสังคมที่พัฒนาช้ากว่าในสังคมประเภทแรก

3. **วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม (Participant Political Culture)** เป็นวัฒนธรรมทางการเมืองทางการเมืองของบุคคลที่สนใจการเมือง มีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองในทุกๆ ด้าน มีจิตสำนึกทางการเมืองสูงโดยมีความรู้ผูกพันต่อระบบการเมือง มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีบทบาททางการเมืองและมีส่วนร่วมทางการเมือง พบในสังคมที่มีการพัฒนาทางการเมืองสูง

แต่ในปัจจุบันวัฒนธรรมทางการเมืองมีลักษณะแบบผสมผสานซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะคือ (Almond and Verba, 1965: 23-29 อ้างใน สมบัติ ชำรงธัญวงศ์, 2542: 292)

1. **วัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำเค็มผสมแบบไพร่ฟ้า (Parochial-subjective Political Culture)** พบในสังคมที่มีการพัฒนามากขึ้นกว่าเดิม เป็นสังคมแบบชนเผ่าแล้วหันมายอมรับอำนาจของรัฐ แต่ประชาชนไม่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

2. **วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้าผสมการมีส่วนร่วม (Subjective Participant Political Culture)** มักปรากฏในสังคมกำลังพัฒนาโดยประชาชนบางกลุ่มซึ่งเป็นส่วนน้อยสนใจและมีส่วนร่วมทางการเมือง ในขณะที่คนส่วนใหญ่ไม่สนใจทางการเมืองโดยมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้าแฝงอยู่

3. **วัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำเค็มผสมการมีส่วนร่วม (Parochial Participant Political Culture)** มักปรากฏในสังคมที่ประกอบด้วยคนหลายชาติ ซึ่งแต่ละชาติมีความผูกพันกันอย่างแน่นอน จึงต้องการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของเชื้อชาติตน

ความสำคัญของวัฒนธรรมทางการเมือง

วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาทางการเมืองของแต่ละสังคมทั้งในแง่ของการสร้างความชอบธรรมและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้น สามารถอธิบายได้ดังนี้ (Almond et al., 1993: 55-64 อ้างใน สมบัติ ชำรงธัญวงศ์, 2542: 292-293)

1. วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้กับระบบการเมือง ซึ่งจะเป็นผลให้ระบบการเมืองนั้นๆ สามารถคงอยู่ได้อย่างราบรื่นประชาชนจะสนับสนุนและให้ความร่วมมือกับรัฐบาลที่เชื่อฟังคำสั่งและกฎหมายต่างๆ เพื่อเป็นการรักษาระเบียบของสังคม วัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนที่เป็นอยู่ในสังคมขณะนั้นมีลักษณะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นและเป็นอยู่ในขณะนั้นเสมอ

2. วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นหรือริเริ่มให้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเกิดขึ้น เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากความคิดตะวันตกเห็นว่า สภาพระบบการเมืองที่เป็นอยู่ล้าสมัยด้อยประสิทธิภาพ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ ต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเกิดขึ้น

อิทธิพลของวัฒนธรรมทางการเมือง

วัฒนธรรมทางการเมืองนั้นถือว่าเป็นอุดมคติทางการเมือง และปทัสถานในการปฏิบัติในสังคม ซึ่งมีอิทธิพลต่อบุคคลแต่ละคนในแต่ละระบบการเมืองที่แตกต่างกันไปหลายประการได้แก่ (Almond and Verba, 1963: 180 – 213 อ้างใน สมบัติ ชำรงชัญญวงศ์, 2542: 293 - 294)

1. วิธีการที่แต่ละบุคคลจะตอบโต้ต่อเหตุการณ์ภายนอก
2. เป้าหมายของการแสดงพฤติกรรมทางการเมืองจะเป็นอย่างไร มักเป็นผลมาจากวัฒนธรรมทางการเมืองของบุคคลเหล่านั้น
3. วิธีการที่แต่ละคนจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับชีวิตทางการเมือง เป็นผลมาจากวัฒนธรรมทางการเมืองของแต่ละบุคคล
4. ปทัสถานของแต่ละบุคคลที่กำหนดวิธีการที่ใช้เพื่อบรรลุเป้าหมาย และความรู้สึกผูกพันต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นผลมาจากวัฒนธรรมทางการเมืองของแต่ละบุคคล
5. วัฒนธรรมทางการเมืองจะกำหนดว่าในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรจะติดต่อกับใคร และเรื่องนั้นใครมีอิทธิพลเหนือใคร รู้ถึงตำแหน่งที่มีอิทธิพลและอำนาจทางการเมืองของแต่ละบุคคล

6. วัฒนธรรมทางการเมืองจะกำหนดเนื้อหาของการติดต่อทางการเมืองและการติดต่อ

7. วัฒนธรรมทางการเมืองบางอย่างมีโครงสร้างเหมือนกัน แต่เมื่อนำไปใช้ในระบบการเมืองที่มีวัฒนธรรมทางการเมืองต่างกัน การปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันเหล่านั้นจะแตกต่างกัน

กระบวนการหล่อหลอมทางวัฒนธรรมทางการเมือง

รากฐานทางการเมืองของสหรัฐอเมริกาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับปัจจัยหลายประการที่ช่วยในการสั่งสมให้ชาวอเมริกัน ทศนคติ ค่านิยมต่อระบบการเมืองของประเทศโดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ (Ball, 1988: 54-57 อ้างใน สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2542: 294-295)

1. ประวัติศาสตร์ การปฏิวัติของสหรัฐอเมริกาดังกล่าวได้สร้างระบบการเมืองที่มั่นคงต่อเนื่องมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

2. ภูมิศาสตร์ ด้วยสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีพื้นที่ที่เป็นแหล่งทรัพยากรอุดมสมบูรณ์และกว้างใหญ่ไพศาล ชาวอเมริกันพยายามปกป้องทรัพยากรจากผู้รุกรานอย่างเต็มที่ ชาวอเมริกันต้องมีความร่วมมือสร้างความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

3. ชาติพันธุ์ แม้ว่าสหรัฐอเมริกาส่งประกอบด้วยคนหลายเชื้อชาติแต่สหรัฐอเมริกามีวิธีการที่ทำให้ประเทศประสบความสำเร็จในการกลืนวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่ม ให้มีความเป็นหนึ่งเดียว เป็นชาวอเมริกันที่มีความรู้สึกรักชาติ รักประเทศและรัฐบาลตน สร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้นในระบบการเมือง

4. สังคมและเศรษฐกิจ ในอดีตระบบสังคม และเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาอยู่ในรูปแบบของกสิกรรม การใช้แรงงานจึงเป็นปัจจัยหลัก แต่ภาพรวมโดยทั่วไปรูปแบบเศรษฐกิจอยู่ในระบบทุนนิยม และดำเนินกิจกรรมอยู่ในรูปแบบการค้ามากกว่าการเกษตรกรรม ดังนั้นเศรษฐกิจส่วนใหญ่จึงเป็นแบบสมัยใหม่ เมื่อสังคมอุตสาหกรรมพัฒนาขึ้นก่อให้เกิดชนชั้นใหม่แพร่ขยายออกไปในสหรัฐอเมริกาเรียกว่า “ชนชั้นกลาง” ซึ่งชนชั้นนี้ได้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เกิดความก้าวหน้ามากกว่าชนชั้นเกษตรกรรมที่มีลักษณะค่อนข้างไปทางอนุรักษ์นิยม

อุดมการณ์ทางการเมืองของสหรัฐอเมริกา

อุดมการณ์ทางการเมืองหมายถึง โครงสร้างทางความคิดของบุคคลหรือ ความเชื่อเกี่ยวกับการเมือง ค่านิยมทางการเมืองและบทบาททางการเมือง ระบบความคิดรวมทั้งทัศนะของประชาชนที่มีต่อการทำงานของรัฐบาล

อุดมการณ์ทางการเมืองของชาวอเมริกัน

ในเริ่มแรกของการก่อตั้งประเทศปรากฏอยู่ในคำประกาศอิสรภาพ ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ (Connor and Sabato, 1996: 27-28 อ้างใน สมบัติ ชำรงธัญวงศ์, 2542: 300)

ประการแรก การยอมรับในสิทธิมนุษยชน คือการมีสิทธิเท่าเทียมกันและสิทธิที่ไม่สามารถโอนให้แก่กันได้ สิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง สิทธิในการครอบครองทรัพย์สิน

ประการที่สอง การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายความว่าประชาชนมีสิทธิที่จะเลือกผู้นำรัฐบาลได้ รวมถึงนโยบายของรัฐบาลตลอดจนการปฏิบัติงานของรัฐบาล ประชาชนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองหรือมีอิทธิพลในการตัดสินใจทางการเมืองได้

ประการที่สาม การจำกัดอำนาจรัฐบาล สิทธิการควบคุมการกระทำของรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐบาลได้ ถ้ารัฐบาลผิดจากหลักการที่กำหนดไว้

วิถีชีวิตของชาวอเมริกันกับการเมือง

วิถีชีวิตของชาวอเมริกันนั้นผูกพันอยู่กับปัจจัยสำคัญทางการเมืองสองประการคือ การอบรมหล่อหลอม และการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Winter and Bellows, 1981: 97-131 อ้างใน สมบัติ ชำรงธัญวงศ์, 2542: 301-304)

1. การอบรมหล่อหลอมทางการเมือง เป็นกระบวนการที่มีพลังเป็นความเชื่อของบุคคลที่มีต่อการเมืองตั้งแต่เกิดจนโตเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้นครอบครัวจะเป็นผู้สร้างทัศนคติพื้นฐาน ที่มีผลต่อความรู้สึกลึกซึ้งในเรื่องต่างๆ ครอบครัวเป็นหน่วยของสังคมที่จะอบรมหล่อหลอมนิสัยของบุคคล

และทัศนคติของบุคคลที่มีต่อบุคคลอื่น ครอบครัวมีบทบาทในการเสริมสร้างแบบแผนในการสร้างความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยของสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้สถาบันอีกสถาบันหนึ่งที่มีบทบาทในการอบรมหล่อหลอมทางการเมืองคือ สถาบันการศึกษา หน่วยสำคัญในการสร้างความรักชาติ ความเชื่อมั่นระบอบประชาธิปไตย และเข้าใจการดำเนินงานของสถาบันการเมือง ตลอดจนหน้าที่ของพลเรือน ค่านิยมในเรื่องของความเท่าเทียมกัน ความเป็นชาติของชาวอเมริกันเป็นสิ่งที่ได้รับการเน้นในสถาบันการศึกษา นอกจากนี้เด็กนักเรียนยังได้รับอิทธิพลที่มากกว่าชั้นเรียนคือ กลุ่มเพื่อน กลุ่มศาสนา

ยังมีสถาบันที่มีส่วนร่วมในการหล่อหลอมทัศนคติและความคิดทางการเมือง นอกเหนือจากสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา คือ สื่อมวลชน ทั้งวิทยุ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อความคิดไม่น้อยเช่นกัน

2. การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ชาวอเมริกันเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองอันเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตซึ่งได้แก่ (Mackenzie, 1986: 47-49 อ้างใน สมบัติ ชำรงชัยวงศ์, 2542: 303-304)

2.1 การออกเสียงเลือกตั้งในการเลือกตั้งทุกระดับ

2.2 การรณรงค์เพื่อต้องการมีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2.3 การประท้วงในรูปแบบต่างๆ

จากลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันดังกล่าวนี้ผู้วิจัยได้นำทั้งหมดมาทำการสรุปเป็นประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวอเมริกัน โดยยึดหลักของคำประกาศอิสรภาพอเมริกาเป็นหลัก รวมถึงสังคม วิถีชีวิตของชาวอเมริกัน อุดมการณ์ทางการเมือง ค่านิยม และลักษณะความเป็นอเมริกัน ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองได้ทั้งหมด 3 ประเด็นคือ สิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค และการแสวงหาความสุข โดยทั้ง 3 ประเด็นมีลักษณะดังนี้

1. สิทธิและเสรีภาพ สามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อยได้ดังนี้

1.1 สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก

1.1.1 การแสดงออกทางความคิดผ่านการพูด เช่น การยอมรับฟังความคิดของเด็กที่แสดงออกทางการพูดเพราะเด็กสามารถแสดงออกทางความคิดได้เหมือนผู้ใหญ่พูดได้อย่างเสรี ไม่ถือเป็นเรื่องไร้สาระ พูดแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านทางสื่อต่างๆ พูดแสดงความคิดเห็นของตัวเองต่อเรื่องต่างๆผ่านสื่อได้อย่างเสรี พูดแสดงความรู้สึกความคิดของตัวเองออกมาได้อย่างเสรี พูดแสดงความคิด ความสนใจในความรักและเพศตรงข้ามได้อย่างเสรี พูดแสดงความคิดเห็นเรื่องอารมณ์ สัมผัสต่อเพศตรงข้ามได้อย่างเปิดเผย วัยรุ่นหนุ่มสาวพูดแสดงออกทางความคิด และเจตนาอารมณ์ได้อย่างเสรีในทุกเรื่อง เสรีภาพในการพูดแสดงออกทางคิดเรื่องเพศ

1.1.2 การแสดงออกทางความคิดผ่านการเขียน เช่น ชาวอเมริกันสามารถเขียนบทความต่างๆเพื่อแสดงออกทางความคิดเห็นในเรื่องต่างๆที่มีทั้งด้านดี และด้านลบ รวมไปถึงหยาบคาย หรือเหยียดเชื้อชาติ และสามารถตีพิมพ์เผยแพร่ได้อย่างเสรี

1.1.3 การแสดงออกทางความคิดผ่านการกระทำ เช่น การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดค้นและประดิษฐ์สิ่งใหม่ วัยรุ่นหนุ่มสาวสามารถกระทำการสิ่งต่างๆเพื่อแสดงออกทางความคิดและเจตนาอารมณ์ของตัวเองได้อย่างเสรีในทุกเรื่อง

1.2 สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ

1.2.1 สามารถกระทำการสิ่งใดก็ได้เพื่อให้ฝันเป็นจริง

1.2.2 สามารถกระทำการสิ่งใดก็ได้เพื่อแสวงหาความก้าวหน้าให้กับตนเอง

1.2.3 สามารถกระทำการสิ่งใดก็ได้เพื่อให้เกิดความมั่งคั่ง มั่นคงในชีวิต

1.2.4 สามารถเปิดเผยเรื่องทางเพศได้ เช่น การใช้ถุงยาง การอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงาน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร รวมถึงการแสดงความรักในที่สาธารณะ และการกระทำที่บ่งบอกถึงรสนิยมทางเพศ

1.2.5 การเป็นตัวของตัวเองที่จะกระทำการใดก็ได้ที่บ่งบอกถึงความเป็นตัวเอง
ถึงแม้ว่าจะดูแปลกในสายตาคนอื่น

1.3 สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง

1.3.1 การเลือกตั้ง

1.3.2 การชุมนุม ประท้วง

1.3.3 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

1.3.4 การรณรงค์ต่างๆ

1.3.5 การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

1.3.6 การปกป้องในสิทธิ และเสรีภาพของปัจเจกชน โดยไม่ยอมรับรัฐบาลที่
เผด็จการ และกดขี่ ทำลายสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคเท่าเทียมกัน และประชาชนสามารถมีสิทธิ
ต่อต้าน และขับไล่รัฐบาลนั้น

1.4 สิทธิและเสรีภาพในร่างกาย

1.4.1 การเป็นพวกมีรสนิยมทางเพศ ชอบเพศเดียวกัน

1.4.2 การใช้เงินของคนอเมริกันเพื่อซื้ออุปกรณ์ต่างๆ ไว้สำหรับ ป้องกันอันตราย
ให้กับชีวิตตัวเอง เช่น ระบบเตือนภัย เป็นต้น

1.5 สิทธิและเสรีภาพในการพกพาอาวุธ

1.5.1 คนอเมริกันมีเสรีภาพในการพกพาอาวุธ เพื่อปกป้องชีวิต และทรัพย์สิน
ของตนเอง เช่น ปืน เป็นต้น

1.6 สิทธิและเสรีภาพในการย้ายถิ่นฐาน

1.7 สิทธิในความเป็นส่วนตัว

1.7.1 คนอเมริกันจะระวังสิ่งที่เป็นส่วนตัว ให้ความเคารพในความเป็นส่วนตัวของบุคคล เช่น การไต่สวนของคนในครอบครัวที่ไม่มีการลือคประทุหึ่ง เพราะทุกคนจะเคารพความเป็นส่วนตัวซึ่งกันและกัน

1.7.2 สิทธิส่วนตัวในการมีรสนิยมทางเพศที่แตกต่าง

1.7.3 สิทธิในการตายด้วยความสมัครใจ

2. ความเสมอภาค สามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อยได้ดังนี้

2.1 ความเสมอภาคกันทางด้านโอกาส

2.1.1 โอกาสที่ได้มาซึ่งวัตถุสิ่งของเพื่อเลื่อนฐานะชนชั้นในสังคม และสร้างความมั่งคั่งไม่ว่าคนเหล่านั้นจะอยู่ในชนชั้น และเชื้อชาติใดก็ตาม รวมถึงความพิการหรือเป็นผู้ด้อยโอกาสก็ได้รับความเท่าเทียมนี้ด้วย

2.1.2 โอกาสในการพัฒนาความสามารถของตนเองเพื่อความก้าวหน้าในชีวิต และนำไปสู่ความมั่งคั่ง และชีวิตที่ดีขึ้น ไม่ว่าคนเหล่านั้นจะอยู่ในชนชั้น และเชื้อชาติใดก็ตาม รวมถึงความพิการหรือเป็นผู้ด้อยโอกาสก็ได้รับความเท่าเทียมนี้ด้วย

2.2 ความเสมอภาคกันทางกฎหมาย

ทุกคนจะได้รับการปฏิบัติและคุ้มครองจากกฎหมายโดยเท่าเทียมกัน เช่น ทุนความ นักกฎหมายที่ต้องมีให้กับผู้ต้องหาทุกคนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำการผิด เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงเครื่องประกันสิทธิเท่าเทียมกันทางกฎหมาย

2.3 ความเสมอภาคกันในสังคม

2.3.1 ความเท่าเทียมกันทางเพศ ผู้หญิงมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกับเพศชาย เช่น การออกมาร่วมประท้วงเพื่อขับไล่รัฐบาล

2.3.2 คนอเมริกันจะถือว่าทุกคนเท่าเทียมกัน เช่น การที่คนหนุ่มสาวเรียกชื่อคนที่สูงวัยกว่าด้วยชื่อ ไม่ใช่ชื่อสกุล และบางครั้งจะไม่มีสัมมาคารวะรวมถึงการปฏิบัติแบบเป็นกันเอง การที่เด็กนักเรียนไม่มีความเคารพต่ออาจารย์ในโรงเรียน การที่บริการหรือเด็กเสิร์ฟในร้านอาหารจะคิดว่าตนเสมอกับลูกค้า สามารถพูดจาตลกหยอกล้อกับลูกค้า เป็นต้น

2.3.3 ความเท่าเทียมกันเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เช่น คนดำมีสิทธิและเสรีภาพเท่ากับคนขาว โดยไม่คำนึงถึงอดีตและสีผิว มีโอกาสเท่ากันในการให้ได้มาซึ่งชีวิตที่ดีขึ้น

3. การแสวงหาความสุข สามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อยได้ดังนี้

3.1 การแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม

3.1.1 ด้วยเหตุที่ว่ารัฐบาลใช้อำนาจให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนในการครอบครองทรัพย์สินต่าง ๆ มากมายหลายประเภท ประชาชนจึงให้ความสำคัญในการครอบครองและสะสมวัตถุเพื่อเป็นทรัพย์สินส่วนตัว บวกกับคนอเมริกันเชื่อว่าการสะสมเงินหรือวัตถุสิ่งของจะทำให้มีความสุข และบอกฐานะ และเมื่อรัฐบาลให้สิทธิและเสรีในการครอบครองทรัพย์สินนี้ ประชาชนจึงมีความต้องการในการสะสมความมั่งคั่งทางวัตถุ สิ่งของ เช่น ที่ดิน รถ บ้าน เครื่องบินส่วนตัว ยานอวกาศ เครื่องประดับเพชรพลอย เป็นต้น

3.1.2 คนอเมริกันเชื่อว่าการขยันทำงาน หรือทำงานหนัก จะทำให้เกิดความมั่งคั่งและร่ำรวย

3.1.3 คนอเมริกันชอบความหรูหรา อลังการ

3.1.4 คนอเมริกันทำงานหนักเพื่อหาเงินมาใช้จ่ายฟุ่มเฟือย โดยเฉพาะการซื้อปิ้งหาซื้อวัตถุสิ่งของเพื่อตอบสนองความต้องการการ และสร้างความสุขให้กับตัวเอง

3.1.5 คนอเมริกันรักในความสะดวกสบาย และความทันสมัย จึงชอบที่จะหาซื้อ วัตถุสิ่งของที่ให้ความสะดวกสบายและทันสมัย เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ช่วยอำนวยความสะดวก ตู้เย็น โทรทัศน์ เครื่องซักผ้า รถยนต์ส่วนตัว ไมโครเวฟ

3.2 การแสวงหาความสุขด้านจิตใจ และร่างกาย

3.2.1 คนอเมริกันรักสนุก สนุกสนานอย่างเสรี ใฝ่คว้าหาความสุขหรรษา และความรื่นรมย์ เช่น การจัดปาร์ตี้ มิกานเลี้ยงสังสรรค์ เป็นต้น

3.2.2 คนอเมริกันให้ความสนใจในสุขภาพ ต้องการคงความหนุ่มสาวเอาไว้ ตลอดกาล ซึ่งฝังลึกอยู่ในวัฒนธรรม เช่น การปรับรูปโฉม การออกกำลังกาย ทำศัลยกรรม เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับสังคม และวัฒนธรรมอเมริกันข้างต้นนี้นับว่า มีความสำคัญเป็นอันมากต่อการอธิบาย การทำความเข้าใจ เพราะทฤษฎีและแนวคิดนี้จะเป็นกรอบในการวิเคราะห์การตีความหมายถึงสิ่งที่ภาพยนตร์ต้องการจะสื่อในด้านเนื้อหาวัฒนธรรมอเมริกันของภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด ซึ่งในงานวิจัยนี้จะศึกษาในประเด็นวัฒนธรรมทางการเมือง ดังนั้นแนวคิดดังกล่าวช่วยให้ผู้วิจัยได้มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับลักษณะต่างๆ ทางสังคม และวัฒนธรรมของอเมริกาที่อาจมีความเหมือนหรือแตกต่างจากวัฒนธรรมของชาติอื่นๆ ซึ่งภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดได้นำเสนอเนื้อหาวัฒนธรรมอเมริกันออกมาในรูปแบบของสื่อภาพยนตร์ และถ่ายทอดวัฒนธรรมของตนออกไปยังภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก

ทฤษฎีและแนวคิดภาพยนตร์

ภาพยนตร์ได้รับการขนานนามว่าเป็น “ศิลปะผสม” (mixed art) เนื่องจากเป็นที่รวมของงานศิลปะหลายแขนงไม่ว่าจะเป็น วรรณกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม นาฏกรรม และคีตกรรม อันเป็นศิลปะในประเภทของ “วิจิตรศิลป์” โดยมีจุดประสงค์ในการสร้างสรรค์ความงาม (จำเรณุลักษณ์ ธนะวังน้อย, 2548: 83) นอกจากภาพยนตร์จะได้รับการยกย่องว่าเป็นงานศิลปะ แต่ความจริงอีกประการหนึ่งคือนอกเหนือจากการเป็นงานศิลปะแล้ว ภาพยนตร์ยังจัดเป็นงานด้านสื่อสารมวลชน และยังเป็นสื่อสารมวลชนที่เป็นสากล และใหญ่โตที่สุดของโลกอีกด้วย (โดม สุขวงศ์, 2526: 7 อ้างใน เสริมสุข วงวิวัฒน์, 2545: 18)

หนังสือวิทยาศาสตร์สำหรับประชาชน ได้ให้ความหมายของภาพยนตร์ไว้ว่า ภาพยนตร์คือ ภาพนิ่งที่สามารถเคลื่อนไหวได้โดยอาศัยหลักการคงค้างของประสาทตาของมนุษย์ ซึ่งเมื่อนำ ภาพนิ่งที่มีความเปลี่ยนแปลงทีละน้อยเรียงกัน และให้ปรากฏแก่สายตาครั้งละภาพจากการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จะทำให้มนุษย์มองเห็นภาพ ณ จุดที่มองเห็นว่าภาพนิ่งหลายภาพที่ เปลี่ยนไปเป็นภาพเดียวกันที่เคลื่อนไหวได้

หนังสือสารานุกรมบริทานิกา ได้ให้ความหมายของภาพยนตร์ในเชิงวิทยาศาสตร์ว่า ภาพยนตร์คือกระบวนการบันทึกภาพด้วยแสงและสีโดยใช้กระบวนการทางเคมี และบันทึกเสียงเพื่อนำเสนอภาพและเสียงแก่ผู้ชมด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์ประยุกต์

นอกจากนี้วอลท์ ดิสนีย์ กล่าวถึงความหมายของภาพยนตร์ในเชิงวิทยาศาสตร์ว่า ภาพยนตร์ คือผลงานสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ผู้ชมได้สัมผัสในสิ่งที่แปลกใหม่จากชีวิตจริง (เสริมสุข วงวิวัฒน์, 2545: 17)

ผู้วิจัยได้สรุปความหมายของภาพยนตร์ไว้ดังนี้ ภาพยนตร์หมายถึง ผลงานสร้างสรรค์ทาง วิทยาศาสตร์ที่เกิดจากการนำภาพนิ่งที่สามารถเคลื่อนไหวได้โดยเทคนิคทางวิทยาศาสตร์ ทำให้เกิด กระบวนการบันทึกภาพ รวมไปถึงแสงและสีโดยใช้กระบวนการทางเคมี และบันทึกเสียงเข้าไป เพื่อนำเสนอภาพและเสียงนั้นให้แก่ผู้ชมได้สัมผัสในสิ่งที่แปลกใหม่จากชีวิตจริง

ในปัจจุบันภาพยนตร์นั้นได้มีการนำเสนอเรื่องราวออกมาได้หลายรูปแบบ ซึ่งทำให้ผู้ชม ได้รับชมภาพยนตร์ได้อย่างหลากหลาย เพื่อเป็นการเพิ่มความบันเทิง ความแปลกใหม่ให้กับชีวิตที่ มีความเครียดจากเรื่องต่างมากมาย ซึ่งภาพยนตร์ได้ถูกแบ่งการนำเสนอได้หลายประเภท โดยหลัก ในการแบ่งประเภทของภาพยนตร์ในทีนี้จะยึดเอาอารมณ์ ความรู้สึกของผู้ชมที่ได้รับเป็นหลัก มี ดังนี้ (พิพิธ ธิติศักดิ์, 2555)

1. ภาพยนตร์แอ็กชั่น (Action film) หมายถึงภาพยนตร์ที่มีการยิงต่อสู้ ใช้ความรุนแรง มีความระทึกใจ ช่วยสร้างความตื่นเต้นเร้าใจให้กับผู้ชม เหมาะสำหรับคนที่ชอบความแข็งแรง และ ศิลปะการต่อสู้ เช่น องค์บาก, Jame Bone 007

2. ภาพยนตร์สงคราม (War film) เป็นภาพยนตร์ที่ใช้อ้างอิงเหตุการณ์สงครามที่เคย เกิดขึ้นในอดีต มาเล่าผ่านทางภาพยนตร์ โดยเน้นจุดๆหนึ่งในสงครามนั้นๆ เช่น Saving Private Ryan

3. ภาพยนตร์ผจญภัย (Adventure film) คือ ภาพยนตร์แนวผจญภัยที่ต้องพบเจอกับอุปสรรคปัญหาต่างๆมากมาย และต้องมีการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ สร้างความตื่นเต้นให้กับผู้ชมฝ่ายทางการเสี่ยงภัยของตัวละคร เช่น อภินิหารตำนานแห่งนาร์เนีย 3: ผจญภัยโพ้นทะเล

4. หนังสืาวบอยตะวันตก (Western) เป็นภาพยนตร์ที่แสดงถึงวิถีชีวิตของคนอเมริกันยุคบุกเบิกที่เข้าไปตั้งรกรากในดินแดนป่าเถื่อนแถบตะวันตกของสหรัฐอเมริกาเมื่อร้อยกว่าปีก่อน เน้นเรื่องราวของคนที่มีอาชีพรับจ้างขี่ม้า ต้อนวัว หรือเจ้าของฟาร์มปศุสัตว์ ที่ต้องสู้กับแก๊งโจรผู้รายนายทุน หรือเจ้าหน้าที่รัฐที่ชั่วร้าย การควลง้าว ปืนพกนอกกฎหมาย หรือบางเรื่องก็สู้กับอินเดียนแดงเสน่ห์ของหนังสืาวบอย คือเครื่องแต่งกาย ความเก่ง ทั้งในการชกต่อย ขี่ม้า ความไวและความแม่นยำของหนังสืาวบอย แต่ในปัจจุบันนี้ ภาพยนตร์ประเภทนี้ไม่ค่อยมีเท่าไหร่นัก

5. หนังสืาคอมิก (Comedy) เป็นภาพยนตร์ที่เบาสมอง ผ่อนคลาย คลายเครียด มุ่งสร้างความสนุกสนานและเสียงหัวเราะเหมาะกับคนที่ต้องการดูเพื่อการพักผ่อน ไม่ต้องคิดอะไรมาก เช่น American Pie

6. ภาพยนตร์ชีวิต : ละครมา (Drama) เป็นภาพยนตร์ที่มีรูปแบบการนำเสนอในเรื่อง ความเศร้าสลดใจ ผ่านทางการแสดงของตัวละคร ที่สร้างความรู้สึกลึกซึ้ง โดยภาพยนตร์แนวนี้อาจสร้างเพื่อให้ผู้ชมมีกำลังใจที่จะต่อสู้กับชีวิต เพราะภาพยนตร์ละครมาจะสร้างภาพยนตร์ในลักษณะที่ตัวละครมีชีวิตที่ยากลำบาก มีอุปสรรคมากมาย กว่าที่จะข้ามผ่านไปได้ก็ต้องอดทน อดกลั้นเป็นอย่างมาก ในบางครั้งภาพยนตร์ละครมาจะนำเรื่องราวที่เคยเกิดขึ้นจริงมาสร้างเป็นภาพยนตร์เพื่อเผยแพร่เรื่องราวนั้นแก่สาธารณะชน เช่น Titanic

7. ภาพยนตร์เพลง (Musical) ภาพยนตร์เพลง มีลักษณะที่ตัวละครร้องและเต้นในเรื่องที่นำเสนอ โดยส่วนใหญ่จะเป็นประเภทหนังรัก เช่น Chicago, The Phantom of the Opera

8. ภาพยนตร์รักโรแมนติก (Romance) ภาพยนตร์แนวรักโรแมนติก มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก ฉันทูสาว เหมาะกับคู่หนุ่มสาวและผู้ที่กำลังมีความรักทั้งหลาย เช่น Notebook, P.S. I love you

9. ภาพยนตร์แฟนตาซี: ภาพยนตร์นิยายเหนือจริง (Fantasy) มักมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเวทมนตร์ การผสมจินตนาการ และเรื่องเหนือจริง เรื่องในฝัน เพื่อเจ้า สร้างความสนุกสนานและตระการตระการใจด้วยฉากและเนื้อเรื่องที่ไม้อยู่ในความเป็นจริง เช่น The Lord of the Rings และ Avatar

10. ภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ หรือ ไซไฟ (Science Fiction หรือ sci-fi) ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาอ้างอิงวิทยาศาสตร์ หรือใช้ความรู้เชิงวิทยาศาสตร์หรือเทคโนโลยีเข้าช่วยในการอธิบายลักษณะตัวละคร ฉาก พฤติกรรมของตัวละคร หรือความเป็นไปของเนื้อเรื่อง มักเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องในอนาคต หรืออวกาศ ที่มีเทคโนโลยีที่เกิดจากวิทยาศาสตร์สมัยใหม่เป็นองค์ประกอบ และทำให้น่าสนใจโดยผสมจินตนาการเข้าไปด้วย เช่น Transformer

11. ภาพยนตร์สยองขวัญ (Horror film) หรือภาพยนตร์สยองขวัญ (Thriller) มีเรื่องราวและฉากที่มุ่งสร้างความตื่นเต้น ความกลัว สยองขวัญ และความตึงเครียด เช่น The Haunting

12. ภาพยนตร์ลึกลับ (Mystery) ภาพยนตร์ที่ลึกลับ ยังหาข้อพิสูจน์ไม่ได้มุ่งสร้างความลึกลับ สร้างความงง และความรู้สึกที่ท้าทายในการแก้ไขปริศนา เช่น Passengers

13. ภาพยนตร์อาชญากรรม (Crime) เรื่องที่นำเสนอเกี่ยวกับการสืบหาฆาตกร, เรื่องเกี่ยวกับฆาตกรที่ก่ออาชญากรรม เรื่องเกี่ยวกับแก๊งมาเฟีย เรื่องเกี่ยวกับผู้สูญเสียและการแก้แค้น เรื่องเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวน, เรื่องเกี่ยวกับคนในคุก, เรื่องที่ตัวละครเอกเป็นส่วนหนึ่งของอาชญากรรมหรือตำรวจสืบสวน เช่น สามพันโบก

14. ภาพยนตร์การ์ตูน (Animation) หมายถึง ภาพยนตร์การ์ตูน ซึ่งปัจจุบันกำลังมาแรง เช่น Up (ปู่ซ่า บ้าพลัง)

15. ภาพยนตร์แนวสารคดี (Documentary film) ภาพยนตร์ที่แสดงเรื่องราวเป็นสารคดีนำเสนอข้อเท็จจริง เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไม่ใช่เรื่องแต่งขึ้นใหม่ ดูไปด้วยได้เนื้อหาสาระที่มีประโยชน์ไปด้วย เช่น World Trade Center

16. ฟิล์มโนัวร์ (Film-Noir) ภาพยนตร์ที่เน้นการใช้ภาพเป็นตัวสื่อเนื้อหา ดูง่ายหรือยากขึ้นอยู่กับบุคคล

โดยคำว่า Noir เป็นภาษาฝรั่งเศสแปลว่า “ดำ” หากแปลตรงตัว ฟิล์มโนัวร์ จึงแปลว่า “ฟิล์มดำ” หรือ “ภาพยนตร์ดำ” หรือ “ภาพยนตร์มืด”

ภาพยนตร์ที่จะจัดอยู่ในประเภทฟิล์มหนังนั้น จะเป็นภาพยนตร์ที่ใช้แสงและสีมืดทึบ หรือขาวดำเป็นหลัก แสดงให้เห็นถึงด้านมืดในใจมนุษย์ แต่ที่สำคัญที่สุดคือ เรื่องราวที่เกิดขึ้นในเรื่องก็ไม่ได้บ่งบอกว่าใครดีใครเลวกว่ากัน ทุกคนมีปมกันทั้งดีและเลว เอกลักษณะอีกประการของฟิล์มหนัง ก็คือผู้หญิงที่เป็นตัวเอกในเรื่อง จะเป็นผู้หญิงที่มีเสน่ห์ทางเพศอย่างร้ายกาจ และจะหลอกล่อผู้ชายให้ตกเป็นเหยื่อของเธอ เช่น Citizen Kane, The Third Man, The Big Sleep

จากข้างต้นคือประเภทของภาพยนตร์ที่ใช้การแบ่งโดยยึดหลักตามอารมณ์ของผู้ชม แต่ภาพยนตร์ในปัจจุบันนั้น บางเรื่องจะมีแนวภาพยนตร์หลายแนวรวมกันอยู่ในเรื่องเดียว โดยปะปนกันอยู่ทำให้เกิดความหลากหลายทางอารมณ์ให้แก่ผู้ชม เกิดความสนุกสนานมากยิ่งขึ้นในการรับชม ซึ่งเป็นความต้องการของผู้สร้างภาพยนตร์ที่ต้องการให้ภาพยนตร์ของตนนั้นมีทิวทัศน์ทางอารมณ์ ดังนั้นภาพยนตร์ในปัจจุบันจึงยากที่จะสามารถแยกได้ว่า เป็นภาพยนตร์ประเภทใดชัดเจนที่สุด

ผู้ชมภาพยนตร์ทั่วไปย่อมจะทราบอย่างดี ว่าภาพยนตร์แต่ละเรื่องนั้นกว่าจะสร้างเสร็จสมบูรณ์ได้ ต้องอาศัยเทคนิค ความรู้ความสามารถและเงินลงทุนอย่างสูง แม้ภาพยนตร์เรื่องที่ถือว่าสร้างได้ง่ายๆ ก็ต้องลงทุนนับล้านบาทขึ้นไปสำหรับการสร้างภาพยนตร์ในปัจจุบัน แต่หากเป็นเรื่องที่ต้องใช้ฉากและการแสดงที่ยุ้งยาก มีเทคนิคพิเศษต่างๆ มาประกอบ การสร้างภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ จะต้องลงทุนเป็นเงินนับร้อยล้านบาททีเดียว ซึ่งเป็นความพยายามอย่างสูงยิ่งของคนกลุ่มหนึ่งที่จะถ่ายทอดเรื่องราว เหตุการณ์ ความสามารถ ความรู้สึกนึกคิดของตนไปสู่สาธารณชน โดยอาศัยภาพยนตร์เป็นสื่อ ไม่ว่าฝ่ายผู้สร้างภาพยนตร์จะมีวัตถุประสงค์ในการสร้างภาพยนตร์แต่ละเรื่องไปในแนวทางใดก็ตาม โดยเฉพาะจุดประสงค์ด้านการขายความบันเทิง ดังนั้นหากใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อสำหรับการศึกษา ก็น่าเชื่อว่าภาพยนตร์จะสามารถถ่ายทอดความรู้ความคิดที่เป็นประโยชน์ไปสู่ประชาชนอย่างกว้างขวาง (มูลนิธิหนังไทย, 2548)

ภาพยนตร์สามารถถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ให้ผู้ชมเข้าใจ หรือเกิดความซาบซึ้งได้ดีกว่าสื่อประเภทอื่น เพราะภาพยนตร์เป็นสื่อที่มีลักษณะพิเศษอยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะทางกายภาพ ใช้เงินลงทุนสูง การสร้างภาพยนตร์ที่ใช้การแสดงที่สมจริง ใช้เทคนิคพิเศษในการสร้างภาพที่เหมือนจริงซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยในการสร้างจินตนาการ(มูลนิธิหนังไทย, 2548)

ในวงการภาพยนตร์ของสหรัฐอเมริกา ได้มีการถกเถียงกันมาเป็นเวลานานในเรื่องความคิด ความเชื่อที่มีต่อภาพยนตร์ แตกต่างกัน โดยฝ่ายหนึ่งเชื่อว่าภาพยนตร์นั้นเป็นความบันเทิง มีหน้าที่ มอบความเพลิดเพลินให้แก่ผู้ชม ภาพยนตร์ช่วยให้ผู้ชม “หลีกหนี” เรื่องราวต่างๆ ส่วนอีกฝ่ายหนึ่ง เชื่อว่า ภาพยนตร์ควรสะท้อนปัญหาสังคมให้ผู้ชมรับทราบมากกว่าแค่ความบันเทิง (กฤษดา เกิดดี, 2541: 137-138 อ้างใน เสริมสุข วงวิวัฒน์, 2545: 18)

บทบาทหน้าที่และอิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อสังคมในด้านต่างๆ ดังนี้ (มูลนิธิหนังไทย, 2548)

1. ด้านความบันเทิง ภาพยนตร์ เป็นสื่อที่มีบทบาทด้านความขบขันความบันเทิงมาตั้งแต่ ยุคเริ่มแรก ต่างก็ฉายภาพยนตร์บันเทิงเก็บเงินจากผู้ชมมาก่อนทั้งสิ้น ตลอดเวลาที่ผ่านมาว่าร้อยปี นับตั้งแต่มีภาพยนตร์เกิดขึ้นจนถึงปัจจุบันภาพยนตร์ได้มีบทบาทในการให้ความบันเทิงแก่คนทั้ง โลกมาอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะมีการนำภาพยนตร์ไปใช้สำหรับกิจการด้านอื่นๆ อีกหลายด้านใน ระยะเวลาหลัง แต่ในด้านความบันเทิงภาพยนตร์ยังคงคุณค่าและมีความสำคัญอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการชมภาพยนตร์คุณภาพดีๆ ในโรงภาพยนตร์มาตรฐาน ที่จอภาพขนาดใหญ่ ภาพคมชัด ระบบ เสียงสมบูรณ์ทันสมัย ย่อมทำให้ผู้ชมได้รับความบันเทิงและเกิดความประทับใจมากเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นผลมาจากคุณลักษณะพิเศษของภาพยนตร์ที่สามารถนำข้อเท็จจริงหรือสามารถสร้างจินตนาการ ให้เกิดความบันเทิงด้วยเทคนิควิธีการต่างๆ ได้หลายแบบ เช่น การสร้างสิ่งแปลกๆ พิสดار สิ่งที่น่า ให้ตื่นเต้นเร้าใจ หรือทำให้ดีใจ เสียใจ สะเทือนอารมณ์ จากการศึกษาบทบาทของสื่อมวลชนที่มี อิทธิพลต่อการศึกษาของชาวบ้าน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2521 พบว่า ภาพยนตร์ประเภทบันเทิง มีผู้ชมมากที่สุดถึงร้อยละ 98 จึงเห็นได้อย่างชัดเจนว่าภาพยนตร์เป็น สื่อมวลชนเพื่อการบันเทิงอย่างแท้จริง อาจกล่าวได้ว่าภาพยนตร์ทั้งหมดที่จัดสร้างและนำออกฉาย อยู่ในปัจจุบัน ล้วนมีจุดประสงค์ด้านธุรกิจการค้าขายความบันเทิงแทบทั้งสิ้น คุณค่าของภาพยนตร์ จึงเป็นเรื่องของความบันเทิงเป็นด้านหลัก ส่วนคุณค่าในด้านอื่นๆ เป็นเพียงคุณค่าแฝงที่ผู้สร้างอาจ จงใจสร้างให้มีหรือไม่มีก็ตาม

2. การเสนอข่าวและสาระทั่วไป การเสนอข่าวโดยใช้ภาพยนตร์ เมื่อเปรียบเทียบกับ สื่อมวลชนประเภทอื่นในปัจจุบัน ภาพยนตร์มักจะกระทำโดยล่าช้ากว่าเนื่องจากการถ่ายทำ ภาพยนตร์ต้องมีกระบวนการที่ต้องใช้เวลานานพอสมควรในขณะที่วิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ สามารถทำได้รวดเร็วกว่า ในอดีตที่วิทยุและโทรทัศน์ยังไม่แพร่หลาย ภาพยนตร์ได้มีบทบาทสำคัญ ในการเสนอข่าวสาร เนื่องจากเป็นสื่อที่แสดงให้เห็นได้ทั้งเสียงและภาพเคลื่อนไหว ที่ยังไม่มีสื่อ

อื่นใดทำได้มาก่อน จึงทำให้ข่าวสารต่างๆ ที่นำเสนอโดยภาพยนตร์ ได้รับความสนใจจากประชาชน มากเป็นพิเศษ แม้ว่าบางครั้งการนำเสนอข่าวสารต่างๆ เหล่านั้นเกิดความล่าช้าไป ก็ยังได้รับความนิยม เช่น ภาพยนตร์ข่าวในพระราชสำนัก ภาพยนตร์ข่าวในประเทศและต่างประเทศ ภาพยนตร์ สงคราม การนำเสนอภาพยนตร์ประเภทนี้ในอดีตมักอาศัยหน่วยงานราชการ สำนักข่าวสาร ต่างประเทศ เช่น สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท (รพช.) สำนักงานข่าวสารอเมริกัน (Usis) ตระเวน ไปจัดฉายภาพยนตร์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารตามที่ต่างๆ ในปัจจุบันที่กิจการโทรทัศน์ขยายตัวอย่าง แพร่หลาย โทรทัศน์สามารถนำเสนอเสียงและภาพเคลื่อนไหวได้เช่นเดียวกับภาพยนตร์ แต่มีความ รวดเร็วกระจายข่าวถึงประชาชนได้มากกว่า ทำให้การนำเสนอข่าวด้วยภาพยนตร์โดยตรงมิให้เห็น น้อยมาก จะมีบ้างก็เฉพาะในหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่ยังคงใช้ภาพยนตร์บันทึก ข่าวสารเพื่อเก็บรักษาข่าวสารไว้นานๆ

3. ด้านการศึกษา ด้วยคุณลักษณะที่ดีเด่นของภาพยนตร์ ที่สามารถทำให้ผู้ชมเกิดความ เข้าใจเรื่องราวได้อย่างลึกซึ้ง ภาพยนตร์จึงถูกนำมาใช้ทางด้านการศึกษาอย่างแพร่หลาย ทั้งใน รูปการใช้สำหรับการเรียนการสอน หรือการฝึกอบรมตามหลักสูตรโดยตรง และการใช้ภาพยนตร์ สำหรับการศึกษทั่วไป นอกจากนี้ภาพยนตร์ที่สร้างเพื่อจุดประสงค์ด้านการบันเทิง ก็มีจำนวนไม่ น้อยที่มีคุณค่าทางด้านการศึกษาแฝงอยู่ สามารถเลือกมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาได้อย่าง กว้างขวาง ภาพยนตร์ที่จัดสร้างขึ้นและฉายในสาธารณชนได้รับชม ไม่รวมถึงภาพยนตร์เฉพาะกิจ ต่างๆ จุดประสงค์ของผู้สร้างและเรื่องราวในภาพยนตร์ ส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อความบันเทิงกระตุ้น อารมณ์ผู้ชม คุณค่าทางการศึกษาของภาพยนตร์แต่ละเรื่อง อาจมีมากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป บางเรื่องนอกจากจะไม่มีคุณค่าทางการศึกษาแล้วยังอาจให้ผลกลับในทางตรงข้าม เช่น ทำให้เกิด ความคิดคำนิยมไปในทางที่ผิด การพิจารณาภาพยนตร์แต่ละเรื่องว่ามีคุณค่าทางการศึกษาหรือไม่ ส่วนหนึ่งอาจพิจารณาได้จากสาระสำคัญในเนื้อหาของเรื่องว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องใด ภาพยนตร์ที่ถือ ว่ามีคุณค่าทางการศึกษาที่เห็นได้ชัดเจน เช่น

3.1 เรื่องราวจากวรรณคดี วรรณกรรม หรือเรื่องประวัติศาสตร์

3.2 อัตชีวประวัติของผู้มีชื่อเสียงที่เคยทำคุณประโยชน์แก่สังคม

3.3 การศึกษาค้นคว้าทดลองที่เป็นประโยชน์

3.4 การใช้ภาษา และการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม

3.5 การสะท้อนให้เห็นปัญหาของบุคคลและสังคมทั้งด้านจิตวิทยาคุณธรรม จริยธรรม

3.6 เรื่องราวเกี่ยวกับความรู้แต่ละสาขาโดยตรงเช่น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
พลังงานทรัพยากร สิ่งแวดล้อม ฯลฯ

4. ด้านค่านิยมของบุคคลและสังคม ด้วยศิลปะและเทคนิคต่างๆ ในการสร้างทำให้ภาพยนตร์มีคุณสมบัติพิเศษที่สามารถสร้างอารมณ์ความรู้สึกให้กับผู้ชมได้อย่างมาก เช่น ตื่นเต้น สนุกสนาน ดีใจ เศร้า สะเทือนใจ อันเกิดจากความประทับใจจากการชมภาพยนตร์บางเรื่องบางตอน และเมื่อได้รับการกระตุ้นซ้ำจากภาพยนตร์บ่อยๆ ย่อมจะทำให้เกิดความเชื่อที่ฝังใจกลายเป็นค่านิยมของบุคคลและสังคมขึ้นได้ ภาพยนตร์ทำให้เกิดค่านิยมด้านต่างๆ ได้ทั้งทางดีและทางไม่ดี เช่น ค่านิยมที่ดีทางจริยธรรมได้แก่ความกตัญญู ความเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ ความสุภาพเรียบร้อย ความเสียสละ ความประพฤติที่ควรยกย่องตามแบบของสังคมไทย ภาพยนตร์บางเรื่องทำให้ผู้ชมเกิดความคิด ความเชื่อในทางที่ไม่ถูกต้อง เช่น การแก้แค้น การเอาตัวรอด การกอบโกยผลประโยชน์ ภาพยนตร์ส่วนใหญ่จะนำเสนอเรื่องราวในลักษณะการแสดงที่แยกแยะสิ่งถูกสิ่งผิด ความดี ความชั่ว หรือคนดีคนเลว ให้เห็นอย่างชัดเจน เรื่องราวมักจะจบลงด้วยความดีชนะความชั่ว คนดีชนะคนเลว ความเชื่อหรือค่านิยมที่เกิดขึ้นเป็นไปในทางที่ถูกต้อง แต่ในภาพยนตร์บางเรื่องนำเสนอเรื่องราวที่ผูกพันกับความเป็นจริงในชีวิต โดยสรุปที่ผู้ชมยากจะตัดสินใจได้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด ใครดีใครเลว ความเชื่อหรือค่านิยมที่เกิดขึ้น จึงขึ้นอยู่กับพิจารณาของแต่ละบุคคล ภาพยนตร์ประเภทนี้อาจไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก

5. ด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ลักษณะที่ภาพยนตร์สามารถเรียกร้องความสนใจและกระตุ้นอารมณ์ต่อผู้ชมได้นั้น ทำให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งทางธุรกิจการค้าและองค์กรที่ดำเนินการด้านอื่นๆ นำภาพยนตร์ไปใช้เพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์เป็นจำนวนมากมาตลอด นับตั้งแต่มีภาพยนตร์เกิดขึ้น ภาพยนตร์สำหรับการโฆษณาสินค้าและบริการ มักเป็นภาพยนตร์สั้นๆ เรียกว่า สปอต (Spot) ความยาวไม่เกิน 1 นาที ทำออกเผยแพร่ตามโรงภาพยนตร์ และผ่านทางโทรทัศน์ แม้ว่าในปัจจุบันการผลิตภาพยนตร์โฆษณาจะสามารถใช้ Video Tape ซึ่งสร้างได้ง่ายกว่าและประหยัดกว่า แต่การโฆษณาเป็นธุรกิจที่มีการลงทุนสูงและต้องการสื่อที่ดึงดูดใจเร้าอารมณ์ได้มากเป็นพิเศษ จึงยังคงมีการสร้างภาพยนตร์โฆษณากันอยู่อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะประเทศไทยในแต่ละปีมีการลงทุนสร้างและเผยแพร่ ภาพยนตร์โฆษณาเป็นเงินนับพันล้านบาท โดยเฉพาะการโฆษณาผ่านทางโทรทัศน์ซึ่งมีปริมาณมากที่สุด ด้านการประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมการขายและการสร้างความเข้าใจที่ดีแก่ประชาชนของหน่วยงาน องค์กรทางธุรกิจและองค์กรอื่นๆ

ซึ่งมีการสร้างและเผยแพร่ ภาพยนตร์เพื่อการประชาสัมพันธ์มีอย่างแพร่หลายมานานแล้ว ตัวอย่าง เช่น ภาพยนตร์ข่าวในพระราชสำนัก ภาพยนตร์ของกรมประชาสัมพันธ์ ภาพยนตร์ของสำนักงาน ข่าวสารต่างประเทศ เป็นต้น ด้านการโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) เป็นการดึงกระแสความคิดของผู้ชมให้เป็นไปในทางที่ต้องการ มีตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน เช่น ภาพยนตร์เรื่อง "บ้านพังโคน" ที่สร้างขึ้นสมัยรัฐบาลของจอมพลถนอม กิตติขจร ซึ่งเป็นภาพยนตร์ที่แสดงให้เห็นความเลวร้ายของ ลัทธิคอมมิวนิสต์โดยมีจุดประสงค์ให้ประชาชนโดยเฉพาะในชนบทเกิดความคิด และลุกขึ้นมา ช่วยกันต่อต้าน นอกจากนี้ยังมีภาพยนตร์เพื่อการโฆษณาเผยแพร่ (Publicity) กิจกรรมของหน่วยงาน ของทางราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชนอีกจำนวนมาก

ในอดีตภาพยนตร์ที่ถูกสร้างขึ้นในยุคแรกๆ เป็นภาพยนตร์ที่ไม่มีเสียง หรือที่เรียกว่า “ยุคหนังเงียบ” ซึ่งภาพยนตร์เงียบนี้จะสื่อความหมายออกมาด้วยฉาก และท่าทางของผู้แสดง ซึ่งก็สามารถทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวและสนใจชมอย่างตื่นเต้นและไม่เกิดความเบื่อหน่าย ถึงแม้ว่าในปัจจุบันภาพยนตร์ได้รับการพัฒนาไปมากไม่ว่าจะเป็นภาพและเสียง โดยเฉพาะทางด้านเสียงซึ่งได้แก่ เสียงพูดของผู้แสดง (Dialog) เสียงบรรยาย (Narration) เสียงดนตรี (Music) และเสียงประกอบ (Sound Effect) ก็ได้รับการพัฒนาไปพร้อมกัน ทำให้ภาพยนตร์สามารถแสดงเรื่องราวต่างๆ ให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจได้กว้างขวางและลึกซึ้งมากขึ้น อย่างไรก็ตามองค์ประกอบทางด้าน ภาพนับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด ในการทำให้ผู้ชมเข้าใจความหมายของภาพยนตร์ที่ผู้สร้าง ต้องการจะสื่อออกมาผ่านทางภาพยนตร์

การสื่อความหมายด้วยภาพ ของภาพยนตร์ ในอันที่จะสามารถก่อให้เกิดอารมณ์ เกิดความเข้าใจ หรือความซาบซึ้งได้นั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบของการสร้างภาพ ซึ่งถือว่าเป็นภาษาสื่อความหมายของภาพยนตร์ เช่น เรื่องมุกกล้อง ขนาดภาพ การเคลื่อนไหว บทบาทของผู้ชม และการลำดับหรือเชื่อมต่อกภาพ ผู้ชมที่เข้าใจหลักการสื่อความหมายของภาพยนตร์ จะช่วยให้เข้าใจเรื่องราวของภาพยนตร์ที่ชมได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น (สุทัศน์ นุริภักดี, 2528: 263-313 อ้างใน มุลนิธิหนังไทย, 2548.)

ภาพยนตร์กับการสื่อความหมาย

1. การสื่อความหมายด้วยภาพ

ภาพสามารถถ่ายทอดเรื่องราวที่บางครั้งถ้อยคำหรือคำพูดก็ไม่สามารถสื่อได้ นอกจากนี้ภาพยังช่วยให้ผู้ชมสามารถเข้าใจเรื่องราวได้อย่างรวดเร็วและง่ายกว่าตัวหนังสือเสียอีก

เพราะภาพนั้นจะมีรูปลักษณะที่เป็นรูปธรรม คือปรากฏเป็นภาพที่มองเห็นในสมอง ไม่ต้องใช้จินตนาการ ผู้ชมจะสามารถเข้าใจความหมายของภาพนั้นในทันทีโดยไม่ต้องแปลความหมายอีกครั้งหนึ่ง เหมือนกับตัวหนังสือ เพราะตัวหนังสือเป็นนามธรรม พออ่านจบแล้วถึงจะค่อยสร้างความหมายให้กับผู้อ่าน โดยที่ผู้อ่านต้องใช้จินตนาการในการสร้างภาพหรือตีความหมายเสียก่อน จึงจะสามารถเข้าใจความหมายที่ตัวหนังสือต้องการจะถ่ายทอดออกมาได้ ดังนั้นภาพจึงทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวได้รวดเร็วและง่ายกว่าตัวหนังสือ (วรณี สารัญเวช, 2533: 137)

1.1 ขนาดภาพ องค์ประกอบที่เป็นภาพเกิดจากการทำงานของกล้องภาพยนตร์ที่บันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ไว้ ดังนั้นการเลือกตำแหน่งของกล้องจึงมีผลต่อภาพที่ถูกบันทึกมาด้วย เพราะระยะห่างของกล้องกับสิ่งที่ถ่าย ไม่ว่าจะเป็นไกลหรือใกล้เพียงใด จะมีผลต่อภาพที่ปรากฏบนจอภาพยนตร์ ในด้านลักษณะและคุณสมบัติของภาพที่แตกต่างกันด้วย ผู้สร้างภาพยนตร์จึงนำภาพที่หลากหลายเหล่านี้มาเล่าเรื่องราวและสื่อความหมายให้แก่ผู้ชมอย่างเหมาะสม ภาพที่เกิดจากการกำหนดระยะห่างของกล้องกับสิ่งที่ถ่าย โดยใช้เลนส์ตัวเดียวกันมีชื่อเรียกว่า “ขนาดภาพ” (shot) ซึ่งนิยมนำมาใช้ถ่ายทำภาพยนตร์มีดังนี้ (วรณี สารัญเวช, 2533: 137-138)

1.1.1 ภาพไกลมาก (Extreme Long Shot หรือ ELS) เป็นขนาดภาพที่ตั้งอยู่ไกลจากสิ่งที่ถ่าย มักเป็นภาพมุมกว้าง ภาพไกลนี้จะทำให้มองเห็นสิ่งที่ถ่ายเต็มตัว และจะสามารถมองเห็นทัศนียภาพรอบด้านของสิ่งที่ถ่ายด้วย ภาพลักษณะนี้ทำให้เกิดความรู้สึกอ้างว้าง ไร้ทิศทาง และมักใช้เป็นภาพแรกของการเปิดฉากต่างๆ เพื่อต้องการบอกสภาพของสถานที่ที่มีความใหญ่โตมาก และเสนอภาพเหตุการณ์ต่างๆ ไปก่อนที่จะเข้าไปสู่ส่วนละเอียดปลีกย่อย ภาพไกลมากทำให้ผู้ชมเกิดความประทับใจในความยิ่งใหญ่ (วรณี สารัญเวช, 2533: 138 และ มุลนิธิหนังไทย, 2548)

1.1.2 ภาพไกล (Long Shot หรือ LS) ระยะห่างของภาพลักษณะนี้ไม่อาจกำหนดแน่นอนตายตัวได้ แต่พอประมาณได้ว่าระยะใกล้สุดของภาพไกลนั้น เป็นระยะที่มองเห็นคนเต็มตัวพอดีกับกรอบภาพ เห็นรายละเอียดส่วนประกอบของสิ่งที่ถ่าย ในกรณีเป็นภาพนักแสดงก็อาจมองเห็นบุคลิกลักษณะ อากัปกิริยาต่างๆ การเคลื่อนไหว นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป นิยมนำใช้เป็นภาพเปิดฉากเพื่อแนะนำตัวละคร

1.1.3 ภาพปานกลาง (Medium Shot หรือ MS) เป็นภาพที่อยู่ระหว่างภาพไกลและภาพใกล้ จะเห็นนักแสดงตั้งแต่เหนือหัวเข้าหรือเอวขึ้นไป มองเห็นสีหน้าท่าทางตลอดจนการเคลื่อนไหวของนักแสดง เนื่องจากขนาดของภาพปานกลางมีความกว้างพอที่ผู้ชมจะเข้าใจ

สถานการณ์และฉากหลังที่เปลี่ยนไป ภาพปานกลางเป็นภาพที่นิยมใช้มากที่สุดเพราะมักใช้เป็นภาพเชื่อมต่อ คือเมื่อเปลี่ยนขนาดภาพจากไกลมาเป็นใกล้ หรือใกล้มาเป็นไกล จะต้องตัดภาพมาเป็นภาพกลางเสียก่อน เพื่อสร้างความรู้สึกต่อเนื่องให้ผู้ชม นอกจากนี้ยังนิยมใช้ถ่ายภาพนักแสดงสองคนอยู่ร่วมในกรอบภาพเดียวกันที่เรียกว่า “ภาพทูช็อต” (Two Shot) (วรรณิ์ ตำราญเวทย์, 2533: 138-140)

1.1.4 ภาพระยะใกล้ปานกลาง (Medium Close-Up/MCU) เป็นภาพแคบครอบคลุมบริเวณตั้งแต่ศีรษะถึงไหล่ของผู้แสดง ใช้สำหรับในฉากของสนทนาที่ เห็นอารมณ์ความรู้สึกที่ใบหน้า ผู้แสดงรู้สึกเด่นในเฟรมบางครั้งเรียก Best Shot มีขนาดเท่ารูปปั้นครึ่งตัว ผู้ชมสามารถรับรู้การสื่อความหมายทางอารมณ์ของนักแสดงได้อย่างทันที นอกจากนี้ยังเป็นการเน้นความสำคัญของสิ่งที่ถ่าย ช่วยบังคับให้ผู้ชมสนใจสิ่งที่ถ่ายอีกด้วย และยังเป็นภาพเชื่อมเหมือนภาพปานกลางเช่นกัน (เขมิกา จินดาวงศ์, 2551: 25)

1.1.5 ภาพระยะใกล้ (Close-Up/CU) เป็นภาพที่เห็นบริเวณศีรษะและบริเวณใบหน้าของผู้แสดง มีรายละเอียดชัดเจนขึ้น เช่น ริ้วรอยบนใบหน้า น้ำตา ส่วนใหญ่เน้นความรู้สึกของผู้แสดงที่สายตา แววตา เป็นช็อตที่นิยมใช้มากกว่าให้มีบทสนทนา โดยกล้องนำคนดูเข้าไปสำรวจตัวละครอย่างใกล้ชิด สายตาเป็นส่วนสำคัญของขนาดภาพนี้ จึงใช้ภาพนี้บอกทิศทาง การเคลื่อนไหวที่มักจัดองค์ประกอบภาพให้อยู่ด้านใดด้านหนึ่งของเฟรมเพื่อให้เกิดจังหวะในการเปลี่ยนช็อตได้อย่างทันที (เขมิกา จินดาวงศ์, 2551: 25)

1.1.6 ภาพใกล้มาก (Extreme Close-Up Shot หรือ ECU) เป็นภาพที่บันทึกในระยะใกล้มาก เหมือนนำสิ่งที่เห็นเป็นจุดเล็กๆ มาขยายใหญ่ขึ้นหลายเท่าตัว เหตุผลของการใช้ภาพใกล้มาก ก็เหมือนกับภาพใกล้คือ เน้นความสำคัญของสิ่งที่ถ่าย ถ้าเป็นใบหน้าของนักแสดง ก็จะเป็นการบันทึกส่วนใดส่วนหนึ่งของนักแสดง พวกลม จมูก ปาก เพื่อสื่ออารมณ์ต่างๆ ของนักแสดง เช่น ความเศร้า ความดีใจ ความโกรธ ความกังวล เป็นต้น (วรรณิ์ ตำราญเวทย์, 2533: 141)

1.2 มุมมอง หรือมุมกล้อง เป็นความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสูงของกล้องถ่ายภาพกับสิ่งที่ถ่าย การเลือกตั้งกล้องในระดับความสูงต่างๆ กัน มีผลต่อภาพในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป และมีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้ชมแตกต่างกันด้วย สามารถแบ่งมุมกล้องออกได้ดังนี้

1.2.1 มุมกล้องระดับสายตานก (bird's eye view) เป็นการตั้งกล้องในระดับเหนือศีรษะโดยตรงของสิ่งที่ถ่าย ถูกบันทึกในมุมมองแบบเดียวกับสายตานก ที่มองลงมายังพื้น เมื่อผู้ชมได้เห็นภาพแบบนี้จะมีความรู้สึกเหมือนตัวเองกำลังจ้องดูเหตุการณ์เหนือสิ่งเหล่านี้ มุมกล้องนี้ให้ความรู้สึกถึงความสิ้นหวัง เหมือนตกอยู่ในสถานการณ์คับขันที่ไม่มีทางรอด หรือช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ รวมทั้งเหมือนตกอยู่ภายใต้อำนาจควบคุมของผู้ที่อยู่เหนือกว่า ลักษณะของภาพจะไม่เห็นรายละเอียดในฉากครบทุกมุม เพราะเป็นภาพในมุมตรงลงมา จึงให้ความรู้สึกลึกลับ น่ากลัว มีสิ่งแอบแฝงคลุมเครือน่าสงสัย

1.2.2 มุมกล้องระดับสูง (High angle) ตำแหน่งกล้องอยู่ในระดับเหนือกว่าสิ่งที่ถ่าย เวลาบันทึกภาพก็จะกดกล้องถ่ายภาพยนตร์ลงมา การถ่ายภาพด้วยมุมสูงเช่นนี้ จะทำให้เห็นภาพได้ทั้งด้านหน้า และด้านหลังอย่างชัดเจนโดยตลอด ภาพที่ถ่ายในระดับมุมสูงให้ความสวยงามทางด้านศิลปะมากกว่าระดับอื่นๆ เหมาะใช้กับฉากที่ต้องการให้เห็นทัศนียภาพ ความกว้างใหญ่ของภูมิประเทศ ซึ่งนิยมใช้ควบคู่กับภาพขนาดใกล้ด้วย การบันทึกภาพมุมสูงยังทำให้สิ่งที่ถ่ายมองดูเล็กลง จึงให้ความรู้สึกต่ำต้อย ไร้ศักดิ์ศรี ถูกลดความสำคัญลง อ่อนแอ ไร้ค่า สิ้นหวัง ไร้ความหมาย รวมทั้งความพ่ายแพ้ด้วย (วรรณิ์ ตำราญเวทย์, 2533: 143-144)

1.2.3 มุมกล้องระดับสายตา (eye level) เป็นการตั้งกล้องภาพยนตร์ในระดับเดียวกับสายตาของผู้ชม แต่ในกรณีบันทึกด้วยภาพขนาดใกล้ มุมกล้องระดับสายตาต้องอยู่ในระดับเดียวกับสายตาของนักแสดง มุมกล้องลักษณะนี้เป็นการเลียนแบบสายตาตามนุษย์ การเสนอมุมมองภาพในลักษณะนี้เป็นการให้ความรู้สึกเหมือนมองดูเหตุการณ์ต่างๆ ด้วยตัวเอง มีความเป็นกันเอง มีความเสมอภาคกว่า มุมกล้องระดับอื่น

1.2.4 มุมกล้องระดับต่ำ (low angle) กล้องภาพยนตร์จะตั้งอยู่ในระดับต่ำกว่าสิ่งที่ถ่าย เวลาบันทึกจะต้องยกกล้องขึ้น เป็นภาพที่มีฐานหรือส่วนใกล้มีขนาดกว้าง ส่วนที่ไกลหรือสูงจะมีขนาดเล็กลงตามลำดับ ภาพที่มีมุมต่ำมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้ชมในลักษณะตรงกันข้ามกับภาพสูง คือ มุมต่ำนั้นทำให้สิ่งที่ถ่ายนั้นมีอำนาจ มีพลัง มีค่า มีความเป็นวีรบุรุษ มีความยิ่งใหญ่ น่าเกรงขาม แสดงถึงความสง่างามและชัยชนะ จึงมักนิยมใช้กับการบันทึกภาพโบสถ์วิหาร ตึกสูง โบราณสถาน เป็นต้น นอกจากนั้นมุมต่ำยังใช้แทนระดับสายตาของสิ่งที่อยู่ต่ำกว่า ซึ่งเงยขึ้นมองดูสิ่งที่สูงกว่า (วรรณิ์ ตำราญเวทย์, 2533: 145)

1.2.5 มุมสายตาดูหนอน (Worm's eye view) คือมุมที่ตรงข้ามกับมุมสายตานก (Bird's eye view) กล้องเงยตั้งฉาก 90 องศากับตัวละครหรือวัตถุ บอกตำแหน่งของคนดูอยู่ต่ำสุด มองเห็นพื้นหลังเป็นเพดานหรือท้องฟ้า เห็นตัวละครมีลักษณะเด่นเป็นมุมที่แปลกนอกเหนือจากชีวิตประจำวันอีกมุมหนึ่งลักษณะของมุมนี้เมื่อใช้กับวัตถุที่ตกลงมาจากที่สูงสู่พื้นดินเคลื่อนบังเฟรม อาจนำไปใช้เป็นตัวเชื่อมระหว่างฉาก (Transition) คล้ายการเฟดมืด (Fade out) (เขมิกา จินดาวงศ์, 2551: 27)

1.2.6 มุมเอียง (Oblique angle shot) เป็นมุมที่มีเส้นระนาบ (Horizontal line) ของเฟรมไม่อยู่ในระดับสมมูลเอียงไปด้านใดด้านหนึ่งเข้าหาเส้นตั้งฉาก (Vertical line) ความหมายของมุมชนิดนี้คือความไม่สมดุลลาดเอียงของพื้นที่ บางสิ่งบางอย่างที่อยู่ในสภาพไม่ดี เช่น ในฉากหลุมอุกกาบาต แผ่นดินไหว ถ้าใช้แทนสายตาตัวละครหมายถึงคนที่เมาเหล้า หกล้ม สับสน ให้ความรู้สึกตึงเครียดมุมเอียงเป็นมุมที่ไม่ค่อยใช้บ่อยนัก ส่วนใหญ่ใช้ตามความหมายที่อธิบายในภาพยนตร์และมีชื่อเรียกหลายอย่างเช่น Dutch angle, Tilted shot หรือ Cambed shot เป็นต้น (เขมิกา จินดาวงศ์, 2551: 27)

การใช้มุมกล้องต้องคำนึงถึงพื้นที่ (Space) และมุมมอง (Viewpoint) ไปพร้อมๆ กัน ซึ่งตำแหน่งของกล้องเป็นตัวกำหนดพื้นที่ว่าจะมีขอบเขตเพียงใดจากการที่คนดูมองเห็นเหตุการณ์ โดยต้องสัมพันธ์กันทั้งหมด ทั้งขนาดภาพ มุมมอง และ ความสูงของกล้อง

2. การสื่อความหมายด้วยภาพเคลื่อนไหว

2.1 การเคลื่อนไหวที่เกิดจากสิ่งที่ถ่าย การเคลื่อนไหวจากสิ่งที่ถ่ายไม่ว่าจะเป็นนักแสดงหรือสิ่งของเคลื่อนไหวเองต่อหน้ากล้องภาพยนตร์ โดยกล้องตั้งอยู่กับที่ วิธีการนี้ช่วยให้ผู้สร้างภาพยนตร์สามารถควบคุมการสร้างหรือการบันทึกภาพ ได้ตามต้องการ เพราะสามารถกำหนดการเคลื่อนไหวของนักแสดง และตำแหน่งของนักแสดงได้ ควบคุมบทสนทนาตลอดจนสิ่งอื่นๆ ในการช่วยจัดองค์ประกอบภาพ เพื่อให้รู้สึกถึงการเคลื่อนไหวของภาพได้ เป็นการสื่อความหมายและอารมณ์ของภาพให้ผู้ชมได้รับทราบ

โดยขนาดภาพมีส่วนในการกำหนดการเคลื่อนไหวของสิ่งที่ถ่ายด้วย ภาพขนาดใหญ่และไกลมากจะมีพื้นที่ในการให้สิ่งที่ถ่ายเคลื่อนไหวในอาณาบริเวณที่มากกว่าภาพขนาดเล็ก เพราะว่าภาพที่มีขนาดใหญ่จะถ่ายออกมาทำให้เรามองเห็นสิ่งที่มีขนาดใหญ่เต็มกรอบภาพ สิ่งที่ถ่าย

จึงไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ ดังนั้นภาพใกล้หรือใกล้มากมักจะนิยมบันทึกในลักษณะภาพนิ่ง (วรรณิ สารานูเวช, 2533: 150)

2.2 การเคลื่อนไหวที่เกิดจากการทำงานของกล้องภาพยนตร์ จะเห็นได้ว่าการบันทึกภาพด้วยการเคลื่อนไหวของกล้องภาพยนตร์ แต่ละปรากฏให้เห็นในรูปแบบใดหรือบ่อยแค่ไหน ขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของผู้กำกับภาพยนตร์และผู้ถ่ายภาพยนตร์ โดยนึกถึงจุดมุ่งหมายในการใช้อย่างแน่นอนว่า ต้องการเพียงติดตามการแสดง หรือต้องการใช้เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชม หรือเพื่อต้องการสื่อความหมายให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

การเคลื่อนกล้องทำให้เปลี่ยนแปลงมุมมองและขนาดภาพวิธีหนึ่งที่ไม่ต้องใช้วิธีวางมุมมองเพื่อบันทึกภาพ การเคลื่อนกล้องภาพยนตร์จะเป็นการนำเสนอภาพที่มีความแตกต่างกันได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่ต้องใช้การตัดต่อเข้ามาช่วย ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงจึงทำให้ภาพดูมีชีวิตชีวา น่าสนใจ ชวนติดตาม ทำให้ดึงดูดอารมณ์ของผู้ชมให้คล้อยตาม การเคลื่อนไหวกล้องจะมีการเคลื่อนไหวอยู่ 2 ลักษณะคือ (วรรณิ สารานูเวช, 2533: 151)

2.2.1 การเคลื่อนกล้องภาพยนตร์ในแนวนอน (horizontal movement) เป็นการเคลื่อนกล้องจากซ้ายไปขวา หรือขวาไปซ้าย นิยมใช้การเคลื่อนกล้องจากซ้ายไปขวา ในทำนองเดียวกับการมองของมนุษย์ที่จะมองสิ่งต่างๆ จากทางด้านซ้ายมาขวา แต่การเคลื่อนกล้องในทิศทางตรงกันข้ามก็สามารถนำมาใช้ได้เช่นกันเพียงแต่ให้ความรู้สึกดึงดูดกับผู้ชม วิธีการที่ใช้ในการเคลื่อนกล้องลักษณะนี้มีดังนี้

1) การแพน เป็นการเคลื่อนกล้องภาพยนตร์ไปในทิศทางแนวนอน กล้องภาพยนตร์จะอยู่บนขาตั้งและมีด้ามถือ วัตถุประสงค์เพื่อรักษาความสมดุลของภาพ เป็นการติดตามการแสดงหรือสิ่งที่ถ่าย และถ้าใช้กับการถ่ายภาพเลนส์มุมกว้างทำให้มองเห็นบรรยากาศสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการเปิดฉากเพื่อแนะนำสถานที่ การแพนที่นิยมใช้กันอยู่มี 2 ลักษณะ คือ

2) เซอร์คิวลาร์แพน เป็นการแพนโดยการหมุนกล้องรอบ 360 องศา ภาพที่ปรากฏจะเป็นภาพที่มองเห็นรอบทิศทาง สร้างความต่อเนื่องให้กับเหตุการณ์ ถ้าใช้การแพนลักษณะติดต่อกันหลายๆรอบจะทำให้สร้างความรู้สึกต่อเนื่องอย่างไม่สิ้นสุดผู้ชมเกิดความรู้สึกมั่นคงเหมาะสมสำหรับฉากที่ต้องการอารมณ์แปรปรวน หรือสภาพจิตใจไม่ปกติของตัวละคร

3) สวิชแพน เป็นการแพนภาพในแนวนอนในจังหวะที่เร็วมาก ทำให้ภาพมีลักษณะที่พร่ามัวไม่ชัดเจน เหมาะสำหรับการเป็นตัวเชื่อมระหว่างช็อตเพื่อ ทำให้เกิดความต่อเนื่องกัน การแพนลักษณะนี้ใช้แพนเมื่อต้องการเปลี่ยนแปลงเวลาหรือเหตุการณ์อย่างรวดเร็ว (วรรณิ์ ตำราญเวชย์, 2533: 151-152)

2.2.2 การดอลลี กล้องภาพยนตร์จะตั้งอยู่บนพาหนะที่มีล้อซึ่งเคลื่อนที่ไปตามราง สามารถเคลื่อนที่ติดตามภาพเหตุการณ์ได้ในมุมมองที่ต่าง ๆ กัน การดอลลีที่มีลักษณะเคลื่อนที่เข้าหาสิ่งที่ถ่ายเรียกว่า “ดอลลีอิน (dolly in)” ถ้าเคลื่อนที่ถอยห่างจากสิ่งที่ถ่ายเรียกว่า “ดอลลีเอาต์ (dolly out)” การดอลลีเข้าจะให้ความรู้สึกว่าสิ่งที่ถ่ายนั้นมีความสำคัญช่วยให้มองเห็นอารมณ์ความรู้สึกของนักแสดงและเผยให้เห็นรายละเอียดของสิ่งที่ถ่าย ส่วนการดอลลีออก ใช้เมื่อเหตุการณ์นั้นไม่น่าสนใจ หรือเป็นเหตุการณ์ที่กำลังจบสิ้นช่วยให้ผู้ชมผ่อนคลายความเครียดจากการใกล้ชิดสิ่งที่ถ่าย การดอลลีจะนำมาใช้เพื่อแทนการจาก การหนี การพลัดพราก โดยการใช้การดอลลีออก (วรรณิ์ ตำราญเวชย์, 2533: 153)

2.2.3 การเคลื่อนกล้องภาพยนตร์ในแนวตั้ง (vertical movement) เป็นการเคลื่อนกล้องแบบยกหรือเลื่อนขึ้นและเลื่อนลง ภาพที่บันทึกจะมีลักษณะเหมือนการบันทึกภาพมุมสูงและมุมต่ำ วิธีการที่ใช้การเคลื่อนกล้องในลักษณะนี้มีดังนี้ (วรรณิ์ ตำราญเวชย์, 2533: 151)

1) การทิลต์ เป็นลักษณะการเคลื่อนกล้องภาพยนตร์ในแนวตั้ง ถ้ากล้องภาพยนตร์เคลื่อนที่ในลักษณะเงยหน้าขึ้นหรือเลื่อนขึ้นเรียกว่า “ทิลต์อัป (tilt up)” ในทางตรงข้าม ถ้ากล้องเคลื่อนที่ในลักษณะเคลื่อนลงหรือตกลงเรียกว่า “ทิลต์ดาวน์ (tilt down)” การทิลต์จะใช้ในการติดตามการเคลื่อนไหวของนักแสดงเช่น การปีนต้นไม้ เดินขึ้นลงบันได เป็นต้น นอกจากนี้การทิลต์ยังช่วยในการรักษาสมดุลของภาพด้วย เช่น บางครั้งนักแสดงก็มีการก้มหน้าหรือเงยหน้า การเคลื่อนกล้องในลักษณะนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่มีอำนาจ หรือต่ำต้อย เพราะเป็นการแทนสายตาของตัวแสดงคนใดคนหนึ่ง เช่น ผู้แสดงคนหนึ่งตกอยู่ในสภาพเอาตัวไม่รอด การกระเือกกระสน ชมซาน ล้มลุกคลุกคลาน หรือการที่กล้องเริ่มจบบจากเท้าแล้วทิลต์อัปไปเรื่อยๆ การกำหนดลักษณะเช่นนี้ทำให้รู้สึกถึงความยิ่งใหญ่ มีอำนาจของสิ่งที่แสดงในช่วงท้าย และยังเป็น การเร่งเร้าความรู้สึก ความสนใจของผู้ชมให้สูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการแสดงให้ผู้ชมเห็นถึงสิ่งที่ จะตามมาในอนาคต แทนค่าความรู้สึกรอกคอย แทนค่าการเกิดความหวัง

2) การเคลื่อน เป็นอีกลักษณะหนึ่งของการเคลื่อนตำแหน่งกล้องภาพยนตร์ไปในทิศทางต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง เพราะกล้องจะอยู่บนเครนที่มีลักษณะคล้ายบันจัน สามารถยกเคลื่อนที่ไปในทิศทางต่างๆ ได้ตามต้องการ บางครั้งการเคลื่อนที่ของกล้องอาจไม่เป็นแนวตรงแต่จะเคลื่อนในลักษณะเฉียงโค้ง ทิศทางของกล้องในลักษณะนี้นั้นเป็นการนำเสนอภาพแนวทางใหม่เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงความซ้ำซากน่าเบื่อหน่าย (วรรณิ์ สารานุกรม, 2533: 153)

นอกจากนี้ยังมีการเคลื่อนกล้องในอีกลักษณะหนึ่งใช้มือถือกล้องภาพยนตร์หรือแบกไว้บนบ่าเพื่อบันทึกภาพมีชื่อเรียกว่า “กล้องมือถือหรือ Handheld ดังนั้นกล้องจะเคลื่อนที่ไปตามการเคลื่อนไหวของผู้ถือกล้อง ทำให้ภาพมีลักษณะสั่นไหวกระตุก แต่ก็มีการนิยมภาพลักษณะนี้ไม่น้อยเพราะสามารถสื่อความหมายในเรื่องความตื่นเต้นความเร้าใจได้เป็นอย่างดี เช่น ฉากการวิ่งไล่ล่า ฉากการต่อสู้ เป็นต้น (วรรณิ์ สารานุกรม, 2533: 154)

3. การกำหนดบทบาทของผู้ชม (audience Role)

ความรู้สึกของผู้ชมที่มีต่อภาพแต่ละฉาก แต่ละตอน หากพิจารณาให้ดีจะเห็นว่าสถานภาพของผู้ชมเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา บางครั้งผู้ชมรู้สึกเหมือนว่าเป็นผู้แอบดูหรือเห็นเหตุการณ์อยู่ห่างๆ แต่บางครั้งก็รู้สึกเหมือนกับเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์อย่างใกล้ชิด ได้ประสบชะตากรรมในเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นด้วยตนเองพร้อมๆ กับตัวละครในภาพยนตร์ ความรู้สึกเหล่านี้ไม่ใช่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ แต่เป็นความตั้งใจของผู้สร้างภาพยนตร์ ที่จะทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์ในภาพยนตร์ ซึ่งต้องอาศัยเทคนิค ศิลปะ และความสามารถอย่างสูงของผู้สร้างภาพยนตร์ รูปแบบการกำหนดบทบาทของผู้ชมอาจทำได้ 3 ลักษณะคือ (มูลนิธิหนังไทย, 2548)

3.1 การเสนอภาพแทนการได้เห็น (Objective shot) เป็นรูปแบบการถ่ายภาพบันทึกเหตุการณ์ทั่วๆ ไป ไม่นำผู้ชมเข้าไปพัวพัน กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มักใช้การถ่ายภาพระยะไกลและระยะปานกลาง แต่บางครั้งอาจใช้วิธีการถ่ายใกล้ให้เข้าใจเรื่องราวยิ่งขึ้นในบางตอน การเสนอภาพลักษณะนี้ จะต้องระมัดระวังไม่ให้ผู้ชมแสดงมอกล้อง ซึ่งส่วนใหญ่ใช้สำหรับภาพยนตร์สารคดีต่างๆ

3.2 การเสนอภาพแบบให้ผู้ชมร่วมในเหตุการณ์ (Subjective Shot) ภาพประเภทนี้จะต้องอาศัย ตำแหน่ง มุมกล้อง และการเคลื่อนไหวที่ใกล้ชิดในลักษณะเผชิญหน้ากับเหตุการณ์หรือตัวละคร โดยเฉพาะการเปลี่ยนมุมกล้องและตำแหน่งกล้องให้แทนสายตาของตัวละครเสมือนว่าตัวละครได้พูดหรือแสดงอารมณ์กับผู้ชมโดยตรง

3.3 การเสนอภาพแบบรับรู้ใกล้ชิด (Point of view shot) รูปแบบนี้จะอยู่กึ่งกลางระหว่าง Objective shot กับ Subjective shot ให้ผู้ชมรู้สึกเข้าไปอยู่ใกล้ในเหตุการณ์ แต่ไม่ถึงกับมีส่วนร่วมหรือรับผลกระทบจากเหตุการณ์ ตัวอย่างเช่น การถ่ายภาพผ่านหัวอะไหล่ของตัวละครคนหนึ่งไปยังตัวละครอีกคนหนึ่งที่กำลังสนทนากัน

4. การเชื่อมต่อภาพ (Scene matching)

เรื่องราวของภาพยนตร์ เกิดขึ้นจากการถ่ายภาพช่วงสั้นๆ หลายครั้งแล้วนำมาเชื่อมต่อกันอย่างมีเหตุผล การชมภาพยนตร์เฉพาะช่วงใดช่วงหนึ่งจึงไม่อาจทำให้เข้าใจเรื่องราวโดยสมบูรณ์ ภาพที่บันทึกไว้แต่ละครั้งแม้จะพิถีพิถันในการสื่อความหมายของภาพได้อย่างถูกต้อง แต่ถ้าหากมาเชื่อมต่อกันไม่ดี จะทำให้ผู้ชมเกิดความสับสนไม่เข้าใจและเบื่อหน่ายที่จะชมภาพยนตร์นั้น วิธีเชื่อมต่อภาพมีหลักเกณฑ์พื้นฐาน 3 ประการคือ (มูลนิธิหนังไทย, 2548)

4.1 ตำแหน่งของตัวแสดง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงขนาดภาพหรือเชื่อมต่อภาพจะต้องให้ตัวแสดงอยู่ในตำแหน่งใกล้เคียงกับตำแหน่งที่ผู้ชมได้รับรู้มาก่อนหน้านั้น หากทำให้ตัวแสดงย้ายไปอยู่ทางด้านซ้ายทีหนึ่ง ขวาทีหนึ่งย่อมทำให้ผู้ชมสับสนได้

4.2 ทิศทางการเคลื่อนไหว จะต้องให้อยู่ในทิศเดิมตลอดไป

4.3 ทิศทางการมองตัวแสดง จะต้องมองไปในทิศทางเดิมเสมอ

5. การสื่อความหมายด้วยเสียง

5.1 เสียงพูด เสียงพูดที่ใช้ในภาพยนตร์ได้แบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

5.1.1 เสียงสนทนา เป็นบทสนทนาหรือการโต้ตอบกันระหว่างตัวแสดง เป็นการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกตลอดจนอารมณ์ของตัวแสดง เสียงสนทนานี้เป็นเสียงที่เรารู้จักกันดี และเป็นวิธีการสื่อสารที่มนุษย์เราใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวัน

ยังมีภาษาพูดอีกชนิดหนึ่งที่คนทั่วไปไม่ค่อยคิดว่ามันเป็นภาษาพูด นั่นคือการใช้เสียงเพื่อแสดงความมุ่งหมายบางอย่าง เช่น เสียงการถอนหายใจแสดงความงัดกลุ้ม ความ

อ่อนใจจนพูดไม่ออก เสียงสระอีกสระอื่นแสดงความโศกเศร้าเสียใจ เสียงผิวปากแสดงความสบายใจ เสียงคำรามแสดงความโกรธความไม่พอใจ เป็นต้น และยังมีการแสดงท่าทางการเคลื่อนไหวอวัยวะของร่างกาย เช่น การส่ายหน้า เบ้าปาก พยักหน้า ซึ่งภาษาพูดเหล่านี้ก็ได้นำมาใช้ในภาพยนตร์ไม่น้อย

นอกจากนี้ภาษาพูดนอกจากจะบอกอารมณ์ของตัวแสดงแล้ว ยังบอกลักษณะของตัวแสดงสะท้อนให้เห็นถึงบุคลิก ตลอดจนนิสัยของผู้พูด ภูมิหลัง การศึกษา ทัศนคติ ฐานะทางสังคม บางครั้งยังลึกเข้าไปถึงจิตใจของตัวแสดง เช่น จีโมโห จีอ้าย เจ้าเล่ห์โหดร้าย เป็นต้น หน้าที่หลักของบทสนทนา คือการให้ข้อมูลรายละเอียดต่างอย่างไม่จืดจางหรือ ซัดเหยียดเกินไป แฝงมากับในรูปของบทพูดและน้ำเสียง เช่น ฟังเสียงรู้ว่าคนนี้มีอำนาจ ทั้งที่ผู้พูดพูดด้วยน้ำเสียงสุภาพ แต่ความมีอำนาจจะแฝงออกมาในลีลาของการพูด ดังนั้นบทสนทนาจึงช่วยในเรื่องการดำเนินเรื่องราวไม่เยิ่นเย้อและเป็นที่เข้าใจง่าย(วรรณิ์ ตำราญเวชย์, 2533: 161-162)

5.1.2 เสียงบรรยาย ทำหน้าที่ให้ข่าวสารเพิ่มเติมในส่วนที่ภาพไม่ได้นำเสนอ เป็นการอธิบายเรื่องราวต่างๆ ที่ภาพไม่สามารถบอกได้หมด เป็นการเน้นจุดสำคัญหรือช่วยเชื่อมโยงฉากและเหตุการณ์ในภาพยนตร์ ช่วยให้ผู้ชมเข้าใจได้อย่างสมบูรณ์

ถ้าเป็นเสียงบรรยายโดยไม่ปรากฏผู้พูด เรียกว่า “คอมเมนทารี (commentary)” จุดมุ่งหมายของการใช้เสียงชนิดนี้ใช้เพื่อเป็นการแนะนำอธิบาย เพิ่มน้ำหนักให้แก่ภาพ นิยมสร้างภาพยนตร์ข่าว สารคดี ถ้าเสียงบรรยายที่ได้ยินมาจากตัวแสดงในภาพยนตร์ หรือใครสักคนในเรื่องจะเรียกว่า “นาเรชัน (narration)” มักเกี่ยวข้องกับบุคลิกลักษณะของตัวแสดงมากกว่าเป็นการให้ข้อมูลอย่างคอมเมนทารี (วรรณิ์ ตำราญเวชย์, 2533: 162-163)

5.2 เสียงประกอบ เสียงประกอบช่วยให้ภาพยนตร์ดูสมจริงและเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น แต่เสียงที่นำมาเสนอด้วย การสร้างเสียงให้ดูสมจริงไม่จำเป็นต้องบันทึกขณะถ่ายทำ อาจใช้เสียงอื่นเลียนเสียงให้ดูน่าเชื่อถือได้

นอกจากนี้เสียงประกอบช่วยบอกถึงสถานที่โดยไม่จำเป็นต้องเห็นบรรยากาศทั้งหมด เสียงประกอบช่วยบอกเรื่องราวบนจอภาพ โดยเจ้าของเสียงไม่ต้องปรากฏอยู่ในภาพ ก็เป็นที่เข้าใจได้ของผู้ชม เสียงประกอบยังใช้ในการสร้างอารมณ์เพื่อให้ผู้ชมคล้อยตามได้เช่น ในฉากที่แก๊ชนวนระเบิดเวลาที่ใกล้จะระเบิดในไม่กี่วินาที การใส่เสียงนาฬิกาเดิน เสียงหัวใจเต้นทำให้ผู้ชมรู้สึกตื่นเต้นกับเหตุการณ์ได้ (วรรณิ์ ตำราญเวชย์, 2533: 163-164)

เราสามารถแบ่งเสียงประกอบที่ใช้ในภาพยนตร์ออกได้ 3 ลักษณะ คือ
(วรรณิ สารานูเวทย์, 2533: 164)

1) เสียงประกอบที่อยู่ในฉาก (local sound) เป็นเสียงประกอบที่แหล่งเสียงปรากฏอยู่ในภาพด้วย เป็นเสียงที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

2) เสียงประกอบที่อยู่นอกฉาก (background sound) เป็นเสียงประกอบที่แหล่งเสียงไม่ได้ปรากฏในภาพ มักเป็นเสียงบรรยากาศโดยรอบของฉากเหตุการณ์ แม้จะไม่เห็นแหล่งเสียงในภาพก็สามารถทราบได้ว่าแหล่งเสียงคืออะไร เช่น เสียงเครื่องจักร เสียงบนท้องถนน

3) เสียงประกอบที่สร้างขึ้นเอง (artificial sound) เป็นเสียงที่สร้างขึ้นจากการถ่ายทำแล้ว เกิดจากเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือการแปลงธรรมชาติให้ผิดไปจากเดิม นิยมใช้เสียงนี้ในภาพยนตร์แนวจินตนาการ แนววิทยาศาสตร์กันมาก รวมถึงภาพยนตร์ที่มีฉากเหนือจริงเป็นต้น

5.3 เสียงดนตรี เป็นส่วนสำคัญในภาพยนตร์แทบทุกเรื่องต้องอาศัยดนตรีเข้ามาเป็นองค์ประกอบในการเดินเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสร้างบรรยากาศ ผู้สร้างภาพยนตร์ใช้ดนตรีในการดึงอารมณ์ของผู้ชมให้คล้อยตามไปกับเรื่องราว การใช้ดนตรีประกอบไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องอาศัยความละเอียดอ่อน ความเข้าใจเรื่องราว และต้องรู้จักเลือกใส่ดนตรีเข้าไปในช่วงใดบ้าง และแต่ละช่วงต้องใส่ดนตรีแนวไหน (วรรณิ สารานูเวทย์, 2533: 165)

นอกจากจะใช้เสียงดนตรีในการดึงอารมณ์ผู้ชมให้เคลิบเคลิ้มแล้ว ดนตรียังสามารถบอกสถานที่ของฉากเหตุการณ์นั้นได้ เช่น เสียงแคนบอกถึงภาคอีสาน เป็นต้น รวมทั้งสามารถบอกเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น เช่น ฉากเหตุการณ์ในสงครามดนตรีบอกความเคลื่อนไหวของกองทัพ และดนตรียังช่วยในการเชื่อมฉากต่อฉากให้เกิดความต่อเนื่องได้เช่นเดียวกัน เสียงดนตรีที่ใช้ในภาพยนตร์โดยทั่วไป แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ (วรรณิ สารานูเวทย์, 2533: 165-166)

1) เสียงดนตรีที่มีอยู่ในฉาก เป็นเสียงดนตรีที่ปรากฏแหล่งที่มาของเสียงในภาพด้วย เช่น เสียงดนตรีจากวิทยุที่วางอยู่บนโต๊ะ เสียงดนตรีจากวงดนตรีในคลับ เสียงดนตรีชนิดนี้ทำให้ทราบถึงรสนิยมและความปรารถนาของผู้แสดง หากว่าในเหตุการณ์นั้นผู้แสดงได้รับบทในการ

แสดงดนตรี เช่น ผู้แสดงเล่นดนตรีประเภทอ่อนหวาน ก็แสดงถึงความสุภาพเรียบร้อย เสียงดนตรีประเภทร็อกที่มีจังหวะเร้าเร้ารุนแรง แสดงความเป็นวัยรุ่นและผู้ที่ชอบความสนุกสนานตื่นเต้น เป็นต้น

2) เสียงดนตรีที่อยู่นอกฉาก เป็นเสียงดนตรีที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาพโดยตรง ทำหน้าที่ช่วยเสริมอารมณ์ให้แก่ภาพ เป็นแหล่งเสียงที่ไม่ปรากฏในภาพ และยังช่วยเน้นจุดสำคัญต่างๆ ของฉากเหตุการณ์ได้ด้วย เช่น บอกว่านี่คือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความรัก ก็จะปรากฏภาพความรักของพระเอกกับนางเอก นี่คือเหตุการณ์ร้าย ที่เป็นภาพพระเอกกับผู้ร้ายติดตามไล่ล่ากัน เป็นต้น

6. การสื่อความหมายด้วยสี

6.1 สีและการรับรู้

สีมีอิทธิพลต่อจิตใจมนุษย์ สีแต่ละสีให้ความรู้สึกไม่เหมือนกัน บางสีทำให้เกิดความรู้สึกสงบ บางสีทำให้รู้สึกตื่นเต้น ร้อนแรง บางสีทำให้ความรู้สึกหงุดหงิด รำคาญ มีทั้งสีสดใสน่าดู และสีที่มองดูแล้วให้ความรู้สึกแห้งเหี่ยว ไม่มีชีวิตชีวา การใช้สีให้มีผลต่อจิตใจมนุษย์ จึงต้องใช้ใช้อย่างเหมาะสมกับอิทธิพลของสีแต่ละสี โดยคำนึงถึงเวลาและ โอกาสการใช้ด้วย จึงจะได้ผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

วัฒนธรรม ดินฟ้าอากาศ ชีวิตความเป็นอยู่ ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในเรื่องรสนิยมเรื่องสี เช่น ชาวจีนชอบสีแดงกันมากเพราะสีแดงเป็นสัญลักษณ์ความมีพละกำลังอันรุ่งโรจน์ ส่วนชาวตะวันตกชอบสีเหลืองคนซึ่งหมายถึงความเป็นผู้ดีหรือความเป็นเจ้า แต่ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรมและดินฟ้าอากาศ แต่ก็มีสีที่ให้ความรู้สึกทางจิตวิทยาอย่างเดียวกัน แก่มนุษย์ทั่วโลก ก็คือสีวรรณะร้อน ทำให้เกิดพลังวังชา ความกระฉับกระเฉง ความรื่นเริง ความขัดแย้ง ให้ความรู้สึกใกล้ชิดตัวเรา และสีวรรณะเย็น ทำให้เกิดความรู้สึกสงบ เยือกเย็น สบายใจ ซึมเศร้า และให้ความรู้สึกไกลตัวออกไป (วรรณิ์ สารานุกรม, 2533:165-168)

สีวรรณะร้อนและวรรณะเย็น เป็นวงสีธรรมชาติซึ่งมีต้นกำเนิดเรียงลำดับดังนี้ (วรรณิ์ สารานุกรม, 2533: 165-168)

- 1) สีพื้นฐาน (primary colour) มีอยู่ 3 สี คือ แดง เหลือง และน้ำเงิน

2) สีขั้นที่สอง (secondary colour) เกิดจากการผสมสีพื้นฐานเข้าด้วยกัน ได้สีใหม่ 3 สี คือ สีส้ม เกิดจากแดงผสมเหลือง สีเขียว เกิดจากสีเหลืองผสมสีน้ำเงิน สีม่วง เกิดจากสีแดงผสมกับสีน้ำเงิน

3) สีขั้นที่สาม (intermediate colour) เป็นการผสมสีพื้นฐาน และสีขั้นที่สองจะได้สีเพิ่มขึ้นมาอีก 6 สี คือ แดงม่วง น้ำเงินเขียว น้ำเงินม่วง เหลืองเขียว เหลืองส้ม แดงส้ม

สีวรรณะร้อนคือ กลุ่มสีแดง แดงส้ม ส้ม เหลืองส้ม เหลือง และเหลืองเขียว ส่วนสีในวรรณะเย็นคือ กลุ่มสีเขียว น้ำเงินเขียว น้ำเงิน น้ำเงินม่วง ม่วง และแดงม่วง วรรณะร้อนและวรรณะเย็นนี้ตั้งตามอิทธิพลความรู้สึกที่ผู้ดูมีต่อสี กล่าวคือ ถ้าดูแล้วเกิดความรู้สึกร้อนก็จัดอยู่ในพวกวรรณะร้อน ดูแล้วเกิดความรู้สึกเย็นก็จัดอยู่ในวรรณะเย็น(วรรณี ตำราญเวชย์, 2533: 169)

ในทางจิตวิทยาได้มีการให้ความหมาย หรือความรู้สึกแก่สีต่างๆ ซึ่งเราสามารถนำมาใช้ในการสื่อความหมายและอารมณ์ให้แก่ผู้ชมภาพยนตร์ได้เช่น (วรรณี ตำราญเวชย์, 2533: 169)

1) สีแดง กระตุ้นความรู้สึกกลัว แสดงถึงภัยอันตราย ความร่าร้อน ความรุนแรง ความสนุกสนานร่าเริง เร้าใจให้เกิดความตื่นเต้น

2) สีน้ำเงิน สีเหลืองปนน้ำเงิน และสีเขียวใบไม้ ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย สร้างความรู้สึกขี้ริ้ม ความจริงจัง ความสง่างาม

3) สีเหลือง ให้ความรู้สึกสดใส สว่าง ความมีพลังวังชา ความเป็นหนุ่มสาว ร่าเริงเบิกบาน

4) สีม่วง หมายถึงชัยชนะ ความเจริญเติบโตที่ถึงขีดที่ความงามเริ่มเสื่อมถอย ไม่อาจกระตุ้นให้เกิดความหวังต่อไปได้อีก บางครั้งให้ความรู้สึกเศร้า และลึกลับ

5) สีขาว สีแห่งความบริสุทธิ์ ความใหม่ ความสะอาด ความสุภาพ

6) สีแดงชาด ให้ความรู้สึกมั่งคั่งสมบูรณ์

7) สีดำ เป็นสีแห่งความลึกกลับ เป็นสีแห่งความว่างเปล่าของชีวิต ให้ความรู้สึกลึกซึ้งเศร้าใจ

6.2 การใช้โทนสีในภาพยนตร์

ในทางทัศนศิลป์ ภาพที่เรามองเห็นเกิดจากการประกอบของรูปร่าง เส้น ลวดลาย ความลึกของภาพ น้ำหนักและเงา และสี ภาพยนตร์ซึ่งใช้ภาพในการสื่อความหมายและบอกเรื่องราวเป็นหลักใหญ่ จึงมีสีเป็นองค์ประกอบส่วนพื้นฐานอยู่ด้วย การนำสีมาใช้ในภาพยนตร์ นอกจากนำมาใช้เพื่อประกอบภาพแล้ว ยังมีความสัมพันธ์กับส่วนประกอบอื่นๆ ที่ใช้ในการสื่อความหมาย ในภาพยนตร์เรื่องนั้นอีกด้วย บางตอนสีอาจมีอิทธิพลต่อการรับรู้ และความรู้สึกของผู้ชมมากเป็นพิเศษ แต่บางครั้งการแสดงของนักแสดง การเคลื่อนไหวของภาพ หรือบทสนทนา ก็อาจมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของผู้ชมมาก จนราวกับว่าสีไม่มีบทบาทต่อการสื่อความหมายและสร้างอารมณ์เลยก็ได้ องค์ประกอบอื่นๆ ที่ใช้ในงานภาพยนตร์ที่มีผลกระทบและเกี่ยวพันกับเรื่องสีก็คือ การตกแต่งฉาก การออกแบบเครื่องแต่งกาย และการตกแต่งหน้าตา สีของสิ่งเหล่านี้เป็นผลมาจากการเลือกสรรและออกแบบเพื่อสามารถถ่ายทอดเหตุการณ์ สถานที่ และบุคลิกลักษณะของตัวละคร ตลอดจนการสื่อความหมายตามเจตนาของผู้สร้างได้ (วรรณิ์ ตำราญเวทย์, 2533: 171)

เราสามารถนำทฤษฎีสีของช่างเขียนมาใช้กับงานสร้างภาพยนตร์ได้ จากการสรุปของผลการใช้สีของคนรุ่นก่อนๆ ได้วางแนวทางปฏิบัติไว้ดังนี้

1) สีกลมกลืน สีนุ่มนวลไม่ตัดกันมาก ให้ความรู้สึกสงบ ละเอียดอ่อนลึกซึ้ง ส่วนใหญ่จะใช้มีที่โทนใกล้เคียงกันและนำมาใช้ร่วมกัน เพื่อความผสมผสานกลมกลืนกัน ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการใช้วรรณะสีเย็นจะดูกลมกลืนกว่าการใช้วรรณะสีร้อน เช่น สีฟ้ากับสีเขียว สีฟ้ากับสีม่วง เป็นต้น เวลามาใช้ด้วยกันจึงเกิดความกลมกลืนกันเป็นอย่างดี

การใช้สีวรรณะใดวรรณะหนึ่งเพียงอย่างเดียวจะไม่มีสิ่งที่เรียกว่า จุดสนใจในภาพ ถ้าต้องการสร้างจุดสนใจขึ้นในภาพควรเอาสีอีกวรรณะหนึ่งเข้ามาประกอบด้วย เพื่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้น ถ้าเอาสีวรรณะร้อนเข้ามาประกอบในกลุ่มของสีวรรณะเย็น สีวรรณะร้อนก็จะเห็นอยู่บ่อยครั้งว่านักแสดงที่เป็นตัวเด่นในภาพยนตร์ มักจะแต่งตัวด้วยสีที่ขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมหรือฉาก (วรรณิ์ ตำราญเวทย์, 2533: 171-172)

2) สีสัตถกัน สีทุกสีย่อมมีคู่ของมัน และเมื่อคู่ของมันนำมาใช้ร่วมกันหรือนำมาเรียงติดกันอำนาจของคลื่นสี จะทำให้รู้สึกว่าการตัดกันอย่างรุนแรง มองดูบาดตา สีที่ตัดกันจะเป็นสีที่ตรงข้ามกันในวงสีธรรมชาติ เช่น เหลืองกับม่วง แดงกับเขียว น้ำเงินกับส้ม เป็นต้น การใช้สีตัดกันทำให้เกิดการกระตุ้นเร้าอารมณ์มีการเคลื่อนไหว มีพลัง แก่ความเบื่อหน่าย สร้างความสนใจ เน้นจุดสำคัญ

การใช้สีตัดกันมีลักษณะการใช้สีต่างวรรณะ การใช้สีตัดกันจะตึงเครียดกว่า เพราะมีการกำหนดเฉพาะลงไปเลยว่า จะใช้สีใดก็ต้องเป็นคู่ของมันเท่านั้น (วรรณิ์ สารานุกรม, 2533: 172)

3) สีกระโดด เป็นสีเดียวที่โดดเด่นขึ้นมาจากสีพื้นส่วนใหญ่ โดยให้สีส่วนใหญ่ของภาพเป็นสีโทนเดียวกัน การทำลักษณะนี้ทำให้ภาพดูมีชีวิตชีวา เป็นจุดรวมความสนใจของภาพตามปกติ มักจะเป็นสีสดและแวดล้อมด้วยสีหม่นหรือสีที่มีสภาพเป็นกลาง (วรรณิ์ สารานุกรม, 2533: 172)

4) สีชุดเดียวกัน เป็นสีที่ได้ระดับอ่อนแก่ ให้อารมณ์ได้หลายอย่างแล้วแต่โทนของสีในภาพนั้น เช่น ร้อนแรง เยือกเย็น เจ็บเหงา โดยให้สีใดสีหนึ่งครอบคลุมเนื้อที่ส่วนใหญ่ของภาพนั้น ทำให้สีนั้นมีความสำคัญมากที่สุด ในภาพ ใช้สีโทนเดียวๆ ในภาพจะชักจูงอารมณ์ของผู้ชมมากกว่าการใช้สีหลายสี (วรรณิ์ สารานุกรม, 2533: 172)

การไล่สีจากระดับอ่อนแก่แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ (วรรณิ์ สารานุกรม, 2533: 172-173)

4.1) การไล่ค่าน้ำหนักของสีหลายสี เป็นการไล่ค่าน้ำหนักสีที่เรียงจากอ่อนไปแก่ในวงสีธรรมชาติ เช่น เหลือง ส้ม แสด แดง และม่วงแดงหรือเขียวเหลือง เขียว น้ำเงินฟ้า และม่วงน้ำเงิน

4.2) การไล่ค่าน้ำหนักของสีๆเดียว คือ จากสีที่ค่อนๆผสมด้วยสีขาวให้เป็นระยะๆ ให้จางลง แล้วนำสีสดๆ ระบายลงในส่วนที่มีปริมาณน้อยที่สุด เมื่อดูแล้วสีสดนั้นจะโดดเด่นออกมา

จากหลักการนี้เราใช้ประโยชน์จากสีชุดเดียวกันโดยนำมาใช้เป็นตัวหลักในภาพ เช่น การบันทึกภาพทุ่งสีเขียว ทำให้ได้บรรยากาศสดชื่นสบายตาของสีเขียว และมีวัตถุหรือสีอื่นๆ นิดหน่อยเข้ามาแทรกเพื่อสร้างจุดสนใจ

5) สีรุนแรง เป็นสีที่จัดจ้าน ร้อนแรง สดใส ให้อารมณ์และบรรยากาศที่สนุกสนาน รื่นเริง สีเหล่านี้ได้แก่ สีเหลือง แดง ส้ม ชมพู เขียวอ่อนและฟ้า สีจะมีความรุนแรงที่สุดเมื่อนำมาใช้ร่วมกับพื้นสีดำ เทาหรือขาว จึงควรต้องระวังการใช้สีแบบนี้ เพราะสีรุนแรงจะแย่งความสนใจไปจากทุกอย่างในภาพ อาจทำให้การประกอบภาพเกิดความไม่สมดุลขึ้นได้

การใช้โทนสีลักษณะต่างๆ ในภาพยนตร์จะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของเรื่อง ตลอดจนอารมณ์ ความรู้สึกและความมุ่งหมายของผู้สร้าง เช่นฉากที่มีชีวิตชีวาที่มีความร่าเริง มักใช้โทนสีที่มีความเข้มและความสว่างตัดกันสูง ส่วนฉากที่แสดงถึงความหม่นหมองหรือมีบรรยากาศความขัดแย้ง อึดอัด นิยมใช้สีกลมกลืนกัน (วรรณิ์ สารัญเวช, 2533:172-173)

นอกจากภาพยนตร์เรื่องหนึ่งจะมีการสื่อความหมายด้วยภาพและเสียงแล้ว ยังมีโครงสร้างการเล่าเรื่องซึ่งเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งในการผลิตภาพยนตร์ซึ่งจะช่วยให้ภาพยนตร์มีความสมจริง มีองค์ประกอบครบถ้วน โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์สามารถแบ่งออกได้ 7 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ โครงเรื่อง (Plot), แก่นเรื่อง (Theme), ความขัดแย้ง (Conflict), ตัวละคร (Character), ฉาก (Setting), สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol) และมุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view)

1. โครงเรื่อง (Plot)

อริสโตเติลและกุสตาฟ ไพรทากได้ให้คำจำกัดความของโครงเรื่องไว้ว่า โครงเรื่องคือการจัดลำดับเหตุการณ์ เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในบรรดาองค์ประกอบทั้งหลาย (อิรวดี ไดลังคะ, 2543: 3) โดยปกติจะมีการลำดับเหตุการณ์ในการเล่าเรื่องไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่

1.1 การเริ่มเรื่อง (Exposition) การเริ่มเรื่องเป็นการชักจูงความสนใจให้ติดตามเรื่องราว มีการแนะนำตัวละคร แนะนำฉากหรือสถานที่ อาจมีการเปิดประเด็นปัญหา หรือเผยปมขัดแย้งเพื่อให้เรื่องชวนติดตาม การเริ่มเรื่องไม่จำเป็นต้องเรียงตามลำดับเหตุการณ์ อาจเริ่มเรื่องจากตอนกลางเรื่องหรือย้อนจากตอนท้ายเรื่องไปหาต้นเรื่องก็ได้

1.2 การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action) คือ การที่เรื่องราวดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสมเหตุสมผล ปมปัญหาหรือข้อขัดแย้งเริ่มทวีความเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ สถานการณ์ก็อยู่ในช่วงยุ่งยาก

1.3 ภาวะวิกฤติ (Climax) จะเกิดขึ้นเมื่อเรื่องราวกำลังถึงจุดแตกหัก และตัวละครอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ

1.4 ภาวะคลี่คลาย (Falling Action) คือ สภาพหลังจากที่จุดวิกฤติได้ผ่านพ้นไปแล้ว เงื่อนงำและประเด็นปัญหาได้รับการเปิดเผยหรือข้อขัดแย้งได้รับการจัดออกไป

1.5 การยุติเรื่องราว (Ending) คือ การสิ้นสุดของเรื่องราวทั้งหมด การจบอาหหมายถึง ความสูญเสีย อาจจบแบบมีความสุข หรือทิ้งท้ายไว้ให้ขบคิดก็ได้

การศึกษาวเคราะห์องค์ประกอบในการเล่าเรื่องทั้งหมด กุสตาฟ เฟรย์แท็ก (Gustav Freytag) นักวิเคราะห์ชาวเยอรมัน ได้เสนอโครงสร้างในการเล่าเรื่องรูปตัว V สำหรับเรื่องบันเทิงคดี (fiction) ไว้ดังนี้ (Louise, 1990: 305 อ้างใน ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน, 2539: 11)

ภาพที่ 1 แสดงโครงสร้างการเล่าเรื่องแบบดั้งเดิม รูปตัววี

ที่มา: Louise (1990: 305 อ้างใน ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน, 2539: 11)

สำหรับโครงสร้างรูปตัววีนี้ เป็นโครงสร้างเรื่องมาตรฐานที่ปรากฏอย่างแพร่หลายในเรื่องเล่าหลายประเภท โดยเฉพาะในภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ประเภทใดก็ตามก็จะเป็นภาพยนตร์ชั้นครู (Masterpiece) หรือภาพยนตร์เกรดบีก็จะมีโครงเรื่องเป็นไปตามสูตรนี้ทั้งสิ้น ซึ่งเราเรียกสูตรโครงเรื่องนี้เป็นโครงเรื่องแบบดั้งเดิม หรือโครงเรื่องแบบคลาสสิก

นอกจากนี้อริสโตเติลก็ได้พูดถึงโครงเรื่องไว้เช่นกันในกวีศาสตร์ตอนที่ 18 เพียงแต่ไม่ชัดเจนเท่าไรนัก ดังนี้

...โศกนาฏกรรมมีสองส่วนคือ การผูกปม และการแก้ปม เหตุการณ์อื่นๆนอกเหนือเหตุการณ์หลักจะรวมเข้ากับส่วนของการผูกปม ส่วนที่เหลือก็คือการแก้ปม สำหรับการผูกปมข้าพเจ้าหมายถึงเหตุการณ์จากจุดเริ่มต้นไปจนถึงตอนที่เป็นจุดเปลี่ยนของเรื่องไปสู่ความมีโชคหรือโชคร้าย ส่วนการแก้ปมคือเหตุการณ์จากจุดเปลี่ยนของเรื่องไปจนจบ... (Butcher, 1951: 65)

2. ความขัดแย้ง (Conflict) คือ นอกเหนือจากการศึกษาโครงเรื่องโดยการแบ่งลำดับเหตุการณ์และแบ่งภาวการณ์ตามท้องเรื่องแล้ว ความขัดแย้งก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ได้รับการนำศึกษาอยู่เสมอ ทั้งนี้ก็เพราะเมื่อทำการศึกษาความขัดแย้งก็จะทำให้เข้าใจเรื่องราวได้กระจ่างชัดยิ่งขึ้นอีกทั้งโดยแท้จริงแล้วเรื่องเล่าคือการสานเรื่องราวบนความขัดแย้ง เช่นที่ Muller and William (1985: 42-43 อ้างใน รัตนา จักกะพาก และ จิรยุทธ์ สินธุพันธ์, 2545: 7) ได้ให้คำอธิบายไว้ว่า “โครงเรื่องคือการลำดับเหตุการณ์หรือพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเหตุการณ์หรือพฤติกรรมนั้นจะมีการพัฒนาขึ้นท่ามกลางความขัดแย้งต่างๆ” ซึ่งความขัดแย้งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

2.1 ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน คือ การที่ตัวละครสองฝ่ายไม่ลงรอยกัน แต่ละฝ่ายต่อต้านกัน หรือพยายามทำลายล้างกัน

2.2 ความขัดแย้งภายในจิตใจ เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายใน ตัวละครจะมีความสับสน หรือยุ่งยากลำบากใจในการตัดสินใจเพื่อจะกระทำการอย่างใดที่คิดไว้

2.3 ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อม เช่น ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมหรือธรรมชาติอันโหดร้าย

วิธีที่ใช้ในการศึกษาข้อขัดแย้งในภาพยนตร์นั้น Claude (n.d. อ้างใน รัตนา จักกะพาก และ จิรยุทธ์ สินธุพันธ์, 2545) เสนอให้ใช้วิธีการแบ่งขั้วตรงกันข้ามหรือ Binary Oppositions ซึ่งเป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนความเชื่อพื้นฐานว่ามนุษย์สามารถเข้าใจโลกโดยการแบ่งสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนๆ เพื่อเปรียบเทียบกัน กระทำได้โดยการ แบ่งกลุ่มคำออกเป็นสองหมวด ทั้งสองหมวดจะมีความหมายขัดแย้งกัน เช่น

ผู้ชาย (Male)	หญิง (Female)
แข็งแรง (Strong)	อ่อนแอ (Weak)
ใช้เหตุผล (Rational)	ใช้อารมณ์ (Emotional)
เชื่อถือได้ (Reliable)	เชื่อถือไม่ได้ (Unreliable)

และเมื่อนำเอาวิธีการวัดขั้วตรงข้ามมาใช้ศึกษาภาพยนตร์ มันจะช่วยให้เรามองเห็นความขัดแย้งในภาพยนตร์ได้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น

3. ตัวละคร (Character) ตัวละครเป็นส่วนหนึ่งของบันเทิงคดี เราจะจดจำตัวละครได้ดีกว่าองค์ประกอบอื่นๆ เพราะผู้เขียนทำให้เราชื่นชม หมั่นไล่ สมเพช ฯลฯ ตัวละครนั้นๆ ได้อย่างน่าอัศจรรย์

ตัวละครเป็นองค์ประกอบของบันเทิงคดีที่นักทฤษฎีวรรณกรรมมีความเห็นแตกต่างกันไปคนละขั้วบางคนคิดว่าตัวละครไม่มีความสำคัญ เป็นเพียงแต่ “หุ่น” ที่แสดงพฤติกรรมไปตามเหตุการณ์ที่ผู้เขียนวางไว้ บ้างก็คิดว่า ตัวละครเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากและสามารถแยกพิจารณาออกจากเหตุการณ์หรือโครงเรื่องได้ (อิรวดี ไตลังคะ, 2543: 49)

Laurence (1978 อ้างใน รัตนา จักกะพาก และ จิรยุทธ์ สินธุพันธ์, 2545: 9) ให้ความหมายของตัวละครว่า “คือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับเรื่องราวในเรื่องเล่า นอกจากนี้ยังหมายถึงบุคลิกลักษณะของตัวละคร ไม่ว่าจะเป็นรูปร่างหน้าตา หรืออุปนิสัยใจคอของตัวละครด้วย”

ประเภทของตัวละคร

นักทฤษฎีที่แบ่งประเภทของตัวละครที่มีชื่อเสียงและมีคนอ้างอิงมากที่สุดคือ อี เอ็ม พอร์สเตอร์ ในงานเขียนที่ชื่อ Aspect of the Novel แต่ปรากฏว่ามีการนำการแบ่งประเภทตัวละคร

ของเขาไปตีความกันอย่างผิดๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำราวรรณกรรมไทยบางเล่ม (อิรวดี ไตลังคะ, 2543: 51)

Foster (1963: 46) ได้แบ่งประเภทตัวละครออกเป็น 2 ประเภท

3.1 ตัวละครที่มีมิติเดียว (flat character) ตัวละครที่มีลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมซึ่งสามารถสรุปได้ไม่ยากเย็น เช่น เธอเป็นคนหยิ่งโส เขาเป็นคนอ่อนแอ และจะคงลักษณะเช่นนี้ตลอดเรื่อง ผู้อ่านสามารถคาดเดาได้ว่าตัวละครจะคิดหรือกระทำการอย่างไรต่อไป ข้อดีของตัวละครเช่นนี้คือ ทำความเข้าใจง่าย และสามารถจดจำลักษณะตัวละครแบบนี้ได้

3.2 ตัวละครหลายมิติ (round character) หมายถึง ตัวละครที่มีลักษณะหลากหลาย แต่ละลักษณะอาจขัดแย้งกันและคาดเดาได้ยาก พัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงนิสัยหรือทัศนคติตามเหตุการณ์สร้างความประหลาดใจได้

ในตำราวรรณกรรมไทยบางเล่มได้ตีความการแบ่งตัวละครดังกล่าวในลักษณะของการประเมินคุณค่า กล่าวคือ เข้าใจว่าเรื่องที่มีตัวละครมิติเดียว จะมีคุณค่าน้อยกว่าเรื่องที่มีตัวละครหลายมิติ หรือหมายถึงนักเขียนที่แต่งเรื่องที่มีตัวละครมิติเดียวจะแต่งเรื่องได้ไม่เก่งเท่าผู้ที่แต่งเรื่องที่มีตัวละครหลายมิติ เพราะไม่สามารถแสดงให้เห็นความนุ่มลึกภายในจิตใจตัวละครได้ (อิรวดี ไตลังคะ, 2543: 51)

นอกจากจะมีการแบ่งประเภทของตัวละครเป็น ตัวละครมิติเดียว และตัวละครหลายมิติแล้วยังมีการแบ่งประเภทตัวละครออกเป็นแบบอื่นๆอีก เพื่อความถูกต้องในการทำความเข้าใจตัวละคร เช่น ตัวละครหลัก (major character) กับตัวละครรอง (minor character) ตัวละครพลวัต (dynamic character) กับตัวละครสถิต (static character) คือตัวละครพลวัต เป็นตัวละครที่มีการเปลี่ยนแปลง ส่วนตัวละครสถิตไม่มีการเปลี่ยนแปลง และตัวละครหลายเชิง (complex character) คือตัวละครที่มีซับซ้อนของบุคลิกภาพ กับตัวละครเชิงเดียว (simple character) มีลักษณะนิสัยไม่ซับซ้อนเข้าใจง่าย (Prince, 1987: 12)

4. แก่นความคิด (Theme) คือ ความคิดหลักในการดำเนินเรื่องซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเล่าเรื่องเพื่อให้มีความเข้าใจถึงแนวคิดหลักของผู้เล่า ซึ่งลักษณะที่ปรากฏในเรื่อง อาจเป็นแก่นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรม, เรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์, เรื่องอำนาจ เป็นต้น ซึ่งแก่นเรื่องจะมีความแตกต่างกันไปตามโครงสร้างที่ต้องการนำเสนอ

นักวิเคราะห์เรื่องเล่าโดยทั่วไปไม่ได้แยกศึกษาแก่นความคิดออกจากองค์ประกอบอื่นๆ อาจเป็นเพราะแก่นความคิดไม่ได้เป็นกลวิธีในการเล่าเรื่อง แต่เป็นบทสรุปทางความคิดจากเรื่อง แต่ก็มึนักวิเคราะห์บางคนให้แนวทางในการหาแก่นความคิดดังนี้ (อิรวดี ไตลังคะ, 2543: 66)

Griffith (1994: 5-6) ได้บอกถึงการหาแก่นความคิดได้จากกลอุบายต่างๆ 3 แบบ คือ

- 1) คู่ตรงข้าม หมายถึงความคิดที่ตรงกันข้ามกันที่ปรากฏในเรื่อง เช่น ความรักกับความเกลียดชัง ความงามกับความน่าเกลียด ความดีกับความเลว เป็นต้น ในแต่ละเรื่องจะมีคู่ตรงข้ามอย่างน้อยหนึ่งคู่
- 2) สัญลักษณ์ คือสิ่งที่ใช้แทนความหมายอีกสิ่งหนึ่ง หรือสิ่งที่มีความหมายตรงของมัน สัญลักษณ์มีทั้งความหมายที่เข้าใจกันทั่ว เช่น สีดำหมายถึงความตาย สีขาวหมายถึงความบริสุทธิ์ เป็นต้น สัญลักษณ์บางคำในบางที่อาจมีความหมายเฉพาะที่ดีความได้ด้วยการอ่านหรือชมจากบริบทในเรื่องนั้นๆ เช่น ฐ ในเรื่องแม่เบี้ย สัญลักษณ์ที่ปรากฏในเรื่องมักมีความสำคัญเพราะผู้เขียนอาจแฝงความหมายที่ลึกซึ้งเอาไว้ การตีความสัญลักษณ์จึงนำไปสู่แนวคิดของเรื่อง
- 3) พัฒนาการของเรื่องและตัวละคร คือ เมื่อเรื่องพัฒนามาถึงจุดจบเราจะเห็นว่าเรื่องให้ข้อสรุปอะไร ต่อผู้อ่านในตอนจบของเรื่อง

5. ฉาก (Setting)

ตัวละครที่แสดงบทบาทโลดแล่นในบันเทิงคดีนั้นย่อมมีตัวตนอยู่ในสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเสมอ และในสถานที่และเวลานั้นๆ ย่อมมีรายละเอียดของชีวิตความเป็นอยู่วัฒนธรรมปรากฏด้วย สถานที่และเวลา รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมในบันเทิงคดีเรียกรวมกันว่า “ฉาก” (setting) เคลลี กริฟฟิธ ได้แบ่งฉากออกเป็น 3 ประเภทดังนี้ (Griffith, 1994: 12-15 อ้างใน อิรวดี ไตลังคะ, 2543: 60)

5.1 ฉากที่มีลักษณะทางกายภาพ เป็นธรรมชาติ สถานที่ การตกแต่ง บรรยากาศที่เกิดจากประสาทสัมผัส เช่น กลิ่น เสียง ภาพ

5.2 ฉากที่เป็นเวลา แบ่งออกเป็น 2 แบบคือ

5.2.1 ช่วงเวลา เช่น ฤดูกาล ช่วงเวลาในวัน ช่วงเวลาในประวัติศาสตร์

5.2.2 ระยะเวลา เช่น เรื่องเกิดขึ้นในเวลาหนึ่งชั่วโมง หนึ่งวัน หนึ่งปี สามสิบปี ฯลฯ

5.3 ฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม เช่น ความสัมพันธ์ในครอบครัว ค่านิยม ระบบการเมือง ชนชั้น เพศ เชื้อชาติ ฯลฯ

นอกจากนี้ผู้เขียนใช้ฉากแสดงความหมายเชิงสัญลักษณ์เพื่อเสริมองค์ประกอบของบันเทิงคดีเช่น โครงเรื่อง ละคร ฯลฯ หรือให้ธรรมชาติ บรรยายภาพเป็นตัวแทนของอารมณ์ความรู้สึกของคน เช่น ฤดูกาล ฤดูร้อนที่แห้งแล้ง แสงแดดแรงจัดที่แผดเผาความหวังของชานา หรือ ช่วงเวลาในหนึ่งวัน เช่น รุ่งเช้าหมายถึงความหวัง กลางคืนหมายถึงความลึกลับ หรือ บรรยายภาพ เช่น ฝนตกพราๆ แสดงความโศกเศร้า เป็นต้น นอกจากนี้ฉากยังช่วยเสริมให้เห็นความขัดแย้งในเรื่องชัดเจนขึ้นด้วย (อิรวดี ไตลังคะ, 2543: 62)

แม้ว่าบันเทิงคดีทุกเรื่องต้องมีฉาก แต่แต่ละเรื่องให้ความสำคัญแก่ฉากไม่เท่ากัน บางเรื่องแสดงความขัดแย้งกันโดยไม่เน้นว่าเรื่องเกิดที่ใดเวลาใด ฉากไม่มีผลต่อเรื่องมากนัก แต่บางเรื่องฉากมีความสำคัญมากเพราะเกี่ยวเนื่องและมีผลกับ โครงเรื่อง และตัวละคร โดยตรง อาจเป็นในด้านความสมจริง หรือมีความสำคัญต่อเรื่องในเชิงสัญลักษณ์ (อิรวดี ไตลังคะ, 2543: 61)

6. สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol) ลักษณะการเล่าเรื่องในภาพยนตร์มักมีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol) เพื่อสื่อความหมายอยู่เสมอ สำหรับสัญลักษณ์พิเศษในภาพยนตร์ที่ใช้ในการสื่อความหมายนั้นประกอบไปด้วย สัญลักษณ์ทางภาพ และสัญลักษณ์ทางเสียง

6.1 สัญลักษณ์ทางภาพ คือองค์ประกอบของภาพยนตร์ที่ถูกนำเสนอซ้ำๆ อาจเป็นวัตถุ สถานที่ หรือ สิ่งมีชีวิต เช่น สัตว์ หรือบุคคลก็ได้สัญลักษณ์อาจเป็นภาพเพียงภาพเดียว หรือเป็นกลุ่มของภาพที่เกิดจากการตัดต่อ ยกตัวอย่างเช่น สัญลักษณ์ทางภาพในภาพยนตร์เรื่อง The Lord of the Rings ตอน The Fellowship of the Ring (กำกับโดย ปีเตอร์ แจ็กสัน) ที่พบว่า แหวน คือสัญลักษณ์ทางภาพ ที่เป็นตัวแทนความชั่วร้ายที่มนุษย์ต้องการครอบครอง คือกิเลส ความลุ่มหลงในอำนาจแห่งบาป (พิงพิศ เทพปฏิมา, 2546: 78 อ้างใน เขมิกา จินดาวงศ์, 2551: 18)

6.2 สัญลักษณ์ทางเสียง คือเสียงต่างๆที่ถูกใช้เพื่อแสดงความหมายอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบความหมาย หรือเพื่อแสดงวัตถุประสงค์ของตัวละคร ไม่ใช่การใช้อารมณ์ร่วมกับตัวละครและเรื่องราวของภาพยนตร์

การใช้สัญลักษณ์ทางภาพและเสียง เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์และชมภาพยนตร์ จะทำให้เราเข้าใจเรื่องราวในภาพยนตร์ได้ดียิ่งขึ้น โดยคำนึงว่าความหมายที่แฝงเร้นนั้นอาจสื่อความหมายได้ดีกว่าความหมายที่ปรากฏอยู่ภายนอก

7. มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view) หมายถึง การที่ผู้เล่ามองเหตุการณ์จากวงใน ใกล้ชิด หรือจากวงนอกในระยะห่างๆ ซึ่งแต่ละจุดยืนมีความน่าเชื่อถือแตกต่างกัน จุดยืนในการเล่าเรื่องมีความสำคัญต่อการเล่าเรื่องมากเพราะจุดยืนในการเรื่องจะมีผลต่อความรู้สึกของผู้ชม และ มีผลต่อการชักจูงอารมณ์ของผู้รับชมเรื่องเล่า

Louis (n.d. อ้างใน รัตนา จักกะพาก และ จิรยุทธ์ สินธุพันธ์, 2545) ศาสตราจารย์ทางภาพยนตร์แห่งมหาวิทยาลัยคลีฟแลนด์ ได้จัดแบ่งจุดยืนพื้นฐานในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์ไว้ 4 ประเภทคือ

7.1 เล่าเรื่องจากจุดยืนบุคคลที่หนึ่ง (The first-Person Narrator) คือการที่ตัวละครตัวเอกของเรื่องเป็นผู้เล่าเรื่องเอง ข้อสังเกตในการเล่าเรื่องนี้คือ ตัวละครหลักเป็นผู้เล่าเองทำให้ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ แต่มีข้อเสียตรงเป็นการเล่าเรื่องที่อาจมีอคติปะปนอยู่ด้วย การเล่าเรื่องในจุดยืนบุคคลที่หนึ่งพบได้บ่อยในภาพยนตร์นักสืบ และภาพยนตร์อัตชีวประวัติ

7.2 เล่าเรื่องจากบุคคลที่สาม (The Third-Person Narrator) คือการที่ผู้เล่ากล่าวถึงตัวละครตัวอื่น ที่ตัวเองพบเห็นหรือเกี่ยวพันด้วย จุดเน้นของเรื่องทั้งหมดไม่ได้อยู่ที่ตัวผู้เล่าแต่จะเน้นที่ตัวบุคคลที่สาม

7.3 การเล่าเรื่องจากจุดยืนที่เป็นกลาง (The Objective Narrator) เป็นจุดยืนที่ผู้สร้างพยายามทำให้เกิดความเป็นกลาง ปราศจากอคติในการนำเสนอ เป็นการเล่าเรื่องที่ไม่สามารถเข้าถึงอารมณ์ของตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง เนื่องจากการเล่าเรื่องจากวงนอก เป็นการสังเกตหรือ

รายงานเหตุการณ์โดยให้ผู้ชมตัดสินใจเรื่องราวเอง ผู้สร้างมักไม่ใช้กล้องมุมสูง หรือปรุงแต่งรูปภาพ เนื่องจากจะทำให้ภาพยนตร์ขาดความสมจริง การเล่าเรื่องชนิดนี้พบบ่อยในภาพยนตร์ข่าว สารคดี รวมทั้งภาพยนตร์แนวสมจริง

7.4 การเล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน (The Omniscient Narrator) คือการเล่าเรื่องที่ไม่มีข้อจำกัด สามารถหยั่งจิตใจของตัวละครทุกตัว สามารถย้ายเหตุการณ์ สถานที่ และข้ามพ้นข้อจำกัดด้านเวลา สามารถย้อนอดีต ก้าวไปในอนาคต และสามารถสำรวจความคิดฝันของตัวละครได้อย่างไร้ขอบเขต การเล่าเรื่องชนิดนี้เป็นการเล่าเรื่องที่ภาพยนตร์ใช้บ่อยที่สุด

ในการวิจัยเรื่อง “การนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์” เป็นการศึกษาถึงเนื้อหาของวัฒนธรรมอเมริกันที่อยู่ในสื่อภาพยนตร์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องใช้แนวคิดภาพยนตร์เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับภาพยนตร์ว่า ภาพยนตร์คืออะไร มีรูปแบบการนำเสนออย่างไร มีความสำคัญอย่างไรในสังคม การสื่อความหมายในภาพยนตร์มีลักษณะอย่างไร รวมไปถึงมีองค์ประกอบและโครงสร้างการเล่าเรื่องของภาพยนตร์อย่างไร ซึ่งทฤษฎีนี้ทำให้ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ภาพยนตร์ได้ลึกซึ้งและเข้าใจในเนื้อหาของภาพยนตร์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การใช้ทฤษฎีและแนวคิดภาพยนตร์นั้นไม่ใช่แค่จะทำให้ผู้วิจัยได้เข้าใจในภาพยนตร์เพียงอย่างเดียว ยังสามารถทำให้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ภาพยนตร์ได้อย่างถูกต้อง ในการค้นหาเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองที่มีอยู่ในภาพยนตร์ฮอลลีวูดว่านำเสนอออกมาผ่านทางภาพยนตร์ในลักษณะอย่างไร

ทฤษฎีและแนวคิดรางวัลออสการ์

การที่ฮอลลีวูดได้กลายเป็น “นครหลวงแห่งการผลิตภาพยนตร์โลก” ทำให้เกิดสมาคมและสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพและการวิจารณ์เกี่ยวกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ขึ้นมากมาย ทั้งในสหรัฐอเมริกาและในแถบยุโรปอีกหลายประเทศ เมื่อครบปี สมาคมและสถาบันเหล่านั้นก็จะจัดให้มีการคัดเลือกผลงานภาพยนตร์ นักแสดง และผู้กำกับประจำปีดีเด่นขึ้นประจำปี

ซึ่งสถาบันที่เกิดขึ้นเพื่อการส่งเสริมและวิจารณ์เพื่อยกระดับมาตรฐานแห่งวิชาชีพภาพยนตร์ และเป็นสถาบันที่ผู้สร้างภาพยนตร์และผู้แสดงพากันให้ความสำคัญกับรางวัลที่ได้จากสถาบันคือ สถาบันศิลปะและวิทยาการด้านภาพยนตร์ (The Academy of Motion Picture Arts and Sciences – AMPAS) ซึ่งรางวัลที่ได้จากสถาบันนี้ถือว่าเป็นรางวัลที่มีเกียรติสูงสุดในแต่ละปี เรียกว่า

“รางวัลตุ๊กตาทอง” หรือที่รู้จักกันในชื่อว่า “อะคาเดมีอะวอร์ด” (Academy Awards) หรืออีกชื่อหนึ่งว่า “รางวัลออสการ์” (The OSCARS) นั่นเอง ซึ่งรางวัลตุ๊กตาทอง เป็นรางวัลที่สถาบันศิลปะและวิทยาการด้านภาพยนตร์ (AMPAS) เป็นหน่วยดำเนินการคัดเลือกผลงานและมอบรางวัลให้สถาบันแห่งนี้ได้รับการก่อตั้งขึ้นมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1920 ก่อตั้งขึ้นด้วยเหตุที่ว่า ขณะนั้นอุตสาหกรรมและธุรกิจด้านภาพยนตร์ซึ่งเป็นของใหม่ที่กำลังประสบความสำเร็จ แต่ก็เกิดความขัดแย้งขึ้นในหมู่โรงถ่าย และคนงานฝ่ายต่างๆเกี่ยวกับเรื่องรายได้ ในขณะที่ฝ่ายผลิตต้องการจ่ายน้อยที่สุด แต่คนงานก็ต้องการเม็ดเงินในจำนวนที่มากขึ้น ทำให้คนงานรวมตัวกันตั้งสถาบันฝ่ายตนขึ้น และฝ่ายนักแสดง ผู้กำกับ ผู้ผลิต ก็มีการรวมตัวเช่นกัน ดังนั้นเมื่อเกิดข้อถกเถียงกันขึ้นทำให้การเจรจาคลี่คลายลงได้

แต่ยังมีอีกหนึ่งเหตุผลที่ทำให้เกิดการก่อตั้งสถาบันดังกล่าวขึ้น เนื่องจากธุรกิจและอุตสาหกรรมภาพยนตร์มีปรัชญาที่มองว่าภาพยนตร์เป็นสิ่งเลวร้ายมอมเมาประชาชนอยู่สองพวกด้วยกัน ฝ่ายที่ว่านั่นคือ พวกนักการเมือง และพวกพระ(ในศาสนาคริสต์) ทำให้สถาบันดังกล่าวต้องถือเป็นหน้าที่สำคัญที่จะต้องคัดเลือกภาพยนตร์ที่พิจารณาแล้วว่า เป็นผลงานที่มีคุณค่าในเชิงสร้างสรรค์แก่ชาวโลก โดยมีการมอบรางวัลครั้งแรกในวันที่ 16 พฤษภาคม 1929 ซึ่งรางวัลนั้นในระยะแรกเรียกกันว่า “อะคาเดมีอะวอร์ด” แต่ต่อมาได้ทำการเรียกว่า “รางวัลออสการ์” โดยไม่ทราบแน่ชัดถึงความเป็นมาอย่างไร แต่มีคนกล่าวว่าชื่อ “ออสการ์” เป็นชื่อนักประวัติศาสตร์ด้านภาพยนตร์นางหนึ่งตั้งขึ้น เพราะเธอมองเห็นลักษณะของตุ๊กตารางวัลครั้งแรก เธออุทานออกมาว่า “รูปร่างคล้ายกับลูกออสการ์ของฉันจังเลยแฮะ” จากนั้นคนอื่นๆก็พากันเรียกตาม เพราะเป็นชื่อที่สั้นกะทัดรัด

รูปตุ๊กตาสัญลักษณ์ของรางวัลออสการ์นั้นเป็นรูปนักรบอัสวินเพศชายถือดาบยุคสมัยครูเสด บุกปลายดาบลงกับพื้นระหว่างเท้าทั้งสองที่ตั้งมั่นอยู่บนกล่อ่งทรงกลม – กลัสำหรับใส่ฟิล์มภาพยนตร์ ตัวรางวัลออสการ์ที่วันนี้ ออกแบบโดย เซดริก กิบบอนส์ หัวหน้าฝ่ายศิลป์ของ MGM Studio เมื่อปี ค.ศ. 1930 (ไพบูลย์ แวงเงิน, 2549: 121-123)

การให้รางวัลของสถาบันศิลปะและวิทยาการด้านภาพยนตร์ (AMPAS) ได้มีการมอบรางวัลทั้งหมด 22 สาขาด้วยกัน ได้แก่ 1) ภาพยนตร์ยอดเยี่ยม 2) ผู้แสดงนำชายยอดเยี่ยม 3) ผู้แสดงสมทบฝ่ายชายยอดเยี่ยม 4) ผู้แสดงนำหญิงยอดเยี่ยม 5) ผู้แสดงสมทบฝ่ายหญิงยอดเยี่ยม 6) ผู้กำกับยอดเยี่ยม 7) บทภาพยนตร์ดั้งเดิมยอดเยี่ยม 8) บทภาพยนตร์ดัดแปลงยอดเยี่ยม 9) กำกับภาพยอดเยี่ยม 10) ตัดต่อยอดเยี่ยม 11) ดนตรีประกอบยอดเยี่ยม 12) เพลงประกอบยอดเยี่ยม 13) ภาพยนตร์การ์ตูนยอดเยี่ยม 14) ภาพยนตร์ใช้ภาษาต่างประเทศยอดเยี่ยม 15) ภาพยนตร์สารคดียอดเยี่ยม

16) กำกับศิลป์ยอดเยี่ยม 17) ออกแบบเครื่องแต่งกายยอดเยี่ยม 18) แต่งหน้ายอดเยี่ยม 19) ตัดต่อเสียงยอดเยี่ยม 20) บันทึกเสียงยอดเยี่ยม 21) เทคนิคพิเศษยอดเยี่ยม 22) ภาพยนตร์ขนาดสั้นยอดเยี่ยม

คณะกรรมการผู้ตัดสินรางวัลมาจากสมาชิกของสถาบันศิลปะและวิทยาการด้านภาพยนตร์ (AMPAS) ซึ่งกลุ่มคนหลากหลายในวงการภาพยนตร์ กลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดได้แก่ นักแสดง รองลงมาคือ ผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ นอกจากนั้นจะเป็นนักเขียนบท ผู้กำกับการแสดงและอื่นๆ โดยมีกระบวนการในการเสนอชื่อ การคัดเลือก การลงคะแนน และการประกาศผลเพื่อมอบรางวัลดังนี้

ขั้นแรก คณะกรรมการจะเตรียมตัวและชมภาพยนตร์ที่อยู่ในข่ายจะได้รับการเสนอชื่อ แล้วก็เสนอชื่อภาพยนตร์ที่สมควรได้รับรางวัลต่างๆ ขั้นที่สอง ทางสถาบันฯ จะตรวจนับรายชื่อภาพยนตร์ นักแสดง และผู้กำกับการแสดง ฯลฯ แล้วนำเข้าขบวนการในการคัดเลือกและลงคะแนน ขั้นที่สาม ลงคะแนนเพื่อเลือกผู้เข้าชิงรางวัลออสการ์ 5 คนสุดท้าย แล้วทำการประกาศรายชื่อผู้สมควรเข้าชิงรางวัล และสุดท้ายประกาศผู้สมควรได้รับรางวัลและมอบรางวัล

วิธีการลงคะแนนสมาชิกสถาบันศิลปะและวิทยาการด้านภาพยนตร์ (AMPAS) ได้รับใบลงคะแนนของรางวัลแต่ละสาขา เพื่อใส่รายชื่อภาพยนตร์ นักแสดง และผู้กำกับลงไปสาขาละ 5 อันดับ จากนั้นทางสถาบันฯ จะเก็บใบลงคะแนนดังกล่าวมานับคะแนน โดยนับจากผลที่ปรากฏในแต่ละอันดับโดยเริ่มจากลำดับสูงสุด หากชื่อที่ได้รับเลือกให้อยู่อันดับ 1 มีปริมาณมากกว่า 1 ใน 6 ของบัตรลงคะแนนทั้งหมด ก็จะถูกเสนอชื่อให้เข้าชิงรางวัลโดยอัตโนมัติจากนั้นก็ตัดรายชื่อภาพยนตร์ หรือบุคคลนั้นทิ้งไป เพื่อมาหารายชื่อต่อไปที่ได้คะแนนในอันดับที่ 2 มากที่สุด และจะทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนได้รายชื่อครบทั้ง 5 อันดับในทุกสาขา

ผลงานหรือบุคคลากรที่ได้รับรางวัลออสการ์นอกจากจะถือว่าเป็นเกียรติยศแห่งการทำงานแล้ว ยังช่วยยกระดับมาตรฐานและชื่อเสียงให้แก่ตนเอง ส่งผลให้งานที่ได้รับการสนใจจากสาธารณชน จนเกิดการจ้างงาน ยอดขาย และรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้น ด้วยเหตุดังกล่าวนักแสดงส่วนใหญ่จึงมีความกระตือรือร้นและปรารถนารางวัลดังกล่าวกันอย่างมาก

รางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยม เป็นรางวัลที่ได้รับยกย่องว่ามีความยิ่งใหญ่และเป็นที่หมายปองที่สุดในการมอบรางวัล เพราะเป็นการแสดงให้เห็นว่าภาพยนตร์ที่ได้รับรางวัลมีการผสมผสานด้านองค์ประกอบของภาพยนตร์ในด้านต่างๆ ได้อย่างลงตัว รวมถึงผู้ที่มีส่วน

เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นผู้กำกับ นักแสดง หรือทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ ก็ยังมีโอกาสได้รับรางวัลออสการ์ ในสาขาต่างๆ ถือได้ว่ารางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยมเป็นเกียรติประวัติแก่ทีมงาน และยังช่วยยกระดับมาตรฐานและชื่อเสียงในวงการภาพยนตร์ให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก ซึ่งจะส่งผลให้ผลงานได้รับความสนใจจากสาธารณชน เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้น จึงเป็นสาเหตุให้ผู้กำกับภาพยนตร์ นักแสดงและทีมงานพยายามสร้างและพัฒนาผลงานเพื่อให้ได้รับรางวัลในสาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยม (ไพบูลย์ แพงเงิน, 2549: 126 – 129)

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย “การนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รับรางวัลออสการ์” งานวิจัยที่เคยมีผู้ทำการศึกษาไว้ และเกี่ยวข้องที่จะมาเป็นแนวทางในการศึกษาของผู้วิจัยเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา มีดังนี้

ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน (2539) ศึกษาวิจัยเรื่อง “วิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี ” การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เอกลักษณ์พิเศษของโครงสร้างการเล่าเรื่อง และกระบวนการสื่อความหมายในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี โดยศึกษาจากภาพยนตร์ที่ออกฉายในช่วงเดือนกรกฎาคม 2538 - มิถุนายน 2539 จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ Boys On The Side, Show Girls, Waiting To Exhale, To Die For, How To Make An American Quilt และ The Truth About Cats and Dogs

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี มีโครงสร้างการเล่าเรื่องที่เป็นเอกลักษณ์พิเศษได้แก่ แก่นความคิดและข้อขัดแย้งที่เป็นเรื่องของผู้หญิงกับความรัก ครอบครัว และ สังคม โดยตัวละครหญิงจะมีบทบาทหลากหลาย และมีลักษณะเป็นผู้กระทำมากกว่าตัวละครหญิงในภาพยนตร์ทั่วไป สำหรับฉากที่ตัวละครหญิงมักเข้าไปเกี่ยวข้องคือฉากภายนอก ซึ่งได้แก่ สถานที่ทำงานและท้องถนน ส่วนการใช้สัญลักษณ์พิเศษจะเกี่ยวข้องกับความรักครอบครัว และ สังคม โครงสร้างการเล่าเรื่องที่มีลักษณะร่วมกับภาพยนตร์ทั่วไป ได้แก่ การลำดับโครงเรื่อง ซึ่งมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้เล่าเรื่องเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับจุดยืนการเล่าเรื่องที่มีการใช้จุดยืนแบบผู้รู้แจ้ง สำหรับกระบวนการสื่อความหมายในภาพยนตร์ภาพยนต์ทั้ง 6 เรื่อง ได้สื่อความหมายถึงเพศหญิงว่าควรมีท่าทีที่สอดคล้องกับความเป็นจริงต่อเรื่องความรักครอบครัว และ สังคม ขณะเดียวกันสังคมควรมีความเข้าใจเพศหญิง โดยพิจารณาเพศหญิงจากสภาพชีวิตที่เป็นจริง

อังสนา ชิตรัตน์ (2542) การศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาพความเป็นชายยุคใหม่ที่สะท้อนในภาพยนตร์อเมริกัน” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการนำเสนอภาพความเป็นชายยุคใหม่ที่ปรากฏในภาพยนตร์อเมริกัน 2) เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อภาพความเป็นชายยุคใหม่ และ 3) เพื่อศึกษาโครงสร้างการเล่าเรื่องของภาพยนตร์ที่มีลักษณะดังกล่าว โดยศึกษาการวิเคราะห์เนื้อหาจากภาพยนตร์ที่ออกฉายในช่วงปี พ.ศ. 2539 – 2541 จำนวน 10 เรื่อง ได้แก่ Bed of Roses, The Truth About Cats & Dogs, Jack & Sarah, That Old Feeling, Picture Perfect, She's the One, Jerry Maguire, The Horse Whisperer, The Wedding Singer และ There's something about marry

ผลการศึกษาพบว่า ภาพยนตร์ที่มีภาพความเป็นชายยุคใหม่จะนำเสนอการเปลี่ยนแปลงความหมายของ “ความเป็นชาย” ภาพยนตร์จะเล่าถึงผู้ชายที่มีความเป็นมนุษย์ปฏิกษณธรรมคาคนหนึ่งมีทั้งส่วนเด่นและด้อยในคนๆ เดียวกัน โดยได้กำหนดฐานะบทบาทและหน้าที่ของผู้ชายที่เป็นตัวเอกของเรื่องให้มีความแตกต่างไปจากเดิม กล่าวคือ ภาพยนตร์จะเล่าถึงผู้ชายในฐานะมนุษย์ธรรมดา มิใช่วีรบุรุษที่ต้องประสบปัญหาและมักจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับความรักและครอบครัวที่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากบุคคลรอบข้าง และในบางครั้งผู้ชายจะทำหน้าที่เป็นผู้ที่ขอรับการสนับสนุนกับเพศหญิงเพื่อส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จ

เมื่อผู้วิจัยทำการศึกษาการนำเสนอภาพความเป็นชายยุคใหม่ ผ่านองค์ประกอบ 9 ประการ คือ 1) รูปลักษณ์ภายนอก 2) อารมณ์ความรู้สึกของเพศชาย 3) ความตระหนักในตนเอง 4) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกัน 5) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศตรงข้าม 6) ความสัมพันธ์ของผู้ชายกับสิ่งอื่น 7) กิจกรรมของผู้ชาย 8) บริบทที่เกี่ยวข้องกับผู้ชาย 9) เทคนิคการนำเสนอภาพความเป็นสังคม กล่าวคือ ผู้ชายยุคใหม่จะมีความนุ่มนวลมากกว่าผู้ชายแบบเดิม เช่น ผู้ชายมีการแสดงอารมณ์ของผู้ชายที่ลดทอนการเอาตนเองเป็นศูนย์กลางเช่น การเสียสละบางสิ่งอย่างเพื่อคนอื่น การปฏิบัติกิจกรรมที่เคยจัดว่าเป็นเรื่องของเพศหญิง เป็นต้น

สำหรับส่วนของการศึกษาทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อการนำเสนอภาพความเป็นชายยุคใหม่ พบว่าส่วนใหญ่ของกลุ่มผู้รับสารยอมรับความเป็นชายยุคใหม่ โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับอยู่ 3 ประการคือ 1) ความเหมือนจริง (Reality) เนื่องจากตัวละครในภาพยนตร์จะมีมิติที่ใกล้เคียงกับโลกความจริง 2) การให้นิยามความเป็นชายใหม่ (Redefinition) ว่าผู้ชายและผู้หญิงต่างมีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกันและ 3) การที่ภาพยนตร์เล่าถึงความสุขสุดท้ายที่ผู้ชายยุคใหม่ได้รับ (Happy Ending)

ฉัตรชัย จันทศรี (2544) การศึกษาวิจัยเรื่อง “การถ่ายทอดวัฒนธรรมอเมริกันของภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำเสนอเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมอเมริกัน และลักษณะการแสดงออกทางวัฒนธรรมอเมริกันของภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด โดยอาศัยการวิเคราะห์ด้วยบท เพื่อหาความหมายเชิงวัฒนธรรมอเมริกันจากภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด จำนวน 10 เรื่อง

ผลการวิจัยพบว่า แก่นความคิดของภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดมีลักษณะเป็นสากล โดยส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับมนุษย์และสิ่งรอบตัว จึงทำให้เนื้อหาต่างๆ ของภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดเป็นเรื่องที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และมีส่วนทำให้ภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย

ลักษณะวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของตัวละครในภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด มีการแสดงออกถึงสภาพของสังคมที่มีความเจริญทางด้านวัตถุอย่างสูง โดยภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดหลายเรื่องเน้นความสำคัญของสถาบันครอบครัวเป็นพิเศษ ตัวละครส่วนใหญ่ดำเนินชีวิตตามแนวทางของความฝันแบบอเมริกัน และตัวละครเหล่านี้อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรม เพื่อให้เกิดความถูกต้องชอบธรรมแก่ตนเอง และสังคม

ในส่วนของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม และอุดมการณ์ พบว่า ค่านิยมที่พบมาก ได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับครอบครัว, ค่านิยมเกี่ยวกับมิตรภาพ, ค่านิยมเกี่ยวกับความรับผิดชอบ, ค่านิยมเกี่ยวกับความกล้าหาญ, ค่านิยมเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้อื่น ฯลฯ ส่วนอุดมการณ์ที่พบได้แก่ อุดมการณ์มนุษยนิยม, อุดมการณ์ย้อนกลับสู่สามัญ, อุดมการณ์ปัจเจกชนนิยม, อุดมการณ์ชาตินิยม, อุดมการณ์ทุนนิยม และอุดมการณ์อเมริกันนิยม โดยภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดนั้น ถือเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่มีการผลิตวัฒนธรรม และผลิตซ้ำวัฒนธรรมเหล่านี้ เพื่อให้เกิดการสืบทอดวัฒนธรรมอเมริกันต่อไป

อัจฉรีย์ วัฒนสทโยธิน (2544) การศึกษาวิจัยเรื่อง “การเผยแพร่โฆษณาชวนเชื่อทางการเมืองตามหลักของพรรคสังคมนิยมคอมมิวนิสต์: กรณีศึกษาภาพยนตร์ในสมัยโซเวียตตอนต้น ค.ศ. 1918 - 1945” การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาประวัติความเป็นมาของการเผยแพร่ภาพยนตร์โฆษณาชวนเชื่อตามหลักของพรรคสังคมนิยม ในสมัยโซเวียตตอนต้น ค.ศ. 1918-1945 อีกทั้งยังศึกษาถึงทฤษฎีที่เกี่ยวกับหลักสื่อสารมวลชน ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับใช้ในการเผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคคอมมิวนิสต์

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาถึงที่มาและความสำคัญของวิวัฒนาการของโฆษณาชวนเชื่อ อีกทั้งอธิบายถึงประเภทของโฆษณาชวนเชื่อประเภทต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโฆษณาชวนเชื่อประเภทภาพยนตร์ที่เป็นกรณีศึกษาของภาคินพนธ์ฉบับนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาและวิวัฒนาการของภาพยนตร์โซเวียตในช่วงปี ค.ศ. 1918 - 1945 รวมทั้งศึกษาภาพยนตร์ 4 เรื่อง ได้แก่ The Battleship of Potemkin, October และ Alexander Nevsky ที่ใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองของพรรคสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ว่ามีอิทธิพลต่อผู้ชมอย่างไร เมื่อพรรคคอมมิวนิสต์ได้เผยแพร่ภาพยนตร์ไปสู่ประชาชน

โดยผู้ศึกษาได้ทำการสังเคราะห์และวิเคราะห์เนื้อหา รวมทั้งความหมายของภาพยนตร์ว่ามีความเกี่ยวข้องกับการเป็นสื่อโฆษณาทางการเมืองอย่างไร และผู้ศึกษาได้ตีความหมายจากบทภาพยนตร์และตัวแสดงที่ผู้สร้างตั้งใจสื่อออกมาเป็นสัญลักษณ์ทางการเมือง เพื่อเผยแพร่วิธีให้ผู้ชมนั้นได้เข้าใจถึงอุดมการณ์คอมมิวนิสต์ที่รัฐบาลคอมมิวนิสต์ต้องการ การศึกษาภาคินพนธ์ฉบับนี้ประกอบด้วยข้อมูลที่ได้จากหนังสือบทความวิทยานิพนธ์ และข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยเป็นการเก็บรวมข้อมูลจากการศึกษาวิจัยเอกสารและนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพยนตร์กับอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคคอมมิวนิสต์ที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือแห่งการเผยแพร่อุดมการณ์เพื่อปลุกกระดมทางการเมืองและโฆษณาในการสร้างเอกภาพทางความคิดในหมู่ประชาชน

จากผลการศึกษาทำให้เข้าใจว่าสื่อโฆษณาชวนเชื่อทางการเมืองในสมัยโซเวียตช่วงเวลานั้น ถือว่ามีความสำคัญต่อการเผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมืองของรัฐบาลโซเวียตอย่างมาก โดยเฉพาะสื่อภาพยนตร์ เนื่องจากภาพยนตร์นั้นถือว่าเป็นโฆษณาชวนเชื่อที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในกระบวนการสื่อสารมวลชนของโซเวียต อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ให้คนทุกระดับสามารถเข้าใจได้ง่ายจึงทำให้สื่อภาพยนตร์นั้นประสบความสำเร็จอย่างมากในการเผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมืองตามหลักของพรรคคอมมิวนิสต์

รัตนา จักกะพาก และ จิรยุทธ์ สินธุพันธ์ (2545) ศึกษาวิจัยเรื่อง “จินตทัศน์ทางสังคมและกลวิธีการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ของสตัยาคิต เรย์: การศึกษาวิเคราะห์” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพยนตร์ซึ่งเป็นผลงานการกำกับโดยสตัยาคิต เรย์ ทางด้านโครงสร้างการเล่าเรื่องรูปแบบของโครงเรื่อง และแบบจำลองคู่ตรงข้ามตามแนวโครงสร้างนิยม การวิเคราะห์เนื้อหาตามผังแสวงหาและสี่เหลี่ยมสัญลักษณ์ รวมทั้งการศึกษารายละเอียดด้านมุกตลก การจัด

องค์ประกอบ การลำดับภาพ การใช้เสียงประกอบ และศึกษาระบบการเล่าเรื่องที่สัมพันธ์กับสื่อประเภทของเรื่องวัฒนธรรมและลักษณะเฉพาะตนของสัตยาจิต เรย์ ในฐานะผู้กำกับการแสดง

ผลการวิจัยพบว่า โครงเรื่องมีลักษณะเป็นดราม่า (Drama) น้อย จนบางครั้งไม่สามารถเล่าเป็นเรื่องย่อได้ ใช้บทสนทนาและบทพูดบรรยายน้อยมาก ส่วนใหญ่ใช้การสื่อความหมายด้วยองค์ประกอบภาพ (Mise en scene) การลำดับภาพ เสียงประกอบและดนตรีเป็นสำคัญ มีความโดดเด่นมากในเรื่ององค์ประกอบภาพ ภาพที่นำเสนอจะเป็นการถ่ายทอดสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดที่ตัวละครเผชิญอยู่ เรื่องราวที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับแคว้นเบงกอล และใช้ภาษาเบงกาลี (เว้นเรื่อง Shantranj Ke Khilari) เท่านั้นที่เนื้อเรื่องเกิดในอุตรประเทศ และใช้ภาษาอูรดู (Urdu) และนิยมนิยายเรื่องจากนวนิยายและเรื่องสั้น เนื้อหาอาจแบ่งได้ 4 กลุ่มใหญ่ คือ 1. การตั้งคำถามกับสังคมและวัฒนธรรมที่กำลังเปลี่ยนไป 2. การตั้งคำถามเกี่ยวกับเพศสภาพ (gender) บทบาทและความสัมพันธ์ของหญิงและชายในสังคมอินเดียที่กำลังจะเปลี่ยนแปลง 3. การตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตในเมืองใหญ่เช่นกัลกัตตาของชนหลายกลุ่ม หลากวรรณะ โดยที่เนื้อหาแต่ละกลุ่มนั้นจะออกมาเป็นชุดในแต่ละช่วง ดังนี้ ช่วงทศวรรษ 1950 จะเน้นที่ความเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมดั้งเดิม ช่วงทศวรรษ 1960 จะเน้นที่เรื่องเพศสภาพ ช่วงทศวรรษ 1970 จะเน้นที่เรื่องปัญหาและคุณค่าและจริยธรรมของมนุษย์ ช่วงทศวรรษ 1980 จะเน้นเรื่องอำนาจและการขบถต่ออำนาจ ภาพยนตร์ของสัตยาจิต เรย์ ที่เป็นชาวคำจะเด่นในการสื่อความหมาย และมีสุนทรียะทางด้านภาพยนตร์ที่เด่นกว่าภาพยนตร์สีในส่วนนี้

เสริมสุข วงศ์วิวัฒน์ (2545) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการครอบงำทางวัฒนธรรมอเมริกันใน ภาพยนตร์ฮอลลีวูด ” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับและความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยต่อเนื้อหาทางวัฒนธรรมและการครอบงำวัฒนธรรม อเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวูด เพื่อผลการศึกษจะได้เรียนรู้วิเคราะห์วัฒนธรรม อเมริกันและเทคนิควิธีการถ่ายทอดวัฒนธรรมและครอบงำวัฒนธรรมไปทั่วโลก การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสำรวจ (Survey Research)

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับชมภาพยนตร์ฮอลลีวูดในโรง ภาพยนตร์ในช่วงหนึ่งเดือนที่ผ่านมา เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 20-22 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 และศึกษาอยู่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยศึกษาในคณะอื่นๆ ที่ไม่มีระบุในแบบสอบถาม และมีระดับรายได้ 3,001-4,000 บาทต่อเดือนโดยเฉลี่ย พฤติกรรมการเปิดรับวัฒนธรรมอเมริกันจากภาพยนตร์ฮอลลีวูด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชมภาพยนตร์ฮอลลีวูดเพื่อความบันเทิงและเป็น

การสนทนา การขมวดวง โดยให้ความสนใจชมภาพยนตร์ฮอลลีวูดน้อยกว่าเดือนละครึ่ง เริ่ม ชมภาพยนตร์ฮอลลีวูดมานานมากกว่า 4 ปี ช่วงเวลาที่นักศึกษาสนใจในการรับชมภาพยนตร์คือ หลังจากเวลา 18.00 น. ไปแล้ว สำหรับโรงภาพยนตร์จะนิยมไปชมใน โรงภาพยนตร์มัลติเพล็กซ์ในห้างสรรพสินค้า เช่น EGV นักศึกษาชอบไปชมภาพยนตร์ ฮอลลีวูดโดยไม่มีกำหนดวันที่แน่นอน นิยมไปชมภาพยนตร์กับกลุ่มเพื่อนสนิท และคิดว่าทำเลที่ตั้งโรงภาพยนตร์ควรอยู่ในศูนย์การค้าจะเหมาะสมที่สุด กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์จากสื่อโทรทัศน์ มากที่สุด และมีพฤติกรรมเลือกรับชมภาพยนตร์ประเภทตลกขบขันเป็นส่วนใหญ่ จำนวนที่มากที่สุด คิดเห็นนักศึกษาต่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดในการครอบงำวัฒนธรรมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในทางลบต่อการครอบงำวัฒนธรรมอเมริกันไปทั่วโลก ด้วยมีความพึงพอใจและเห็นด้วยกับวัฒนธรรมอเมริกันที่เผยแพร่ในประเทศไทยอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยน้อย ส่วนความคิดเห็นต่อประเด็น ภาพยนตร์ฮอลลีวูดเป็นสื่อมวลชนที่มีประสิทธิภาพได้รับความนิยมนิยมจากผู้ชม เป็นการส่งเสริมการครอบงำทาง วัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในทางบวกอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยน้อย และสุดท้ายความคิดเห็นกระแสโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดการครอบงำทางวัฒนธรรมจาก ตะวันตกสู่ ประเทศไทย ทางด้านความคิดเห็นต่อภาพยนตร์ฮอลลีวูด พบว่า นักศึกษาให้การยอมรับ ต่อวัฒนธรรมอเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวูดจะเห็นด้วยมากกว่าภาพยนตร์ฮอลลีวูดมีความเหมาะสมในแง่เนื้อหาการนำเสนอภาพยนตร์ฮอลลีวูดเป็นสิ่งปกติในสังคมไทย และเห็นความหมายความสำคัญ และมีประโยชน์ต่อนักศึกษา แต่ส่วนที่ไม่เห็นด้วยกับ การครอบงำทางวัฒนธรรมอเมริกันที่เยาวชนรุ่นหลังมักรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติ ด้านต่างๆ แล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงประเพณีวัฒนธรรมไทยไปเลียนแบบไม่สมควร อย่างยิ่ง จากการทดสอบสมมติฐานหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า 1 การเปิดรับภาพยนตร์ฮอลลีวูด เพราะว่ามีเพียงประเภทของภาพยนตร์ ที่นักศึกษาชอบชมที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นนักศึกษาต่อการครอบงำทาง วัฒนธรรมอเมริกัน 2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษา มี เพศ และมหาวิทยาลัยของ นักศึกษาเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นนักศึกษาต่อการครอบงำทางวัฒนธรรมอเมริกัน

พึงพิศ เทพปฏิมา (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การถ่ายทอดความคิดเรื่องจิตวิญญาณในภาพยนตร์” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และพรรณนาความคิดเรื่องจิตวิญญาณ และกระบวนการสื่อความหมายความคิดเรื่องจิตวิญญาณในภาพยนตร์ รวมถึงศึกษาเรื่องการนำเสนอสถานการณ์เรื่องจิตวิญญาณในสังคมผ่านความคิดเรื่องจิตวิญญาณที่ปรากฏในภาพยนตร์ด้วยเช่นกันในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหาของภาพยนตร์ที่ได้เข้าฉายในโรงภาพยนตร์ในประเทศไทย ระหว่างปี 2544 ถึงเดือนมิถุนายน 2546 ทั้งนี้เป็นภาพยนตร์ที่มีแก่นความคิดและเนื้อหาเกี่ยวกับความคิดเรื่องจิตวิญญาณปรากฏอย่างชัดเจน จำนวน 11 เรื่อง

แบ่งเป็นกลุ่มภาพยนตร์ฮอลลีวูด จำนวน 7 เรื่อง และภาพยนตร์ไทยและเอเชียจำนวน 4 เรื่อง โดยวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องของภาพยนตร์ 7 ประการร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารคือ เนื้อเรื่องย่อและบทความเกี่ยวกับภาพยนตร์

ผลการศึกษาพบว่า ภาพยนตร์ฮอลลีวูด ไทยและเอเชียมีการถ่ายทอดความคิดเรื่องจิตวิญญาณในเรื่องเดียวกันดังต่อไปนี้คือ เรื่องความเชื่อศรัทธาที่มีต่อพระเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เรื่องการแสวงหาความเป็นจริงหรือแก่นแท้ต่างๆ ของชีวิต เรื่องการยึดมั่นในคุณธรรม หรือจิตสำนึกความดี ความชั่วของมนุษย์ เรื่องความคิดวัตถุนิยมของมนุษย์ในปัจจุบัน เรื่องความเสียสละ เรื่องการยึดมั่นถือมั่นในสรรพสิ่งต่างๆ เรื่องความรักและเรื่องกิเลสของมนุษย์ ทั้งนี้ไม่พบว่ามีความคิดเรื่องจิตวิญญาณที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพยนตร์ทั้ง 2 กลุ่ม โดยโครงสร้างการเล่าเรื่องที่ถูกนำมาใช้ในกระบวนการสื่อความหมายมากที่สุดในภาพยนตร์ทั้ง 2 กลุ่ม คือ ความขัดแย้ง (Conflict) และตัวละคร (Character) จากการศึกษาเรื่องการนำเสนอสถานการณ์เรื่องจิตวิญญาณในสังคมผ่านภาพยนตร์นั้น พบว่า ภาพยนตร์ฮอลลีวูดมีการสะท้อนบริบททางสังคมวัฒนธรรมเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเป็นหลัก ส่วนในภาพยนตร์ไทยและเอเชียพบว่า มีการสะท้อนบริบททางสังคมวัฒนธรรมเป็นหลัก

เขมิกา จินดาวงศ์ (2551) การศึกษาวิจัยเรื่อง“การวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ของอภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องรวมถึงมุมมองแนวคิดในการสร้างสรรค์งานภาพยนตร์ของอภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหาของภาพยนตร์ที่ได้รับรางวัลของอภิชาติพงศ์เป็นจำนวน 4 เรื่อง ได้แก่เรื่อง ดอกฟ้าในมือมาร (Mysterious object at noon), สุดเสน่หา (Bulissfully Yours), สัตว์ประหลาด (Tropical Malady) และแสงศตวรรษ (Syndromes and acentury) ระเบียบวิธีการวิจัยในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ใช้แนวคิดโครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ร่วมกับวิเคราะห์ข้อมูลทางเอกสารคือ เนื้อเรื่องย่อและบทความเกี่ยวกับภาพยนตร์ เพื่ออธิบายถึงอิทธิพลของแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ที่มีผลต่อการสร้างงานภาพยนตร์ของอภิชาติพงศ์

ผลการศึกษาพบว่า ภาพยนตร์ของอภิชาติพงศ์ มีลักษณะการเล่าเรื่องที่เป็นไปตามโครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์กระแสหลัก หากแต่เนื้อหาในภาพยนตร์กลับเป็นลักษณะเปิดที่ไม่ผูกเรื่องราวให้มีปมที่ซับซ้อน ใช้นักแสดงที่ไม่มีประสบการณ์ทางการด้านแสดงมาก่อน รวมไปถึงการไม่มีบิ๊บบักระตุ้นอารมณ์ผู้ชม และการถ่ายภาพในภาพยนตร์เป็นลักษณะแบบปล่อยยาว (longtake) ซึ่งดูคล้ายจะไม่มีเรื่องราวอะไร ไม่ชักจูงให้คนดูเกิดความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่

อธิบายการกระทำของตัวละคร และมีการเชื่อมโยงเหตุการณ์โดยปราศจากรูปแบบของจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนซึ่งลักษณะต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นล้วนเป็นเอกลักษณ์พิเศษที่พบได้ในภาพยนตร์ของอภินิหารพิชัยพบว่า เอกลักษณ์พิเศษในภาพยนตร์ของอภินิหารพิชัยมีส่วนทำให้ภาพยนตร์ของอภินิหารพิชัยแตกต่างจากความเข้าใจของคนโดยทั่วไป โดยมีสาเหตุเนื่องมาจากอิทธิพลของแนวคิดศิลปะยุคหลังสมัยใหม่ ซึ่งภาพยนตร์ของอภินิหารพิชัยเป็นลักษณะงานศิลปะที่ปลดปล่อยความเป็นตัวตนและเป็นบันทึกที่แสดงให้เห็นถึงการมีชีวิตอยู่ในสังคมไทย สิ่งเหล่านี้ปรากฏในฉากภาพยนตร์ทั้ง 4 เรื่องของอภินิหารพิชัย ซึ่งสะท้อนถึงลักษณะของภาพยนตร์ยุคหลังสมัยใหม่ 4 ประการด้วยกันคือ

1. การสัมพันธ์ (Intertextuality)
2. ลักษณะของการโหยหาอดีต (Nostalgia)
3. การนำศิลปะในอดีตมาผสมผสาน ลอกเลียน โดยไม่เน้นความลึกซึ้งทางความคิด (Pastiche) การผสมผสานต่างยุคสมัย (Eclectic) และการทำลายขอบเขตทางประวัติศาสตร์
4. เนื้อหาเกี่ยวกับเพศและความรุนแรง

ดังนั้นภาพยนตร์ทั้ง 4 เรื่องของอภินิหารพิชัย วิเคราะห์จึงมีลักษณะของความเป็นศิลปะยุคหลังสมัยใหม่ ซึ่งในภาพยนตร์แต่ละเรื่องได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะต่างๆ ที่สอดคล้องกับรูปแบบความคิดทางภาพยนตร์ยุคหลังสมัยใหม่ ไม่ลักษณะใดก็ลักษณะหนึ่ง

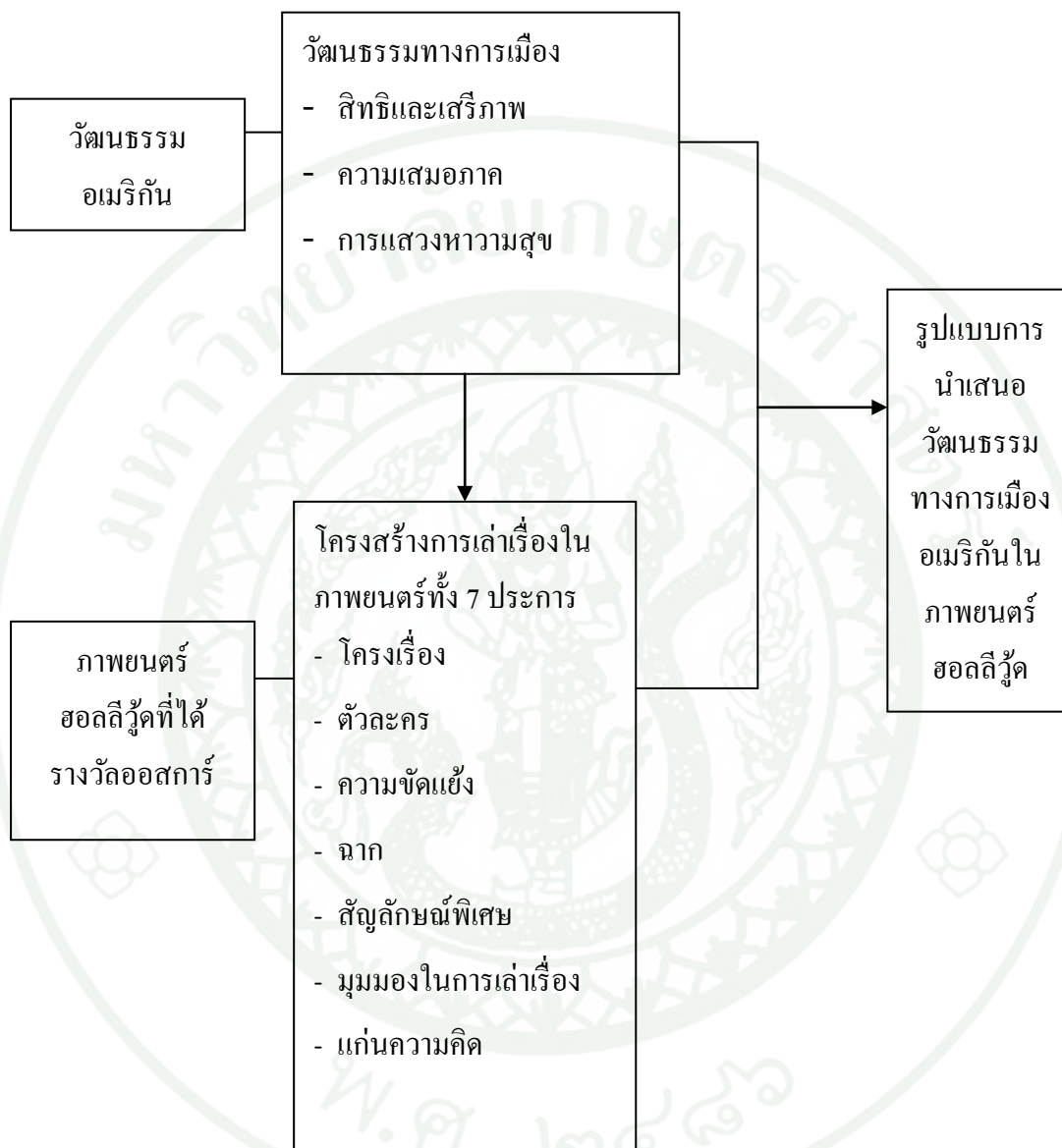
อรรถสิทธิ์ เมืองอินทร์ (2553) การศึกษาวิจัยเรื่อง “อัตลักษณ์อเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดระหว่างทศวรรษที่ห้าสิบถึงแปดสิบ” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตลักษณ์อเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดในช่วงทศวรรษที่ห้าสิบถึงแปดสิบที่ได้รางวัลออสการ์และการจัดอันดับจากสมาคมภาพยนตร์อเมริกัน และเพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างอัตลักษณ์อเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดได้รางวัลออสการ์และการจัดอันดับจากสมาคมภาพยนตร์อเมริกัน งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาเฉพาะภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดตั้งแต่ทศวรรษที่ห้าสิบจนถึงทศวรรษที่แปดสิบ จำนวน 79 เรื่อง งานวิจัยได้ใช้ทฤษฎีการครอบครองความเป็นเจ้า (Hegemony) ของอันโตนิโอ แกรมซี ในการแบ่งอัตลักษณ์ออกเป็น อัตลักษณ์ทางการเมือง อัตลักษณ์ทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ทางสังคม อัตลักษณ์ทางสังคม อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ทางศาสนา

จากการศึกษาพบว่า อัตลักษณ์ทุกด้านที่นำเสนอในภาพยนตร์เกิดจากความขัดแย้งของแนวคิดอุดมการณ์สองกลุ่มคือแนวคิดอนุรักษนิยมและแนวคิดเสรีนิยมซึ่งมีอิทธิพลต่ออเมริกา สลับกันไปในแต่ละทศวรรษอันได้รับอิทธิพลจากสงครามเย็น ศาสนา การเรียกร้องสิทธิของชนกลุ่มน้อย เช่นผู้หญิง ชนสีผิวและพวกรักร่วมเพศ และการต่อต้านกฎเกณฑ์สังคมของพวกคนหนุ่มสาว ภาพยนตร์ในกลุ่มที่ศึกษาต่างนำเสนอแนวคิดเสรีและความเท่าเทียมที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญของอเมริกันแตกต่างกันตามการตีความของทั้งสองแนวคิดดังกล่าว นอกจากนี้ภาพยนตร์ที่ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดเสรีนิยมได้นำเสนอแนวคิดที่ไม่มีในสังคมอเมริกัน คือศาสนาตะวันออกปรัชญาและจิตวิทยาซึ่งแพร่หลายในอเมริกาตั้งแต่ปลายทศวรรษที่หกสิบ ภาพยนตร์ส่วนมากสามารถสื่อแนวคิดได้ทั้งสองกลุ่มในขณะที่ภาพยนตร์บางเรื่องนำเสนอแนวคิดที่ไม่อยู่ในกลุ่มใดเลย

ลักษณะ พิธีประกาศ (2555) การศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษารูปแบบและแก่นความคิดในภาพยนตร์รางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยม” การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นประเภทการวิเคราะห์เนื้อหาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษารูปแบบของภาพยนตร์ที่ได้รับรางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยม ในปี ค.ศ. 2001-2011 2) เพื่อศึกษาแก่นความคิดที่แฝงอยู่ในภาพยนตร์ที่ได้รับรางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยมในปี ค.ศ.2001-2011 โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นภาพยนตร์จำนวน 11 เรื่อง มาวิเคราะห์ และนำมาอภิปรายผลในรูปแบบของการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1) โครงเรื่องที่พบมากที่สุดเกี่ยวกับการดำรงชีวิตในสังคมที่เปลี่ยนแปลง 2) ความขัดแย้งระหว่างบุคคลถูกนำเสนอมากที่สุด 3) ตัวละครเอกเพศชายและเพศหญิงจะมีบุคลิกรักครอบครัวและเพื่อนฝูง 4) บุคลิกของตัวละครร้ายที่พบมากที่สุดคือ ฉลาด 5) บุคลิกของตัวละครประกอบเพศชายที่พบมากที่สุดคือ ให้โอกาสผู้อื่น ส่วนบุคลิกของตัวละครประกอบเพศหญิงคือ ฉลาด 6) ใช้สัญลักษณ์ทางภาพในการสื่อความหมายเพื่อสื่อถึงสภาพสังคม 7) นิยมใช้มุมมองในการเล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน 8) แก่นความคิดที่ปรากฏในภาพยนตร์ที่พบมากที่สุดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ผลจากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบลักษณะของภาพยนตร์รางวัลออสการ์มีลักษณะดังนี้ 1) ภาพยนตร์แสดงให้เห็นถึงความเป็นอเมริกัน 2) ไม่นำเสนอเนื้อหาของบุคคลรักร่วมเพศ 3) เป็นภาพยนตร์มหากาพย์หรือมีการลงทุนสร้างอย่างยิ่งใหญ่ 4) เป็นภาพยนตร์ประเภทชีวิต 5) เนื้อหากล่าวถึงคนหนุ่มมาก หรือมีผลกระทบต่อสังคมหรือคนกลุ่มใหญ่ 6) ผู้กำกับภาพยนตร์ยังไม่เคยได้รับรางวัลในสาขานี้มาก่อน 7) เนื้อหามีความเกี่ยวข้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งเน้นการศึกษากำหนดเนื้อหาวัฒนธรรมอเมริกันที่ถูกถ่ายทอดผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยม ที่มีวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันแทรกอยู่ในเนื้อหาภาพยนตร์โดยผู้วิจัยจะเน้นการวิเคราะห์ที่ตัวบท (Textual Analysis) เพื่อศึกษาภาพรวมทั่วไป ความหมายที่ปรากฏอยู่ในสื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูด ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประชากรในการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลไว้ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยม ตั้งแต่ปี 2547 – 2556 ซึ่งมีทั้งหมด 10 เรื่อง ได้แก่

ตารางที่ 1 รายชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์ ตั้งแต่ปี 2547 – 2556

ปี	ภาพยนตร์
2547	The Lord Of The Ling: Return Of The Kings
2548	Million Dollar Baby
2549	Cash
2550	The Departed
2551	No Country of Old Boy
2552	Slumdog Millionaire
2553	The Hurt Locker
2554	The King’s Speech
2555	The Artish
2556	Argo

แต่นำมาทำการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sample) คือเลือกภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาทางการเมืองซึ่งคัดเลือกออกมาจำนวน 2 เรื่องได้แก่

1. Million Dollar Baby (เวทีแห่งฝัน วันแห่งศกดิ์ศรี) ปี พ.ศ. 2548
2. Argo (แผนแกฟ้าแลบลวงสะท้านโลก) ปี พ.ศ. 2556

สาเหตุที่เลือกภาพยนตร์สองเรื่องนี้ เนื่องจากเป็นภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาทางการเมืองที่ชัดเจน ภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องมีความเหมือนจริงและสมจริง นอกจากนี้ภาพยนตร์ทั้ง 2 เรื่องนี้มีความแตกต่างกันในเรื่องของเนื้อหาทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาทางการเมืองในมุมมองของประชาชนผ่านทางวิถีชีวิตและสังคม รวมไปถึงเนื้อหาทางการเมืองในมุมมองของรัฐบาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผ่านทางการดำเนินงาน และความรับผิดชอบในหน้าที่ ซึ่งทั้งสองเรื่องนั้นถูกนำเสนอในรูปแบบของสังคมที่อยู่ในช่วงยุคสมัยก่อน

เครื่องมือและวิธีในการเก็บข้อมูล

ในการวิเคราะห์เนื้อหา หรือตัวบท (Text) วัฒนธรรมอเมริกันของภาพยนตร์ฮอลลีวูด ผู้วิจัยได้นำวิธีทัศน์ของภาพยนตร์ทั้ง 3 เรื่องมาใช้ในการวิเคราะห์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้ โดยพิจารณาว่าภาพยนตร์แต่ละเรื่องมีการนำเสนอเนื้อหาวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองอย่างไร และรูปแบบในการนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูดมีลักษณะอย่างไร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมประเภทเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งเอกสารที่ว่่านั้นอาจอยู่ในรูปแบบหนังสือทั่วไป ตำราเรียน นิตยสาร วารสาร บทความวิจัย บทความวิชาการ วิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นทั้งเอกสารภายในประเทศไทยและภายนอกประเทศเป็นต้น นอกจากนี้ยังมีแหล่งข้อมูลประเภทเอกสารที่ได้อยู่ในรูปแบบของเว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ต ซึ่ง

การได้มาของแหล่งข้อมูลประเภทเอกสารนั้น ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าผ่านทางห้องสมุดตามมหาวิทยาลัยต่างๆ หอสมุดแห่งชาติ และอินเทอร์เน็ต

2. แหล่งข้อมูลสื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูด

แหล่งข้อมูลที่เป็นสื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูด ผู้วิจัยได้ทำการซื้อแผ่น ดีวีดี (DVD) จากแหล่งร้านค้าทั่วไปที่จัดจำหน่ายดีวีดี (DVD) ภาพยนตร์ฮอลลีวูด ซึ่งภาพยนตร์ที่เลือกมาต้องผ่านการฉายในโรงภาพยนตร์มาก่อน

หลังจากที่ได้มีการรวบรวมข้อมูลทั้งประเภทเอกสารและสื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดแล้ว จึงนำข้อมูลมาทำการประมวลผล และออกแบบตารางบันทึกข้อมูลเพื่อใช้สำหรับบันทึกข้อมูลของเนื้อหาทางวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ปรากฏ และรูปแบบในการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน เมื่อออกแบบตารางบันทึกข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการศึกษาภาพยนตร์กลุ่มตัวอย่างเพื่อบันทึกข้อมูลด้วยตนเอง จากนั้นเมื่อทำการบันทึกข้อมูลเรียบร้อยแล้วก็จะนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์เพื่อหาการนำเสนอเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมือง และรูปแบบหรือกระบวนการในการสื่อความหมายทางวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์ จากนั้นจึงสรุปผลที่ได้ออกมาในรูปแบบของการพรรณนาเชิงวิเคราะห์

การบันทึกข้อมูล

ในการศึกษครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการออกแบบตารางบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลด้านเนื้อหาวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ปรากฏในภาพยนตร์ และรูปแบบในการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน

ตารางบันทึกข้อมูลได้มีการออกแบบให้มีช่องว่างสำหรับบันทึก โดยจะมีส่วนที่เป็นรายชื่อของภาพยนตร์ ส่วนที่เป็นโครงเรื่อง ตัวละคร ความขัดแย้ง ฉาก สัญลักษณ์ มุมมองในการเล่าเรื่อง และแก่นความคิด แล้วผู้วิจัยจะทำการบันทึกข้อมูลที่ปรากฏในภาพยนตร์ลงในตารางบันทึกข้อมูลจำแนกตามหัวข้อที่กำหนดไว้ เพียงคนเดียวเพื่อป้องกันการตีความที่แตกต่างกันออกไป และผู้วิจัยจะทำการบันทึกข้อมูลเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนครบทุกเรื่อง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประมวลผลเพื่อหาถึงการนำเสนอเนื้อหาวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมือง และรูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันในขั้นต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

หลังจากที่ได้ออกแบบเครื่องมือในการวิจัยคือ ตารางบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้นำตารางบันทึกข้อมูล ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักตรวจสอบถึงความสอดคล้องของตารางบันทึกข้อมูล ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับประเด็นของการศึกษาวิจัย เมื่อได้รับการอนุมัติ สามารถนำมาใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ และนำไปใช้ในการเก็บบันทึกข้อมูลจริงต่อไป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic Analysis) ในรูปแบบการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) เพื่อวิเคราะห์ถึงเนื้อหาวัฒนธรรมอเมริกันของภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด รวมไปถึงรูปแบบการนำเสนอ และอธิบายเนื้อหาความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัยที่ปรากฏอยู่ในสื่อภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด โดยเน้นศึกษาเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมือง โดยใช้ทฤษฎีเป็นตัวจับและตีความ วิเคราะห์เนื้อหาซึ่งได้แก่แนวคิดภาพยนตร์ฮอสการ์ แนวคิดสังคม และวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมือง และแนวคิดภาพยนตร์ โดยผู้วิจัยได้ทำการแบ่งประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองออกเป็น 3 ประเด็นคือ สิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค และการแสวงหาความสุข ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นคำที่ปรากฏในคำประกาศอิสรภาพของอเมริกา และกลายเป็นพื้นฐานในการใช้ชีวิตในทุกๆด้านรวมถึงเป็นพื้นฐานและอุดมการณ์ของรูปแบบการเมืองการปกครองของประเทศสหรัฐอเมริกาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีความว่า “เราถือว่าความจริงต่อไปนี้เป็นสิ่งที่ประจักษ์แจ้งอยู่ในตัวเอง นั่นคือมนุษย์ทุกคนถูกสร้างขึ้นมาอย่างเท่าเทียมกัน และพระเจ้าผู้สร้างได้มอบสิทธิบางประการที่จะละเมิดมิได้ไว้ให้แก่มนุษย์ ในบรรดาสิทธิเหล่านั้น ได้แก่ สิทธิในชีวิต เสรีภาพ และการแสวงหาความสุข” (สมบัติ จันทรวงศ์, 2529)

1. สิทธิและเสรีภาพ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นลักษณะย่อยเพื่อใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ภาพยนตร์ดังนี้

1.1 สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก

1.1.1 การแสดงออกทางความคิดผ่านการพูด

1.1.2 การแสดงออกทางความคิดผ่านการเขียน

1.1.3 การแสดงออกทางความคิดผ่านการกระทำ

1.2 สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ

1.2.1 สามารถกระทำสิ่งใดก็ได้เพื่อให้ฝันเป็นจริง

1.2.2 สิ่งใดก็ได้เพื่อแสวงหาความก้าวหน้าให้กับตนเอง

1.2.3 สามารถกระทำสิ่งใดก็ได้เพื่อให้เกิดความมั่งคั่ง มั่นคงในชีวิต

1.2.4 สามารถเปิดเผยเรื่องทางเพศได้

1.2.5 การเป็นตัวของตัวเองที่จะกระทำสิ่งใดก็ได้ที่บ่งบอกถึงความเป็นตัวเอง

1.3 สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง

1.3.1 การเลือกตั้ง

1.3.2 การชุมนุม ประท้วง

1.3.3 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

1.3.4 การรณรงค์ต่างๆ

1.3.5 การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

1.3.6 การปกป้องในสิทธิ และเสรีภาพของปัจเจกชน โดยไม่ยอมรับรัฐบาลที่เผด็จการ และกดขี่ ทำลายสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคเท่าเทียมกัน และประชาชนสามารถมีสิทธิต่อต้าน และขับไล่รัฐบาลนั้น

1.4 สิทธิและเสรีภาพในร่างกาย

1.4.1 การเป็นพวกมีรสนิยมทางเพศ ชอบเพศเดียวกัน

1.4.2 การใช้เงินของคนอเมริกันเพื่อซื้ออุปกรณ์ต่างๆ ไว้สำหรับ ป้องกันอันตรายให้กับชีวิตตัวเอง

1.5 สิทธิและเสรีภาพในการพกพาอาวุธ

1.5.1 คนอเมริกันมีเสรีภาพในการพกพาอาวุธ เพื่อปกป้องชีวิต และทรัพย์สินของตนเอง เช่น ปืน เป็นต้น

1.6 สิทธิและเสรีภาพในการย้ายถิ่นฐาน

1.7 สิทธิในความเป็นส่วนตัว

1.7.1 คนอเมริกันจะระวังสิ่งที่เป็นส่วนตัว ให้ความเคารพในความเป็นส่วนตัวของบุคคล

1.7.2 สิทธิส่วนตัวในการมีรสนิยมทางเพศที่แตกต่าง

1.7.3 สิทธิในการตายด้วยความสมัครใจ

2. ความเสมอภาค ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นลักษณะย่อยเพื่อใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ภาพยนตร์ดังนี้

2.1 ความเสมอภาคกันทางด้านโอกาส

2.1.1 โอกาสที่ได้มาซึ่งวัตถุสิ่งของเพื่อเลื่อนฐานะชนชั้นในสังคม และสร้าง ความมั่งคั่ง

2.1.1 โอกาสในการพัฒนาความสามารถของตนเองเพื่อความก้าวหน้าในชีวิต และนำไปสู่ความมั่งคั่ง และชีวิตที่ดีขึ้น

2.2 ความเสมอภาคกันทางกฎหมาย

2.2.1 ทุกคนจะได้รับการปฏิบัติและคุ้มครองจากกฎหมายโดยเท่าเทียมกัน

2.3 ความเสมอภาคกันในสังคม

2.3.1 ความเท่าเทียมกันทางเพศ ผู้หญิงมีสิทธิและเสรีภาพเท่ากับเพศชาย

2.3.2 คนอเมริกันจะถือว่าทุกคนเท่าเทียมกัน

2.3.3 ความเท่าเทียมกันเรื่องเชื้อชาติ สีผิว

3. การแสวงหาความสุข ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นลักษณะย่อยเพื่อใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ภาพยนตร์ดังนี้

3.1 การแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม ด้วยเหตุที่ว่ารัฐบาลให้อำนาจให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนในการครอบครองทรัพย์สินต่าง ๆ มากมายหลายประเภท ประชาชนจึงให้ความสำคัญในการครอบครอง และสะสมวัตถุเพื่อเป็นทรัพย์สินส่วนตัว บวกกับคนอเมริกันเชื่อว่าการสะสมเงินหรือวัตถุสิ่งของจะทำให้มีความสุข และบอกฐานะ และเมื่อรัฐบาลให้สิทธิและเสรีในการครอบครองทรัพย์สินนี้ ประชาชนจึงมีความต้องการในการสะสมความมั่งคั่งทางวัตถุ สิ่งของ เช่น ที่ดิน รถ บ้าน เครื่องบินส่วนตัว ยานอวกาศ เครื่องประดับเพชรพลอย เป็นต้น

3.1.1 คนอเมริกันเชื่อว่าการขยันทำงาน หรือทำงานหนัก จะทำให้เกิดความมั่งคั่ง และร่ำรวย

3.1.2 คนอเมริกันชอบความหรูหรา อลังการ

3.1.3 คนอเมริกันทำงานหนักเพื่อหาเงินมาใช้จ่ายฟุ่มเฟือย

3.1.4 คนอเมริกันรักในความสะดวกสบาย และความทันสมัย จึงชอบที่จะหาซื้อ
วัตถุสิ่งของที่ให้ความสะดวกสบายและทันสมัย

3.2 การแสวงหาความสุขด้านจิตใจ และร่างกาย

3.2.1 คนอเมริกันรักสนุก สนุกสนานอย่างเสรี ไขว่คว้าหาความสุขหยรรษา และ
ความรื่นรมย์

3.2.2 คนอเมริกันให้ความสนใจในสุขภาพ ต้องการคงความหนุ่มสาวเอาไว้
ตลอดเวลา ซึ่งฝังลึกอยู่ในวัฒนธรรม

การวิเคราะห์ข้อมูลประเภทภาพยนตร์

ผู้วิจัยจะนำกลุ่มตัวอย่างภาพยนตร์มาทำการวิเคราะห์และพรรณนาถึงเนื้อหาทางวัฒนธรรม
ทางการเมืองอเมริกันที่ปรากฏในสื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูด และรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาวัฒนธรรม
ทางการเมืองอเมริกัน โดยใช้ทฤษฎีที่กล่าวมาในข้างต้นมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ โดยจะทำการ
วิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองที่ปรากฏในภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัล
ออสการ์ และการนำเสนอเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมือง จากโครงสร้างการเล่าเรื่องใน
ภาพยนตร์แบ่งออกเป็น 7 ประการดังนี้

1. โครงเรื่อง (Plot)

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโครงเรื่องของภาพยนตร์ตามลำดับเหตุการณ์การเล่าเรื่องดังนี้คือ
การเริ่มเรื่อง (Exposition) การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action) ภาวะวิกฤติ (Climax) ภาวะ
คลี่คลาย (Falling Action) การยุติเรื่องราว (Ending) เพื่อวิเคราะห์ความหมายในโครงเรื่องและ
นำเสนอเฉพาะเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองที่ปรากฏในโครงเรื่องเท่านั้น

2. ความขัดแย้ง (Conflict)

ผู้วิจัยจะทำการศึกษาความขัดแย้งทั้ง 3 ประเภทของภาพยนตร์คือ ความขัดแย้งระหว่าง
คนกับคน ความขัดแย้งภายในจิตใจ ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อม เพื่อวิเคราะห์หาความหมายใน

ความขัดแย้งประเภทต่างๆ และนำเสนอเฉพาะเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองที่ปรากฏในความขัดแย้งเหล่านั้น

3. ตัวละคร (Character)

ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเฉพาะตัวละครหลักของภาพยนตร์ เพื่อวิเคราะห์ถึงบุคลิกลักษณะนิสัยของ ทศนคติ และพฤติกรรมของตัวละครหลักแต่ละตัว เพื่อนำไปสู่การพบเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองจากตัวละครหลักแต่ละตัว และนำเสนอเฉพาะเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองที่ปรากฏอยู่ในตัวละครหลักแต่ละตัวเท่านั้น

4. แก่นความคิด (Theme)

ผู้วิจัยจะทำการศึกษาแก่นความคิดของภาพยนตร์ เพื่อวิเคราะห์และนำเสนอเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองที่ปรากฏในแก่นความคิดของภาพยนตร์

5. ฉาก (Setting)

ผู้วิจัยจะทำการศึกษาฉากต่างๆ ของภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นฉากที่เป็นลักษณะทางกายภาพ เช่น ธรรมชาติ สถานที่ ฉากที่เป็นเวลา โดยแบ่งเป็นช่วงเวลา และระยะเวลา และฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม หรือฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมแบบนามธรรม เพื่อวิเคราะห์และนำเสนอเฉพาะเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองที่ปรากฏในฉากต่างๆ

6. สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol)

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสัญลักษณ์พิเศษของภาพยนตร์ทั้งทางภาพและเสียง เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมือง และนำเสนอเฉพาะเนื้อหาวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองที่ปรากฏในสัญลักษณ์พิเศษต่างๆ เท่านั้น

7. จุดยืนในการเล่าเรื่อง (Point of View)

ผู้วิจัยจะทำการศึกษาจุดยืนในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองจากจุดยืนในการเล่าเรื่อง ซึ่งจะนำเสนอเฉพาะเนื้อหาวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองที่ปรากฏอยู่ในจุดยืนในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูลประเภทเอกสาร

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ค้นคว้ามาได้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ คือ หนังสือ นิตยสาร บทความ วิทยานิพนธ์และข้อมูลทางเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต โดยจะนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลประเภทภาพยนตร์ในหัวข้อต่างๆที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

การนำเสนอผลการวิจัย

ในบทที่ 4 ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยนำเสนอผลการวิจัยภาพยนตร์ทั้งหมด ในประเด็นการถ่ายทอดเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านโครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ รวมถึงการนำเสนอเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมือง และบทสรุปโดยแยกเป็นทีละเรื่อง

ในบทที่ 5 ผู้วิจัยจะมีการนำเสนอผลการวิเคราะห์เรื่องการนำเสนอเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์ โดยเป็นการสรุปในภาพรวมของภาพยนตร์ทั้งหมดที่นำมาศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้ และทำการอภิปรายผล รวมถึงข้อเสนอแนะต่างๆจากการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้รูปแบบการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) เพื่อศึกษาภาพรวมทั่วไป และความหมายที่ปรากฏอยู่ในสื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูด เพื่อวิเคราะห์หาเนื้อหาทางวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่เป็นประเด็นหลัก คือ สิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค และการแสวงหาความสุข โดยใช้แนวคิดภาพยนตร์ แนวคิดภาพยนตร์ออสการ์ และแนวคิดสังคม และวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน เป็นกรอบในการวิเคราะห์ ซึ่งได้ทำการศึกษาภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์ จำนวน 2 เรื่องที่มีเนื้อหาทางการเมืองได้แก่ Million Dollar Baby (เวทีแห่งฝัน วันแห่งศักดิ์ศรี), และ Argo (แผนฉกฟ้าแลบลวงสะท้านโลก) โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ผ่านโครงสร้างการเล่าเรื่อง 7 ประการในภาพยนตร์ รวมทั้งบทสรุปจากผลการวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน และการนำเสนอเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมือง ที่ปรากฏในภาพยนตร์ฮอลลีวูดทั้ง 2 เรื่อง เรียงตามปีที่ภาพยนตร์นั้นได้รับรางวัลออสการ์ตามลำดับ ซึ่งจะแยกการนำเสนอเป็นทีละเรื่องดังนี้

การวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูด ที่ได้รางวัลออสการ์

ภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby หรือ เวทีแห่งฝันวันแห่งศักดิ์ศรี

ภาพที่ 3 ใบปิดภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby

1. ตัวละคร (Character)

จากการวิเคราะห์ตัวละครหลักของภาพยนตร์ พบว่าตัวละครแต่ละตัวที่ปรากฏประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันมีลักษณะดังนี้

แม็กกี้: เป็นผู้หญิงที่แกร่ง มีความขยัน อดทนเพื่อทำตามความฝันให้สำเร็จ จงรักภักดี ต่อแฟรงก์ มองโลกในแง่ดีเสมอ ถึงแม้ว่าเธอจะอยู่ในสถานะที่ย่ำแย่แต่เธอก็ไม่เคยตำหนิ หรือโทษใคร เธอพร้อมที่จะยอมรับในชะตาชีวิตของเธอ เป็นคนที่เรียบง่าย ไม่ใช่คนใช้เงินฟุ่มเฟือย แต่เธอมีความต้องการที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้น โดยหวังว่าการเป็นนักมวยของเธอจะทำมาซึ่งวัตถุ เงินทอง ที่จะมาเลี้ยงดูตัวเธอและครอบครัว

สแครบ: ได้รับโอกาสที่ยิ่งใหญ่ที่ไม่สามารถหาได้ง่ายในการได้ขึ้นชกชิงแชมป์ แต่ต้องจบชีวิตนักมวยลงเพราะสูญเสียขาไปข้างหนึ่งในการชกชิงแชมป์ เป็นคนใจดี อ่อนน้อม และมีความปรารถนาดีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ให้ความเสมอภาคแก่ทุกคนไม่ว่าจะเพศใด เชื้อชาติใด หรือด้อยกว่า ไม่ชอบความไม่ยุติธรรม หรือการถูกกลั่นแกล้ง เอาใจเอาเปรียบ เข้าใจธรรมชาติของมนุษย์

แดนเจอร์: เป็นผู้ชายอายุยังน้อย มีร่างกายที่อ่อนแอ สมอองซ่า มีความกล้า มองโลกในแง่ดี มีความฝันที่ยิ่งใหญ่ว่าสักวันหนึ่งจะกลายเป็่นนักมวยอาชีพและได้ขึ้นชกชิงแชมป์ ทั้งที่ร่างกายไม่พร้อม

ฮอว์เรล: มีความเป็นนักเลงสูง ชอบถูกเหยียดหยามผู้อื่น โดยเฉพาะคนที่ด้อยกว่า ชอบทำให้คนอื่นดูเป็นตัวตลก

แม่ของแม็กกี้: เห็นแก่ตัว ไม่มีความรักให้กับแม็กกี้ ไม่ต้องการความรักและความเอาใจใส่ของแม็กกี้ ต้องการแค่เพียงเงินที่แม็กกี้หาได้จากการทำงานเพื่อนำมารักษาตัวเอง และนำมาใช้จ่ายให้ตัวเองมีความสุข ไม่ชอบที่แม็กกี้ทำอาชีพนักมวยเพราะอับอายถ้ามีคนรู้เข้า

จากการวิเคราะห์ลักษณะของตัวละครหลักในภาพยนตร์ พบว่า

แม็กกี้และแดนเจอร์นั้น มีคุณลักษณะที่เหมือนกันคือมีความฝัน มีความทะเยอทะยานที่จะทำตามความฝันให้เป็นจริง โดยไม่สนว่าเพศ และร่างกายของตนเองนั้นจะเป็นอุปสรรคต่อการทำ

ตามฝัน ถือเป็นการถ่ายทอดประเด็นวัฒนธรรมทางการเมือง เรื่องสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ ที่ทุกคนสามารถจะมีความฝัน และทำความฝันนั้นให้เป็นจริง แม้ก็ นอกจากจะทำตามความฝัน เธอยังมีความต้องการที่จะเปลี่ยนชีวิตของเธอและครอบครัวให้ดีขึ้น คือความต้องการในวัตถุสิ่งของ และเงินทอง แสดงถึงการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม

แม่ของแม็กกี้ ที่มีความต้องการเงินจากแม็กกี้เพื่อนำมารักษาตัว และใช้จ่ายภายในบ้าน แสดงถึงการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม

สแครบ และชอร์เรล เป็นคู่ที่มีลักษณะตรงข้ามกัน สแครบมีความคิดที่ว่าทุกคนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกันในทุกด้าน และได้รับโอกาสเท่าเทียมกัน แต่ชอร์เรลจะตัดสินคนโดยเอาบรรทัดฐานของตัวเองมาแบ่งแยกคนอื่น ถ้าด้อยกว่าก็จะไม่ถือว่าบุคคลนั้นมีความเสมอภาคเท่ากับตน และจะต้องถูกทำให้ดูเป็นตัวตลก จากคุณลักษณะทั้งคู่ถึงแม้จะเป็นคู่ตรงข้ามในด้านบวก และด้านลบ แต่ได้ถ่ายทอดประเด็นความเสมอภาคออกมาได้เหมือนกัน

2. โครงเรื่อง (Plot)

2.1 การเริ่มเรื่อง (Exposition)

ภาพยนตร์เรื่องนี้ใช้การเดินเรื่องโดยการเล่าเรื่องของบุคคลที่สามที่ต้องการจะถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เขาได้ประสบมาให้กับผู้ชมภาพยนตร์ได้รับรู้ โดยการเริ่มต้นพาผู้ชมไปทำความรู้จักกับอาชีพกมวย เกาะติดสนามการแข่งมวย ให้เห็นถึงการชก ความรุนแรง และการบาดเจ็บในสนามที่นักมวยทุกคนจะต้องได้รับจนกลายเป็นเรื่องธรรมดา และหนึ่งในผู้ชมมวยของคำคีนี้นี้เป็นนักมวยของ แฟรงกี้ คือ บิ๊ก วิลลี่ ซึ่งในนัดนี้วิลลี่ได้ทำการชกชนะคู่ต่อสู้ถือเป็นที่น่าภูมิใจของแฟรงกี้ เพราะเขาเป็นเทรนเนอร์ให้วิลลี่ แม็กกี้หญิงสาวที่แอบมองดูแฟรงกี้อยู่ห่างๆ ตรงทางออกของสนาม เมื่อการแข่งจบลงแม็กกี้ ได้เข้าไปหาแฟรงกี้เพื่อให้เขารับเธอเป็นนักมวยของเขา แต่เธอถูกปฏิเสธ เพราะเหตุที่ว่าเธอเป็นผู้หญิง แฟรงกี้ไม่รับสอนมวยผู้หญิงและแนะนำให้เธอไปหาเทรนเนอร์ที่เขาได้รับสอนผู้หญิง แต่แม็กกี้ไม่ยอมได้ใครเป็นเทรนเนอร์อีกแล้วนอกจากแฟรงกี้ เพราะเธอเชื่อว่าแฟรงกี้เท่านั้นที่จะพาเธอไปถึงจุดสูงสุดได้ แต่ก็ต้องถูกปฏิเสธในอีกครั้ง

2.2 การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)

เธอไม่ยอมแพ้เธอเก็บจากการทำงานเป็นเด็กเสิร์ฟแล้วนำเงินที่เธอหามาได้ทั้งหมดมาสมัครเพื่อใช้สถานที่โรงยิมของแฟรงก์ เป็นการตามดื้อแฟรงก์ และแสดงให้เห็นว่าเธอตั้งใจที่จะเป็นนักมวยอย่างจริงจัง ในเวลาต่อมาแฟรงก์ถูก วิลลี่ นักชกฝีมือดีที่แฟรงก์เป็นคนปั่นมา กับมือชกออกจากความเป็นนักมวยของเขา และเปลี่ยนไปอยู่กับค่ายมวยอื่นที่ให้ผลประโยชน์ดีกว่า ทำให้แฟรงก์ตกใจและรู้สึกเหมือนถูกขโมยของสำคัญไป จนวันหนึ่งแฟรงก์ได้ไปหาสแครบ ที่อาศัยอยู่ในโรงยิมของแฟรงก์ และเป็น(ผู้เล่าเรื่องราวทั้งหมดนี้)ทั้งเพื่อน ทั้งภารโรงในโรงยิม ตอนนั้นเป็นเวลากลางวันซึ่งแม็กก็ยังไม่กลับบ้านอยู่ ทำให้แฟรงก์ไปเห็นเข้า และพยายามปฏิเสธเธอให้เธอเลิกล้มความตั้งใจซะ ซึ่งไม่เป็นผล แม็กก็จึงเล่าถึงชีวิตของเธอกับสิ่งที่เธอต้องแบกรับและเธอคิดว่าการชกมวยจะพาเธอไปสู่ชีวิตที่ดีขึ้นได้ ทำให้แฟรงก์เริ่มใจอ่อน บอกกับว่าสแครบก็เหมือนจะพูดโน้มน้าวตั้งแต่ต้นที่จะให้แฟรงก์เทรนการชกให้กับแม็กก็ แฟรงก์จึงเริ่มใจอ่อนตกลงรับฝึกสอนมวยให้กับแม็กก็ แต่มีข้อแม้ว่าเขาจะไม่เป็นคนส่งเธอขึ้นชก แม็กก็จะต้องไปหาผู้จัดการให้กับตัวเอง เขาจะแค่สอนเท่านั้นสอน สอนทุกอย่างที่เขารู้มาทั้งชีวิต ในที่สุดแม็กก็ก็ได้รับการฝึกสอนจากแฟรงก์จนเธอพร้อมที่จะขึ้นชก แฟรงก์จึงหาผู้จัดการให้เธอ แม็กก็ได้ขึ้นชกนัดแรกในชีวิตแต่เป็นเวทีเล็กๆ ตอนแรกแม็กก็ไม่ได้รับคำแนะนำใดๆเลยจากผู้จัดการของตัวเอง ทำให้เธอดูเหมือนจะจนมุม จนในที่สุดแฟรงก์และสแครบที่เฝ้าดูอยู่ข้างเวทีทนไม่ได้ แฟรงก์จึงวิ่งมาที่เวทีและพูดแนะนำเธอ ถึงการชกจนสุดท้ายแฟรงก์ก็รับเธอเป็นนักมวยของเขาในที่สุด และทำให้แม็กก็ชกชนะคู่ต่อสู้ในที่สุด หลังจากนั้นแม็กก็ได้ทำการชกหลายต่อหลายนัดโดยที่ชนะน็อกเกือบทุกนัด แต่ถึงอย่างนั้นก็ไม่สามารถเอาชนะใจแม่ให้ยอมรับอาชีพที่แม็กก็หาเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัว เธอได้กลายเป็นที่รู้จักมากขึ้นในวงการมวย เพราะเธอชนะน็อกคู่ต่อสู้มาตลอดจนไม่มีใครกล้าส่งนักมวยมาชกกับเธอ แฟรงก์ก็ต้องคิดสินบนผู้จัดการนักมวยเพื่อให้ส่งนักมวยของเขาขึ้นชกกับแม็กก็ จนวันหนึ่งมีคนติดต่อเพื่อให้แม็กก็มาขึ้นชกเวทีใหญ่ๆและชกชิงแชมป์แต่ถูกปฏิเสธจากแฟรงก์เพราะคิดว่าเธอยังไม่พร้อม แต่สแครบทราบเรื่องนี้จึงไม่ยอมให้แม็กก็ไปเหมือนวิลลี่ที่แฟรงก์ไม่กล้าส่งขึ้นชกชิงแชมป์ เพราะแฟรงก์มีความกลัวที่เจ็บปวดกับการส่งนักมวยขึ้นชกชิงแชมป์และไม่เคยให้อภัยตัวเองเลย ทำให้สแครบพยายามเล่าและอธิบายถึงเหตุผลที่แฟรงก์ต้องเป็นเช่นนี้ และหาผู้จัดการที่จะส่งเธอและพาเธอไปได้ไกลกว่า เพราะเธอมีสิทธิเลือก แต่แม็กก็ปฏิเสธและจะอยู่เคียงข้างแฟรงก์ และโชคก็เข้าข้างเธอแฟรงก์ได้ตอบรับคำเชิญในการส่งเธอไปขึ้นชกเวทีใหญ่ๆ และตั้งฉายาให้เธอเป็นภาษากรีกว่า “โมคุสเตอร์” เมื่อเธอได้คว้าชัยชนะจากเวทีใหญ่มาทำให้เธอได้กลายเป็นที่โด่งดังและเป็นที่รู้จักข้ามประเทศในนามของ “โมคุสเตอร์”

2.3 ภาวะวิกฤติ (Climax)

จนมีคนมาทาบตามแฟรงก์เพื่อให้แม็กกี้ขึ้นชกชิงแชมป์ครั้งใหญ่กับ บิลลี นักมวยหญิงจอมโหดที่ชอบเล่นนอกกติกา แต่แฟรงก์เห็นว่าแม็กกี้พร้อมแล้ว และกลัวว่าจะทำพลาดเหมือนกับบิก วิลลี่ อีกทั้งรับข้อตกลง และพาเธอไปขึ้นชกชิงแชมป์ที่ลาสเวกัส ในช่วงแรกของการชกแม็กกี้ดูเหมือนจะเสียเปรียบกว่า แต่พอชกได้หลายยกแม็กกี้ดูเหมือนว่าจะมีแนวโน้มเป็นฝ่ายชนะ เพราะเธอสามารถต่อให้บิลลีส้มลงแทบยืนไม่ขึ้น แต่ระฆังหมดเวลาได้ช่วยบิลลี่ไว้จึงยังไม่ถูกปรับแพ้ จากเหตุการณ์นี้ทำให้บิลลี่โกรธมากเมื่อแม็กกี้หันหลังเพื่อเดินที่มุมพักยก บิลลี่จึงวิ่งเข้าไปต่อเยแม็กกี้ ทำให้แม็กกี้ล้มลงล่าคอกระแทกเข้ากับสันของเก้าอี้สลบไปไหนที่สุด เธอได้จบชีวิตของนักมวยในวันนั้น เพราะหลังจากการแข่งครั้งนั้นเธอได้ตายทั้งเป็น ไม่สามารถขยับส่วนใดของร่างกายได้เลย ต้องอยู่โรงพยาบาลไปตลอด ต้องใส่เครื่องช่วยหายใจ ทำให้แฟรงก์หันมาโทษตัวเอง และโทษสแครปที่โน้มน้าวให้เขาต้องมาเป็นเทรนเนอร์ให้กับแม็กกี้ที่เป็นเพียงแค่ผู้หญิงคนหนึ่ง แต่แฟรงก์ก็พยายามหาทางช่วยเหลือแม็กกี้เท่าที่จะทำได้แต่ก็หมดหนทาง แฟรงก์ทำได้แค่เพียงมาคอยดูแลและอยู่เป็นเพื่อนแม็กกี้ ส่วนครอบครัวของเธอมาเยี่ยมเพียงแค่ครั้งเดียวคือ ตอนที่เอาหนายมาเพื่อให้แม็กกี้เซ็นต์มอบทรัพย์สินทั้งหมดของเธอให้กับครอบครัว ซึ่งแม็กกี้ปฏิเสธ เพราะเธอรู้ว่าแม่ของเธอต้องการเพียงแค่ทรัพย์สินของเธอไม่ได้มาเพื่อเยี่ยมหรือดูแลเธอ ดังนั้นแม็กกี้จึงไม่เหลือใครอีกแล้วนอกจากแฟรงก์ ทำให้ความสัมพันธ์ของทั้งคู่ผูกพันกันมากขึ้น แต่ความทรمانและเจ็บปวดก็ยังไม่หมดเมื่อแม็กกี้ต้องโดนตัดขาเพราะมะเร็งผิวหนังที่ลามเป็นแผลใหญ่จากการที่เธอขยับร่างกายไม่ได้เลย ดังนั้นแม็กกี้คิดว่าเธอไม่อยากจะอยู่ในสภาพนี้อีกต่อไป และไม่อยากจะป็นภาระให้แฟรงก์เธอจึงขอร้องให้แฟรงก์ปลดปล่อยเธอซะในขณะที่เธอยังรู้สึกมีคุณค่า และเป็นที่จดจำของผู้คน แต่แฟรงก์ปฏิเสธเพราะทำไม่ได้ ในคืนนั้นเองแม็กกี้พยายามกัดลิ้นตัวเองเพื่อฆ่าตัวตายหลายครั้งจนหมดต้องให้ยาสลบเธอตลอดเวลา แฟรงก์เห็นสภาพของเธอแล้วรู้สึกทรมานไม่ได้จึงตัดสินใจทำตามคำขอร้องของแม็กกี้ จึงกลับไปเตรียมอุปกรณ์ที่จะทำให้แม็กกี้ทรมานน้อยที่สุด สแครปได้เข้ามาพบและบอกกับแฟรงก์ว่าทุกสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ใช่ความผิดของเขา ทั้งสองปรับความเข้าใจกันได้ แฟรงก์ก็ต้องเดินทางเพื่อไปทำในสิ่งที่ทรมานจิตใจของเขามากที่สุด คือการปลดปล่อยแม็กกี้ด้วยมือของตัวเอง

2.4 ภาวะคลี่คลาย (Falling Action)

แฟรงก์ได้เข้ามาหาแม็กกี้และบอกกับเธอว่าเขาจะทำตามที่เธอขอร้อง คือการปลดปล่อยเธอ แฟรงก์ใช้วิธีที่ทำให้แม็กกี้ทรมานน้อยที่สุด แต่ก่อนที่จะทำเช่นนั้นแฟรงก์ได้อำลา

แม็กก็ด้วยการบอกความหมายของคำว่า “โมกุสเลอร์” ซึ่งแปลว่า “ที่รักของฉัน สายเลือดของฉัน” เป็นคำที่แม็กก็อยากรู้มาเป็นเวลานาน เมื่อแม็กก็ได้ยินก็มีรอยยิ้มบนใบหน้าของเธอ หลังจากนั้นแฟรงก์ก็จัดการตามแผนพร้อมกับมองดูเธอค่อยๆหลับตาและจากไปในที่สุด

2.5 การยุติเรื่องราว (Ending)

เมื่อแม็กก็ได้จากไปแล้วแฟรงก์ก็รีบออกจากศูนย์ฟื้นฟู และไม่เคยกลับไปโรงยิมอีกเลย ซึ่งในวันที่แม็กก็จากโลกนี้ไปแล้วสแครบได้ตามไปเฝ้าดูแฟรงก์ที่เดินออกจากศูนย์ฟื้นฟู สแครบได้กลับไปโรงยิมก็ไม่พบกับแฟรงก์อีกเลยตั้งแต่วันนั้น และสแครบก็ยังคงเฝ้ารอแฟรงก์อยู่ที่โรงยิมเพราะเขาคิดว่าวันหนึ่งแฟรงก์ก็จะกลับมา

จากโครงเรื่องดังกล่าวจะพบประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันหลายประเด็น ดังนี้

สิทธิและเสรีภาพ ภาพยนตร์เรื่องนี้จะเป็นการแสดงให้เห็นถึงการต่อสู้ของผู้หญิงคนหนึ่งที่ต้องการจะทำตามความฝัน หาความมั่นคงและความก้าวหน้าให้กับตัวเอง เพื่อเลื่อนฐานะความเป็นอยู่ในชีวิตให้ดีขึ้น หลีกหนีชีวิตที่มีแต่การต่อสู้ คำนึงต่อความยากลำบาก แต่เธอมีข้อจำกัดตรงที่เธอเป็นผู้หญิง ซึ่งการที่ผู้หญิงจะหันมาทำอาชีพเป็นนักมวยอย่างผู้ชายนั้น ยังไม่เป็นที่ยอมรับเท่าไรนักในภาพยนตร์เพราะผู้หญิงควรที่จะเป็นแม่ศรีเรือนทำงานบ้าน และแต่งงานกับผู้ชายที่ดี ไม่ใช่ออกไปชกต่อยจนตัวเองต้องบอบช้ำ จนเสียโฉม ไม่มีชายใดจะแต่งงานด้วย นอกจากนี้การที่เธอมีข้อจำกัดทางเพศ และอายุที่มากขึ้นการที่จะมีคนรับเป็นครูฝึกสอนมวยก็เป็นไปได้ยาก ดังนั้นโครงเรื่องนี้ได้สื่อถึง สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ ที่เธอสามารถกระทำสิ่งใดก็ได้เพื่อให้ความฝันของเธอที่ต้องการความก้าวหน้า และความมั่นคงในชีวิตเป็นจริง โดยการนำร่างกายของเธอมาเสี่ยงกับอาชีพนักมวยที่มีแต่ความรุนแรงและอันตราย ซึ่งสังคมและคนรอบข้างอาจจะไม่เห็นด้วยในสิ่งที่เธอกระทำ ทั้งถูกปฏิเสธ ดูถูก และเหยียดหยาม โดยเฉพาะคนในครอบครัว เธอคือ แม่ ที่ไม่ยอมรับในอาชีพนักมวยของเธอที่เลี้ยงตัวเธอและครอบครัว ในตอนท้ายของภาพยนตร์ที่เธอได้ขอร้องให้ครูฝึกของเธอ ปลดปล่อยหรือฆ่าเธอ เพราะเธอไม่ต้องการอยู่บนโลกใบนี้ในสภาพแบบนี้อีกต่อไปแล้ว ถือเป็นสิทธิในความเป็นส่วนตัวอย่างหนึ่ง ที่บุคคลคนหนึ่งต้องการตายด้วยความสมัครใจ

ความเสมอภาค ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความไม่เสมอภาคทางสังคมของผู้หญิงที่มีข้อจำกัดในการใช้ชีวิตที่ต้องทำตัวให้สมกับเป็นผู้หญิง อยู่กับบ้าน หาผู้ชายแต่งงานด้วย แต่เมื่อผู้หญิงจะหันมาทำในสิ่งที่ผู้ชายกระทำบ้าง คือ การชกมวย กลับถูกสังคมและคนรอบข้างมองว่าไม่เหมาะสม โดนคุกคามว่าไม่สามารถทำได้เท่ากับผู้ชาย เพราะผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอกว่าเสมอ ในความคิดของสังคม แต่ในตอนท้ายของภาพยนตร์ได้แสดงให้เห็นแล้วว่าผู้หญิงก็สามารถทำได้ เทียบเท่ากับผู้ชาย อาจถึงขนาดทำได้ดีกว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้พยายามถ่ายทอดให้เห็นถึงประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน ในเรื่องความเสมอภาคทางเพศในสังคม ที่ผู้หญิงมีความเท่าเทียมกับผู้ชาย สามารถกระทำการต่างๆ ได้เหมือนกับผู้ชายทุกอย่าง นอกจากนี้ภาพยนตร์ยังสื่อถึงความเสมอภาคทางโอกาสที่ตัวเองของเรื่องได้รับจากครูฝึกสอนของเธอถึงแม้ว่าเธอจะยากจน และเป็นผู้หญิงในสายตาของครูฝึก แต่เขาก็ให้โอกาสเธอได้พัฒนาและแสดงความสามารถของตัวเองเพื่อก้าวข้ามชีวิตแบบเดิม มาสู่ชีวิตที่ขึ้น ถือเป็นโอกาสสำคัญที่เปลี่ยนชีวิตเธอ เธอมีเงินซื้อบ้านเป็นของตัวเอง มีเงินเก็บและส่งไปให้แม่ของเธอใช้ เป็นการแสดงให้เห็นว่าทุกคนมีความเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับโอกาสเช่นนี้ ไม่ว่าจะเป็นเพศ และเชื้อชาติใดก็ตาม

การแสวงหาความสุข การแสวงหาความสุขที่พบในโครงเรื่องของภาพยนตร์คือการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม เพราะเห็นได้จากการที่ตัวเองของเรื่องมีความฝันที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้น หลีกหนีชีวิตที่ต้องต่อสู้ดิ้นรน โดยเธอเลือกที่จะขยันทำงานทั้งเป็นสาวเสิร์ฟ และชกมวย เธอฝึกฝนตัวเองอย่างหนักเพื่อให้เธอได้ขึ้นชกในสังเวียนครั้งแล้วครั้งเล่า ทำให้เธอสะสมเงินและวัตถุให้ได้มากที่สุด ก่อนที่เธอจะไม่มีโอกาสเช่นนี้อีก

3. ความขัดแย้ง (Conflict)

จากการวิเคราะห์พบความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร ความขัดแย้งระหว่างตัวละคร และความขัดแย้งกับพลังงานภายนอก ดังนี้

ตารางที่ 2 ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครของภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby

ตัวละคร	ความขัดแย้ง
แฟรงกี้	- มีความเชื่อศรัทธาในพระเจ้า จากการไปร่วมทำพิธีที่โบสถ์อยู่ตลอดเวลา - แฟรงกี้มีความรู้สึกผิด และเป็นห่วงในตัวบิลลี่ มากกว่าเงินทอง จึงเลือกที่จะปฏิเสธ การชกชิงแชมป์ ถ้าบิลลี่ยังไม่พร้อม เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับบิลลี่
	- บางครั้งก็มีความสับสนในความศรัทธาที่มีต่อพระเจ้า จากการที่แฟรงกี้ชอบพูดล้อเลียนพระเจ้า กับนักบวชอยู่เสมอ - แต่การที่แฟรงกี้ยังคงติดอยู่กับอดีต ไม่อภัยให้ตัวเองทำให้เขาไม่กล้าที่จะส่งบิลลี่ขึ้นชก เพราะกลัวจะซ้ำแผลเก่า ทำให้บิลลี่ขาดความก้าวหน้าที่จะแสดงความสามารถ

ตารางที่ 3 ความขัดแย้งระหว่างตัวละครของภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby

คู่ขัดแย้ง	ความขัดแย้ง
สแครบกับแฟรงกี้	สแครบ - ไม่แบ่งแยกว่าแม็กกี้เป็นผู้หญิง เพราะสแครบอยากให้แฟรงกี้รับเธอเป็นลูกศิษย์ เพื่อสอนเธอขึ้นสังเวียนมวย
แม็กกี้กับแฟรงกี้	แฟรงกี้ - ไม่ต้องการที่จะรับแม็กกี้มาเป็นลูกศิษย์ เพราะแฟรงกี้ไม่สอนให้กับผู้หญิงเขามีความเชื่อว่าผู้หญิงก็คือผู้หญิงอ่อนแอกว่า

ตารางที่ 3 (ต่อ)

คู่ขัดแย้ง	ความขัดแย้ง
แม็กกี้กับแม่	แม็กกี้ – รักครอบครัว มองโลกในแง่ดี ไม่เห็นแก่ตัวที่จะเก็บเงินไว้เพียงคนเดียว ทำงานหาเงินมาเพื่อเลี้ยงดูแม่ และน้อง โดยการเป็นนักมวยสามารถซื้อบ้านให้แม่ได้ แม่ – เห็นแก่ตัว หวังเงินของแม็กกี้ ไม่มีความจริงใจต่อแม็กกี้ มีความต้องการเงินมากกว่าที่จะได้รับความรักและเอาใจใส่จากแม็กกี้ ไม่พอใจที่แม็กกี้เป็นนักมวย เพราะกลัวว่าถ้าคนอื่นรู้เข้าจะอับอาย
แม็กกี้กับบิลลี	แม็กกี้ – มีความมานะ ขยันอดทน มองโลกในแง่ดี รักษากฎกติกาในการชก บิลลี – โหดร้าย หวังแต่จะชนะ ไม่ยอมรับความพ่ายแพ้ เล่นผิดกติกาจนไม่สนใจว่าคู่ต่อสู้จะเป็นอย่างไรแค่ให้ตัวเองชนะ และรักษาชื่อเสียงของตัวเอง ให้ได้
แดนเจอร์กับชอว์เรล	แดนเจอร์ – มีความทะเยอทะยาน มีความฝันที่จะต้องไปให้ถึง ไม่ว่าใครจะพุดยั้งใจก็ตาม มองโลกในแง่ดีเสมอ ชอว์เรล – เป็นคนที่ชอบดูถูกเหยียดหยามคน ไม่ชอบแดนเจอร์ เพราะแดนเจอร์เป็นคนอ่อนแอ สมองซ้ำ แต่ฝันไกล ฝันในสิ่งที่ไปไม่ได้ คอยแกล้งแดนเจอร์เสมอ
สแครบกับชอว์เรล	สแครบ – มีความเห็นอกเห็นใจในตัวแดนเจอร์ คอยสอนและพุดคุยกับแดนเจอร์อยู่ตลอด ปกป้องแดนเจอร์จากการถูกแกล้งของชอว์เรล โดยเฉพาะตอนที่ชอว์เรล ชกกับแดนเจอร์ ในขณะที่สแครบเผลอ จนสแครบต้องเข้าไปช่วย ไม่แบ่งแยกหรือดูถูกเหยียดหยามคนที่อ่อนแอหรือด้อยกว่า ชอว์เรล – รักสนุกเห็นเรื่องความฝันของแดนเจอร์เป็นเรื่องตลก เพราะคิดว่าแดนเจอร์ฝันเกินตัว ชอบดูถูกเหยียดหยาม และแกล้งแดนเจอร์อยู่ตลอด

ตารางที่ 4 ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสภาพแวดล้อมของภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby

ความขัดแย้ง	
ตัวละคร	สภาพแวดล้อม
วิลลี่ – เป็นนักมวยที่มีฝีมือ ต้องการแสดงความสามารถของตัวเองโดยการขึ้นสังเวียนชิงแชมป์ แต่แฟรงก์ก็ไม่มีโอกาสที่จะส่งวิลลี่ขึ้นชก เพราะกลัวอันตรายที่จะตามไปชำระรอยแผลในอดีตของแฟรงก์ ทำให้วิลลี่เลือกที่จะทำลายความสัมพันธ์ระหว่างเขากับแฟรงก์ทิ้ง เพื่อความก้าวหน้าและผลประโยชน์ที่ดีกว่า	สังคม - ทำให้คนมีความต้องการที่จะแสวงหาความก้าวหน้า เมื่อมีโอกาสมาถึง เพื่อการสะสมเงิน วัตถุสิ่งของมาช่วยในการสร้างฐานะเลื่อนระดับชนชั้น ยกย่องชีวิตตนและครอบครัวได้กินคืออยู่ดี ไม่มีคนดูถูก มีแต่ความสุข สะดวกสบาย
แม็กกี้ – เป็นผู้หญิงที่มีความมานะ อดทน ไม่ย่อท้อต่อสู้กับอุปสรรคที่ผ่านเข้ามา เพื่อไปให้ถึงฝันที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้น แต่เธอต้องถูกหยุดความฝันของเธอชั่วคราว เนื่องจากเธอเป็นผู้หญิง จะทำอาชีพที่ใช้ความรุนแรง เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมสำหรับผู้หญิงอย่างมาก และผู้ชายต่างก็คิดว่าผู้หญิงอย่างเธอไม่สามารถที่จะประสบความสำเร็จได้ด้วยการเป็นนักมวย	สังคม – สังคมยังคงมีการแบ่งแยกทางเพศในบางเรื่องที่ยังถือว่า ผู้หญิงมีความสามารถไม่เท่ากับผู้ชาย เพราะสังคมคิดว่าผู้หญิงอ่อนแอ และมีความอดทนน้อยกว่าผู้ชาย นอกจากนี้ สังคมยังคงต้องการให้ผู้หญิงเป็นแม่บ้าน แต่งงานมีสามีที่ดี มากกว่าจะเป็นนักมวยที่ต้องเสี่ยงรับความรุนแรง และเสียโฉมจนไม่มีผู้ชายจะแต่งงานด้วย

จากตารางแสดงความขัดแย้งข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

ความขัดแย้งภายในจิตใจได้ทำการถ่ายทอดประเด็นวัฒนธรรมการเมือง ในเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิดผ่านทางการพูด จากการที่แฟรงก์มีความสับสนในบางครั้งเกี่ยวกับความศรัทธาของเขที่มีต่อพระเจ้าเพื่อหวังว่าพระองค์จะให้ภัยแก่ตัวเอง แฟรงก์จึงได้พูดล้อเลียนพระเจ้ากับนักบวชที่เชื่อมั่นในพระเจ้าและเคร่งในศาสนา จึงเปรียบได้กับกฎระเบียบในสังคม ที่แฟรงก์ก็ล้อเลียน หรือละเมิดกฎนั้นเพื่อแสดงออกทางความคิดเห็นที่มีแต่ออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ความคิดของตนเอง ถือเป็นสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิด ที่ไม่ผิดเพราะทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพในเรื่องนี้ นอกจากนี้ยังถ่ายทอดประเด็นสิทธิและเสรีภาพในการกระทำที่วิลลี่ไม่ได้รับเพราะความขัดแย้งภายในจิตใจของแฟรงก์ ที่ใช้ความรู้สึกลึกซึ้ง และความเจ็บปวดในอดีตมาปิดบังความก้าวหน้าของวิลลี่ เพียงเพราะไม่อยากจะทำผิดอีกครั้ง และไม่อยากจะให้วิลลี่ต้อง

จบชีวิตการเป็นนักมวยเหมือนสแครบ แต่การที่แฟรงก์ทำเช่นนี้ ในภายหลังวิลลี่จึงกลับมาทวงสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ เพื่อความฝันที่เป็นจริง เพื่อความก้าวหน้า ความมั่งคั่งทางวัตถุ เงินทองที่รอวิลลี่อยู่ แต่ถูกความสับสนของแฟรงก์มาเป็นอุปสรรคในสิทธิและเสรีภาพครั้งนี้

ความขัดแย้งระหว่างตัวละครด้วยกัน ได้ถ่ายทอดประเด็นวัฒนธรรมทางการเมือง ในเรื่องความเสมอภาคกันในสังคม การถูกแบ่งแยกทางเพศ ที่แม็กก็ได้รับการปฏิบัติของคนรอบข้างเธอทั้งโดนปฏิเสธในการรับเข้าเป็นนักมวย ถูกเหยียดหยามจากคนในโรงยิม เพราะเธอเป็นแค่ผู้หญิง แต่ก็ยังมีบางคนที่ไม่แบ่งแยกเธอ และให้กำลังใจเธออยู่จนเธอสามารถพิสูจน์ตัวเองได้ว่าเธอก็มีความสามารถเท่าเทียมกับผู้ชาย การถูกแบ่งแยกทางชนชั้น ที่ไม่ได้หมายถึงฐานะ เงินทอง หรือชาติตระกูลแต่เป็นชนชั้นทางสมองและร่างกายที่ แคนเจอร์ถูกขอร่ำรวยคอยแกล้ง ถูกเหยียดหยามเพราะความอ่อนแอ สมองช้า ของเขาที่ไม่เหมือนคนอื่น แต่มีความฝันที่จะเป็นนักมวยที่คว้าแชมป์โลกมาครอง ทำให้ขอร่ำรวยเกิดความหมั่นไส้ในความทะเยอทะยานแบบไม่เจียมตัวเอง และเห็นแคนเจอร์เป็นแค่ตัวตลกในโรงยิมจนขอร่ำรวย ต้องใช้กำลังกับแคนเจอร์เพื่อให้แคนเจอร์สำนึกรู้ว่าตัวเองนั้นไม่มีคุณสมบัติพอที่จะเพื่อฝันเรื่องแบบนี้ แต่ในความโหดร้ายแคนเจอร์ยังมีสแครบคอยให้กำลังใจและปกป้อง โดยไม่แบ่งแยกและถูกแคนเจอร์ในฐานะที่แคนเจอร์ฝึกปฎิบัติไปจากคนทั่วไป แต่กลับให้ความเสมอภาคและปฏิบัติกับแคนเจอร์เหมือนคนปกติ ประเด็นในเรื่องความขัดแย้งระหว่างแม็กก็ กับแม่ และแม็กก็ กับวิลลี่ ถ่ายทอดออกมาในเรื่องการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม ที่แม่ของแม็กก็ต้องการเงินของแม็กก็มากกว่าการได้รับความรัก และความเอาใจใส่จากแม็กก็ เพราะแม่ของแม็กก็เชื่อว่าเงินเท่านั้นที่จะสร้างความสุขได้ ส่วนแม็กก็ กับวิลลี่ ขัดแย้งกันเพราะทั้งสองคนเป็นคู่ชกชิงแชมป์ แต่วิลลี่เล่นผิดกติกาจนทำให้แม็กก็ต้องจบชีวิตการเป็นนักมวยลงพร้อมทั้งจบการใช้ชีวิตแบบคนปกติทั่วไปด้วยการเป็นอัมพาตทั้งตัว การที่วิลลี่ต้องเล่นผิดกติกาจนไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของคนอื่น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะนิสัยของวิลลี่ที่ต้องการเพียงชัยชนะไม่ยอมรู้จักคำว่าแพ้ และไม่ชอบความขายหน้า อีกส่วนหนึ่งเป็นเพราะวิลลี่คิดว่าถ้าเธอแพ้ชื่อเสียง เงินทองของเธอก็ต้องจบลง เพราะเธอมีอายุมากขึ้นการดักดวงความสำเร็จของเธอคงอยู่ได้อีกไม่นาน

ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสภาพแวดล้อม ได้ถ่ายทอดในประเด็นการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม ที่วิลลี่ต้องการจะแสดงความสามารถในการขึ้นชกชิงแชมป์เพื่อความก้าวหน้า และชื่อเสียง แต่ถูกแฟรงก์ปฏิเสธสิ่งนั้น ทำให้วิลลี่มีความคิดที่จะแยกตัวออกไปจากแฟรงก์ทั้งที่วิลลี่ก็ไม่อยากทำเช่นนั้น เพราะแฟรงก์เป็นคนถ่ายทอดเทคนิคการชกมวยต่างๆ ให้กับวิลลี่ แต่ด้วยสภาพทางสังคมที่ทำให้วิลลี่มีความต้องการทางวัตถุ เงินทอง และชื่อเสียงมากกว่าศีลธรรม เขาจึงเลือกที่จะทำลายความสัมพันธ์ระหว่างเขาและแฟรงก์ลง และยังมีการถ่ายทอดในประเด็นความเสมอภาค

ทางเพศในสังคม ที่แม็กก็มีความฝันในการเป็นแชมป์นักชกมวยหญิง เพื่อเลื่อนฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นหลุดพ้นความลำบาก แต่ความฝันของเธอนั้นมันขัดแย้งกับสังคม ที่ยังมองว่าผู้หญิงยังไม่มีความสามารถเท่าเทียมกับผู้ชาย และการเป็นนักมวยไม่ใช่อาชีพที่เหมาะสมกับผู้หญิง แต่ถึงอย่างนั้นแม็กก็ก็ยังต่อสู้อดทนจนสามารถพิสูจน์ตัวเองให้คนรอบข้างเธอได้เห็นว่าผู้หญิงนั้นก็มีความแข็งแกร่ง และมีความสามารถเท่าเทียมกับผู้ชาย นอกจากนี้ความขัดแย้งของแม็กก็กับสังคมในลักษณะนี้ยังถ่ายทอดให้เห็นถึงประเด็นสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ ของแม็กก็ที่ไม่สนใจในสภาพทางสังคม และคนรอบข้าง เธอก็มุ่งหน้าทำตามความฝันของเธออย่างไม่ย่อท้อ เพื่อนำพาชีวิตของเธอไปพบกับสิ่งที่ดีกว่าเดิม

4. ฉาก (Setting)

จากการวิเคราะห์ พบว่าฉากที่ปรากฏประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันในภาพยนตร์มีดังนี้

ฉากเวทีมวย: เป็นฉากการแข่งขันชกมวยของนักมวยมืออาชีพที่แข่งขันเพื่อต้องการคว้าชัยชนะ และความสำเร็จ แสดงให้เห็นถึงการดิ้นรนต่อสู้ของอาชีพนักมวยที่ต้องเสี่ยงอันตราย และต้องอดทนเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการ ที่จะตอบสนองความสุขให้กับตนเองและครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จ ชื่อเสียง และเงินทอง

ฉากโรงยิม: ฉากที่รวบรวมบุคคลที่ต่างมีความฝัน ฝันที่จะเป็นนักมวย ซึ่งมีคนหลายหลายประเภทมารวมตัวกันอยู่ในที่แห่งนี้เพื่อทำตามความฝันที่เหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ เพศ อายุ ความสามารถ และเบื้องหลังของชีวิตที่ต่างกันไปก็ตาม สถานที่นี้จึงเปรียบเสมือนความเท่าเทียมกันที่จะมอบให้กับกลุ่มคนเหล่านี้เพื่อแสดงความสามารถของตนเองออกมา ในการวิ่งตามความฝัน

ฉากที่เกี่ยวข้องกับแม็กก็: ส่วนใหญ่ฉากที่เกี่ยวข้องกับตัวละครตัวนี้จะใช้แสงสว่างในการฉายไปที่ตัวละครค่อนข้างน้อย ซึ่งจะเป็นในช่วงแรกที่แม็กก็ยังไม่ได้ฝึกฝนให้เป็นนักมวยหญิง เป็นการแสดงให้เห็นถึงตัวตนของแม็กก็ ที่มีความยากลำบาก ต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัวและเธอเป็นเพียงแค่ผู้หญิงตัวเล็กๆ ที่ไม่สามารถจะมีความฝันเป็นนักมวยอาชีพได้เหมือนกับผู้ชาย เพราะความแตกต่างทางเพศของเธอที่สังคมยังไม่ยอมรับ ทำให้เธอไม่สามารถแสดงความสามารถและฝีมือของเธอออกมาให้คนภายนอกได้เห็น เพราะแค่เธอคิดจะแสดงมันออกมาก็ถูกปฏิเสธตั้งแต่ต้น

ฉากการชกมวย: เป็นฉากที่มีความรุนแรงของการแข่งขันชกมวย เป็นความรุนแรง และความเจ็บปวด เพื่อชัยชนะ และความสำเร็จในชีวิตที่จะมีแต่ความสุขสบาย มั่งคั่งและมั่นคง

ฉากบ้านหลัง: แสดงถึงความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของแม็กกี้ จากการประสบความสำเร็จในใหม่ของแม็กกี้ ชีวิตของการเป็นนักมวยหญิงมืออาชีพจนเธอ สะสมทรัพย์สิน เงินทองแล้วนำมาซื้อบ้านเป็นของตัวเอง ดังนั้นบ้านหลังใหม่นี้ จึงเป็นสิ่งที่บอกถึงฐานะ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของแม็กกี้ ได้อย่างชัดเจนของแม็กกี้

ฉากที่พบในภาพยนตร์ดังกล่าวข้างต้นนั้น ได้พบฉากที่มีการถ่ายทอดประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองทางการเมืองในหลายประเด็นด้วยกัน ฉากเวทีมวย ฉากการชกมวย และฉากบ้านหลังใหม่ของแม็กกี้ แสดงถึงเรื่องการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม ความอยากได้อย่างมีวัตถุประสงค์ของ เงินทอง ไว้ในครอบครองเพื่อสร้างความสุขให้กับตนเองและครอบครอง ถึงแม้ว่าการได้มานั้นจะจากการเสี่ยงอันตรายก็ตาม แต่มันคุ้มกับผลประโยชน์ที่ได้รับกลับมา ฉากโรงยิม และฉากที่เกี่ยวข้องกับแม็กกี้ แสดงให้เห็นถึงการถ่ายทอดในเรื่องความเสมอภาคในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศ เชื้อชาติ และชนชั้น ทุกคนมีความเท่าเทียมกันที่จะทำตามความฝันถึงแม้ว่าความฝันนั้นจะเป็นความฝันเดียวกันก็ตาม ซึ่งสังคมจะมาขัดขวางการทำตามฝันของคนเหล่านั้นเพียงเพราะเขาแตกต่างและไม่เป็นที่ยอมรับมิได้

5. สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol)

จากการวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษของภาพยนตร์ พบสัญลักษณ์พิเศษที่ปรากฏประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันดังนี้

เวทีมวย: เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงคนชั้นสูงมาชมการแสดงของชนชั้นล่างหรือทาส ไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย เพื่อดูการต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความฝัน ความสำเร็จ เพื่อความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิต และเพื่อความอยู่รอดในครอบครัว

โรงยิม: สัญลักษณ์แห่งความเท่าเทียมกัน เปรียบได้กับสถานที่ที่ให้โอกาส แก่คนที่มีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเพศ วัย เชื้อชาติ และชนชั้น จะมารวมตัวกันเพื่อทำตามความฝันที่มีเหมือนกัน

ด้วยรางวัล: สัญลักษณ์ของความสำเร็จ ความสามารถของแฟรงก์ ที่บ่งบอกถึงความขยัน มุ่งมานะ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ที่ตามมาหลังความสำเร็จทุกครั้ง

สัญลักษณ์พิเศษข้างต้นนั้น ได้มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมืองดังนี้ เวทีมวยเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความเสมอภาคทางชนชั้นในสังคม ที่คนชั้นสูงในอดีตจะเข้ามาชมการแสดงของทาสหรือชนชั้นล่างที่ต่อสู้กันเพื่อความอยู่รอดในสังคม เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมืองในเรื่องความเสมอภาคทางชนชั้นในสังคม และยังแสดงถึงการแสวงหาความสุขด้านจิตใจ และร่างกาย เพราะการแสดงจะช่วยตอบสนองด้านความสนุกสนาน ความรื่นรมย์ บันเทิงให้แก่ชนชั้นสูงหรือผู้รับชม ส่วนโรงยิม เป็นสัญลักษณ์แห่งความเท่าเทียมกัน และเป็นสถานที่ที่เปิดโอกาสให้คนทุกกลุ่มที่มีความแตกต่างกันได้มีโอกาสทำตามฝันของตัวเอง โดยไม่มีการแบ่งแยกเหยียดหยาม หรือถูกขัดขวางจากสังคม จึงเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมืองในเรื่องความเสมอภาคในสังคม และความเสมอภาคทางด้านโอกาส ด้วยรางวัลสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จในหน้าที่การงาน แสดงให้เห็นถึงการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม จากการขยัน มุ่งมานะจนประสบความสำเร็จ เพื่อบังเกิดผลประโยชน์อื่น ที่ตามมาคือ ทรัพย์สิน เงินทองหรือทุน

6. มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view)

จากการวิเคราะห์ภาพยนตร์เรื่องนี้ใช้ มุมมองการเล่าเรื่องผ่านบุคคลที่สาม คือผู้เล่าเรื่องเป็นบุคคลที่สามที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวละคร และพัวพันอยู่ในเหตุการณ์ ซึ่งในภาพยนตร์เรื่องนี้ให้ตัวละครสแครบเป็นคนที่เล่าเรื่องทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ สแครบเป็นนักมวยในสังกัดของแฟรงก์ที่แฟรงก์สั่งขึ้นชกชิงแชมป์ แต่ถูกคู่ต่อสู้ชกจนบาดเจ็บสาหัสซึ่งแฟรงก์ไม่ได้ทำการยกเลิกการชกเพราะสแครบขอไว้ จนในที่สุดสแครบต้องเสียชีวิตไปหนึ่งข้าง และจบชีวิตการเป็นนักมวยลง หลังจากนั้นแฟรงก์ก็ไม่เคยยกยตัวเองอีกเลย สแครบและแฟรงก์ก็ได้กลายเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันมาตลอด ดังนั้นการเล่าเรื่องในภาพยนตร์จึงเป็นการเล่าเรื่องผ่านมุมมองของชายพิวดำ ที่มีปมในอดีตอันปวดร้าว ที่ไม่สามารถทำตามความฝันของตัวเองได้สำเร็จ ซึ่งเขานั้นไม่เคยได้รับความสุขที่แท้จริง เพราะสุดท้ายแม้เขาจะไปไกลได้แค่ไหนเขาก็ต้องกลับมาสู่จุดเดิมและไม่สามารถเดินหน้าได้อีก การเล่าเรื่องจึงถูกถ่ายทอดในลักษณะที่เป็นการเน้นในเรื่องการต่อสู้ชีวิต ของเหล่าตัวละครที่มีปมในอดีตที่เจ็บปวดเช่นเดียวกับผู้เล่า ชีวิตไม่ได้สุขสบายเหมือนคนอื่น ต้องดิ้นรนและทำงานอย่างหนักเพื่อให้ได้มาซึ่งความสุข นอกจากนี้ผู้เล่ายังพยายามให้ความสำคัญกับโอกาสที่ทุกคนควรจะได้อย่างเท่าเทียมกัน ไร้ซึ่งการแบ่งแยก ดูถูก และเหยียดหยามเพื่อนมนุษย์ ซึ่งในสังคมยังมีพฤติกรรมเช่นนี้อยู่ไม่น้อย ถึงแม้ว่าเราจะมองเห็น หรือมองไม่เห็นก็ตาม ผ

จากผลการวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง พบว่า มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมือง ในด้านความเสมอภาคทางสังคม ที่ต้องการไม่ให้เกิดการแบ่งแยกเพศ อายุ เชื้อชาติ และชนชั้นทางสังคม ต้องการให้สังคมเคารพในความเท่าเทียมกัน ซึ่งในสังคมยังพบว่ามีความไม่เท่าเทียมกันอยู่มาก เป็นสาเหตุให้ทุกคนต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งความเท่าเทียมกัน และความเสมอภาคด้านโอกาส ทุกคนได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาความสามารถของตนเอง เพื่อความก้าวหน้าในชีวิต และโอกาสที่ให้ได้มาซึ่งวัตถุสิ่งของ มีทรัพย์สินในครอบครอง นอกจากนี้ยังถ่ายทอดในประเด็นเรื่องการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม ที่ตัวละครในเรื่องถูกเล่าในมุมมองที่มีการฝึกฝนอย่างหนัก เพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุ สิ่งของ เงินทอง มาช่วยยกระดับชีวิตให้ดีขึ้น

7. แก่นความคิด (Theme)

จากการวิเคราะห์พบแก่นความคิดหลักของภาพยนตร์ ดังนี้

แก่นความคิดของภาพยนตร์เรื่องนี้ เป็นการพิสูจน์ตัวเองของผู้หญิงคนหนึ่งที่ต้องการทำความฝันอันยิ่งใหญ่ให้เป็นจริง เพื่อชีวิตที่ดีกว่าเดิม เพื่อการแสวงหาความสุขในเรื่องวัตถุ ทุนนิยม ที่สังคมมนุษย์ทุกคนมีความต้องการและผลักดันตัวเองในทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มา แต่การที่เธอเป็นผู้หญิงจึงเป็นอุปสรรคสำคัญ ดังนั้นมีเพียงความตั้งใจ ความมุ่งมั่น และความไม่ย่อท้อเท่านั้น ที่จะทำให้ไปถึงฝันอันยิ่งใหญ่ และสามารถพิสูจน์ตัวเองให้ทุกคนเห็นและยอมรับในความสามารถของตนเองว่า ผู้หญิงก็มีความสามารถไม่แพ้ผู้ชาย แต่สิ่งที่ได้มานั้นอาจไม่ได้อยู่กับเราไปตลอด หรือเราอาจจะไม่ได้อยู่ชื่นชมกับความสำเร็จได้ยาวนานอย่างที่คิด เพราะคนเรา ต้องเกิด แก่ เจ็บ ตาย ซึ่งเราไม่สามารถรู้ได้เลยว่าเมื่อไหร่ และวันไหนจะมาถึง ดังนั้นถ้าเรามีความฝันจงวิ่งตามความฝันอย่างร้อช้า หรือไม่กล้าที่จะทำมัน จงทำความฝันนั้นให้เป็นจริง และอย่าย่อท้อไม่ว่าตนเองจะอยู่ในสถานะใดในสังคมก็ตาม ทุกคนมีสิทธิที่จะทำตามความฝันของตนให้เป็นจริงอย่างเท่าเทียมกัน

จากแก่นความคิดข้างต้นได้พบว่า มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมือง ในเรื่องของความเสมอภาคในสังคม ที่เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การทำความฝันให้เป็นจริงนั้นเป็นไปได้อย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นเพศใด เชื้อชาติใด หรือชนชั้นใด ในเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ คือให้อิสระอย่างกว้างขวางที่จะกระทำ หรือปฏิบัติสิ่งใดก็ได้ตามความต้องการ ที่จะช่วยให้ความฝันนั้นเป็นจริง รวมถึงช่วยสร้างความมั่งคั่ง ร่ำรวย เพื่อเลื่อนฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ในเรื่องการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนต้องการแสวงหา เพื่อนำมาสร้างความสุขให้กับตนเอง และครอบครัว ซึ่งวัตถุสิ่งของ และเงินทองเหล่านั้นจะช่วยสร้างชีวิต และความ เป็นอยู่ที่ดีขึ้นในสังคมทุนนิยมเช่นนี้

บทสรุปประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby

จากการวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ พบว่าภาพยนตร์มีการถ่ายทอดประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน ตามประเด็นหลักคือ สิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค และการแสวงหาความสุข ในเรื่องสิทธิและเสรีภาพ จะเป็นการพูดถึงสิทธิและเสรีภาพในการกระทำส่วนใหญ่ ในลักษณะของการกระทำสิ่งใดก็ได้เพื่อให้ฝันเป็นจริง เพื่อเกิดความก้าวหน้า และเพื่อความมั่งคั่งในชีวิต นอกจากนี้ยังพูดถึงสิทธิในความเป็นส่วนตัวที่บุคคลสามารถตายได้ด้วยความสะดวกใจ เช่นเดียวกับแม็กกี้ในเรื่องความเสมอภาค จะถ่ายทอดความเสมอภาคทางสังคมเป็นส่วนใหญ่ พูดถึงในเรื่องความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ เชื้อชาติ อายุ ร่างกาย และชนชั้น ทุกคนมีสิทธิที่จะฝันและทำให้ฝันเป็นจริงได้ โดยไม่ถูกขัดขวางจากการถูกรังแกเหยียดหยาม และกลั่นแกล้ง ยังมีความเสมอภาคด้านโอกาส ทุกคนสามารถได้รับโอกาสเท่ากันเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุสิ่งของ และการพัฒนาความสามารถของตนเองเพื่อความก้าวหน้าในชีวิต ในเรื่องการแสวงหาความสุข จะเป็นการถ่ายทอดเรื่องการแสวงหาวัตถุนิยมเป็นส่วนใหญ่ เพราะสิ่งที่ทุกคนพยายามต่อสู้ อดทน ไม่ย่อท้อ เป็นการทำตามความฝันให้เป็นจริง เพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุสิ่งของที่เชื่อว่าจะสร้างความสุขให้กับตนเองและครอบครัวมาเก็บไว้ในครอบครอง หรือสะสมสิ่งที่มีคุณค่าให้ได้มากที่สุด และการแสวงหาความสุขด้านจิตใจ และร่างกาย การหาความรื่นรมย์ บันเทิงใจ เพื่อความสุขทางจิตใจของตนเอง

ภาพยนตร์เรื่อง Argo หรือ แผนฉกฟ้าแลบลวงสะท้านโลก

ภาพที่ 4 ใบปิดภาพยนตร์เรื่อง Argo

1. ตัวละคร (Character)

จากการวิเคราะห์ตัวละครของภาพยนตร์ พบว่าตัวละครในภาพยนตร์ที่ปรากฏประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองมีดังนี้

โทนี่: เป็นซีไอหนุ่มที่มีความมุ่งมั่น เอาจริงเอาจังกับงาน สุขุมรอบคอบ เป็นคนเงียบ ไม่ค่อยพูด หรือโต้แย้ง แต่ถ้าสิ่งไหนที่ดูแล้วมันผิดเขาจะพูดสิ่งที่คิดออกมาอย่างตรงไปตรงมา เชื่อมั่นในความคิดของตัวเอง มั่นใจในการทำงานของตน และคิดว่าสิ่งที่ตนคิดนั้นจะต้องสำเร็จ มีความดีใจ ถ้าสิ่งนั้นเขามั่นใจว่ามันถูกต้องแล้วก็จะทำตามความรู้สึกของตัวเอง แม้จะเป็นเรื่องที่ต้องเสี่ยงก็ตาม เป็นคนที่เสียสละ เสียชีวิตเพื่อช่วยคนที่ไม่รู้จักรู้จัก ไม่ใช่เพียงแค่ว่าเป็นหน้าที่ แต่เขาถือคติ “จะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”

จอห์น แฮมเบอร์: เป็นช่างแต่งหน้าเอฟเฟ็ค ระดับมืออาชีพ หรือระดับมือฮอลลีวูด ประสบความสำเร็จอย่างมากเป็นเพื่อนกับโทนี่ ยอมร่วมมือ และให้ความช่วยกับโทนี่ในการช่วยเหลือชาวอเมริกันทั้ง 6 โดยไม่คิดทั้งๆที่รู้ว่าจะไม่ได้อะไรตอบแทน

เลสเตอร์: เป็นผู้อำนวยการสร้างหนังชื่อดัง ประสบความสำเร็จได้รางวัลมากมายมีแต่นับถือ และเป็นที่รู้จักเป็นมีอารมณืขัน ปากร้ายแต่ใจดี มั่งคั่งร่ำรวย ชอบความสบายและหรูหรา แต่ไม่ชอบอะไรที่เป็นทางการ อยู่ตัวคนเดียวหย่ากับภรรยาเพราะทำงานหนักจนไม่มีเวลาให้ครอบครัว ได้เสียสละเงินทุน และเวลาเพื่อช่วยเหลือชาวอเมริกันทั้ง 6 คนทั้งที่รู้ว่าไม่ได้อะไรตอบแทนหรือกลับคืนมา

เจ้าหน้าที่รัฐบาล: กระตือรือร้นเพื่อที่จะช่วยเหลือชาวอเมริกันทั้งที่ถูกจับเป็นตัวประกัน และหลบหนีไปได้ เพราะต้องปกป้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนพลเรือนสหรัฐทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ในประเทศหรือนอกประเทศก็ตาม นอกจากนี้ยังทำหน้าที่แทรกแซงประเทศอื่นเพื่อช่วยเหลือให้ประเทศนั้นมีความก้าวหน้า และประชาชนได้รับสิทธิและเสรีภาพซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์พึงมี และนำไปสู่ประชาธิปไตย และยังช่วยเหลือพระเจ้าซาร์ให้พ้นจากการถูกลงโทษ และเพื่อหวังผลประโยชน์จากพระเจ้าซาร์ กล่าวการขายหน้าต่อชาติต่างๆทั่วโลกเป็นอย่างมาก

โจ: หนึ่งในชาวอเมริกันที่หลบหนีไปได้ เป็นคนฉลาด หัวแข็ง ไม่ไว้ใจใครง่ายๆ มองโลกในแง่ร้าย รักความก้าวหน้าจนไม่สนใจสิ่งรอบข้าง เขาจึงมาทำงานที่สถานทูตสหรัฐอเมริกา ใน

ประเทศอิหร่าน ซึ่งในช่วงแรกของการประท้วงกรรยาของเขาเตือนให้กลับประเทศสหรัฐอเมริกา แต่เขาเลือกที่จะอยู่เพราะคิดว่ามันดีสำหรับตัวเอง มีความกลัวต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

จากการวิเคราะห์ลักษณะของตัวละครในภาพยนตร์ พบว่ามีประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองซ่อนอยู่ในตัวละครดังนี้

โทนี่: ถ่ายทอดในเรื่องถึงสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ ที่โทนี่เป็นคนที่ทำตามความถูกต้อง สิ่งใดที่เขาคิดว่าผิดก็จะไม่ปฏิบัติตาม ถึงแม้ว่าต้องเสี่ยงกับผลที่ตามมา เหมือนตอนที่โทนี่ปฏิเสธคำสั่งของรัฐบาล โดยเอาชีวิตของชาวอเมริกันทั้ง 6 คนและตัวเอง รวมถึงความขายหน้าของประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเดิมพัน เป็นเพราะการให้อิสระและเสรีภาพในการกระทำทุกวิธีเพื่อความสำเร็จ และถ่ายทอดสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก จากการที่โทนี่มีสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวทำให้โทนี่มีความกล้าที่จะแสดงออกทางความคิดเห็นของตนเองต่อผู้อื่น พูดยในสิ่งที่ถูกต้องไม่ว่าสิ่งนั้นจะกระทบหรือไม่กระทบต่อผู้อื่นก็ตาม

โจ: ก็มีลักษณะที่ตรงตามสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ ตรงที่รักความก้าวหน้าจนเลือกที่จะมาทำงานในสถานทูตสหรัฐอเมริกาในประเทศอิหร่านทั้งที่รู้ว่ามีการประท้วง และเมื่อรู้ว่าการณ์หนักขึ้นก็ยังไม่ยอมกลับประเทศ เพราะ โจคิดว่าที่นี่ดีสำหรับเขามากที่สุด

เจ้าหน้าที่รัฐบาล แสดงประเด็นสิทธิและเสรีภาพของความเป็นมนุษย์ได้มีการนำเสนอในลักษณะของการปกป้องโดยบุคคล หรือตัวละคร รัฐบาลสหรัฐ ได้ใช้อำนาจในการรักษาและปกป้องสิทธิและเสรีภาพ ของชาวอเมริกันทั้งที่ถูกจับเป็นตัวประกันและที่หนีรอดจากสถานทูตออกมาได้ เพื่อให้รอดจากการถูกจับเป็นตัวประกัน นอกจากนี้ยังเป็นการแทรกแซง ข้ามประเทศของสหรัฐอเมริกา กับประเทศอิหร่าน ในลักษณะตำรวจโลกเพื่อหวังว่าจะสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นให้แก่ประชาชนชาวอิหร่าน สร้างความก้าวหน้าให้ประเทศอิหร่าน เพื่อนำไปสู่ประชาธิปไตยที่ทุกคนที่สิทธิและเสรีภาพเท่ากันและการแทรกแซงและช่วยเหลือของพระเจ้าชาร์รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ผลประโยชน์จากรัฐบาลพระเจ้าชาร์กับไปให้ประเทศของตน เป็นการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม

เลสเตอร์: เป็นตัวละครที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานซึ่งบอกว่า เลสเตอร์เป็นคนขยันทำงาน ทำงานหนักจนทำให้เขาประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน บางทีทำงานหนักจนไม่มีเวลาให้ครอบครัวทำให้ต้องหย่าร้างกันและแยกกันอยู่ ซึ่งจากความสำเร็จจากการทำงานหนัก

ผลที่ตามมาคือความร่ำรวย มั่งคั่ง และมั่นคงในชีวิต เลสเตอร์ยังชอบความโอ้อาหารหรรษา และชอบใช้ชีวิตที่สะดวกสบาย ด้วยลักษณะของเลสเตอร์จึงแสดงให้เห็นถึงการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม

จอห์น แคมเบอร์: ก็สื่อถึงประเด็นการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม จากการที่เขาได้รับฉายาว่าฝีมือการแต่งหน้าเอฟเฟกต์ระดับฮอลลีวู้ด ประสบความสำเร็จอย่างมากและเป็นที่รู้จัก ซึ่งการทำงานหนักจนประสบความสำเร็จเช่นนี้ก็เพื่อ วัตถุประสงค์ของ ทรัพย์สินและเงินทอง ที่จะสร้างความสุขให้กับชีวิต

2. โครงเรื่อง (Plot)

2.1 การเริ่มเรื่อง (Exposition)

ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาพยนตร์ที่สร้างจากเรื่องจริง คือ “วิกฤติจับตัวประกันในอิหร่าน” ในปี ค.ศ.1979 เป็นเหตุการณ์ทางการเมืองระหว่างอิหร่านกับสหรัฐอเมริกา ดังนั้น ภาพยนตร์จึงได้มีการเริ่มเรื่องด้วยภาพยนตร์สารคดี เพื่อเล่าถึงเหตุการณ์ในครั้งนั้นให้ผู้ชมเข้าใจถึงเรื่องราวของเหตุการณ์จริง ถึงความขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกาและอิหร่านซึ่งเกิดจากการที่รัฐบาลของพระเจ้าชาห์คดียี่ประชาชนชาวอิหร่านมาเป็นเวลานาน โดยได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกาเพราะมีผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน จนทำให้ประชาชนลุกขึ้นมาขับไล่พระเจ้าชาห์ แต่พระองค์ได้ลี้ภัยและทำการรักษาโรคมะเร็งอยู่ที่สหรัฐอเมริกา ซึ่งสหรัฐอเมริกาได้ให้ความช่วยเหลือให้ที่พำนักกับพระเจ้าชาห์จนทำให้เกิดการประท้วงครั้งใหญ่ขึ้นในอิหร่านที่หน้าสถานทูตสหรัฐ โดยมีทั้งประชาชน นักศึกษา ศตรียออกมาประท้วงกันที่หน้าสถานทูตสหรัฐอเมริกาในกรุงเตหะราน เพื่อให้สหรัฐอเมริกาส่งตัวพระเจ้าชาห์มารับโทษที่ประเทศอิหร่าน หน้าสถานทูตเต็มไปด้วยผู้ประท้วงจำนวนมากและมีอาวุธ ผู้ประท้วงชาวอิหร่านได้บุกจับตัวชาวอเมริกันในสถานทูตไปเป็นตัวประกันได้ทั้งหมดถึง 52 คน แต่ผู้ประท้วงชาวอิหร่านไม่รู้ว่า ยังมีชาวอเมริกันอีก 6 คนที่หนีออกไปจากสถานทูตได้ในช่วงโกลาหล และหลบหนีไปอาศัยอยู่ที่บ้านพักของเอกอัครราชทูตแคนาดา

2.2 การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)

ในส่วนรัฐบาลสหรัฐอเมริกาพอทราบเรื่องก็รีบหาทางช่วยเหลือตัวประกันทั้งหมด โดยเฉพาะชาวอเมริกันทั้ง 6 คนที่หลบอยู่ในบ้านเอกอัครราชทูตแคนาดา เพราะถ้าเกิดจับได้

ทั้งเอกอัครราชทูต และชาวอเมริกันทั้ง 6 คน จะถูกลงโทษหนักกว่าตัวประกันที่ถูกจับไปแล้ว รัฐบาลจึงได้เรียกตัวผู้ที่เกี่ยวข้องมาหารือ เพื่อหาช่องทางและวิธีในการช่วยชาวอเมริกันทั้ง 6 คนที่หลบซ่อนตัวอยู่ ซึ่งโทนี่ เป็นเจ้าหน้าที่ซีไอเอได้เสนอวิธีการปลอมตัวเข้าไปในประเทศอิหร่าน เพื่อช่วยเหลือชาวอเมริกันทั้ง 6 คน โดยใช้แผนทีมสร้างภาพยนตร์ชาวแคนาดา ที่ต้องการเข้าไปหาสถานที่ในการถ่ายทำภาพยนตร์ไซไฟ ทางหัวหน้าระดับสูงได้ยอมให้โทนี่ไปจัดเตรียมแผนการมา โดยเร็ว ก่อนที่ กองกำลังอิหร่านจะทราบว่า มีชาวอเมริกัน 6 คนหายตัวไป โทนี่จึงเดินทางไปทีฮอลลิวูดให้จอห์น แชมเบอร์ ช่างแต่งหน้าเอฟเฟ็คมีอรางวัลออสการ์ช่วยเตรียมแผนการ โดยอธิบายถึงภารกิจที่จะทำการสร้างภาพยนตร์ปลอมขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือชาวอเมริกันทั้ง 6 คน แชมเบอร์จึงพาโทนี่ไปหาคนที่มีความรู้ในการสร้างภาพยนตร์และสามารถช่วยโทนี่ได้ คือเลสเตอร์ เป็นผู้อำนวยการผู้มีเส้นสายเครือข่าย ทั้งสามคนช่วยกันเลือกภาพยนตร์ ซึ่งโทนี่ได้เลือกบทภาพยนตร์เรื่อง Argo มาใช้ในการสร้างภาพยนตร์ปลอม ทุกอย่างเป็นไปตามแผน และได้รับการอนุมัติจากกระทรวงการต่างประเทศในที่สุด หลังจากนั้นโทนี่ต้องรับผิดชอบในหน้าที่ และแผนการของตนเองโดยต้องเดินทางไปปฏิบัติการครั้งนี้เพียงคนเดียวและจะให้ใครทราบไม่ได้ นอกจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ถ้าทำพลาด รัฐบาลก็จะไม่รู้ไม่เห็นกับเรื่องนี้

2.3 ภาวะวิกฤติ (Climax)

ในที่สุดโทนี่ก็สามารถเข้าไปหาชาวอเมริกันทั้ง 6 คนที่บ้านพักของเอกอัครราชทูตแคนาดา และทำการเตรียมตัว เตรียมความพร้อมให้กับทุกคนว่าจะต้องปลอมตัวให้เป็นใครบ้าง แต่หนทางแห่งความสำเร็จไม่ได้ราบรื่นนักเมื่อหัวหน้ากองกำลังทราบถึงการมาเยือนเพื่อหาสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ จึงได้เชิญให้ทั้งหมดออกไปที่ตลาดบazaar โทนี่และทุกคนจึงต้องทำตามความต้องการในครั้งนี้ ซึ่งการไปทำการกิจที่ตลาดบazaar ก็มีอุปสรรคเกิดขึ้นจนเกือบทำให้จับได้ แต่สุดท้ายก็ผ่านไปได้ด้วยดี ดังนั้นทุกคนจึงกลับมาที่บ้านพักของเอกอัครราชทูตแคนาดาอย่างปลอดภัย และเตรียมตัวเพื่อการเดินทางในวันพรุ่งนี้ แต่ก็ต้องมีอุปสรรคอีกครั้งเมื่อโทนี่ได้รับโทรศัพท์ในการบอกยกเลิกแผนการทั้งหมดของโทนี่ ทำให้โทนี่คิดทบทวนอยู่ทั้งคืนถึงเรื่องภารกิจครั้งนี้ จนในที่สุดโทนี่ก็ตัดสินใจที่จะทำตามแผนการต่อไป โดยฝ่าฝืนไม่ทำตามคำสั่งจากกระทรวงต่างประเทศ จึงดำเนินการตามแผนโดยพาชาวอเมริกันทั้ง 6 คนออกจากบ้านพักของเอกอัครราชทูตแคนาดา โคนพาทุกคนไปที่สนามบินกรุงเตหะราน ต้องผ่านด่านตรวจที่เข้มงวดทำเอาโทนี่ และชาวอเมริกันทั้ง 6 คนต่างลุ้นว่าจะถูกจับได้หรือไม่ แต่สุดท้ายก็ผ่านเข้าไปขึ้นเครื่องบินได้ในที่สุด ซึ่งในขณะนั้นเองที่โทนี่และชาวอเมริกันทั้ง 6 คน กำลังอยู่ในขั้นตอนการเดินทางของสนามบิน หัวหน้ากองกำลังอิหร่านได้ทราบแล้วว่าชาวอเมริกันทั้ง 6 คนที่หายตัวไปนั้น

คือคนแคนาดาที่เข้ามาหาสถานที่ถ่ายทำทั้งหมดจึงรีบเดินทางมาที่บ้านพักของเอกอัครราชทูตแคนาดา แต่ไม่พบว่ามีใครอยู่แล้ว จึงโทรแจ้งไปที่สนามบินกรุงเทพให้ดักสกัดไว้ ทำให้เหล่านักล่าสัตว์ชาวอเมริกันวิ่งบุกเข้าไปที่ลานบิน ขับรถไล่ตามเครื่องบินที่โทนี่กับชาวอเมริกันทั้ง 6 คนโดยสารอยู่บนเครื่อง

2.4 ภาวะคลี่คลาย (Falling Action)

เครื่องบินที่โทนี่และชาวอเมริกันทั้ง 6 คนโดยสารนั้นได้ทำการบินขึ้นฟ้า และบินออกนอกอาณาเขตประเทศอิหร่าน จึงเป็นสัญญาณบอกถึงความคลี่คลายของเรื่องในปมปัญหาต่างๆ ลง ทุกคนกลับมายังประเทศสหรัฐอเมริกาอย่างปลอดภัย การกิจครั้งนี้ถือว่าเป็นความสำเร็จครั้งยิ่งใหญ่ของโทนี่, แคมป์เบอร์, เลสเตอร์ และทีมซีไอเอทุกคนที่ช่วยกันทำให้ภารกิจช่วยเหลือชีวิตชาวอเมริกันทั้ง 6 คน ในครั้งนี้ประสบความสำเร็จ

2.5 การยุติเรื่องราว (Ending)

ถึงแม้ว่าการกิจนี้จะสำเร็จด้วยความร่วมมือของซีไอเอ, โทนี่, แคมป์เบอร์ และ เลสเตอร์ แต่ก็ต้องถูกเก็บเป็นความลับ ทั้งภารกิจและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน โดยให้เอกอัครราชทูตแคนาดา และประเทศแคนาดากลายเป็นวีรบุรุษไป เพราะรัฐบาลถือว่าปฏิบัติการนี้เป็นความลับ แม้กระทั่งการมอบเหรียญกล้าหาญให้แก่โทนี่ก็ต้องเก็บเป็นความลับไม่สามารถบอกใครได้ แต่ทุกคนก็เข้าใจและภาคภูมิใจในการปฏิบัติการกิจครั้งนี้เปรียบเหมือนการได้รับชัยชนะอย่างหนึ่ง

จากโครงเรื่องดังกล่าวพบว่า ภาพยนตร์มีการถ่ายทอดประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันดังนี้

สิทธิและเสรีภาพ ในภาพยนตร์เรื่องนี้มีการนำเสนอประเด็นสิทธิและเสรีภาพในสองลักษณะคือ ประชาชนเป็นคนใช้สิทธิและเสรีภาพ จะเป็นในเรื่องของสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองจะเห็นได้ชัดที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการที่ประชาชนอิหร่านออกมาประท้วง เพื่อเรียกร้องความต้องการของประชาชนต่อรัฐบาลในประเทศและรัฐบาลสหรัฐ รวมไปถึงการประท้วงเพื่อขับไล่รัฐบาลของพระเจ้าชาร์ที่กคจี ข่มเหง เอาเปรียบและฉ้อโกงสิทธิเสรีภาพของประชาชน การกระทำเช่นนี้เป็นการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามหลักประชาธิปไตย ซึ่งในภาพยนตร์เรื่องนี้สื่อออกมาได้อย่างชัดเจน ถึงแม้ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้จะนำเสนอสิทธิและเสรีภาพทางที่ประชาชน

ต้องมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งการประท้วงไม่ใช่สิ่งที่ผิดในสังคมประชาธิปไตย แต่ภาพยนตร์ก็ไม่ได้สื่อออกมาในด้านบวกเพียงด้านเดียว แต่ยังสื่อออกมาในด้านลบด้วย ว่าการประท้วงจะเป็นไปได้นั้นก็ต้องเคารพสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ห้ามละเมิดหรือทำอันตรายใดๆ กับบุคคลอื่นที่มีความเห็นต่างจากกลุ่มผู้ประท้วง การประท้วงจึงจะต้องตามหลักประชาธิปไตย ลักษณะที่สองเป็นสิ่งที่ทางการเมือง หรือรัฐบาลสหรัฐอเมริกาเป็นฝ่ายใช้อำนาจเพื่อปกป้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นประชาชนพลเมืองของสหรัฐอเมริกาที่ถูกคุกคามและละเมิดสิทธิและเสรีภาพในขณะที่อยู่ในต่างประเทศ ไปจนถึงเข้าแทรกแซงประเทศอื่น ซึ่งในที่นี้คือประเทศอิหร่าน คล้ายกับการเป็นตำรวจโลกคอยให้ความช่วยเหลือ แก่รัฐบาลพระเจ้าซาร์ รวมถึงการให้พระเจ้าซาร์ลี้ภัยมาที่สหรัฐอเมริกา และทำการรักษาโรคมะเร็ง การที่รัฐบาลทำเช่นนี้เพื่อปกป้องสิทธิและเสรีภาพให้กับประชาชน หรือปัจเจกชนในชาติอื่นเพื่อไม่ให้ถูกกดขี่อย่างไร้ความยุติธรรม เป็นการเข้ามาใกล้เคียงช่วยเหลือไม่ให้พระเจ้าซาร์ต้องถูกลงโทษอย่างทารุณมากกว่าที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ยังพบสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ ที่โทนี่ตัดสินใจที่จะดำเนินแผนการตามเดิมโดยขัดคำสั่งของกระทรวงการต่างประเทศที่สั่งให้ยกเลิกแผน ถือเป็นการกระทำที่เด็ดเดี่ยวเพราะถ้าเกิดอะไรขึ้นโทนี่ต้องรับผิดชอบกับผลที่ตามมา การที่โทนี่เลือกจะใช้สิทธิและเสรีภาพในการกระทำเช่นนี้ เพื่อพิสูจน์ถึงความสามารถของตัวเองว่าแผนการของโทนี่นั้น สามารถช่วยชาวอเมริกันทั้ง 6 คนนั้นได้ และแผนการของเขาต้องประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน ถือเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพด้านนี้เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในทุกเรื่อง

การแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม จากการวิเคราะห์ตามโครงเรื่องสิ่งที่พบอีกเรื่อง คือ การหาความสุขของรัฐบาลจากการที่เข้าแทรกแซงช่วยเหลือรัฐบาลพระเจ้าซาร์นอกจากจะเพื่อความเป็นประชาธิปไตย และนำไปสู่สิทธิและเสรีภาพต่อประชาชนชาวอิหร่าน รัฐบาลยังแทรกแซงเพื่อหวังผลประโยชน์จากการเข้าช่วยเหลือรัฐบาล เพื่อนำผลประโยชน์เหล่านั้นไปให้แก่ประชาชนพลเมืองสหรัฐอเมริกา ถือเป็นการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยมอีกอย่างหนึ่งผ่านทางรัฐบาล

3. ความขัดแย้ง (Conflict)

จากการวิเคราะห์พบความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร ความขัดแย้งระหว่างตัวละคร และความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมดังนี้

ตารางที่ 5 ความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครของภาพยนตร์เรื่อง Argo

ตัวละคร	ความขัดแย้ง
เลสเตอร์	- มีความอยากช่วยเหลือชาวอเมริกันทั้ง 6 คนที่ต้องหลบซ่อนอยู่ในบ้านพักเอกอัครราชทูตแคนาดา ถ้ากองกำลังอิหร่านจับได้ก็จะถูกจับประหารชีวิต - มีความสับสนที่จะไม่เข้าไปให้ความช่วยเหลือโทนี่ เพื่อพาชาวอเมริกันทั้ง 6 คนหลบหนีออกนอกประเทศอิหร่าน เพราะไม่อยากจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวมันเป็นเรื่องที่ใหญ่เกินกว่าเขาจะทำได้ และกลัวว่าจะทำไม่สำเร็จ

ตารางที่ 6 ความขัดแย้งระหว่างตัวละครของภาพยนตร์เรื่อง Argo

คู่ขัดแย้ง	ความขัดแย้ง
พระเจ้าชาร์กับประชาชนชาวอิหร่าน	ประชาชนชาวอิหร่าน – เรียกร้องความยุติธรรมให้กับสังคม และพลเมืองประเทศเดียวกัน เพื่อขับไล่รัฐบาลพระเจ้าชาร์ และนำพระเจ้าชาร์มาลงโทษ พระเจ้าชาร์ – กดขี่ เอารัดเอาเปรียบประชาชน ทำให้ประชาชนต้องอยู่อย่างแร้งแค้น และทุกข์ทรมาน
รัฐบาลสหรัฐกับผู้ประท้วงชาวอิหร่าน	รัฐบาลสหรัฐ – ช่วยเหลือพระเจ้าชาร์ให้ที่พำนักและลี้ภัย รวมถึงรักษาโรคมะเร็งให้กับพระเจ้าชาร์เพื่อป้องกันการโค่นลงโทษอย่างโหดร้ายเกินกว่าเหตุ ประชาชนชาวอิหร่าน – ต้องการให้รัฐบาลสหรัฐส่งตัวพระเจ้าชาร์คืนกลับมารับการลงโทษในประเทศอิหร่าน และเมื่อรัฐบาลสหรัฐไม่ส่งตัวพระเจ้าชาร์กลับมา ผู้ประท้วงชาวอิหร่านจึงได้บุกจับเจ้าหน้าที่ในสถานทูตเป็นตัวประกัน

ตารางที่ 6 (ต่อ)

คู่ขัดแย้ง	ความขัดแย้ง
โทนี่กับเจ้าหน้าที่รัฐบาล	โทนี่ – ต้องการที่จะช่วยชาวอเมริกันทั้ง 6 คน ให้หลบหนีออกมาได้อย่างปลอดภัยด้วยแผนการที่โทนี่คิดว่ารอบคอบและดีที่สุดสำหรับทุกฝ่าย และถ้ายกเลิกกลางคันในตอนนี้เป็นอันตรายต่อชาวอเมริกันทั้ง 6 คน โทนี่จึงตัดสินใจจะเมิดคำสั่งของรัฐบาล
เจ้าหน้าที่รัฐบาล – ยกเลิก	แผนการของโทนี่เพราะกลัวว่าถ้าผิดพลาดจะสร้างความเสียหายให้กับประเทศสหรัฐอเมริกาได้

ตารางที่ 7 ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสภาพแวดล้อมของภาพยนตร์เรื่อง Argo

ตัวละคร	สภาพแวดล้อม
ประชาชนชาวอิหร่าน – ลูกขึ้นมาทำการประท้วงเพื่อเรียกร้องในสิ่งที่ต้องการ คือการขับไล่รัฐบาลที่กดขี่ประชาชน จนประชาชนต้องอยู่อย่างแร้นแค้น แต่รัฐบาลกับสุขสบาย	สภาพสังคม - สังคมที่มีแต่ความกดขี่ เอารัดเอาเปรียบ มีแต่ความยากจน ขาดไร้ ขาดแคลนอาหาร ซึ่งเกิดจากการกระทำของรัฐบาลพระเจ้าชาร์

จากตารางแสดงความขัดแย้งข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

ความขัดแย้งภายในจิตใจได้ถ่ายทอดประเด็นวัฒนธรรมทางการเมือง ในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของความเป็นมนุษย์เลสเตอร์มีความต้องการที่จะปกป้องสิทธิและเสรีภาพของชาวอเมริกันทั้ง 6 คน ในตอนแรกเลสเตอร์พยายามที่จะปฏิเสธคำขอของโทนี่ที่จะให้ร่วมมือกันเพื่อช่วยชาวอเมริกันทั้ง 6 คนที่กำลังหลบซ่อนอยู่ และมีอันตรายมากกว่าถ้าถูกจับได้ว่ามีเจ้าหน้าที่ในสถานทูตหายหลบหนีไป แต่เมื่อเลสเตอร์ได้เห็นภาพตัวประกันคนอื่นที่ถูกจับมัดมือ ปิดตา อยู่ท่ามกลางผู้ชุมนุมประท้วงที่กำลังบ้าคลั่ง ทำให้เลสเตอร์เกิดความลังเลใจในการให้คำตอบกับโทนี่ แต่ในที่สุดเลสเตอร์ก็ตกลงช่วยโทนี่ในการช่วยเหลือชาวอเมริกันทั้ง 6 คน

ความขัดแย้งระหว่างตัวละครในภาพยนตร์ พระเจ้าชาร์กับประชาชน ความขัดแย้งของทั้งคู่ แสดงถึงสิทธิและเสรีภาพทางการเมือง ที่ประชาชนต้องแสดงเจตนารมณ์ทางการเมือง แสดงความคิดเห็น และลุกขึ้นมาขับไล่ ประท้วงรัฐบาลพระเจ้าชาร์ เพราะทำให้ประชาชนยากจน ลำบาก และถูกกดขี่อย่างมากในสมัยที่พระเจ้าชาร์เป็นรัฐบาลปกครองประเทศ ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลสหรัฐกับผู้ประท้วง ก็สื่อถึงสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองเช่นกัน การที่รัฐบาลช่วยเหลือ และให้ที่หลบภัยแก่พระเจ้าชาร์ ทำให้ประชาชนชาวอิหร่านลุกขึ้นมาเรียกร้อง ในสิ่งที่ผู้ประท้วงชาวอิหร่านต้องการคือการนำตัวพระเจ้าชาร์คืนกลับมารับการลงโทษ ทำให้ประชาชนชาวอิหร่านเกลียดชังสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างมาก ความขัดแย้งระหว่างโทนี กับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา เป็นความขัดแย้งที่โทนีไม่ทำตามคำสั่งของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ที่เบี่ยงเบนสั่งให้ยกเลิกแผนการของโทนีทั้งหมด แต่โทนีเลือกที่จะไม่ปฏิบัติตาม เพราะเป็นห่วงความปลอดภัยของชาวอเมริกันทั้ง 6 คน เป็นการแสดงถึงสิทธิและเสรีภาพในการกระทำของโทนีที่เลือกจะไม่ปฏิบัติตาม และทำตามความรู้สึกของตัวเอง

ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสภาพแวดล้อมความขัดแย้งระหว่างประชาชนชาวอิหร่านกับสภาพสังคม แสดงออกในเรื่องสิทธิและเสรีภาพทางการเมือง การที่ประชาชนชาวอิหร่านออกมาประท้วงขับไล่รัฐบาลพระเจ้าชาร์ เป็นผลมาจากสังคมที่รัฐบาลพระเจ้าชาร์สร้างให้สังคมย่ำแย่ มีแต่ความยากจน แร้นแค้น ประชาชนใช้ชีวิตอย่างลำบาก ทำให้ประชาชนต้องลุกขึ้นมาเรียกร้อง ประท้วงและขับไล่รัฐบาลที่เอาเปรียบประชาชน ตามหลักสิทธิและเสรีภาพทางการเมือง

4. ฉาก (Setting)

จากการวิเคราะห์ พบว่าฉากในภาพยนตร์ที่ปรากฏประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันมีลักษณะดังนี้มีดังนี้

ฉากสถานทูตสหรัฐอเมริกา: เป็นฉากที่มีเจ้าหน้าที่สถานทูตอเมริกันปฏิบัติงานอยู่ภายในก่อนที่จะถูกจับไปเป็นตัวประกัน เมื่อถูกกองกำลังอิหร่านบุกเข้ามาจับกุมตัว นอกจากนี้ยังเป็นฉากที่มีบุคคลเข้ามาใช้บริการ เพื่อการอพยพเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน ใครต้องการที่จะอพยพหรือเคลื่อนย้ายที่อยู่อาศัยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาต้องมารวมตัวที่นี้ยังพบรูปภาพของโคมัยนีที่ถูกปลาลูกดอกปักไว้ถือเป็นการแสดงความไม่ชอบในตัวของเขาที่ไม่ออกมา

ฉากการประท้วง: เป็นฉากที่ชาวอิหร่าน ทั้งนักศึกษา คนทั่วไป และผู้หญิงออกมาแสดงความต้องการทางการเมือง และแสดงเจตนารมณ์ของตนที่มีต่อบ้านเมือง โดยการประท้วง

และบอกถึงความต้องการของพวกเขาต่อผู้ที่เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบต่อเรื่องที่เกิดขึ้น บางครั้งมีการแสดงออกโดยใช้ความรุนแรง และสุดท้ายก็รุนแรงจนไปละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

จากการช่วยเหลือตัวประกัน: เป็นฉากที่จะเห็นเจ้าหน้าที่รัฐบาลสหรัฐอเมริกาใช้อำนาจที่มีในการทำทุกวิธีเพื่อหาทางปกป้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนพลเมืองสหรัฐอเมริกาไม่ให้ได้รับอันตราย โดยให้ความช่วยเหลือทั้งชาวอเมริกันที่ถูกจับตัวไป และชาวอเมริกันที่หลบซ่อนอยู่นอกจากนี้ในการระดมความคิดซึ่งโทนี่มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดีกว่า แต่เขาสามารถพูดชี้แนะ ให้คำแนะนำ และวางแผนการของเจ้าหน้าที่อาวุโสว่ามันผิด โดยที่ไม่มีใครโกรธ หรือตำหนิโทนี่ แสดงถึงการให้โอกาสแก่ผู้อื่นในการแสดงความสามารถ การเคารพในการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่น รวมไปถึงการสูบบุหรี่ในขณะทำงาน หรือหาหรือกันต่อหน้าเจ้าหน้าที่มากมายทั้งอาวุโสและ รุ่นน้อง แสดงถึงเสรีภาพในการกระทำที่เห็นได้ชัด

ฉากบ้านเลสเตอร์: มีความอลังการใหญ่โต มีสระว่ายน้ำ มีรถยนต์ส่วนตัวที่หรูหรา ราคาแพงภายในบ้านเต็มไปด้วยถ้วยรางวัลอันทรงเกียรติของเลสเตอร์ที่แสดงถึงความสำเร็จในหน้าที่การงาน และมีเฟอร์นิเจอร์และเครื่องประดับที่มีราคา มีเครื่องอำนวยความสะดวกเช่นโทรทัศน์ รถยนต์ส่วนตัว สระว่ายน้ำส่วนตัว เป็นต้น นอกจากนี้ฉากนี้เป็นฉากที่เลสเตอร์ตัดสินใจจะช่วยโทนี่ ในการช่วยเหลือชาวอเมริกันทั้ง 6 คน ซึ่งเลสเตอร์ลังเลอยู่สักพัก และดูเหมือนจะปฏิเสธ แต่เมื่อเขาได้ดูข่าวทางโทรทัศน์เห็นคนอเมริกันที่ถูกจับเป็นตัวประกัน โดยที่ไม่มีความผิด จึงตัดสินใจที่จะช่วยเหลือโทนี่

ฉากความเป็นอยู่ชาวอเมริกันทั้ง 6 คน: ชาวอเมริกันทั้ง 6 คนต้องหลบซ่อนอยู่ในบ้านพักของเอกอัครราชทูตแคนาดา เพราะพวกเขาที่หนีรอดจากการถูกจับเป็นตัวประกันมาได้ ในฉากนี้จะมีการใช้แสงไฟในฉากน้อยในช่วงแรก เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมืดมิดและหดหู่ของคนที่อยู่ในบ้าน ซึ่งไม่สามารถออกไปไหนได้เลย เพราะถ้ามีกองกำลังมาพบเห็นก็จะเป็นอันตรายต่อทุกคน รวมถึงท่านเอกอัครราชทูตแคนาดา ถือเป็นความเสี่ยงสูงมากของเอกอัครราชทูตแคนาดา และภรรยา ถ้ากองกำลังจับได้จะถูกลงโทษที่ร้ายแรงที่สุด นอกจากนี้ในฉากนี้มักมีการดื่มสุรา รื่นเริงสังสรรค์กันของชาวอเมริกันทั้ง 6 คนที่ซ่อนอยู่ และโดยเฉพาะตอนที่รู้ว่าจะได้กลับบ้าน พวกเขาปาร์ตี้กันอย่างหนักเพื่อรับศึกในวันรุ่งขึ้นและฉลองการได้กลับบ้านของพวกเขา

ฉากที่พบในภาพยนตร์ดังกล่าวข้างต้นนั้น ได้มีการถ่ายทอดประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองดังนี้

จากสถานทูตสหรัฐอเมริกา จะพูดถึงในเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการย้ายถิ่นฐานของบุคคล ซึ่งตอนนี้มีคนจำนวนมากมานั่งรอขอวีซ่าเพื่อเข้าประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นสิทธิและเสรีภาพที่ทุกคนพึงมีและกระทำได้ และในฉากจะพบอุปกรณ์ประกอบฉากที่เป็นรูปของโคโมเนที่เจ้าหน้าที่ในสถานทูตได้ปาลูกดอกปักไว้บนรูป ถือเป็นการแสดงถึงสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิดผ่านการกระทำที่ไม่ชอบโคโมเน แต่ถ้ามองในมุมมองของคนที่น่าเชื่อถือโคโมเนจะเป็นการไปละเมิดความเลื่อมใสศรัทธาของคนกลุ่มอื่นและอาจเกิดเป็นความรุนแรงได้

ฉากการประท้วง แสดงให้เห็นถึงความเสมอภาคทางสังคมที่ ผู้หญิงสามารถประท้วงและแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองได้เท่าเทียมกับผู้ชาย และบางครั้งยังกลายเป็นผู้นำการประท้วงสามารถพกอาวุธสงครามได้เหมือนกับผู้ชาย การประท้วงยังแสดงถึงสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองในการออกมาประท้วงเพื่อแสดงเจตนารมณ์ทางการเมือง เรียกร้องขับไล่รัฐบาลที่กดขี่ประชาชนแต่ก็ไม่ควรที่จะรุนแรงจนไปละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

ฉากการหาทางช่วยเหลือตัวประกันของรัฐบาล สื่อในแง่สิทธิและเสรีภาพที่ประชาชนจะได้รับจากรัฐบาล คือรัฐบาลจะใช้อำนาจทางช่วยเหลือเพื่อปกป้องและรักษาสิทธิและเสรีภาพของพลเมืองตนเอง สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิดผ่านการพูดของโทนี่ พุดซ์ แผนการที่เจ้าหน้าที่อาวุโสว่ามันไม่ถูกต้องแต่โทนี่ก็ไม่ได้รับคำหนี แต่ได้รับการรับฟังจากเจ้าหน้าที่อาวุโส ในแง่ของสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ ในฉากนี้จะพบการสูบบุหรี่ในห้องทำงาน ห้องประชุม ถือเป็นเสรีภาพในการกระทำอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเทียบกับบางประเทศที่ไม่สามารถทำได้ นอกจากนี้ยังมีการแสดงความเสมอภาคทางด้านโอกาสออกมา การให้โอกาสแก่โทนี่ในการแสดงความสามารถของตนเองออกมาถึงแม้ว่าจะเป็นเพียงเจ้าหน้าที่ชั้นผู้น้อยก็ตาม

ฉากบ้านเลสเตอร์ จะแสดงถึงเรื่องการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม ในแง่ของการรักความสะดวกสบาย การมีข้าวของเครื่องใช้เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระ แต่บ้านของเลสเตอร์นั้นนอกจากจะมีเครื่องอำนวยความสะดวกสบายแล้ว ฉากบ้านเลสเตอร์ยังบอกถึงการขยันทำงาน และการทำงานหนักของเขา เพราะมีถ้วยรางวัลอยู่เป็นจำนวนมาก เป็นผลให้เขามีความมั่งคั่งร่ำรวยคู่ได้จากสิ่งของ เฟอร์นิเจอร์ที่เขาใช้ตกแต่งบ้านล้วนมีความหรูหรา มีราคาแพงทั้งสิ้น

ฉากความเป็นอยู่ของชาวอเมริกันทั้ง 6 คน มีการแสดงถึงเรื่องการถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพของชาวอเมริกัน 6 คนที่ไม่สามารถออกไปนอกบ้านได้เลยเพราะกลัวว่าจะมีอันตราย ด้วย

เหตุนี้ ทำให้พวกเขาต้องหันมาพึ่งสุรา และการสังสรรค์รื่นเริงภายในบ้านเพื่อเป็นการช่วยผ่อนคลายความเครียด เป็นการแสดงถึงการแสวงหาความสุขด้านจิตใจและร่างกาย

5. สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol)

จากการวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษของภาพยนตร์ พบสัญลักษณ์พิเศษที่ปรากฏประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันดังนี้

บทภาพยนตร์เรื่องอาร์โก: เป็นสัญลักษณ์ในการปลดปล่อยชาวอเมริกันทั้ง 6 คนให้ไปสู่เสรีภาพและพ้นจากอันตราย และยังเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสำเร็จของโทนี่ในการปฏิบัติงานครั้งนี้จนได้เหรียญกล้าหาญเป็นวีรบุรุษของชาติ วีรบุรุษในใจของชาวอเมริกันทั้ง 6 คน และความสำเร็จของสหรัฐอเมริกาที่ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถช่วยตัวประกันออกมาได้หมด แต่ก็ถือเป็นชัยชนะที่บอกว่าอเมริกาเหนืออิหร่าน ซึ่งหลอกกองกำลังอิหร่านจนทำงานพลาดและปล่อยให้โทนี่และชาวอเมริกันทั้ง 6 คนหนีรอดไปได้ และไม่เคยรู้เลยว่าสหรัฐอเมริกาอยู่เบื้องหลังทั้งหมด

ถ้วยรางวัล: สัญลักษณ์แห่งความสำเร็จของเลสเตอร์ การทำงานหนักเพื่อให้ได้มา และผลที่ตามมาคือชื่อเสียง เงินทอง ความมั่งคั่งและมั่งคั่ง ความสะดวกสบายในชีวิต

รูปภาพโคโมเน่ที่ปักลูกดอกปาเป้า: บอกถึงเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิดผ่านการกระทำของบุคคลที่ไม่ชอบโคมัยน์ จึงต้องการแสดงเจตนารมณ์นั้นออกมาให้ทุกคนเห็น เป้า

โทรทัศน์: แสดงถึงการมีอิทธิพลของการสื่อสารที่สามารถทำให้คนทั่วโลกสามารถรับรู้ข่าวสารต่างๆ ได้พร้อมกันและจากการที่มีเสรีภาพในการแสดงออกผ่านสื่อ ทำให้กองกำลังอิหร่านไม่สามารถทำร้ายตัวประกันได้ เพราะคนทั่วโลกจะเกลียดชังอิหร่านในความโหดร้ายครั้งนี้

สัญลักษณ์พิเศษข้างต้นนั้น ได้มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันดังนี้

บทภาพยนตร์อาร์โก: แสดงถึงการปกป้องและเรียกร้องหาสิทธิและเสรีภาพ กลับคืนมาแก่บุคคลและยังแสดงถึงความเสมอภาคทางด้านโอกาสของโทนี่ให้แสดงความสามารถของตนเองจนประสบความสำเร็จกลายเป็นวีรบุรุษ

ด้วยรางวัล: แสดงถึงการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม ที่บอกว่าจะมีความสำเร็จในหน้าที่การงาน ซึ่งคนอเมริกันเชื่อว่าถ้าขยันทำงาน จะร่ำรวย ดังนั้นเมื่อขยันทำงาน จะประสบความสำเร็จผลที่ได้จากความสำเร็จ คือความมั่งคั่ง ร่ำรวย

รูปภาพของโคโมนี่ที่ปักลูกดอกปาเป้า: แสดงถึงสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิด เจตนารมณ์ของชาวอเมริกันที่ไม่พอใจในตัวของโคโมนี่

โทรทัศน์: แสดงถึงสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกไม่ว่าจะเป็นการพูด การเขียน หรือการกระทำสามารถแสดงออกผ่านสื่อได้อย่างอิสระ และเผยแพร่ได้อย่างเสรีไม่ถูกขัดขวางหรือกล่าวโทษ

6. มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view)

จากการวิเคราะห์ภาพยนตร์มุมมองในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ เป็นมุมมองการเล่าเรื่องในลักษณะที่ใช้คนเล่าเรื่องเป็นคนกลางที่ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับตัวละคร ดังนั้นการถ่ายทอดเรื่องราวจึงมีความเป็นกลาง ไม่มีอคติเล่าในมุมมองของคนทั่วไปที่อยู่ในสมัยนั้น ซึ่งการเล่าจึงถ่ายทอดออกมาในลักษณะที่ให้ความสำคัญกับการประท้วง ที่เกิดขึ้นเพราะการเข้าแทรกแซงของสหรัฐอเมริกาได้ส่งผลให้ประชาชนต้องลุกขึ้นมาประท้วงเพื่อหาความยุติธรรมและขับไล่รัฐบาลพระเจ้าชาร์ ดังนั้นการประท้วงจึงเป็นการประท้วงเพื่อขับไล่รัฐบาลที่กดขี่ประชาชนจนประชาชน หรือเรียกกร้องและแสดงเจตนารมณ์ออกมาต่อรัฐบาลสหรัฐ ถือเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามหลักประชาธิปไตยแต่การประท้วงที่แท้จริงนั้นต้องไม่ใช่ไประรานหรือละเมิดสิทธิของบุคคลอื่นจะทำให้การประท้วงนั้นไร้ซึ่งเหตุผล กลายเป็นการกระทำที่ป่าเถื่อน ถูกสังคมมองในแง่ลบ นอกจากนี้การเล่าเรื่องยังให้ความสำคัญกับการมีสิทธิและเสรีภาพ ที่พยายามจะใช้มุมมองให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างคนที่ถูกจับหรือถูกกักขัง กับคนที่มีเสรีภาพสามารถไปไหนมาไหนได้ตามใจ

จากการวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่องของภาพยนตร์แสดงถึงประเด็นทางวัฒนธรรมอเมริกันในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ทุกคนควรจะได้รับ ไม่ควรถูกกลืนโดยไร้เหตุผล สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง ที่ทุกคนมีสิทธิทำการประท้วงเพื่อปกป้องและเรียกร้องความยุติธรรมให้กับบ้านเมือง และขับไล่รัฐบาลที่กดขี่ประชาชนออกไปจากสังคม

7. แก่นความคิด (Theme)

จากการวิเคราะห์พบแก่นความคิดหลักของภาพยนตร์ ดังนี้

ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและเชิดชูในสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกชนทุกคนทั่วโลก โดยเห็นจากการต่อสู้ของเหล่านักอเมริกันทั้ง 6 คน ซึ่งเป็นผู้บริสุทธิ์ไม่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแต่ต้องมาถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพไปอย่างไร้เหตุผล จึงพยายามดิ้นรนเพื่อพาตัวเองหนีออกจากสถานที่ที่มีแต่ความกดขี่ และไร้ซึ่งอิสระที่ควรจะมีไปสู่สถานที่ที่ไม่ถูกกลืนรอนสิทธิและเสรีภาพ อย่างไม่มีเหตุผล รวมไปถึงการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่ประชาชนชาวอิหร่านต้องต่อสู้เพื่อการอยู่รอดจากรัฐบาลที่กดขี่ โดยทำการขับไล่รัฐบาลตามหลักประชาธิปไตยที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองเมื่อพบว่ารัฐบาลนั้นไม่เป็นที่ต้องการอีกต่อไป แต่การประท้วงที่ถูกต้องไม่ควรจะไปละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น ดังนั้นผู้ที่กระทำการกดขี่ หรือละเมิดในสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นทำให้เกิดผลเสีย ถูกสังคมประณามว่าไร้จริยธรรม ไม่มีใครรับได้กับการกระทำเช่นนี้ ที่ทำลายเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเองอย่างโหดร้ายทารุณสมควรโดนขับไล่และถูกลงโทษ

จากแก่นเรื่องที่กล่าวมาข้างต้นนั้น พบว่ามีการถ่ายทอดประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองในประเด็นเรื่องสิทธิและเสรีภาพในภาพรวม ไม่ได้เจาะจงลงไปว่าเป็นด้านใด กล่าวในลักษณะสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ในทุกด้านที่ควรมี ควรได้ ตั้งแต่มนุษย์เกิดมา และยังคงแสดงถึงสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในการมีส่วนร่วมขับไล่รัฐบาลที่กดขี่ และทารุณประชาชน แต่ต้องเป็นไปตามกฎหมายที่จะไม่ไปละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นจนเกิดความเดือดร้อน

บทสรุปประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Argo

ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้ถ่ายทอดประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองคือ ประเด็นสิทธิและเสรีภาพของความเป็นมนุษย์ที่เป็นลักษณะของการปกป้องจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา เป็นการเชิดชูการมีสิทธิและเสรีภาพในตัวปัจเจกชน คนอเมริกันให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นอย่างมาก นอกจากนี้รัฐบาลสหรัฐอเมริกายังเข้าแทรกแซงรัฐบาลประเทศอิหร่านในลักษณะของตำรวจที่คอยจัดระบบจัดระเบียบสังคมให้กับประเทศอิหร่าน เพื่อนำประเทศอิหร่านไปสู่สังคมประชาธิปไตยที่ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพที่เท่าเทียมยังมีการถ่ายทอดสิทธิและเสรีภาพทางการเมือง เป็นประเด็นที่พบอยู่

บ่อยครั้ง เพราะภาพยนตร์เรื่องนี้พูดถึงเรื่องการประท้วงของประชาชนชาวอิหร่านเป็นสำคัญไม่ว่าจะเป็นการประท้วง และการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการขับไล่รัฐบาลที่กดขี่ออกไปจากสังคมของประชาชนชาวอิหร่าน สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ ซึ่งโจรักความหน้ามากจึงทำทุกอย่างเพื่อให้ผู้ที่อิหร่าน ทั้งที่อิหร่านได้เริ่มมีการประท้วงซึ่งโจ ไม่เชื่อคำเตือนของเคธีหรือภรรยาของเขา เพราะห่วงความก้าวหน้าของตน การที่โทนี่ละเมิดคำสั่งของรัฐบาลสหรัฐที่ให้อยู่ในแผนการเดิม จนนำทุกคนมาเสี่ยงรวมถึงประเทศชาติและตัวเอง เพื่อช่วยเหลือชาวอเมริกันทั้ง 6 คนในวิธีของโทนี่ ที่เขาคิดว่ายังงี้ก็ต้องสำเร็จ การสูบบุหรี่ในห้องทำงาน ห้องประชุมของเหล่าเจ้าหน้าที่รัฐบาลสหรัฐ รวมถึงโทนี่ด้วย ส่วนสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิด ก็พบอยู่บ้างในภาพยนตร์ การที่โทนี่ออกความคิดเห็นในการบอกว่าแผนการที่รัฐบาลเตรียมมานั้นมันใช้ไม่ได้ แต่เขาก็ไม่ได้โดนดำเนินหรือลงโทษ แต่โทนี่กลับได้รับการรับฟังและนำความคิดของโทนี่ไปต่อยอดในแผนการเพื่อให้แผนการนั้นใช้ได้ การแสดงเจตนารมณ์ของเจ้าหน้าที่สถานทูตอเมริกันที่ไม่ชอบในตัวโคโมนี่ จึงได้แสดงเจตนารมณ์ออกมาผ่านทางกระทำการคือการปาลูกดอกไปปักไว้บนภาพของโคโมนี่ในสถานทูตจนทำให้ผู้ประท้วงอิหร่านที่มาพบเกิดความโกรธแค้นมาก ในเรื่องความเสมอภาค พบในเรื่องของความเสมอภาคทางเพศ จะพบว่าในการประท้วงแต่ละครั้งจะพบหญิงชาวอิหร่านในฉากการประท้วงถือปิ่น และยื่นทำการประท้วงอยู่ในที่ชุมนุม แสดงให้เห็นถึงความเท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายในการแสดงออกทางเจตนารมณ์ทางการเมือง และไว้วางใจให้ผู้หญิงถืออาวุธปืนสงครามในการชุมนุมประท้วงครั้งนี้ส่วนความเสมอภาคด้านโอกาส การที่เจ้าหน้าที่รัฐบาลสหรัฐให้โอกาสโทนี่ ที่มีตำแหน่งชั้นผู้น้อยได้แสดงความสามารถของตนเอง และแผนการของโทนี่ก็ได้รับการอนุมัติ ในที่สุดโทนี่ก็ได้แสดงความสามารถของตนเองได้สำเร็จ กลายเป็นวีรบุรุษคนหนึ่งของสหรัฐอเมริกา

ในเรื่องการแสวงหาความสุขพบด้านวัตถุนิยมเป็นส่วนใหญ่จากการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานของตัวละครต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จจากการทำงานของตนจนมีฐานะมั่งคั่ง และร่ำรวย รวมถึง การที่รัฐบาลสหรัฐเข้าไปช่วยเหลือรัฐบาลของพระเจ้าชาร์ไมซ์แค่เพียงการช่วยปกป้องสิทธิและเสรีภาพของเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเพียงอย่างเดียว แต่หวังผลประโยชน์ที่สหรัฐอเมริกาคะได้จากพระเจ้าชาร์ เพื่อนำมาเป็นผลประโยชน์ให้แก่ประเทศของตน ส่วนการแสวงหาความสุขด้านจิตใจ และร่างกาย การรันทด สิ้นสรีระอยู่ตลอดเวลาของชาวอเมริกันทั้ง 6 คน เพื่อผ่อนคลายความเครียดกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ และความอึดอัดเพราะไม่สามารถออกไปไหนมาได้เลยนอกอาณาเขตตัวบ้าน เพราะมีกองกำลังทหารอิหร่านคอยตรวจตราอยู่ตลอดเวลา

บทสรุปการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่ได้รางวัลออสการ์

1. วัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่ได้รางวัลออสการ์

จากการวิเคราะห์วัฒนธรรมทางการเมืองที่ปรากฏในภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดทั้งสองเรื่องพบว่าภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องนั้นได้มีการปรากฏประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันมากกว่าหนึ่งประเด็น มีการนำเสนอที่หลากหลายต่างกันไป ซึ่งสามารถสรุปออกมาได้ดังนี้

ภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby มีการนำเสนอประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองคือ ความเสมอภาคทางสังคม และการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม เป็นประเด็นที่มีการนำเสนอมากที่สุดในภาพยนตร์เรื่องนี้ เพราะภาพยนตร์เรื่องนี้มีแก่นเรื่องที่พูดถึงการต่อสู้ของผู้หญิงคนหนึ่ง โดยเธอถูกตัดสินจากรูปลักษณะภายนอก ทำให้เธอต้องพบอุปสรรคกว่าคนอื่นทั่วไป และเหตุผลที่เธอต้องสู้เพื่อการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยมให้กับตัวเอง ดังนั้นภาพยนตร์เรื่องนี้จึงปรากฏประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน เรื่องความเสมอภาคทางสังคมไม่ว่าจะ ทางเพศทางชนชั้น และเชื้อชาติ และการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม การที่ตัวละครพยายามต่อสู้ดิ้นรนเพื่อข้ามผ่านอุปสรรคต่างๆเพื่อให้ได้มาซึ่งความมั่งคั่ง มีทรัพย์สินของไว้ในครอบครอง ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน เงินทอง รองลงมาคือ ความเสมอภาคทางด้านโอกาส และสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ ด้วยเหตุที่ภาพยนตร์มีการใช้ตัวละครที่อยู่ในชนชั้นล่าง ที่ต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอด และโยหาชีวิตที่ดีกว่าเดิม แต่ละตัวละครจะมีอุปสรรคของแต่ละคนแตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ เพศ อายุ และร่างกาย ดังนั้นภาพยนตร์จึงมีการนำเสนอในเรื่องความเสมอภาคทางโอกาสเป็นอันดับสอง เพราะตัวละครทุกตัวต้องการโอกาสเพื่อให้ก้าวไปทำตามฝัน เช่นเดียวกับแม็กกี้ โดยไม่มีการแบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ และข้อจำกัดต่างๆ ส่วนสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ ภาพยนตร์เป็นเรื่องที่มีเนื้อหาในการทำตามความฝัน ดังนั้น จึงพบว่ามีสิทธิและเสรีภาพในการกระทำถ่ายทอดอยู่ เป็นอันดับสองเช่นเดียวกัน เพราะการให้มีสิทธิและเสรีภาพในการกระทำนั้น เพื่อให้ทุกคนสามารถกระทำสิ่งใดก็ได้เพื่อทำตามความฝันของตนเอง โดยไร้ซึ่งการถูกขัดขวางจากข้อจำกัดทางสังคม หรือแม้กระทั่งครอบครัว

ภาพยนตร์เรื่อง Argo มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันในเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง และการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยมมีการนำเสนอมากที่สุด สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ การกระทำของตัวละครเพื่อให้ได้มาซึ่ง

ความก้าวหน้า เสรีในการกระทำเพื่อแสดงถึงการเป็นตัวของตัวเอง ในการทำงานและการทำตามความต้องการของตัวเองเพื่อความสำเร็จ รวมถึงเสรีภาพจะตัดสินใจ และกระทำสิ่งต่างๆ ได้ตามความต้องการของตนเองโดยไม่ต้องห่วงเรื่องกฎระเบียบต่างๆ ส่วนในแง่ของสิทธิและเสรีภาพทางการเมือง ที่เห็นเด่นชัดคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนชาวอิหร่านที่ออกมาร่วมประท้วงขับไล่รัฐบาลที่กดขี่ และเรียกร้องความยุติธรรม ถือเป็นการปฏิบัติที่สำคัญของวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการประท้วง การรณรงค์ และการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อต่างๆ ก็ตาม การแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม แม้ว่าภาพยนตร์จะไม่ได้เน้นเรื่องการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยมออกมาอย่างชัดเจน แต่ก็ได้มีการถ่ายทอดออกมาอยู่ไม่น้อย เหมือนเป็นการพยายามสร้างให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างตัวละครที่เป็นอิสระ อยู่ในประเทศที่มีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกัน กับตัวละครที่ต้องอยู่แบบไร้ซึ่งอิสระต้องถูกกักขังจากกองกำลังอิหร่าน ไร้ซึ่งการแสวงหาความสุข โดยการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยมจะถ่ายทอดผ่านทางสิ่งของเครื่องใช้ ความสำเร็จ การใช้ชีวิตของตัวละครรองลงมาคือ สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก มองในแง่ของสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกเป็นการแสดงออกทางความคิดเห็นทางการเมือง รวมถึงแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้วยการพูด การกระทำ และการเขียนแล้วนำมาเผยแพร่ได้อย่างเสรีก็ตาม

ตารางที่ 8 ตารางสรุปแจกแจงวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby

ประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน	ตัวละคร (Character)	โครงเรื่อง (Plot)	ความ ขัดแย้ง (Conflict)	ฉาก (Setting)	สัญลักษณ์ พิเศษ (Symbol)	มุมมองในการ เล่าเรื่อง (Point of view)	แก่นความคิด (Theme)
สิทธิและเสรีภาพ	การแสดงออก		✓				
	การกระทำ	✓	✓	✓			✓
	การเมือง						
	ร่างกาย						
	การพกอาวุธ						
	การย้ายถิ่นฐาน						
	ความเป็นส่วนตัว		✓				
ความเสมอภาค	สังคม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	กฎหมาย						
	โอกาส	✓	✓		✓	✓	
การแสวงหา	วัตถุนิยม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ความสุข	จิตใจและร่างกาย				✓		

ตารางที่ 9 ตารางสรุปแจกแจงวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Argo

ประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน		ตัวละคร (Character)	โครงเรื่อง (Plot)	ความขัดแย้ง (Conflict)	ฉาก (Setting)	สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol)	มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view)	แก่นความคิด (Theme)
สิทธิและเสรีภาพ	การแสดงออก	✓			✓	✓		
	การกระทำ	✓	✓	✓	✓			
	การเมือง		✓	✓	✓			✓
	ร่างกาย							
	การพกอาวุธ							
	การย้ายถิ่นฐาน				✓			
	ความเป็นส่วนตัว							
ความเสมอภาค	สังคม				✓			
	กฎหมาย							
	โอกาส				✓	✓		
การแสวงหา	วัตถุนิยม	✓	✓		✓	✓		
ความสุข	จิตใจและร่างกาย				✓			

ตารางที่ 10 ตารางสรุปวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ปรากฏในภาพยนตร์ฮอลลีวูดทั้ง 2 เรื่อง

ประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน	Million Dollar Baby	Argo
สิทธิและเสรีภาพ	การแสดงออก	✓
	การกระทำ	✓
	การเมือง	✓
	ร่างกาย	
	การปกอำวธ	
	การย้ายถิ่นฐาน	✓
	ความเป็นส่วนตัว	✓
ความเสมอภาค	สังคม	✓
	กฎหมาย	
	โอกาส	✓
การแสวงหา	วัตถุนิยม	✓
ความสุข	จิตใจและร่างกาย	✓

จากตารางข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องมีร่วมกันคือ สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ ความเสมอภาคทางสังคม ความเสมอภาคทางโอกาส การแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม และการแสวงหาความสุขด้านจิตใจและร่างกาย จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเป็นการแสดงให้เห็นว่า ภาพยนตร์ฮอลลีวูดได้ให้ความสำคัญกับประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองข้างต้น ซึ่งได้มีการผลิตประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันซ้ำร่วมกันทั้งสองเรื่อง อาจอธิบายได้ว่าคนอเมริกันนั้นให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมทางการเมืองในเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ กระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งความฝัน ความมั่งคั่ง ความต้องการของตัวเอง สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิดไม่จะเป็นการพูด การเขียน การกระทำ ที่จะถูกเผยแพร่ออกไปตามสื่อต่างๆ ได้อย่างเสรี ไม่ว่าการแสดงความคิดเห็นนั้นจะเป็นแง่บวก หรือแง่ลบต่อสิ่งนั้นก็ตาม ความเสมอภาคทางสังคมที่มีทั้งความเสมอภาคทางชนชั้น เพศ เชื้อชาติ และอายุ ความเสมอภาคทางด้านโอกาส โอกาสที่ทุกคนมีเท่าเทียมกัน โดยไม่เอาเพศ เชื้อชาติ อายุ หรือภูมิหลังมาเป็นข้อจำกัดในการได้รับโอกาสต่างๆ การแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม และด้านจิตใจ และร่างกาย เป็นการแสวงหาความสุขในรูปของทรัพย์สิน สิ่งของ และในรูปของความรู้สึก

รูปแบบการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวูด ที่ได้รางวัลออสการ์

ภาพยนตร์ฮอลลีวูดมีกระบวนการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันผ่านทางโครงสร้างการเล่าเรื่องทั้ง 7 ประการโดยประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันจะถูกถ่ายทอดออกมาหลากหลายแตกต่างกันไป ซึ่งผู้วิจัยจะวิเคราะห์การถ่ายทอดตามวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองที่ปรากฏในภาพยนตร์ฮอลลีวูด ทีละประเด็น ดังนี้

1. สิทธิและเสรีภาพ

1.1 สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ โครงสร้างการเล่าเรื่องที่ใช้ในการถ่ายทอดประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวคือ ตัวละคร โครงเรื่อง ความขัดแย้ง ฉาก และแก่นความคิด

1.2 สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก โครงสร้างการเล่าเรื่องที่ใช้ในการถ่ายทอดประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวคือ ตัวละคร ความขัดแย้ง ฉาก และสัญลักษณ์พิเศษ

1.3 สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง โครงสร้างการเล่าเรื่องที่ใช้ในการถ่ายทอดประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวคือ โครงเรื่อง ความขัดแย้ง ฉาก และแก่นความคิด

1.4 สิทธิและเสรีภาพในการย้ายถิ่นฐาน โครงสร้างการเล่าเรื่องที่ใช้ในการถ่ายทอดประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวคือ ฉาก

1.5 สิทธิในความเป็นส่วนตัว โครงสร้างการเล่าเรื่องที่ใช้ในการถ่ายทอดประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวคือ โครงเรื่อง

2. ความเสมอภาค

2.1 ความเสมอภาคทางสังคม โครงสร้างการเล่าเรื่องที่ใช้ในการถ่ายทอดประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวคือ ตัวละคร โครงเรื่อง ความขัดแย้ง ฉาก สัญลักษณ์พิเศษ มุมมอง การเล่าเรื่อง และแก่นความคิด

2.2 ความเสมอภาคทางโอกาส โครงสร้างการเล่าเรื่องที่ใช้ในการถ่ายทอดประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวคือ ตัวละคร โครงเรื่อง ฉาก สัญลักษณ์พิเศษ และมุมมองในการเล่าเรื่อง

3. การแสวงหาความสุข

3.1 การแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม โครงสร้างการเล่าเรื่องที่ใช้ในการถ่ายทอดประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวคือ ตัวละคร โครงเรื่อง ความขัดแย้ง ฉาก สัญลักษณ์พิเศษ มุมมองในการเล่าเรื่อง และแก่นความคิด

3.2 การแสวงหาความสุขด้านจิตใจ และร่างกาย โครงสร้างการเล่าเรื่องที่ใช้ในการถ่ายทอดประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวคือ ฉาก และสัญลักษณ์พิเศษ

ตารางที่ 11 ตารางแจกแจงรูปแบบการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันผ่านทางโครงสร้างการเล่าเรื่องของภาพยนตร์ทั้ง 2 เรื่อง

ประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน	ตัวละคร (Character)	โครงเรื่อง (Plot)	ความ ขัดแย้ง (Conflict)	ฉาก (Setting)	สัญลักษณ์ พิเศษ (Symbol)	มุมมองในการ เล่าเรื่อง (Point of view)	แก่นความคิด (Theme)
สิทธิและเสรีภาพ	การแสดงออก	✓	✓	✓	✓		
	การกระทำ	✓	✓	✓			✓
	การเมือง	✓	✓	✓			✓
	ร่างกาย						
	การปกออาวุธ						
	การย้ายถิ่นฐาน			✓			
	ความเป็นส่วนตัว	✓					
ความเสมอภาค	สังคม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	กฎหมาย						
	โอกาส	✓	✓	✓	✓	✓	
การแสวงหา	วัตถุนิยม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ความสุข	จิตใจและร่างกาย			✓	✓		

จากการตารางการวิเคราะห์ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ที่ถูกนำมาใช้ในการนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองมากที่สุดคือ ฉาก (Setting) โดยมีรูปแบบในการนำเสนอ ดังนี้

ฉาก (Setting)

ภาพยนตร์มีรูปแบบกระบวนการในการนำเสนอประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันผ่านทางฉาก(Setting) ในภาพยนตร์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. ฉากที่มีลักษณะทางกายภาพ เช่น สถานที่ การตกแต่งต่างๆในฉาก บรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ เกิดจากประสาทสัมผัส

1.1 ฉากเวทีมวย แสดงถึงการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยมของคนที่ขึ้นไปอยู่บนเวทีมวย

1.2 ฉากบ้านหลังใหม่ของแม็กกี้ แสดงถึงการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม ที่ต้องการครอบครองทรัพย์สินเป็นของตัวเอง เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

1.3 ฉากโรงยิม แสดงถึงความเสมอภาคทางชนชั้นในสังคม เป็นฉากสถานที่ที่ทำให้ทุกคนในที่แห่งนี้มีความเท่าเทียมกันในการสร้างฝัน ด้วยการแสดงความสามารถของตนเอง

1.4 ฉากสถานทูตสหรัฐอเมริกาในกรุงเตหะราน แสดงถึงสิทธิและเสรีภาพในการย้ายถิ่นฐานที่บุคคลส่วนใหญ่จะมาทำเรื่องขอย้ายเข้า และย้ายออกจาประเทศ ผ่านทางสถานทูต สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิดผ่านอุปกรณ์ประกอบฉาก คือ รูปภาพของม้านี้ที่มีลูกดอกปาเป้าปักอยู่กลางรูป เป็นการบอกถึงความรู้สึกนึกคิดของที่มีต่อผู้นำโคมัยนี

1.5 ฉากบ้านเลสเตอร์ แสดงถึงการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม โดยถ่ายทอดผ่านทางอุปกรณ์ประกอบฉากเป็นส่วนใหญ่ เช่น รถยนต์ ทิว ถ้วยรางวัล บ้าน เป็นต้น

2. ฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม เช่น ความสัมพันธ์ในครอบครัว ระบบการเมือง ค่านิยม ชนชั้น เพศ ความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิต เป็นต้น

2.1 หากที่มีความเกี่ยวข้องกับแม็กก็ จะแสดงถึงความเสมอภาคในสังคม หากนี้จะเห็นถึงสภาพแวดล้อมที่ไม่ยอมรับในตัวองแม็กก็ที่เป็นผู้หญิง และมีความฝันที่จะเป็นนักมวยหญิงมืออาชีพ

2.2 หากการชกมวย แสดงถึงการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม ในภาพยนตร์กำลังเสนอในเรื่องของค่านิยมในการดิ้นรนเพื่อสร้างฐานะ และเปลี่ยนแปลงชีวิตของกลุ่มคนชั้นล่าง หรือกลุ่มคนที่มีความแตกต่างจากสังคม ฝันอยากมีชีวิตที่สุขสบาย ดังนั้นการชกมวยจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของคนเหล่านี้ ที่จะสร้างฝันให้เป็นจริง

2.3 หากการประท้วง แสดงถึงความเสมอภาคทางสังคม ซึ่งในฉากนี้จะเห็นถึงการยอมให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเป็นส่วนหนึ่งในผู้ประท้วงขับไล่รัฐบาล และโจมตีสหรัฐ นอกจากนี้ยังแสดงถึงสิทธิและเสรีภาพทางการเมือง ถือเป็นฉากที่แสดงวัฒนธรรมทางการเมืองตามหลักประชาธิปไตย ที่ประชาชนมีสิทธิลุกขึ้นมาขับไล่รัฐบาลที่ชอบกดขี่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง

2.4 หากการหาทางช่วยเหลือตัวประกันของรัฐบาลสหรัฐ แสดงถึงสิทธิและเสรีภาพที่ประชาชนจะได้รับการปกป้องจากรัฐบาล เป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องกระทำเพื่อรักษาไว้ซึ่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชนถึงแม้ว่าจะอยู่ในต่างแดน แสดงถึงสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิดของโทนี่ ที่ได้แย้ง หรือออกความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการของเจ้าหน้าที่อาวโซ โดยไม่ถูกมองว่าผิดกาลเทศะ แสดงถึงสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ ที่เจ้าหน้าที่สามารถสูบบุหรี่ได้ในขณะที่กำลังประชุม และแสดงถึงความเสมอภาคทางด้านโอกาสที่ให้โอกาสกับโทนี่ในการทำภารกิจนี้เพื่อแสดงความสามารถของตนเอง แทนเจ้าหน้าที่อาวโซเป็นค่านิยมในการทำงานของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา

2.5 หากความเป็นอยู่ของชาวอเมริกันทั้ง 6 คน แสดงถึงการถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพไม่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างอิสระต้องหลบๆซ่อนๆ ทำให้พวกเขารู้สึกหงุดหงิด ความบั่นทอน ความเป็นทาส การดื่มสุรา เพื่อคลายความกดดัน เครียดจากเหตุการณ์ที่พวกเขาพบเจอ เป็นฉากที่บอกถึงการใช้ชีวิต ของชาวอเมริกันทั้ง 6 คนที่นิยมหาความรื่นเริง สวรรค์ เพื่อผ่อนคลาย จากปัญหา ถือเป็นการถ่ายทอดในเรื่องการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม

สรุปการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่ได้รางวัลออสการ์ได้ดังนี้ ภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby นำเสนอเรื่องความเสมอภาคทางสังคม และการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม เป็นประเด็นที่มีการนำเสนอมากที่สุดในภาพยนตร์ ส่วนภาพยนตร์เรื่อง Argo มีการนำเสนอในเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง และการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม เป็นประเด็นที่มีการนำเสนอมากที่สุดในภาพยนตร์เรื่องนี้ แต่ภาพยนตร์ทั้ง 2 เรื่องนั้นมีการนำเสนอประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองที่เหมือนกันทั้งหมด 6 ประเด็นคือ 1) สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก 2) สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ 3) ความเสมอภาคทางสังคม 4) ความเสมอภาคทางโอกาส 5) การแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม และ 6) การแสวงหาความสุขด้านจิตใจและร่างกาย ภาพยนตร์มีรูปแบบกระบวนการในการนำเสนอประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันต่างๆ ผ่านทางโครงสร้างการเล่าเรื่องทั้ง 7 ประการ โดยใช้ ฉาก (Setting) ในการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่ได้รางวัลออสการ์” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้รูปแบบการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) เพื่อศึกษาภาพรวมทั่วไป ทั้งความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัยที่ปรากฏอยู่ในสื่อภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด โดยเน้นศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันคือ สิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค และการแสวงหาความสุข ที่ปรากฏในเนื้อหาของส่วนต่างๆ ของสื่อภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างคือ เลือกจากภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดตั้งแต่ปี 2547 - 2556 ที่ได้รับรางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยมในแต่ละปี และแต่ละเรื่องจะนำมาใช้วิธีการสุ่มเลือกแบบเจาะจง คือเป็นภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเจาะจงไปในทางการเมือง (Purposive Sampling) มีทั้งหมดด้วยกัน 2 เรื่อง ได้แก่ 1.) Million Dollar Baby (เวทีแห่งฝัน วันแห่งศักดิ์ศรี) ปี พ.ศ. 2548 2.) Argo (แผนฉกฟ้าแลบลวงสะท้านโลก) ปี พ.ศ. 2556

จากการวิเคราะห์ประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน และรูปแบบการนำเสนอผ่านทางโครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ทั้ง 7 ประการ ซึ่งได้มีการปรากฏประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดที่ได้รับรางวัลออสการ์ทั้ง 2 เรื่องที่ผู้วิจัยได้นำมาทำการศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแล้วได้ผลสรุปดังนี้

สรุปผลการวิจัย

วัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด ที่ได้รับรางวัลออสการ์

1. ภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby หรือเวทีแห่งฝันวันแห่งศักดิ์ศรี

ภาพยนตร์เรื่อง Million Dollar Baby หรือเวทีแห่งฝันวันแห่งศักดิ์ศรี เป็นภาพยนตร์ที่นำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันในเรื่องของ ความเสมอภาคทางสังคม และการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยมมากที่สุด รองลงมาคือความเสมอภาคทางด้านโอกาสและสิทธิเสรีภาพในการกระทำ วัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ปรากฏไปสอดคล้องกับโครงเรื่อง และแก่นเรื่องของภาพยนตร์ที่เรื่องราวจะสื่อไปถึง ผู้หญิงที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ เพื่อไปให้ถึงฝันที่อยากจะเป็น

นักมวยอาชีพ และสร้างชีวิตให้ดีขึ้น แต่ด้วยความเป็นผู้หญิงของเธอ เธอจึงต้องต่อสู้มากกว่าผู้ชาย เพื่อวิ่งตามความฝัน ด้วยโครงเรื่อง และแก่นเรื่องที่มีลักษณะไปในเรื่องของความเสมอภาค และการให้ได้มาซึ่งวัตถุสิ่งของจึงทำให้ ความเสมอภาคทางสังคม และการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องนี้มากที่สุด โดยลักษณะของประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน ดังกล่าวได้นำเสนอออกมาในลักษณะดังนี้

1.1 ความเสมอภาคทางสังคม

ความเสมอภาคทางเพศ ที่ผู้หญิงมีความสามารถเท่าเทียมกับผู้ชาย เช่นการที่แม็กก็ได้อันดับนักมวยอาชีพและชนะคู่ต่อสู้ได้จนได้เข้าไปชิงแชมป์

ความเสมอภาคทางชนชั้น ของคนที่มีความสมบูรณ์พร้อมในร่างกายนับกับคนที่ไม่มี ความสมบูรณ์พร้อมในร่างกายนับหรือด้อยกว่า จึงทำให้ถูกดูถูกและเหยียดหยาม เกิดการแบ่งแยก เช่น แคนเจอร์ที่มีร่างกายที่ไม่สมบูรณ์ สมองช้า จอน โคนฮอว์เรล กลั่นแกล้งอยู่เสมอ

1.2 การแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม

เป็นการแสวงหาความสุขในด้านวัตถุนิยม ต้องการที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้น อยากเปลี่ยนให้ชีวิตของตนเองสบาย อยากมีทรัพย์สินเป็นของตัวเอง ทำงานหนักเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุสิ่งของ เงินทอง และชื่อเสียง เช่น แม็กก็อยากเป็นนักมวยมีชื่อเสียง เพราะต้องการที่จะเปลี่ยนชีวิตความเป็นอยู่ที่ยากลำบากให้สุขสบายขึ้น เธอจึงขยันฝึกซ้อมอย่างหนักเพื่อให้ได้สิ่งเหล่านั้นมาเป็นของตนเอง

1.3 ความเสมอภาคทางด้านโอกาส

เป็นโอกาสที่ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับ โอกาสในการเลื่อนฐานะของตนเองให้ขึ้นมาเทียบเท่ากับบุคคลอื่น โอกาสที่จะครอบครองสิ่งของเหมือนกับคนอื่นเพื่อทำให้ชีวิตดีขึ้น โดยไม่สนใจว่าจะเป็นเพศใด เชื้อชาติใด และชนชั้นใด ทุกคนมีโอกาสดำรงกันหมด เช่น การที่แม็กก็ได้อีกโอกาสในการเป็นนักมวยถึงแม้ว่าเธอจะเป็นผู้หญิงก็ตาม และโอกาสดังนี้ทำให้เธอมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม

1.4 สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ

การมีเสรีภาพในการกระทำ เพื่อทำตามความฝันของตัวเองโดยไม่ถูกปิดกั้นจากสังคม เช่น แม้ก็ต้องการเป็นนักมวยมืออาชีพเธอก็ไล่ตามความฝันของเธอทั้งที่สังคมยังไม่ยอมรับในการเป็นนักมวยอาชีพของผู้หญิง แต่สิ่งนั้นก็ไม่ได้ปิดกั้นเสรีภาพในการกระทำของเธอ ที่ทำตามฝัน เธอยังทำทุกทางเพื่อให้ฝันของเธอเป็นจริง

2. ภาพยนตร์เรื่อง Argo (แผนฉกฟ้าแลบลวงสะท้านโลก)

ภาพยนตร์เรื่อง Argo (แผนฉกฟ้าแลบลวงสะท้านโลก) ได้ปรากฏประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองคือ เรื่องสิทธิและเสรีภาพในการกระทำ สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง และการแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยมพบมากที่สุด รองลงมาคือสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก ภาพยนตร์เรื่องนี้วัฒนธรรมทางการเมืองที่ได้เอ่ยนามนั้น จะไม่ค่อยสอดคล้องกับแก่นเรื่องเท่าไรนัก เพราะส่วนใหญ่ภาพยนตร์เรื่องจะนำเสนอออกมาในลักษณะของการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ที่เป็นภาพรวมทั้งหมด และภาพยนตร์เรื่องนี้ก็ยังเน้นให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือของรัฐบาลในการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมถึงผู้พบเห็นคนอื่นที่ก็ต้องการจะช่วยเหลือตัวประกันให้รอดพ้นจากการละเมิดสิทธิและเสรีภาพ เพราะแก่นเรื่อง ของภาพยนตร์จะพูดถึง การเชิดชูสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ การที่มีผู้มาละเมิดสิทธิและเสรีภาพนั้นเป็นสิ่งที่รับไม่ได้ คนที่กระทำเช่นนั้นต้องถูกลงโทษ กับการกระทำที่รุนแรงและป่าเถื่อนของตัวเอง ดังนั้นภาพยนตร์เรื่องนี้จึงปรากฏวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันออกมาไม่ตรงกับแก่นเรื่อง แต่ก็จะมีการถ่ายทอดออกมาในลักษณะที่สอดคล้องกับโครงเรื่องแทน เช่น สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง โครงเรื่องจะเป็นการพูดถึงการประท้วงของประชาชนชาวอิหร่านทั้งเรื่อง ถือเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจึงทำให้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองพบมากที่สุด และสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกก็พบรองลงมา เพราะสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวนี้เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ได้อย่างเสรี ซึ่งในโครงเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้จะเน้นไปที่การแสดงออกทางการเมืองในลักษณะของการประท้วง เป็นต้น ลักษณะของประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันดังกล่าวได้นำเสนอออกมาในลักษณะดังนี้

2.1 สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ

การทำตามความต้องการของตัวเอง การมั่นใจในสิ่งที่ทำโดยไม่ฟังคำคัดค้านของผู้อื่น หรือไม่สนใจอะไรเลย ทำเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จตามที่ตั้งใจ เช่น โทนี่ละเมิดคำสั่งของรัฐบาล เพื่อสานแผนการของตนเองที่เดินมาจะสุดทาง ให้ยังคงไปต่อจนจบ และสำเร็จ โดยโทนี่ไม่แคร์ถึงผลที่จะตามมาเพราะเขามั่นใจว่าแผนการของเขาต้องสำเร็จ

การสูบบุหรี่ในห้องทำงาน ห้องประชุมของเหล่าเจ้าหน้าที่รัฐบาล รวมถึงโทนี่ แม้กระทั่งการสูบบุหรี่ในห้องเจ้าหน้าที่กงสุล เพื่อขอวิชาไปอิหร่าน

2.2 สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการแสดงความคิดเห็นออกมา ไม่ว่าจะเป็นการกระทำ การพูด การเขียน เช่นการประท้วง เป็นต้น รวมถึงการขับไล่รัฐบาลที่กดขี่ประชาชนตามหลักประชาธิปไตย เช่น การที่ประชาชนชาวอิหร่านออกมาประท้วงเพื่อขับไล่รัฐบาลพระเจ้าซาร์

2.3 การแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม

การทำงานหนัก จนประสบความสำเร็จ มีชื่อเสียง เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน เงินทอง ความสะดวกสบาย เช่น เลสเตอร์ที่มีความสำเร็จในหน้าที่การงาน สิ่งที่มาคือความมั่งคั่ง ร่ำรวยทั้งเงินทองและทรัพย์สิน

การที่รัฐบาลเข้าแทรกแซงรัฐบาลพระเจ้าซาร์ เมื่อรัฐบาลพระเจ้าซาร์ถูกโค่นล้ม เพราะความเอารัดเอาเปรียบประชาชนของพระองค์ สหรัฐอเมริกาจึงเข้าไปช่วยซาร์เอาไว้เพื่อหวังผลประโยชน์จากตัวพระเจ้าซาร์ เป็นการทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุสิ่งของ หรือผลประโยชน์ ทั้งที่รู้ว่าถ้าทำเช่นนี้ผู้บริสุทธิ์จะเกิดอันตราย

2.4 สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก

การแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมาอย่างเสรี ไม่ว่าจะเป็นผ่านการพูด การเขียน หรือการกระทำ เพื่อให้บุคคลอื่นรับรู้ความคิดของเราไม่ว่าเรื่องนั้นจะเป็นส่งผลกระทบ

ในด้านลบต่อสิ่งนั้นก็ตาม เช่น การที่โทนี่แสดงความคิดเห็นของตนเองออกมา ต่อแผนการที่เจ้าหน้าที่อาวุโสได้เตรียมไว้เพื่อช่วยเหลือชาวอเมริกันทั้ง 6 คน เป็นการแสดงความคิดเห็นของตนออกมาในลักษณะที่ตำหนิในแผนการนั้นว่ายังไม่สมบูรณ์พอในการพาชาวอเมริกันหนีออกมาอย่างปลอดภัย จนแผนการต้องถูกล้มเลิก แต่ไม่มีใคร โกรธเคืองโทนี่ แต่พร้อมที่จะรับฟังและปรับปรุง หรือการแสดงออกทางความรู้สึกที่ไม่ชอบผู้นำโคมมิวนิสต์ของเจ้าหน้าที่สถานทูตที่นำลูกคอกปาส์รูปของโคมมิวนิสต์ ซึ่งกระทำได้อย่างเสรี

จากการวิเคราะห์ภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องนั้น เมื่อนำผลการทดลองของแต่ละเรื่องมาเทียบกัน จะพบประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่มีอยู่ร่วมกันทั้งสองเรื่อง โดยพบทั้งหมด 6 ประเด็นด้วยกันดังนี้

1. สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ
2. สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก
3. ความเสมอภาคทางสังคม
4. ความเสมอภาคทางโอกาส
5. การแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม
6. การแสวงหาความสุขด้านจิตใจและร่างกาย

อาจกล่าวได้ว่าประเด็นทางวัฒนธรรมทางการเมืองข้างต้นนี้เป็น วัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่มีความสำคัญต่อชาวอเมริกันอย่างมากก็ได้ เพราะถูกถ่ายทอด และผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมในภาพยนตร์ทั้งสองเรื่อง เปรียบเสมือนว่าเป็นการรักษาและดำรงวัฒนธรรมทางการเมืองนี้ไว้ไม่ให้ชาวอเมริกันลืมเลือน ไม่ใช่แค่เพียงดอกซากุระอเมริกัน แต่ยังทำการถ่ายทอดต่อไปยังประชากรบนโลกผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รับความนิยมจากผู้ชมอย่างไม่เสื่อมคลาย

การนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองในภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์

จากการวิจัยภาพยนตร์ฮอลลีวูดทั้งสองเรื่อง โดยใช้โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์มาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ และตีกรอบทำให้ผู้วิจัยพบว่า ภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องนั้นมีกระบวนการนำเสนอและสื่อความหมายวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันผ่านทาง โครงสร้างการเล่าเรื่องโดยใช้ฉาก (Setting) เป็นรูปแบบในการนำเสนอมากที่สุดการที่ ฉาก (Setting) ถูกนำมาใช้ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองมากที่สุด เป็นเพราะรูปแบบดังกล่าวมีความหลากหลายในการ

นำเสนอที่ผู้ส่งสารสามารถจะสอดแทรกประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันเข้าไปได้ทั้งในรูปแบบที่เป็นนามธรรม และรูปธรรม คือ จากที่มีลักษณะทางกายภาพ และจากที่มีลักษณะเป็นสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังเป็นที่เข้าใจได้ง่าย และชัดเจนต่อผู้ชมภาพยนตร์โดยไม่ต้องคาดเดา หรือต้องวิเคราะห์ เพราะผู้ชมสามารถเห็นความหมายที่สื่อออกมาได้ในลักษณะความหมายโดยตรง ซึ่งในรูปแบบอื่นอาจจะต้องมาคิดและวิเคราะห์ในลักษณะความหมายโดยนัย เพราะส่วนใหญ่จะให้ความหมายในลักษณะที่เป็นความหมายโดยนัยเสียมากกว่า เช่น สัญลักษณ์พิเศษ แก่นเรื่อง ตัวละคร มุมมองในการเล่าเรื่อง และความขัดแย้ง เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิจัยเรื่อง “การนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูด ที่ไต้หวัน” ทำให้ได้ทราบและเข้าใจถึงการนำเสนอเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันของภาพยนตร์ฮอลลีวูด รวมถึงรูปแบบการนำเสนอของวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองดังนี้

ภาพยนตร์ไม่ใช่เพียงแค่มีบทบาทหน้าที่เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในด้านการผ่อนคลายความตึงเครียด และมอบความบันเทิงให้กับมนุษย์แค่เพียงอย่างเดียว แต่บทบาทหน้าที่ของภาพยนตร์ยังรวมไปถึงในด้านค่านิยมของบุคคลและสังคม ด้วยศิลปะและเทคนิคต่างๆ ในการสร้างทำให้ภาพยนตร์มีคุณสมบัติพิเศษที่สามารถสร้างอารมณ์ความรู้สึกให้กับผู้ชมได้อย่างมาก เมื่อได้รับการกระตุ้นซ้ำจากภาพยนตร์บ่อยๆ ย่อมจะทำให้เกิดความเชื่อที่ฝังใจกลายเป็นค่านิยมของบุคคลและสังคมขึ้นได้ ภาพยนตร์จึงทำให้เกิดค่านิยมด้านต่างๆ ได้ทั้งทางดีและทางไม่ดี และด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ภาพยนตร์เพื่อการประชาสัมพันธ์มีอย่างแพร่หลายมานานแล้ว โดยเฉพาะด้านการโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) ซึ่งเป็นการดึงกระแสดความคิดของผู้ชมให้เป็นไปในทางที่ต้องการ (มูลนิธิหนังไทย, 2548) ซึ่งได้กล่าวไว้ในแนวคิดและทฤษฎีภาพยนตร์ที่ได้บอกไว้ถึงบทบาทหน้าที่ของภาพยนตร์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ไต้หวันมาศึกษาถึงเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมือง

ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแล้วพบว่า ภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ไต้หวันนั้น มีการสอดแทรกเนื้อหาวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน เป็นประเด็นหลักที่พบสามประเด็นคือ สิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค และการแสวงหาความสุข ซึ่งผลการวิจัยที่พบครั้งนี้ ได้สอดคล้องกับทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับสังคม และวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมือง ที่กล่าวไว้ในคำประกาศ

อิสราภาพของอเมริกา ในใจความที่ว่า “เราถือว่าความจริงต่อไปนี้เป็นสิ่งที่ประจักษ์แจ้งอยู่ในตัวเอง นั่นคือมนุษย์ทุกคนถูกสร้างขึ้นมาอย่างเท่าเทียมกัน และพระเจ้าผู้สร้างได้มอบสิทธิบางประการที่จะละเมิดมิได้ไว้ให้แก่มนุษย์ ในบรรดาสิทธิเหล่านั้น ได้แก่ สิทธิในชีวิต เสรีภาพ และการแสวงหาความสุขเพื่อที่จะคุ้มครองสิทธิเหล่านั้นให้มั่นคง รัฐบาลจึงถูกสถาปนาขึ้นในหมู่มวลมนุษย์ โดยได้อำนาจที่ยุติธรรมอันเนื่องมาจากความยินยอมของผู้ที่อยู่ใต้การปกครอง เมื่อใดก็ตามที่รูปแบบของรัฐบาลใดเป็นสิ่งที่ทำลายเป้าหมายเหล่านี้ เมื่อนั้นย่อมเป็นสิทธิของประชาชนที่จะเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกรัฐบาลแบบนั้นเสีย” (สมบัติ จันทรวงศ์, 2529) ซึ่งชาวอเมริกันได้ยึดถือปฏิบัติจนเป็นวัฒนธรรมและอุดมการณ์ทางการเมือง เพื่อนำไปสู่การจัดตั้งรัฐบาล และระบบการเมืองที่ดีที่สุดสำหรับมนุษย์ ซึ่งในการวิจัยของ ฉัตรชัย จันทศรี (2554: 172) ก็ได้กล่าวถึง สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค และการแสวงหาความสุข ว่าเป็นอุดมการณ์แบบอเมริกันนิยม ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวอเมริกันได้เกิดขึ้นมาพร้อมกับการสร้างชาติของสหรัฐอเมริกา และปรากฏอยู่ในคำประกาศอิสรภาพของชาวอเมริกัน เป็นแนวทางที่ชาวอเมริกัน ใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต

ซึ่งในภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์ทั้ง 2 เรื่องนั้นได้นำเสนอประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่มีร่วมกันทั้งหมด 6 ประเด็นย่อยด้วยกันคือ

1. สิทธิและเสรีภาพในการกระทำ
2. สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก
3. ความเสมอภาคทางสังคม
4. ความเสมอภาคทางด้านโอกาส
5. การแสวงหาความสุขด้านวัตถุนิยม
6. การแสวงหาความสุขด้านจิตใจและร่างกาย

ซึ่งการนำเสนอในลักษณะนี้เป็นการแสดงให้เห็นว่า ชาวอเมริกันให้ความสำคัญกับเสรีภาพในการกระทำ ที่จะสามารถกระทำการสิ่งใดก็ได้ตามความต้องการ เพื่อให้ได้มาซึ่งฝันที่เป็นจริง เพื่อแสวงหาความก้าวหน้าให้กับตนเอง เพื่อหาความมั่งคั่ง และมั่นคงให้กับชีวิต สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก ไม่ว่าจะแสดงออกทางการพูด การเขียน และการกระทำ ก็สามารถแสดงออกทางความคิดเห็นได้อย่างเสรีไม่ผิดกฎหมายทั้งออกสื่อและไม่ออกสื่อ ความเสมอภาคทางสังคม ที่มีความเท่าเทียมกันในเรื่องของเพศ เชื้อชาติ วัย และชนชั้น ความเสมอภาคทางด้านโอกาส ที่ทุกคนได้รับโอกาสเท่ากันในการให้ได้มาซึ่งสิ่งต่างๆ ในการช่วยเหลือฐานะทางสังคมให้ดีขึ้น การแสวงหาความสุขทั้งด้านวัตถุนิยม และด้านจิตใจ และร่างกาย การมีเสรีภาพในการครอบครองทรัพย์สิน

ต่างๆ มากมาย การแสวงหาเงินทอง และความสะดวกสบายในชีวิต รวมไปถึงการสังสรรค์ ปาร์ตี้ หรือกิจกรรมอื่นๆที่ทำให้จิตใจมีความสุข และร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง

จะเห็นได้ว่าชาวอเมริกันให้ความสำคัญกับประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวเป็นอย่างมาก จึงทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันดังกล่าวที่ปรากฏในภาพยนตร์ ได้ทำการการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรม (Reproduction Culture) เพราะเป็นวัฒนธรรมการเมืองที่เป็นประเด็นหลักในการดำเนินชีวิตในแบบที่มนุษย์ต้องการ และชาวอเมริกันคิดว่าเป็นหลักในการดำเนินชีวิตสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับมนุษย์ทุกคน ดังนั้นสื่อภาพยนตร์ฮอลลีวูดจึงได้ทำการถ่ายทอด และตอกย้ำคนทั่วโลก ให้รับวัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวเข้าไป และปลูกฝังจนกลายเป็นวัฒนธรรมประชานิยมที่คนทั่วโลก นำไปใช้และกลายเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกคนต้องเรียกร้องเพื่อให้ได้มาในที่สุด ด้วยเหตุนี้เมื่อวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันได้เข้าไปกลืนกินวัฒนธรรมท้องถิ่นในประเทศต่างๆทั่วโลก จึงเป็นการเปิดโอกาสให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้เข้ามามีบทบาทในการแทรกแซง รัฐบาลประเทศต่างๆ โดยอ้างเหตุผลด้านวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันดังกล่าวมาใช้เป็นบัตรผ่านเพื่อให้ประชาชนในประเทศนั้นมองว่ารัฐบาลสหรัฐอเมริกาเข้ามาเพื่อช่วยเหลือ ให้ประชาชนเหล่านั้นมีสิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค และการแสวงหาความสุข เหมือนกับประเทศอื่นทั่วโลก และเข้ามาจัดระบบระเบียบทางการเมืองของประเทศนั้นให้เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ซึ่งในการเข้ามาในลักษณะนี้ถือเป็นการทำหน้าที่ในลักษณะของตำรวจโลกในการสำรวจดูแลความเรียบร้อยของประชาชนโลก เพราะชาวอเมริกันเชื่อว่าประเทศใหญ่ๆ ต้องเข้ามามีบทบาทในการจัดการรุกรานและละเมิดสิทธิ (สมบัติ ชำรงธัญวงศ์, 2542: 24) หรือกล่าวง่ายๆว่า อเมริกายังพยายามที่จะช่วยปกป้องสิทธิและเสรีภาพระหว่างประเทศ หรือปกป้องสิทธิและเสรีภาพให้กับมนุษย์ร่วมโลกด้วยกัน แต่ในการแทรกแซงของสหรัฐอเมริกาที่เข้ามามีบทบาทต่อประเทศต่างๆทั่วโลกในลักษณะของตำรวจที่อ้างการเข้ามาเพื่อปกป้องสิทธิและเสรีภาพนั้น แท้จริงแล้วอาจมีประเด็นในด้านอื่นเข้ามาแอบแฝงก็เป็นได้

นอกจากนี้รูปแบบในการนำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ได้รางวัลออสการ์นั้น นำเสนอในภาพยนตร์ประเภทดราม่า หรือหนังชีวิต ที่สามารถสอดแทรกและถ่ายทอดเนื้อหาทางวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันออกมาได้อย่างแนบเนียนกว่าภาพยนตร์ประเภทอื่นๆ เพราะเป็นภาพยนตร์ที่สะท้อนความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับมนุษย์และสังคมได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง (ลักษมณ พิรประภากร, 2555) มีรูปแบบในการสอดแทรกเนื้อหาเชิงวัฒนธรรมโดยสอดแทรกผ่านทางโครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ที่มีทั้งหมด 7 ประการ ซึ่งจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องนั้นมีกระบวนการนำเสนอและสื่อความหมายวัฒนธรรมทาง

การเมืองอเมริกันผ่านทางโครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์โดยใช้ ฉาก (Setting) เป็นรูปแบบในการนำเสนอที่พบมากที่สุด เพราะรูปแบบดังกล่าวนี้ทำให้คนเห็นความหมายทางวัฒนธรรมที่ซ่อนอยู่ออกมาได้ชัดเจนและครบถ้วน คือในลักษณะที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม โดยสามารถสื่อความหมายออกในลักษณะ ความหมายโดยตรงที่ไม่อยากต่อการรับรู้ของผู้ชมภาพยนตร์ ดังนั้นการที่จะสอดแทรกเนื้อหาทางวัฒนธรรมลงไปเพื่อให้การถ่ายทอดทางวัฒนธรรมไปยังคนทั่วโลกได้มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือ การถ่ายทอดผ่านทางฉาก (Setting) เพราะรูปแบบดังกล่าวมีความหลากหลายในการนำเสนอไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของภาพวัตถุ และภาพทางวัฒนธรรมหรือสภาพแวดล้อม ซึ่งภาพเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ชมทุกเพศ ทุกวัย ทุกเชื้อชาติเข้าใจตรงกันได้ง่าย และชัดเจนที่สุด ดังนั้นผู้ส่งสารสามารถจะสอดแทรกประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองเข้าไปได้หลายรูปแบบ ทำให้การสอดแทรกเนื้อหาทางวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันมีความแนบเนียน และไม่น่าเบื่อ ทำให้ทุกคนรู้สึกถึงความสมจริงของภาพยนตร์ โดยไม่รู้สึกละเลยที่กำลังรับเอาวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่สร้างมาเพื่อความบันเทิงเป็นหลัก

จากการวิจัยอาจชี้ได้ว่าภาพยนตร์ฮอลลีวูดมีความสำคัญในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองไปยังส่วนต่างๆ ของโลกนอกเหนือจากการให้ความบันเทิงแก่ผู้ชม ซึ่งอาจดูได้จากการที่รูปแบบของระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยที่มีรากฐานมาจาก วัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันคือ สิทธิและเสรีภาพ ความเสมอภาค และการแสวงหาความสุขได้เป็นที่นิยมและนำไปใช้เกือบทุกประเทศทั่วโลก รวมถึงเป็นที่ยอมรับว่าเป็นระบบการเมืองที่ดีที่สุดสำหรับมนุษย์ ซึ่งส่งผลมาจากการที่ผู้สร้างภาพยนตร์ได้สอดแทรกและถ่ายทอดเนื้อหาทางวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่เป็นหลักในการดำเนินชีวิตของคนอเมริกันผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูดและส่งไปฉายยังหลายประเทศทั่วโลกมาเป็นเวลายาวนาน รวมถึงมีการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมอยู่ตลอดเวลา จนเข้าไปฝังลึกอยู่ในจิตใจของคนทั่วโลกที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพราะกระแสสังคมที่มีความนิยมในการรับชมภาพยนตร์เพื่อความบันเทิง โดยเฉพาะภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่เป็นที่นิยมในตลาด ด้วยทุนการสร้างที่สูง และการนำเสนอภาพยนตร์ออกมาได้ตอบใจกับความต้องการของมนุษย์ ดังนั้นผู้ชมภาพยนตร์จึงอาจมองข้ามสิ่งที่มาพร้อมกับภาพยนตร์ จนไม่อาจรู้เลยว่าสิ่งที่ตนได้รับชมอยู่นั้นแท้จริงแล้วไม่ได้เป็นสื่อที่ให้เพียงแต่ความบันเทิงแต่มีการแฝงวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมือง ถ่ายทอดไปกับภาพยนตร์ฮอลลีวูดเพื่อความเป็นมหาอำนาจของสหรัฐอเมริกาในฐานะตำรวจโลกที่เข้ามาจัดระเบียบระเบียบให้กับสังคมโลก

แต่ถ้ามองในอีกมุมหนึ่งถ้าภาพยนตร์ไทย ได้ถูกฉายไปยังทั่วโลก และได้ทำการ สอดแทรกเนื้อหาวัฒนธรรมไทยเข้าไปในลักษณะเดียวกันกับภาพยนตร์ฮอลลีวูด วัฒนธรรมไทย แนวคิดและอุดมการณ์ของคนไทย จะต้องถูกเผยแพร่ไปยังสายตาคนทั่วโลก ทำให้วัฒนธรรม แนวคิด อุดมการณ์ของคนไทยก็จะกลายเป็นที่รู้จักเช่นเดียวกันกับอเมริกา และวัฒนธรรมไทยก็จะ ไม่ต้องถูกวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามากลืนกิน และลดบทบาทความสำคัญลง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ทำให้เราได้ทราบถึงเนื้อหาทางวัฒนธรรมอเมริกันทางการเมืองที่ถูก ถ่ายทอดมาในภาพยนตร์แล้วกระจายไปสู่ทุกประเทศทั่วโลก ดังนั้นวงการภาพยนตร์ไทยจึงควร ศึกษารูปแบบการนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันผ่านทางภาพยนตร์ฮอลลีวูด เพื่อนำรูปแบบไปปรับใช้ ในการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยให้ถูกเผยแพร่ไปยังสายตาคนทั่วโลกได้เห็นถึงวัฒนธรรมไทยเพื่อ ไม่ให้วัฒนธรรมไทยถูกวัฒนธรรมอเมริกันกลืนกิน หรือถูกลดทอนความสำคัญลง

ข้อจำกัดในงานวิจัย

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาจากโครงสร้างการเล่าเรื่องทั้ง 7 ประการเท่านั้น โดยไม่ได้ วิเคราะห์องค์ประกอบด้านอื่นๆ ของภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงอย่างละเอียดเช่น แสง สี เสียง บทสนทนา ทำให้ได้ผลการศึกษาที่อาจจะยังไม่ละเอียดสมบูรณ์

ข้อเสนอแนะทางการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

1. การวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นในการศึกษาประเด็นวัฒนธรรมทางการเมือง ในภาพยนตร์ ฮอลลีวูดที่มีเนื้อหาทางการเมืองเท่านั้น จึงควรที่จะลองศึกษาเนื้อหาทางการเมืองในภาพยนตร์ฮอลลีวูด ที่มีเนื้อหาในลักษณะที่แตกต่างออกไป เพื่อจะได้เป็นข้อพิสูจน์อีกทางหนึ่งว่าประเทศมหาอำนาจ อย่างสหรัฐอเมริกาว่าได้ถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมืองออกในภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาทางด้านอื่น ด้วยหรือไม่

2. การวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นในการศึกษาประเด็นวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกัน ใน ภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด ซึ่งได้ทำการศึกษาเฉพาะตัวบท หรือเนื้อหาเท่านั้น ดังนั้นจึงควรที่จะลองศึกษา ตัวผู้รับสารที่ชมภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด เพื่อจะได้นำมาเป็นข้อพิสูจน์ว่าวัฒนธรรมทางการเมืองอเมริกันที่ถูกถ่ายทอดผ่านทางภาพยนตร์นั้น ได้เกิดการครอบงำทางวัฒนธรรมหรือไม่ อย่างไร

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- เขมิกา จินดาวงศ์. 2551. การวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ของอิซาตพงศ์ วีระเศรษฐกุล. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารศิลปะและการออกแบบสื่อ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จรรยา อุปัญญา. 2546. สิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ (Online).
<http://elearning.nsuru.ac.th/e-learning/commlaw/chapter1.htm>, 29 ตุลาคม 2556.
- จำเริญลักษณ์ ธนะวังน้อย. 2544. ประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทย ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. 2548. ทฤษฎีภาพยนตร์แนวรูปแบบนิยม 1. ใน ภัณทิลา เกิดสมบูรณ์ และ น้ำฝน รุ่งสว่าง (บรรณาธิการ). ทฤษฎีและการวิจารณ์ภาพยนตร์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 83.
- จุฑาพรรษ์ (งามจู่รี) ผดุงชีวิต. 2551. วัฒนธรรม การสื่อสาร และอัตลักษณ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัท แอคทีฟ พรินท์ จำกัด.
- ฉลองรัตน์ ทิพย์พินาน. 2539. วิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัตรชัย จันทร์ศรี. 2544. “การถ่ายทอดวัฒนธรรมอเมริกันของภาพยนตร์ฮอลลีวูด”. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. 2555. สัญวิทยา โครงสร้างนิยม หลังโครงสร้างนิยม กับการศึกษา รัฐศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิภาษา.
- พิพิธณัฏฐ์ สิทธิศักดิ์. 2555. Flim & Video Introduction to Flim and Video (Online).
<http://filmv.wordpress.com>, 18 กรกฎาคม 2556.

- พิงพิศ เทพปฏิมา. 2546. การถ่ายทอดความคิดเรื่องจิตวิญญาณในภาพยนตร์. วิทยานิพนธ์
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสื่อสารมวลชน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพบูลย์ แพงเงิน. 2549. ย้อนรอยหนังฝรั่ง สารคดีประวัติศาสตร์ภาพยนตร์โลก (ค.ศ. 1911 –
ค.ศ. 2006). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วีลี ครีเอชั่น.
- มาลินี ประเสริฐธรรม. 2538. สหรัฐอเมริกาก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร:
ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยกฎหมาย. 2547. กฎหมายที่มีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้อง กับรัฐธรรมนูญ (Online).
[http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com_content&task=view&id=](http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com_content&task=view&id=269&Itemid=11)
269&Itemid=11, 21 ตุลาคม 2556.
- มูลนิธิหนังไทย. 2547. ประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ (Online). <http://filmv.wordpress.com>,
18 กรกฎาคม 2556.
- รัตนา จักกะพาก และ จิรยุทธ์ สินธุพันธ์. 2545. จินตทัศน์ทางสังคมและกลวิธีการเล่าเรื่องใน
ภาพยนตร์ของสตัยจิต เรย์: การศึกษาวิเคราะห์. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาและสื่อสารการแสดง, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลักษมณ ไพระประกกร. 2555. การศึกษารูปแบบและแก่นความคิดในภาพยนตร์รางวัลออสการ์
สาขาภาพยนตร์ยอดเยี่ยม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์และ
สารสนเทศ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรรณิ์ สำราญเวทย์. 2533. ภาพยนตร์กับการสื่อความหมาย. ใน คณะกรรมการกลุ่มการผลิตชุด
วิชาการสร้างสรรค์และผลิตภาพยนตร์เบื้องต้น (บรรณาธิการ). การสร้างสรรค์และการ
ผลิตภาพยนตร์เบื้องต้น ชุดที่ 1-8. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 133-173.

วิวัฒน์ มุ่งการดี. 2533. **นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกา: โครงสร้าง กระบวนการ และรูปแบบ.**
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรัณยู หมั่นทรัพย์. ม.ป.ป. **ความเสมอภาค** (Online). http://www.kpi.ac.th/ppd/index.php?name=content&main_id=12&page_id=44, 29 ตุลาคม 2556.

สมบัติ จันทรวงศ์. 2529. **มหาชนรัฐและประชาธิปไตย : ความคิดทางการเมืองอเมริกัน ค.ศ. 1776-1800.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมบัติ ชำรงชัญญะ. 2542. **การเมืองอเมริกา.** กรุงเทพมหานคร: เสมาธรรม.

สมัยพร จั๋น. 2552. **หยินหยางแห่งวัฒนธรรมอเมริกัน.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หน้าต่าง
สู่โลกกว้าง. แปลจาก Eun Y kim. 2001. **The Yin and Yang of American Culture.**
Yarmouth Maine: Intercultural Press Inc.

สมาพันธ์สมาคมภาพยนตร์แห่งชาติ. 2555. **ฐานข้อมูลอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2555.** ม.ป.ท.

สุริย์ พงษ์จันทร์. 2526. **ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนส.

เสริมสุข วงศ์วิวัฒน์. 2545. “**ความคิดเห็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับ การครอบงำทาง วัฒนธรรมอเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด**”. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2537. **ชีวิตและสถาบันแบบอเมริกัน.** กรุงเทพมหานคร: ดวงกล.
แปลจาก Stevenson, D.K. 1992. **American life and institutions.** Stuttgart: Verlag

อรรถสิทธิ์ เมืองอินทร์. 2553. “**อัตลักษณ์อเมริกันในภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดระหว่างทศวรรษที่ห้าสิบ ถึงแปดสิบ**”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาคหิชนวิทยา มหาวิทยาลัยนเรศวร

อังสนา ชิตรัตน์. 2544. ภาพความเป็นชายยุคใหม่ที่สะท้อนในภาพยนตร์อเมริกันช่วงปี พ.ศ. 2539-2541. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

อัญริย์ วัฒนสโชน. 2544. “การเผยแพร่โฆษณาชวนเชื่อทางการเมืองตามหลักของ พรรคสังคมนิยมคอมมิวนิสต์: กรณีศึกษาภาพยนตร์ในสมัยโซเวียตตอนต้น ค.ศ. 1918-1945”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัสเซียศึกษา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อิรวดี ไตลังคะ. 2543. ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Anonymous. n.d. รัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา บทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ (Online). http://www.thailaws.com/law/thaiacts/e_constitution012.pdf, 21 ตุลาคม 2556.

_____. n.d. **Road To The Oscars** (Online). <http://www.imdb.com/event/ev0000003/2011>, February 20, 2013.

_____. 2013. **The United States Constitution** (Online). <http://constitutionus.com/>, October 29, 2013.

Bailey, T.A. 1971. **The American Pageant: A History of the Republic**. Massachusetts: D.C. Heath Company.

Butcher, S.H. 1951. **Aristotle's Theory of Poetry and Fine Arts**. New York: Dover.

Forster, E.M. 1963. **Aspects of the Novel**. New York: Penguin.

Gabriel, A.A. 1965. **The civic culture : political attitudes and democracy in five nations, an analytic study**. Boston: Little.

Griffith, K. 1994. **Narrative Fiction: An Introduction and Anthology.** Fort Worth: Hartcourt Brace College.

Littlejohn, S.W. 1996. **Theories of Human Communication.** Belmont: Wadsworth Publishing Company.

Luther, S.L. 1987. **Making America : The Society and Culture of the United Stated.** Washington D.C.: The United Stated Information Agency.

Prince, G. 1987. **Dictionary of Narratology.** Lincoln: University of Nebraska Press.

Smith, L. 1980. **The American Dream.** Illinios: Scott, Foresman and Company Glenview.

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ – นามสกุล

นางสาวรัชฎลักษณ์ สว่างเรืองไพศาล

วัน เดือน ปี ที่เกิด

วันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2531

สถานที่เกิด

จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

อักษรศาสตรบัณฑิต สาขาเอเชียศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2553

